

LIDÉ A SPOLEČNOST
PEOPLE AND SOCIETY

Ročník/Volume 2013

SLDB 2011
Census 2011

Plzeň, 30. Zář 2013
Plzeň, 30 September 2013

Kód publikace/*Publication code*: 324135-13

Č. j./*Ref. no.*: 229/2013 - 7401

SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2011
PLZEŇSKÝ KRAJ
ANALÝZA VÝSLEDKŮ

POPULATION AND HOUSING CENSUS 2011
PLZEŇSKÝ REGION
ANALYSIS OF THE RESULTS

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Plzni, oddělení
informačních služeb a správy registrů
*Prepared by: Regional Office of the Czech Statistical Office in Plzeň,
Information Services and Registers Administration Unit*

Vedoucí oddělení / *Head of Unit* Ing. Lenka Křížová

Informační služby / *Information Services*: tel.: +420 377 121 108, e-mail: infoservisplzen@czso.cz

Kontaktní zaměstnanec / *Contact person*: Ing. Stanislava Emmerová,
e-mail: stanislava.emmerova@czso.cz

Český statistický úřad, Plzeň
Czech Statistical Office, Plzeň

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

*Are you interested in the latest data on inflation, GDP, population, average wages and the like? If the answer is YES, do not hesitate to visit us at: **www.czso.cz***

Údaje o Plzeňském kraji naleznete také na Internetu: **www.plzen.czso.cz**

*Data on the Plzeňský Region are published on websites: **www.plzen.czso.cz***

ISBN 978-80-250-2360-0

© Český statistický úřad, 2013

© *Czech Statistical Office, 2013*

PŘEDMLUVA

Sčítání lidu, domů a bytů k 26. březnu 2011 se uskutečnilo na celém území České republiky podle zákona č. 296/2009 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Údaje byly zjišťovány podle stavu k rozhodnému okamžiku, kterým byla půlnoc z 25. na 26. března 2011. Sčítání organizoval, řídil a koordinoval Český statistický úřad, který zabezpečoval přípravu a provedení sčítání, a následně zpracování jeho výsledků. Při přípravě a provedení sčítání ČSÚ úzce spolupracoval s ústředními správními úřady (Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem zahraničních věcí, Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním), obcemi a zejména se smluvně zajištěnými dodavateli služeb, neboť převážná část prací souvisejících se sčítáním byla nově zabezpečována dodavatelsky. Sčítání v jednotlivých sčítacích obvodech zajišťovali sčítací komisaři.

Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 v České republice respektovalo z hlediska obsahu a použité metodiky Doporučení Komise evropských statistiků (CES) ke sčítání okolo roku 2010. Splnilo rovněž požadavky Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 ze dne 9. července 2008, o sčítání lidu, domů a bytů, které ukládalo členským státům EU povinnost provést sčítání v jednotném referenčním roce 2011 a poskytnout údaje ze sčítání ve stanoveném rozsahu, metodickém vymezení, termínu a předepsané formě.

Obsah sčítání (soubor zjišťovaných údajů) byl stanoven zákonem č. 296/2009 Sb. Všechny osoby měly povinnost poskytnout údaje zjišťované sčítáním v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem. Tradičně byla použita metoda sebesčítání, kdy obyvatelé sami vyplňovali sčítací formuláře. Za nezletilou osobu nebo za osobu, která nebyla způsobilá k právním úkonům, poskytl údaje její zákonný zástupce nebo opatrovník, příp. jiná osoba odpovědná za výchovu. Údaje o domu poskytl jeho vlastník nebo správce domu. Údaje o bytu poskytl jeho uživatel, v případě neobydleného bytu vlastník nebo správce domu, popřípadě bytu. Ve stanovených případech (neobydlený dům nebo byt, dlouhodobá nepřítomnost povinné osoby apod.) vyplnil údaje o domě nebo bytě do formuláře sčítací komisař v rozsahu informací, které bylo možno zjistit při distribuci formulářů.

Sčítání se vztahovalo na každou fyzickou osobu, která měla v rozhodný okamžik trvalý nebo povolený přechodný pobyt na území České republiky, i na každou další fyzickou osobu, která byla na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna, na každý dům, i neobydlený, a na každý byt, i neobydlený.

Kromě údajů získaných od obyvatel prostřednictvím sčítacích formulářů (tradiční census) byly při sčítání poprvé využity ve větší míře také administrativní zdroje dat – Registr sčítacích obvodů a budov a Informační systém evidence obyvatel. Využití údajů z již existujících informačních systémů veřejné správy pro předvyplnění sčítacích formulářů, zpracování a případné doplnění dat ze sčítání, stanovil rovněž zákon č. 296/2009 Sb.

Všechny údaje ze SLDB 2011 byly zpracovány podle územního a správního členění státu platného v České republice k 26. březnu 2011.

Definitivní výsledky sčítání včetně všech vydaných publikací v elektronické podobě jsou postupně zveřejňovány na internetových stránkách www.scitani.cz. Po zveřejnění datových souborů přistupujeme k analýze dat.

Snahou autorů této publikace je předložit uživatelům především analýzu výsledků sčítání v celém kraji, s přihlédnutím k rozdílnostem ve vývoji jeho jednotlivých regionů. Do publikace nebylo možno vložit celé bohatství dat v nejmenších územních detailech. Na základě přání uživatelů však můžeme zpracovat jakákoliv třídění a výběry z datovýchází, pochopitelně při přísném zachování principu ochrany individuálních údajů. Obdobné publikace s obsahově sjednocenou analytickou i tabulkovou částí jsou vydávány zavšechny kraje České republiky.

Věříme, že tyto publikace napomohou k uspokojení rostoucí poptávky po regionálních datech a zároveň budou inspirací odborné i laické veřejnosti pro zvýšení zájmu o využití statistických údajů ve své činnosti.

Český statistický úřad děkuje všem spolupracujícím úřadům, institucím a organizacím, které se podílely na přípravě a provedení sčítání. Především však děkuje občanům České republiky a všem, kteří se sčítání lidu, domů a bytů 2011 zúčastnili.

Reprodukce výňatků z této publikace lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Plzeňský kraj - analýza výsledků“ a původu statistických dat v ní otištěných.

Použité značky:

čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval,

tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý,

křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů,

nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou definitivní.

PREFACE

The Population and Housing Census carried out on 26 March 2011 was realized on the whole territory of the Czech Republic in compliance with Act No. 296/2009 Coll., concerning the Population and Housing Census in 2011. The data were surveyed in accordance of the state at the decisive moment, i.e. at the midnight from Friday March 25 to Saturday March 26, 2011. The Census was organized, managed and coordinated by the Czech Statistical Office, which was responsible for the preparation and the respective realization of the Census as well as for processing of the results. During the preparation and the realization of the Census the Czech Statistical Office closely cooperated with Central Administrative Authorities (Ministry of Defense, Ministry of Justice, Ministry of Interior, Ministry of Foreign Affairs, Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastre), with municipal authorities and particularly with contractual partners, because the major part of the census activities was newly performed contractually. In enumeration districts the Census was carried out by enumerators.

The Population and Housing Census in 2011 in the Czech Republic followed the Recommendations of the Conference of European Statisticians (CES) for the 2010 Censuses of population and housing with respect to content and methodology. The Census complied with requirements of Regulation of the European Parliament and of the Council on population and housing censuses No. 763/2008 of 9 July 2008, concerning the Population and Housing Census in 2011, which obliged the European Union member states to realize the Census within the reference year 2011 and provide the Census data in the given scope, methodological specification, time and required form.

The Census content (data surveyed) was defined by Act No. 296/2009 Coll.. All persons were bound to provide data required by the Census in the scope and the way set by this Act. The traditional self-census method was used, i.e. inhabitants filled in the census forms on their own. The data for minor person or person legally incapable were provided by their legal representative or their custodian or other person entrusted with custody. The data on a building were provided by its owner or administrator. The data on a dwelling were provided by its user, in case of a vacant dwelling by owner or administrator of the building or the dwelling. In the set cases (vacant building or dwelling, obliged person was absented over a long period, and the like) the enumerator filled the data on building or dwelling to the census form in the scope of informations, which was possible to find out during the distribution of forms.

The Census related to any natural person having permanent residence or permission for temporary residence in the territory of the Czech Republic at the decisive moment, any other natural person being found in the territory of the Czech Republic at the decisive moment, whatever house, even vacant and whatever dwelling, even vacant.

Besides data obtained from the Census forms filled by inhabitants (traditional census) were for the first time used administrative sources of data – Register of Enumeration Districts and Buildings and Central Population Register. The use of register records for pre-filling of the Census forms, processing and potential completion of the data was defined by Act No. 296/2009 Coll..

All data from The Population and Housing Census in 2011 were processed by the territorial and administrative structure of the country valid in the Czech Republic on 26 March 2011.

The definitive Census results including all the published electronic publications are available on the web pages www.scitani.cz. At the time when the results are published, we are starting to analyse the data.

The aim of this publication is to submit the analysis of the Census results in the region, considering differences in development of its subregions. Analogic publications containing unified analytical texts and tabelations are published for all regions of the Czech Republic.

Publishing extracts from this book is possible, except for commercial purposes, on condition that a reference to their sources is made. Quotations may only be published, if the source „Population and Housing Census 2011 - Plzeňský Region - Analysis of the results“ and the origin of statistics contained in it are given.

The following symbols have been used throughout:

The symbol of dash (-) in place of a figure indicates that the phenomenon did not occur.

The symbol of dot (.) shows that the figure is not available or cannot be relied on.

The symbol of small cross (x) shows that the figure is not applicable.

The symbol of (0) used in table designates figures smaller than a half of the unit of measure chosen.

The calculations in the tables are performed using unrounded figures (including the sums).

The data given in the book are final results.

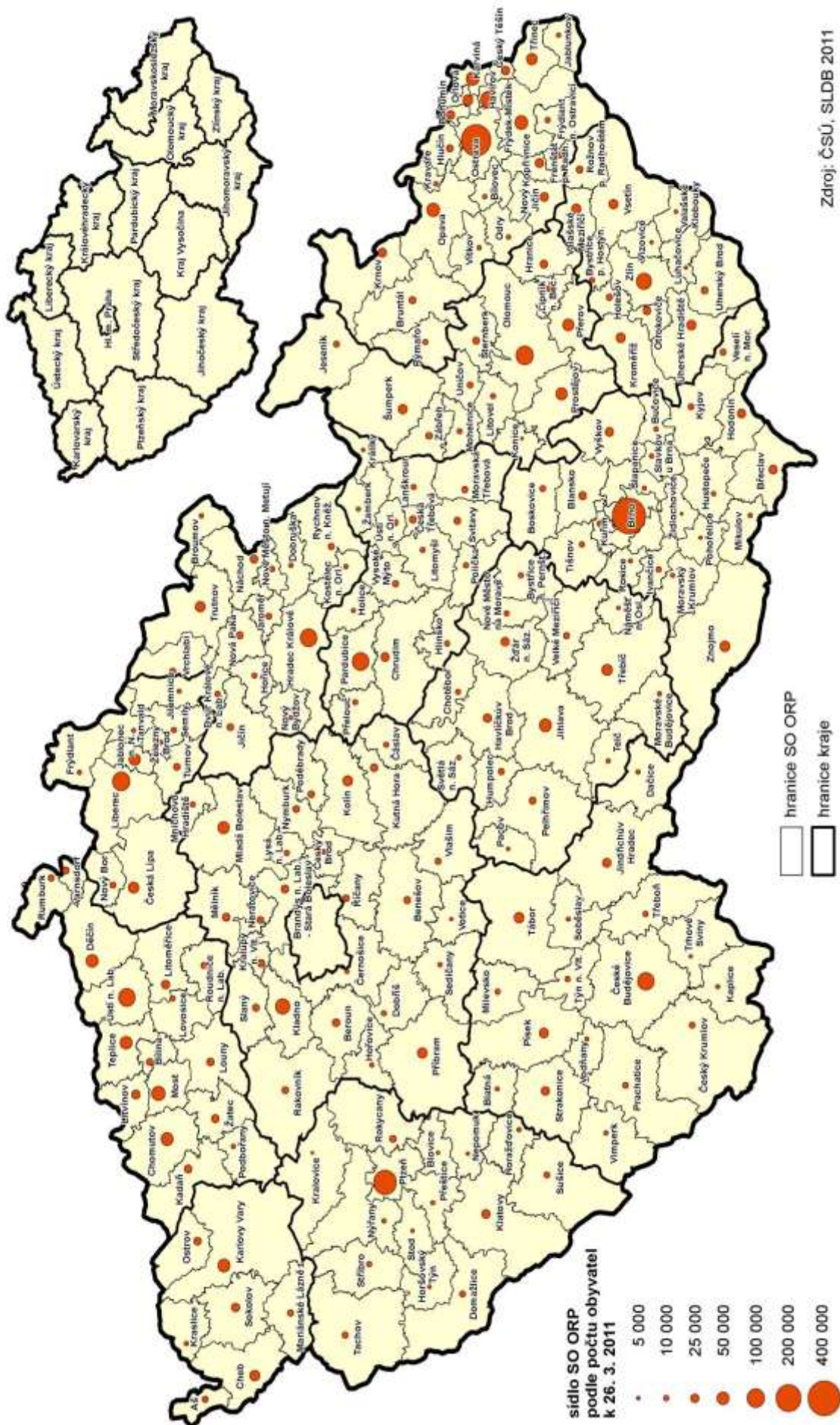
OBSAH

Předmluva.....	3
1. Shrnutí	10
2. Sídlní struktura a způsob bydlení	15
2.1. Sídlní struktura	15
2.2. Druh pobytu.....	20
2.3. Způsob bydlení.....	20
3. Obyvatelstvo	22
3.1. Věková struktura	22
3.2. Rodinný stav	26
3.3. Plodnost žen	28
3.4. Cizinci, státní občanství	31
3.5. Národnost, mateřský jazyk.....	33
3.6. Místo narození	34
3.7. Vztah k náboženské víře.....	36
3.8. Vzdělanostní struktura obyvatelstva	38
4. Ekonomická aktivita obyvatelstva	41
4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní	41
4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání	45
4.3. Zaměstnaní podle odvětví.....	47
4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání.....	49
4.5. Ekonomická aktivita žen	53
5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol	55
5.1. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání	55
5.2. Vyjíždka a dojíždka do škol	64
5.3. Úhrnná bilance dojíždky do zaměstnání a do škol	65
6. Domácnosti.....	66
6.1. Struktura domácností	66
6.2. Rodinné domácnosti	69
6.3. Nerodinné domácnosti	75
7. Domy a byty	78
7.1. Charakteristika domovního fondu	79
7.2. Charakteristika bytového fondu	85
7.3. Úroveň bydlení	93
8. Vývoj v letech 1970 - 2011	98
Metodické vysvětlivky	102
Tabulková příloha	
1. Mezikrajské srovnání	110
2. Srovnání okresů Plzeňského kraje	120
3. Srovnání vybraných měst Plzeňského kraje	130
Správní obvody obcí s rozšířenou působností a kraje ČR – mapa	8
Geografická mapa Plzeňského kraje.....	13
Správní obvody obcí s rozšířenou působností a města Plzeňského kraje – mapa.....	13

CONTENTS

Preface.....	3
1. Summary	10
2. Settlement structure and housing arrangements	15
2.1. Settlement structure	15
2.2. Type of residence	20
2.3. Housing arrangements	20
3. Population	22
3.1. Age structure	22
3.2. Marital status	26
3.3. Fertility	28
3.4. Foreign citizens, citizenship.....	31
3.5. Ethnicity, mother language	33
3.6. Place of birth.....	34
3.7. Religious belief	36
3.8. Education structure of population.....	38
4. Economic activity of population	41
4.1. Employed, unemployed, not economically active	41
4.2. Economically active by age and education	45
4.3. Employed by industry (branch of economic activity)	47
4.4. Employed by status in employment and occupation	49
4.5. Economic activity of females	53
5. Commuting to work and school	55
5.1. Commuting to work.....	55
5.2. Commuting to school.....	64
5.3. The aggregate balance of commuting to work and school.....	65
6. Households.....	66
6.1. Household structure	66
6.2. Family households.....	69
6.3. Non-family households	75
7. Buildings and dwellings	78
7.1. Housing stock	79
7.2. Dwelling stock.....	85
7.3. Housing quality	93
8. Development in the period 1970 - 2011	98
Methodological notes.....	102
Annex.....	
1. Regional comparison.....	110
2. Comparison of districts of the Plzeňský Region	120
3. Comparison of selected/ the largest towns of the Plzeňský Region	130
Administrative districts of municipalities with extended powers and regions of the CR – map.....	8
Geographical map of the Plzeňský Region	13
Administrative districts of municipalities with extended powers and towns of the Plzeňský Region – map.....	13

Správní obvody obcí s rozšířenou působností a kraje ČR

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

1. Shrnutí

Shrnutí výsledků analýzy SLDB 2011 v Plzeňském kraji

Sídelní struktura a způsob bydlení

- Pro vývoj osídlení kraje byly rozhodujícím kritériem přírodní podmínky, významná strategická poloha a historické události
- Plzeňský kraj měl celkem 501 obcí, 1 539 částí obcí, 56 obcí se statutem města, 11 obcí se statutem městyse
- Počet částí obce se od SLDB v roce 1961 řádově nezměnil
- Skladebnou součástí sídelní struktury je ZSJ, kterých měl Plzeňský kraj 1 861
- Podle územního členění měl kraj 7 okresů, 15 správních obvodů ORP a 35 obcí s pověřeným obecním úřadem
- Převážná část obyvatel Plzeňského kraje žila ve městech (67,9 %)
- Nejvíce sídel v Plzeňském kraji se vyskytovalo ve skupinách obcí s nejmenším počtem obyvatel
- Nerovnoměrnost osídlení, hodnocená indexem rozdrobenosti zařadila Plzeňský kraj v rámci ČR na šesté nejvyšší místo
- Plzeňský kraj měl nejmenší absolutní rozdíl mezi počtem osob s pobytem obvyklým a pobytem trvalým
- Převažujícím způsobem bydlení v regionu bylo bydlení v rodinných domech
- Čtyři procenta respondentů uvedla jako bydliště ostatní budovy a to zejména v ubytovacích zařízeních
- Na území kraje bylo zjištěno 340 osob, které jsou bez domova a využívají služeb sociálních zařízení, jednoznačně převládají muži

Obyvatelstvo

- V Plzeňském kraji bylo ke dni sčítání 2011 zjištěno 570 401 obyvatel s obvyklým pobytem
- K 26. 3. 2011 žilo v kraji 13,9 % dětí do 14 let, 69,5 % osob v produktivním věku a 16,3 % obyvatel ve věku 65 let a více
- Z celkového počtu obyvatel vyplývá převaha žen
- Ve skupině produktivní populace zaujímá region 7. nejvyšší místo v ČR
- Obyvatelstvo Plzeňského kraje stárne, svědčí o tom dosažený průměrný věk
- Plzeňský kraj dosaženou hodnotou indexu stáří zaujal v republikovém srovnání druhé nejvyšší místo
- Rodinný stav v závislosti na věkové skupině byl značně odlišný
- V kraji žilo v registrovaném partnerství mladší ročníky, středoškolsky vzdělaných a ekonomicky aktivních osob
- Na 1 000 žen připadlo 1 569 dětí, na 1 000 matek 1 989 dětí
- Většina žen byla matkami dvou dětí
- Cizinci představovali 25 558 osob tj. 4,5 % z celkového počtu obyvatelstva regionu
- Více jak 96 % mělo jako jediný mateřský jazyk češtinu
- Lidí věřících bylo podle zjištění téměř dvaapůlkrát méně než lidí bez vyznání
- Vzdělání mužů a žen se odlišuje svým zaměřením a možnostmi uplatnění v reálném životě
- Podíl obyvatel s vyšším vzděláním byl výrazně větší v obcích s velkým počtem obyvatel než v malých
- Úroveň vzdělanosti, měřená indexem vzdělanosti, se pohybovala mírně pod republikovým průměrem

Ekonomická aktivita obyvatelstva

- Z celkového počtu obyvatel v kraji byla necelá polovina ekonomicky aktivních
- Z ekonomicky aktivních bylo 91,6 % zaměstnaných
- Nejvíce ekonomicky neaktivních žilo v obcích do 199 obyvatel

- Z celkového počtu zaměstnaných bylo v kraji 79,4 % zaměstnanců, 11,9 % podnikatelů bez zaměstnanců (OSVČ), 3,2 % podnikatelů se zaměstnanci aj.
- Nejvíce všech zaměstnaných kraje pracovalo v průmyslu

Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol

- V kraji bylo zjištěno 116 786 vyjíždějících do zaměstnání
- Z celkového počtu vyjíždějících 6,6 % vyjíždělo mimo kraj a 2,7 % do zahraničí
- Do škol vyjíždělo mimo obec svého obvyklého bydliště 57,7 % osob

Domácnosti

- V Plzeňském kraji bylo ke dni sčítání 242 397 hospodařících domácností, z toho 62,4 % rodinných, tvořených zejména jednou rodinou
- Podle výsledků sčítání bydlí 98,2 % hospodařících domácností v kraji v bytech
- Průměrný počet členů hospodařící domácnosti činil v kraji 2,3 osoby, stejně tak jako v ČR
- Z celkového počtu hospodařících domácností, tvořených jednou rodinou tvořily manželské páry 70,4 %
- V Plzeňském kraji bylo zjištěno podle výsledků SLDB 226 298 bytových domácností

Domy a byty

- V Plzeňském kraji bylo obydleno více než 80 % domovního fondu
- S rostoucí velikostí kategorií obcí klesá podíl rodinných domů a naopak roste zastoupení domů bytových
- Ve městě Plzni tvořil počet domů z celkového počtu v kraji více jak jednu desetinu
- Více než polovina neobydlených rodinných domů byla užívána k rekreačním účelům
- Průměrné stáří obydlí obydlí v Plzeňském kraji činilo 51,1 let
- V hodnocení průměrného stáří obydlí obydlí se kraj umístil na 6. nejvyšším místě
- Převážná část obydlí obydlí byla ve vlastnictví fyzických osob
- Nejčastěji používaným stavebním materiálem jsou kámen, cihly a tvárnice
- Ve všech ukazatelích technické vybavenosti kraj mírně zaostal za republikovým průměrem
- Počet bytů v Plzeňském kraji představoval 5,7 % z bytového fondu v ČR
- Z hlediska právního užívání bytu bylo nejvíce obydlí obydlí bytů ve vlastním domě
- Nejčastěji žily v bytě v Plzeňském kraji dvě osoby
- Technická vybavenost v kraji je na dobré úrovni
- Nejnížší technickou vybavenost měly obce s menším počtem obyvatel
- V kraji bylo 79,5 % obydlí obydlí bytů vytápěno ústředním topením
- Průměrná obytná plocha 1 bytu v kraji činila 66 m²
- Standardní byty tvořily z celkového počtu bytů 91,9 % a byty se sníženou kvalitou 5,4 %

1. Summary

Summary of Analysis of Census Results in Plzeňský region

Settlement structure and housing arrangements

- Development of the region's settlement has been determined significantly by the natural conditions, the region's strategic location and historical events.
- There are 501 municipalities in Plzeňský region, of which 56 with the town status and 11 with the market-town status.
- The number of parts of municipalities has not essentially changed since SLDB in 1 961, their number was 1 539.
- ZSJ are an integral part of the settlement structure, their count in Plzeňský region amounts to 1 861.
- The region's territorial division consists of 7 districts, 15 ORP administrative districts and 35 municipalities with extended powers.
- The majority of Plzeňský region population lives in towns (67.9 %).
- Most settlements in Plzeňský region belong to municipalities of lowest inhabitant size groups.
- A high degree of uneven settlement distribution, measured by the fractionalization index, places Plzeňský region sixth in the Czech Republic.
- An absolute difference between numbers of persons with permanent and usual residence in the region is the lowest in the Czech Republic.
- The region's population lives predominantly in family houses.
- Four percent of respondents claimed other types of buildings as a place of residence, primarily in institutions/collective living quarters.
- There were 340 homeless persons who use social services provided enumerated in the region's territory, men forming the decisive majority of the group.

Population

- On the Census day there were 570 401 inhabitants with place of usual residence Plzeňský region.
- In the region there were 13.9 % of children aged 15 or younger, 69.5 % of people in the productive age and 16.3 % inhabitants aged 65 or older.
- Of the total population count, women are predominant.
- The region ranks seventh in the size of productive age group in the Czech Republic.
- The population of Plzeňský region is ageing, as the average age shows.
- The ageing index of Plzeňský region is the second highest nationwide.
- Respondents' family status depends largely on their age group.
- In the region there are young couples living in the registered partnerships, economically active with secondary education.
- There are 1 569 children to every 1 000 women, while there are 1 989 children to every 1 000 mothers.
- Most women gave birth to two children.
- Foreign citizen population was at 25 558 persons, i.e. 4.5 % of the total region's population.
- Over 96 % of the population has a single mother language, which is Czech.
- It was found out there are almost 2.5 times less believers than people with no religious belief.
- Education of men and women shows contrasts both field of study and in possible paths to career opportunities.
- The share of higher-educated population is markedly greater in bigger towns than in smaller municipalities.
- Education level, measured by the education index, floats moderately below the nationwide average.

Economic activity of the population

- Slightly less than a half of the total region's population is economically active.
- Out of the economically active population 91.6 % is employed.
- The majority of not economically active people live in municipalities with a population of less than 200.

- *Of all people employed in the region 79.4 % are employees, 11.9 % are self-employed without employees and 3.2 % are employers.*
- *Most people employed in the region are engaged in the field of Industry.*

Commuting to work and to school

- *There were 116 786 inhabitants in the region commuting to work.*
- *Of all the population commuting to work 6.6 % commuted out of the region within the Czech Republic and 2.7 % commuted abroad.*
- *While commuting to school, 57.7 % commuted to school out of municipality of usual place of residence.*

Households

- *In Plzeňský region there were 242 397 housekeeping households on the Census day, of which 62.4 % family households, primarily one-family households.*
- *According to the Census results 98.2 % of housekeeping households in the region lived in conventional dwellings.*
- *The average number of housekeeping household members is 2.3 persons in the region, just as is the nationwide average.*
- *Of all one-family households 70.4 % are married couples.*
- *According to the Census results in Plzeňský region 226 298 dwelling households.*

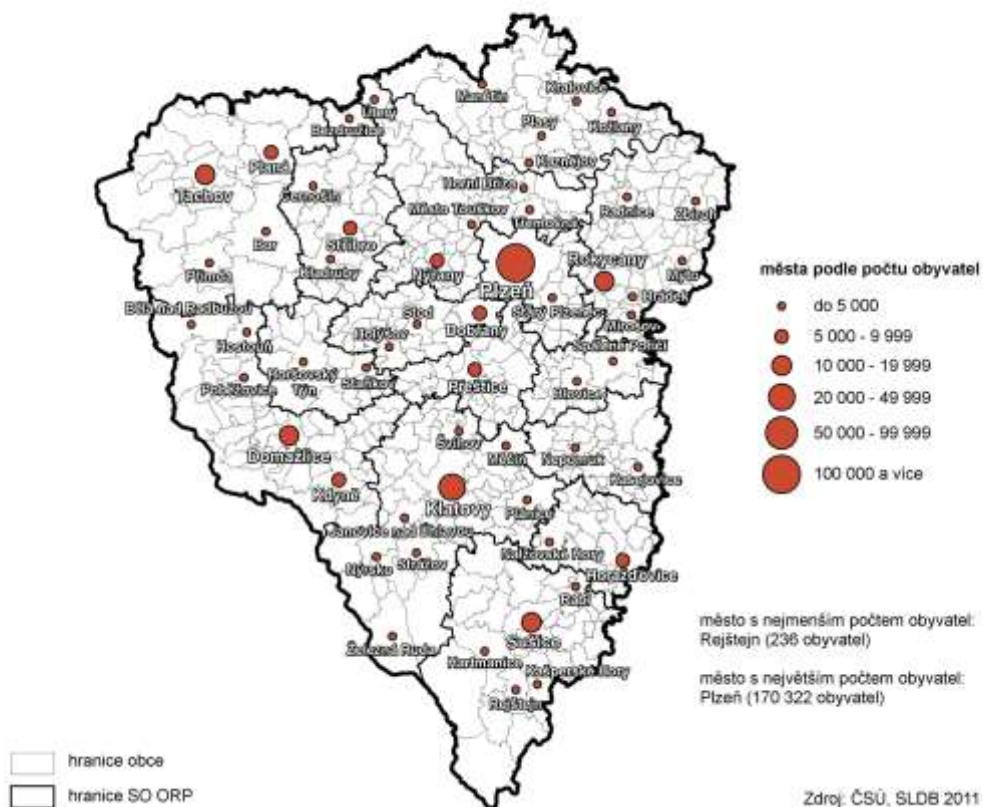
Buildings and dwellings

- *Over 80 % of the dwelling stock in Plzeňský region is occupied.*
- *With growing municipality size the share of family homes on total housing decreases, while the share of apartment buildings increases.*
- *The number of buildings in the statutory town of Plzeň amounts to over a tenth of all buildings in the region.*
- *Over a half of unoccupied family houses were used for a seasonal purpose.*
- *The average age of occupied buildings in Plzeňský region is 51.1 years.*
- *The region ranks sixth in average age of occupied buildings in the Czech Republic.*
- *Majority of occupied buildings are owned by natural persons.*
- *Most frequently utilized building materials are stone, bricks and building blocks.*
- *The region lags behind slightly the national average in all technical facilities' characteristics.*
- *Number of conventional dwellings in Plzeňský region amounts to 5.7 % of dwelling stock in the Czech Republic.*
- *With regard to dwelling tenure status, most occupied dwellings were in own house.*
- *Most frequently, dwellings in Plzeňský region were occupied by two persons.*
- *Technical facilities in the region are of high quality.*
- *The poorest technical facilities can be found in small municipalities.*
- *There are 79.5 % of dwellings in the region equipped by a central heating.*
- *In Plzeňský region average floor space of a dwelling is 66 sq. m.*
- *Standard quality dwellings amount to 91.9 % and lower quality dwellings to 5.4 % of the total dwelling stock in the region.*

Geografická mapa Plzeňského kraje

Správní obvody obcí s rozšířenou působností a města v Plzeňském kraji

2. Sídlní struktura a způsob bydlení

2.1. Sídlní struktura

Pro vývoj osídlení na území dnešního Plzeňského kraje byly rozhodujícím kritériem přírodní podmínky, významná strategická poloha a historické události

Osídlení je dynamicky se vyvíjející sociálně geografický systém, ovlivněný demografickým, ekonomickým, politickým, historickým a environmentálním vývojem společnosti na daném území. Pro vývoj osídlení na území dnešního Plzeňského regionu byly rozhodujícím kritériem přírodní podmínky a významná strategická poloha. První obyvatelé regionu se usazovali v místech úrodných pahorkatin a významných obchodních cest. Díky rozmanitému členitému reliéfu krajiny vznikaly na území dnešního Plzeňského kraje malé hospodářské usedlosti a to zejména ve východní a jižní části kraje, v lokalitách s příznivými geografickými i klimatickými podmínkami pro zemědělskou výrobu. Typická je pro tuto oblast značná roztržitost sídelních jednotek (vesnic, osad a samot). Větší sídelní jednotky vznikaly především v západní a severní části území, kde se vyskytovala relativně bohatá naleziště nerostného bohatství, rozvinutá manufakturní a řemeslná výroba a kde díky nepříznivému počasí nebyly vytvořeny vhodné podmínky pro rozvoj zemědělství. K výraznému osídlování území došlo až od 7. století, kdy se centrem kraje stává hradiště ve Staré Plzni (předchůdce krajského města). Od tohoto okamžiku docházelo vlivem hospodářských a politických změn i k postupnému vývoji sídelní struktury. Jedná se zejména o stabilizaci zemské česko-německé hranice a germanizaci území, projevující se přílivem obyvatelstva německé národnosti do českých měst a osídlováním vylidněných a třicetiletou válkou zničených území. V souvislosti se zrušením poddanství došlo k vytvoření nejnižších článků územní samosprávy-**obcí**. Pro ekonomický rozvoj měl značný význam vznik nových královských měst na významných trasách obchodních cest a také rozvoj průmyslu a budování železniční sítě. Zabránil velké části území (především západně od Plzně) po mnichovském diktátu a následně poválečný organizovaný odsun části německého obyvatelstva významně ovlivnily vývoj osídlení v kraji v minulém století. Výrazné dopady do poválečného vývoje sídelní struktury má osídlování měst, obcí a pohraničních okresů českým a slovenským obyvatelstvem a následná kolektivizace v zemědělství (vznik státních statků v nově osídlovaných územích při západní hranici). Návrat k demokratickým principům rozhodování v 90. letech přinesl změny i do samosprávy měst a obcí a tím v konečném důsledku i do sídelní struktury Plzeňského kraje. Základní jednotkou osídlení jsou **obce**, dělí se z hlediska osídlení na venkovské obce a města. Vývoj sídelní struktury Plzeňského kraje byl provázen integračními (slučování malých obcí) a desintegračními (zánik a rušení některých částí obcí) procesy.

Plzeňský kraj má celkem 501 obcí, 1 539 částí obcí a 56 obcí se statutem města

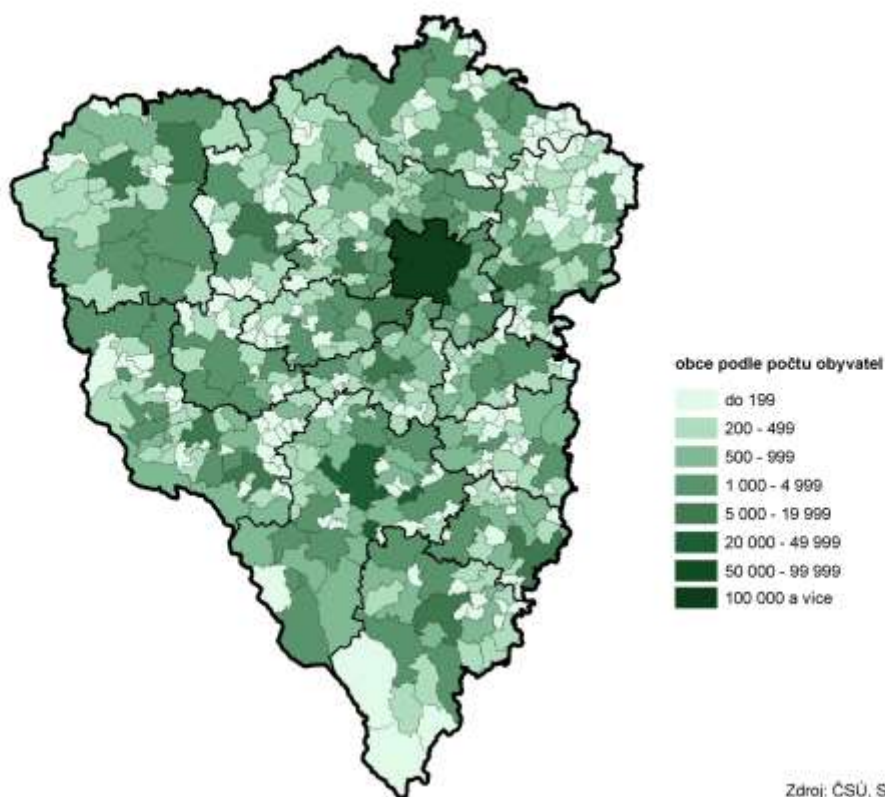
Mezníkem pro novou etapu populačních cenů bylo sčítání k 1. 3. 1961. Na území dnešního Plzeňského kraje proběhlo v 773 obcí s průměrnou výměrou 978 ha. Počet obcí v kraji se v následujících sčítání výrazně snižoval. Sčítání v roce 1980 již probíhalo v pouhých 307 obcích s průměrnou rozlohou 2 463 ha. Euforie, která zavládla po listopadu 1989, obnovení demokratických principů rozhodování a jejich dopad do samosprávy měst a obcí s sebou přinesly snahu o osamostatnění. V roce 1991 se uskutečnilo sčítání již v 445 obcích a jejich počet stále narůstal. SLDB v roce 2001 již proběhlo v 506 obcích s průměrnou rozlohou 1 494 ha. V dalších dvou letech došlo ke sloučení tří obcí na Klatovsku s městem Švihov a z dvou obcí okresů Plzeň-jih a Plzeň-sever byly vytvořeny městské části krajského města Plzně. Od roku 2003 se počet obcí stabilizoval. Plzeňský kraj měl k 31. 12. 2011 celkem 501 obcí, 1 539 částí obcí, 56 obcí se statutem města, 11 obcí se statutem městyse, rozkládajících se na 7 561 km² plochy a rozdělených do 1 385 katastrů. Průměrná výměra na 1 obec v regionu tak činila 1 509,2 ha.

Počet částí obce se od sčítání v roce 1961 řádově nezměnil

Podle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů lze na základě rozhodnutí krajského úřadu oddělit od obce její část. **Část obce** je podle § 27 odst. 2 výše citovaného zákona definována jako „...evidenční jednotka vytvářena budovami s čísly popisnými a čísly evidenčními, přidělenými v jedné číselné řadě, která leží v jednom souvislém území.“ V roce 1961 činil počet částí obcí 1 520, s výjimkou sčítání v roce 1970, se téměř nezměnil. V roce 2001 stoupl jejich počet na 1 540 a při SLDB k 26. 3. 2011 činil 1 539. Nejvíce částí obcí (30) mělo v roce 2011 město Klatovy, za ním následují, eliminujeme-li specifické postavení města Plzně, Hartmanice (23) v okrese Klatovy a Bor u Tachova (22) z okresu Tachov. Město Plzeň má kromě 10 městských částí ještě dalších 15 částí obce. Z celkového počtu 1 539 částí obce se na části nečlenilo 244 obcí, což představuje téměř polovinu

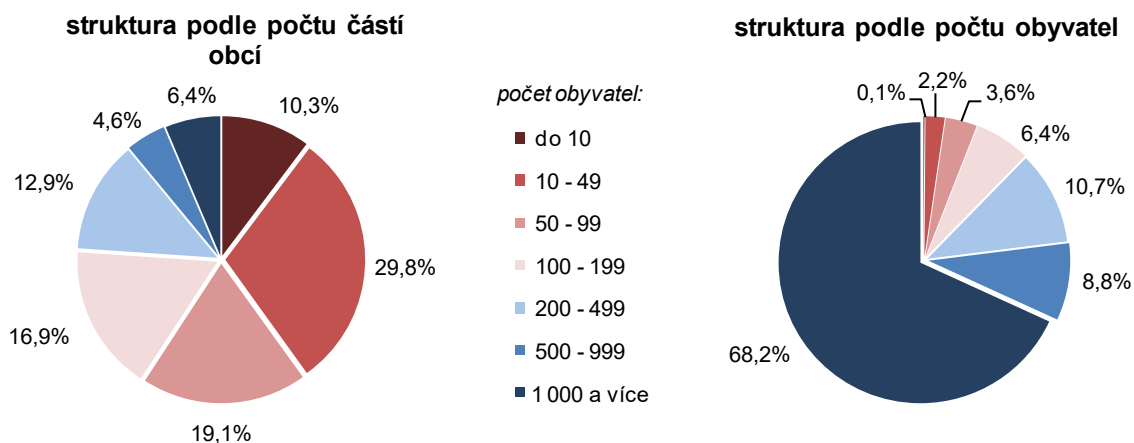
(48,7 %) z celkového počtu obcí v kraji. V meziokresním srovnání nejvíce obcí nečleněných na části se vyskytuje v přílehlých okresech krajského města a to území okresů Plzeň-jih (51) a Plzeň-sever (56).

Velikostní skupiny obcí v Plzeňském kraji

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Graf 2.1 Velikostní struktura částí obcí

Skladebnou součástí sídelní struktury jsou základní sídelní jednotky, kterých má Plzeňský kraj 1 861

Nižší úrovní sídelních jednotek a skladebnou součástí sídelní struktury, určenou pro prostorovou identifikaci je **základní sídelní jednotka** (dále jen ZSJ), kterou se rozumí *jednotka představující části území obce s jednoznačnými územně technickými a urbanistickými podmínkami nebo spádová území seskupení objektů obytného nebo rekreačního charakteru.* V některých případech se jednotka dělí na **díly ZSJ** ve vazbě na část obce. Počet ZSJ se od sčítání v roce 1970 výrazně zvýšil. Zatímco v tomto roce dosahoval výše 1 567 ZSJ, při dalším sčítání v roce 1980 se zvýšil o 13,3 % (1 776 ZSJ). Mírný růst počtu ZSJ pokračoval do roku 2001, pak se již stabilizoval. V roce 2011 dosahuje jejich počet 1 861. Nejvíce ZSJ má krajské město Plzeň (115) a druhé největší město v kraji Klatovy (55). U ostatních obcí se počet ZSJ pohybuje pod hranicí 30. Nejvyšší četnost se vyskytuje u obcí s 2 ZSJ (90 obcí) a 3 ZSJ (54 obcí). Téměř 12 % ZSJ z celkového počtu obcí je

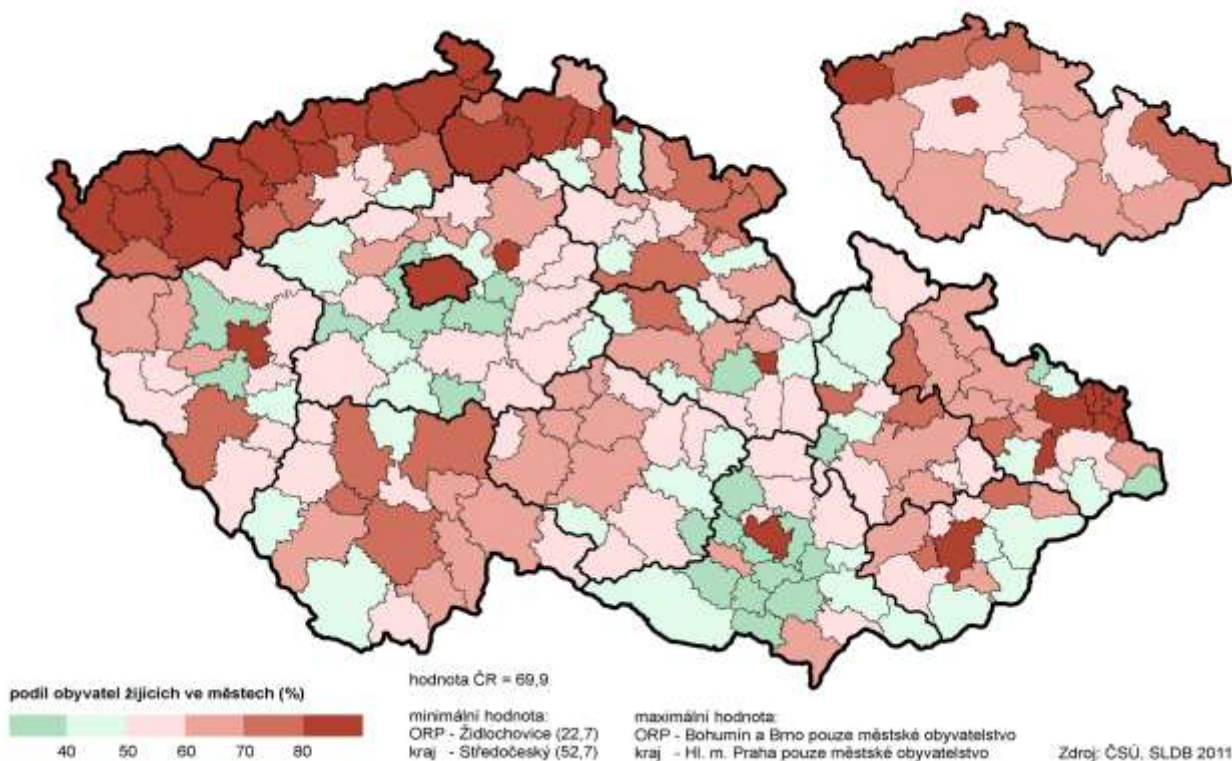
Podle územního členění má Plzeňský kraj 7 okresů, 15 správních obvodů ORP a 35 obcí s pověřeným obecním úřadem

Převážná část obyvatel Plzeňského kraje žije ve městech

identických s obcí. Porovnáváme-li podíl ZSJ včetně dílů s hranicí do 5 obyvatel nejvyšší podíl vykazují okresy v oblastech nerovnoměrně osídlených a s vyšší rozdrobeností sídelní struktury (Domažlice 7,1 %, Klatovy 6,8 % a Tachov 4,7 %). Zákonem č. 36/1960 Sb. o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, je území státu rozděleno mimo jiné na územní jednotky - **okresy**. Plzeňský kraj má v současnosti sedm okresů a to Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov. Na základě ústavního zákona č. 347 s platností od 1. 1. 2000 bylo vytvořeno na území ČR celkem 14 vyšších územně správních celků (krajů). Z bývalého Západočeského kraje vznikly podle tohoto zákona dva kraje a to Karlovarský a Plzeňský. Později bylo zákonem č. 314/2002 Sb. vymezeno v Plzeňském kraji 15 správních obvodů **obcí s rozšířenou působností** (SO ORP) a 35 obcí s pověřeným obecním úřadem (POU). Správní obvody ORP převzaly některé povinnosti a kompetence bývalých okresních úřadů, které ukončily svoji činnost k 31. 12. 2002.

V oblastech s relativně značným výskytem nerostného bohatství, v místech soustředěné manufakturní a řemeslné práce, všude tam, kde nebyly vhodné podmínky pro hospodaření na zemědělské půdě a v neposlední řadě i při obchodních cestách vznikaly větší sídelní jednotky, pozdější **města**. Hospodářské a politické změny ve 13. a 14. století daly vzniknout mimo jiné novým královským městům, ležících na cestách především do Bavorska a Saska (Rokycany, Klatovy, Sušice, Stříbro, Domažlice a Tachov). Vlivem kulturního a hospodářského rozvoje v 16. století vznikala další královská, ale i poddanská města (Horšovský Týn, Horažďovice). Historicky nejstarším městem v Plzeňském kraji je Manětín, město při staré obchodní cestě z Chebu do Prahy, které král Václav I. povýšil na město v roce 1235 přiznáním městských privilegií (nezávislý soud a svobodný trh). Za zmínku rovněž stojí Rabštejn nad Střelou (první písemná zmínka z roku 1269), který usiluje v současné době o zápis do Guinnessovy knihy rekordů jako nejmenší historické město světa. V Plzeňském kraji bylo v roce 2011 celkem 56 měst, z toho s počtem obyvatel nad 4 tis. pouze 21 měst tj. 37,5 %. Převážná část obyvatel Plzeňského kraje žije ve městech (67,9 %). Vyšší míru urbanizace, eliminujeme-li specifické postavení Plzně, vykazuje už jen Klatovsko (73,9 %) a Stříbrsko. Naopak nízká míra urbanizace je zaznamenána ve správním obvodech ORP Nýřany a Přeštice, v oblastech do jisté míry s postupující suburbanizací

Městské obyvatelstvo ve správních obvodech ORP a krajích

Tab. 2.1.1 Základní ukazatele sídelní struktury podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností

	Počet			Hustota obyvatel (osoby/km ²)	Na 1 obec připadá			Podíl obyvatel žijících (%)	
	obyvatel	obcí			rozloha (km ²)	obyvatel	částí obcí	ve městech	v obci s rozšířenou působností
		celkem	z toho měst						
Kraj celkem	570 401	501	56	75,4	15,1	1 138,5	3,1	67,9	50,6
v tom správní obvod ORP:									
Blovice	11 782	19	2	53,0	11,7	620,1	2,7	58,0	35,5
Domažlice	39 708	58	5	52,0	13,2	684,6	2,8	52,7	27,7
Horažďovice	11 783	20	2	45,5	12,9	589,2	3,0	56,1	46,5
Horšovský Týn	14 051	18	2	48,7	16,0	780,6	4,1	58,4	35,0
Klatovy	49 988	44	8	55,2	20,6	1 136,1	5,5	73,9	44,3
Kralovice	21 911	44	5	33,2	15,0	498,0	2,7	53,3	15,8
Nepomuk	11 475	26	2	37,2	11,9	441,3	2,5	44,2	33,2
Nýřany	53 029	54	5	84,5	11,6	982,0	2,2	35,2	13,1
Plzeň	188 045	15	2	719,3	17,4	12 536,3	3,1	93,2	90,6
Přeštice	22 003	30	1	81,1	9,0	733,4	1,9	33,1	33,1
Rokycany	47 458	68	6	82,5	8,5	697,9	1,5	52,6	29,5
Stod	23 296	24	3	89,9	10,8	970,7	1,7	66,4	16,3
Stříbro	16 589	24	4	38,5	17,9	691,2	3,8	69,0	47,8
Sušice	23 955	30	5	30,7	26,0	798,5	5,9	59,3	46,1
Tachov	35328	27	4	37,3	35,1	1 308,4	5,1	66,9	35,5

Nejvíce sídel v regionu se vyskytuje ve velikostních skupinách obcí s nejmenším počtem obyvatel

Z analýzy **velikostní struktury** obcí vyplývá, že nejvíce sídel v Plzeňském kraji se vyskytuje ve skupinách s nejmenším počtem obyvatel. Ve velikostních skupinách do 499 obyvatel tvoří podíl obcí více než dvě třetiny z celkového počtu.

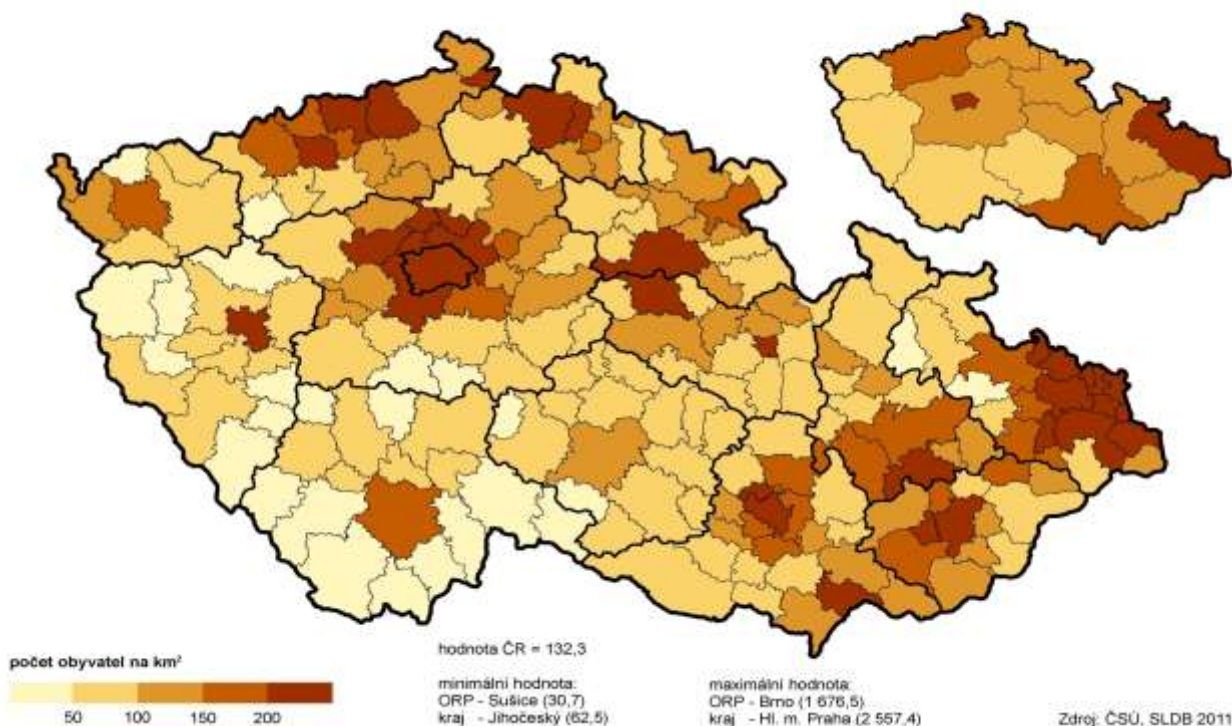
Tab. 2.1.2 Sídelní struktura podle velikostních skupin obcí k 26. 3. 2011

	Počet obcí	Podíl (%)	Rozloha obcí (km ²)	Podíl (%)	Počet obyvatel	Podíl (%)	Hustota obyvatel (osoby/km ²)
Kraj celkem	501	100,0	7 561	100,0	570 401	100,0	75,4
v tom obce s počtem obyvatel:							
do 199	182	36,3	1 405	18,6	20 872	3,7	14,9
200 - 499	155	30,9	1 774	23,5	48 187	8,4	27,2
500 - 999	75	15,0	1 522	20,1	53 381	9,4	35,1
1 000 - 1 999	46	9,2	1 466	19,4	63 046	11,1	43,0
2 000 - 4 999	30	6,0	767	10,1	98 825	17,3	128,9
5 000 - 9 999	7	1,4	265	3,5	45 064	7,9	169,7
10 000 - 19 999	4	0,8	143	1,9	48 571	8,5	340,3
20 000 - 49 999	1	0,2	81	1,1	22 133	3,9	273,0
50 000 - 99 999	-	-	-	-	-	-	-
100 000 a více	1	0,2	138	1,8	170 322	29,9	1 237,2

Z hlediska hustoty osídlení jsou nejdříve osídleny obce s počtem do 199 obyvatel.

Podíl na rozloze kraje ve velikostní skupině do 199 obyvatel dosahuje téměř jedné pětiny celkové výměry, dalšími více jak šedesáti procenty se podílejí obce z velikostních skupin 200 až 1 999 obyvatel. S rostoucí velikostní skupinou se podíl výměry snižuje. V obcích do 499 obyvatel jich žije v regionu pouze 12,1 %. Více jak třetina populace žije ve velikostních skupinách obcí od 500 do 4 999 obyvatel. Ve městech s počtem nad 5 000 osob žije v Plzeňském kraji 50,2 % obyvatel (včetně krajského města Plzně). Do velikostní skupiny nad 10 000 obyvatel je zařazeno 6 měst a to: krajské město Plzeň, okresní města Domažlice, Klatovy, Rokycany, Tachov, která doplňuje sídlo SO ORP Sušice. Z hlediska hustoty osídlení jsou nejdříve osídleny obce s počtem do 199 obyvatel. Lze tedy říci, že s rostoucí velikostní skupinou roste i hustota (s výjimkou velikostní skupiny 20 tis. až 50 tis. obyvatel).

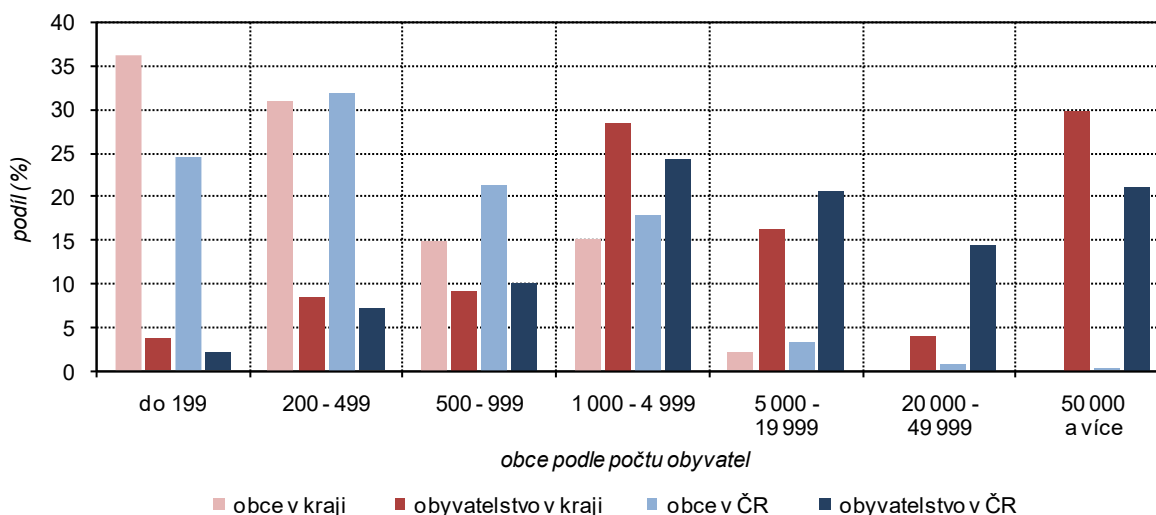
Hustota obyvatelstva ve správních obvodech ORP a krajích

Nerovnoměrnost osídlení je hodnocena indexem rozdrobenosti

Jednou ze základních charakteristik lokalizace obyvatelstva v určitém prostoru je nerovnoměrné osídlení. Nerovnoměrnost osídlení hodnocená **indexem rozdrobenosti**¹ ukazuje, že nejvyšších hodnot dosahují oblasti Domažlicka, jižního Plzeňska (Blovičko, Nepomucko), Horažďovicka, Kralovicka a Stříbrska. Podle hodnoty indexu rozdrobenosti se Plzeňský kraj ve srovnání s ostatními kraji řadí na šesté nejvyšší místo.

Graf 2.2 Sídlní struktura obcí Plzeňského kraje a České republiky

V mezikrajském srovnání průměrné velikosti obce se Plzeňský kraj řadí na 9. místo.

Při srovnání průměrné velikosti obce v rámci republiky se Plzeňský kraj řadí na deváté nejvyšší místo. Hodnotou 1 138,5 obyvatel na 1 obec leží hluboko pod republikovým průměrem (1 669,6 oby/obec). V členění podle jednotlivých velikostních skupin se v podílu počtu obyvatel v obcích do 199 obyvatel umístil Plzeňský kraj na 3. místě hned za krajem Jihočeským, ve skupině 200 až 999

¹ Index rozdrobenosti sídelní struktury je vážený průměr, založený na podílech obyvatel v nejmenších obcích (z celkového počtu obyvatel).

obyvatel na místě šestém a ve skupině 1 000 až 4 999 na místě čtvrtém. Podílem městského obyvatelstva (67,9 %) se Plzeňský kraj v **mezikrajském srovnání** řadí na šesté nejvyšší místo v ČR a dosahuje téměř republikového průměru (69,9 %).

2.2. Druh pobytu

SLDB 2011 poprvé zpracovává výsledky cenzu podle místa obvyklého bydliště

Při populačních cenzech v období 1961 až 2001 byly výsledky SLDB zpracovávány podle **místa trvalého pobytu**, tzn. „podle pobytu úředně hlášeného, a to bez ohledu na to, kde osoba skutečně bydlela nebo kde byla sečtena.“ SLDB k 26. 3. 2011 již poprvé zpracovává výsledky cenzu podle **místa obvyklého bydliště** sčítaných osob. Místo obvyklého bydliště je definováno jako „místo, kde osoba obvykle tráví období svého každodenního odpočinku (bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodů rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod.) a kde je členem konkrétní domácnosti.“

Plzeňský kraj má jeden z nejmenších rozdílů mezi počtem osob s pobytem obvyklým a trvalým

Ze srovnání Plzeňského kraje v republikovém měřítku vyplývá, že společně s krajem Jihomoravským má nejmenší absolutní rozdíl mezi počtem osob s pobytem obvyklým a pobytem trvalým. Pouze ve dvou krajích (Hl. m. Praha a Středočeským) převyšuje počet sečtených osob s pobytem obvyklým osoby s pobytem trvalým. V ostatních krajích je situace opačná (zejména v kraji Ústeckém a Moravskoslezském), což do jisté míry koresponduje s ekonomickou situací v těchto regionech. Situaci v Plzeňském regionu mapuje následující tabulka.

2.2.1 Obvykle a trvale bydlící obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí

	Osoby s obvyklým pobytem celkem	v tom s pobytem (%)		Osoby s trvalým pobytem celkem	v tom s pobytem (%)		Rozdíl mezi počtem osob s obvyklým a trvalým pobytem	
		obvyklým i trvalým	jen obvyklým		trvalým i obvyklým	jen trvalým	celkem	%
Kraj celkem	570 401	93,4	6,6	571 357	93,3	6,7	-956	-0,2
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	20 872	93,2	6,8	19 637	90,6	9,4	1 235	6,3
200 - 499	48 187	93,9	6,1	51 251	91,5	8,5	-3 064	-6,0
500 - 999	53 381	93,9	6,1	53 044	92,6	7,4	337	0,6
1 000 - 1 999	63 046	93,9	6,1	64 825	92,8	7,2	-1 779	-2,7
2 000 - 4 999	98 825	93,1	6,9	93 541	93,3	6,7	5 284	5,6
5 000 - 9 999	45 064	93,1	6,9	49 810	93,8	6,2	-4 746	-9,5
10 000 - 19 999	48 571	94,5	5,5	49 137	93,4	6,6	-566	-1,2
20 000 - 49 999	22 133	94,8	5,2	22 530	93,1	6,9	-397	-1,8
50 000 - 99 999	-	-	-	-	-	-	-	-
100 000 a více	170 322	92,8	7,2	167 582	94,3	5,7	2 740	1,6

2.3. Způsob bydlení

Převažujícím způsobem bydlení je v regionu podle výsledků sčítání bydlení v rodinných domech

Převažujícím způsobem bydlení v Plzeňském kraji je bydlení v **rodinných domech**, žila zde podle výsledků sčítání téměř polovina (49,9 %) z celkového počtu obyvatel (mimo bezdomovců). Další 46 % obyvatel zvolilo bydlení v **domech bytových**. Zbývá čtyři procenta uvedla jako bydliště ostatní budovy a to zejména v ubytovacích zařízeních (69,9 % z počtu osob bydlících v ostatních budovách). Z celkového počtu obyvatel žijících v ubytovacích zařízeních připadá 13,4 % na ubytovny a svobodárny, 15,9 % na zařízení pro seniory (domovy důchodců a penzióny pro důchodce) a 8,1 % na ústavy sociální péče pro postižené občany. Kromě ubytovacích zařízení více jak jedna pětina obyvatel žije v bytech v provozních budovách (např. školy s bytem pro školníka). Nejčastějším ubytováním mimo bytový fond je bydlení v rekreačních chatách a chalupách. Více jak tři čtvrtiny osob bydlících mimo bytový fond žije v těchto objektech. Další téměř 20 % žije v tzv. nouzových obydlích, kterými se rozumí nouzové a provizorní stavby/objekty např. boudy, sruby, nezkolaudované objekty apod.

Tab.2.3.1 Obyvatelstvo podle způsobu bydlení

	Celkem	v tom		
		v bytech	v zařízeních	jinde
Bydlící osoby v domech	570 061	551 122	11 434	2 036
v tom:				
rodinné domy	283 904	282 908	846	150
bytové domy	263 083	261 266	1 682	135
ostatní budovy	23 074	6 948	9 083	7 043
v tom:				
ubytovací zařízení	16 118	1 641	7 799	6 678
z toho:				
ubytovny a svobodárny	2 162	441	1 617	104
studentské koleje	310	45	262	3
domovy mládeže, internáty	81	18	63	-
dětské domovy	162	6	123	33
ostatní zařízení pro děti a mládež	41	1	8	32
domovy důchodců	1 810	171	1 639	-
penziony pro důchodce	747	747	-	-
ústavy sociální péče pro postižené	1 312	22	1 290	-
kláštery a konventy	26	26	-	-
nemocnice, léčebná zařízení, lázeňské ústavy	814	31	768	15
zařízení pro krátkodobé ubytování	555	207	236	112
azylová zařízení	219	26	192	1
věznice, vazební věznice	39	-	39	-
provozní budovy	5 329	5 043	49	237
Bydlící osoby v objektech mimo bytový fond	5 469	x	177	5 292
v tom:				
rekreační chata, chalupa	4 117	x	x	4 117
nouzové obydlí, přístřeší	1 089	x	x	1 089
mobilní (pohyblivé) obydlí	86	x	x	86

Specifickou kategorií obyvatelstva v SLDB jsou lidé bez domova

Další specifickou kategorií obyvatelstva ve sčítání jsou lidé bez domova (**bezdromovci**). K 26. 3. 2011 bylo zjištěno na území Plzeňského kraje 340 osob, které jsou bez domova a využívají služeb sociálních zařízení (azylové domy, domy na půl cesty apod.). Tato skupina obyvatelstva v Plzeňském kraji tvoří téměř 3 % z celkového počtu takto sečtených lidí bez domova v celé České republice. Mezi těmito bezdromovci jednoznačně převládají muži (77,6 %), většina sčítaných jsou lidé svobodní (50,3 %) a rozvedení (31,5 %). Z hlediska věkového složení lze konstatovat, že převládají osoby v produktivním věku, od 20 do 59 let (83,8 %). Hodnotíme-li strukturu skupiny sečtených bezdromovců podle vzdělání, jde nejčastěji o osoby vyučené či se základním vzděláním. V hodnocení podle ekonomické aktivity je většina těchto bezdromovců nezaměstnaná. Pokud jednotlivé osoby uvádějí ekonomickou aktivitu, pak se jedná o zaměstnání zejména ve zpracovatelském průmyslu a stavebnictví.

Tab. 2.3.2 Bezdromovci podle pohlaví, věku a rodinného stavu

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Bezdromovci	340	77,6	22,4	2,1	93,8	4,1
z toho podle rodinného stavu:						
svobodní, svobodné	171	78,4	21,6	4,1	95,3	0,6
ženatí, vdané	35	60,0	40,0	x	88,6	11,4
rozvedení, rozvedené	107	82,2	17,8	x	95,3	4,7
ovdovělí, ovdovělé	9	77,8	22,2	x	55,6	44,4

3. Obyvatelstvo

Kolik lidu bylo sečteno v kraji ke dni sčítání?

V Plzeňském kraji bylo ke dni 26. 3. 2011, což představuje rozhodný okamžik SLDB, sečteno 570 401 obyvatel s obvyklým pobytem, z toho 282 137 mužů (tj. 49,5 %) a 288 264 žen (tj. 50,5 %). Počtem obyvatel se region řadí na deváté nejvyšší místo v ČR, jeho podíl na obyvatelstvu České republiky činil 5,5 %. Nejlidnatějším, pomineme-li okres Plzeň-město (188 045 obyvatel), je okres Klatovy (15 % z celkového počtu obyvatel kraje). Naopak nejméně obyvatel s obvyklým pobytem bylo v okrese Rokycany (8 %). Při pohledu na obyvatelstvo z hlediska velikostních skupin obcí nejméně obyvatel žilo v obcích do 199 obyvatel (3,7 %) a nejvíce, eliminujeme-li město Plzeň, v obcích s počtem obyvatel pohybující se v intervalu 1 až 5 tis. obyvatel (28,4 % z celkového počtu populace). Nejlidnatějším správním obvodem ORP v Plzeňském kraji je ORP Plzeň (více jak jedna třetina z obyvatelstva plzeňského regionu). Větší počet obyvatel byl i ve SO ORP Nýřany (9,3 %) a Klatovy (8,8 %). Nejmenším správním obvodem jsou ORP Blovice, Horažďovice a Nepomuk.

3.1. Věková struktura

Počet obyvatel kraje a jednotlivé věkové skupiny

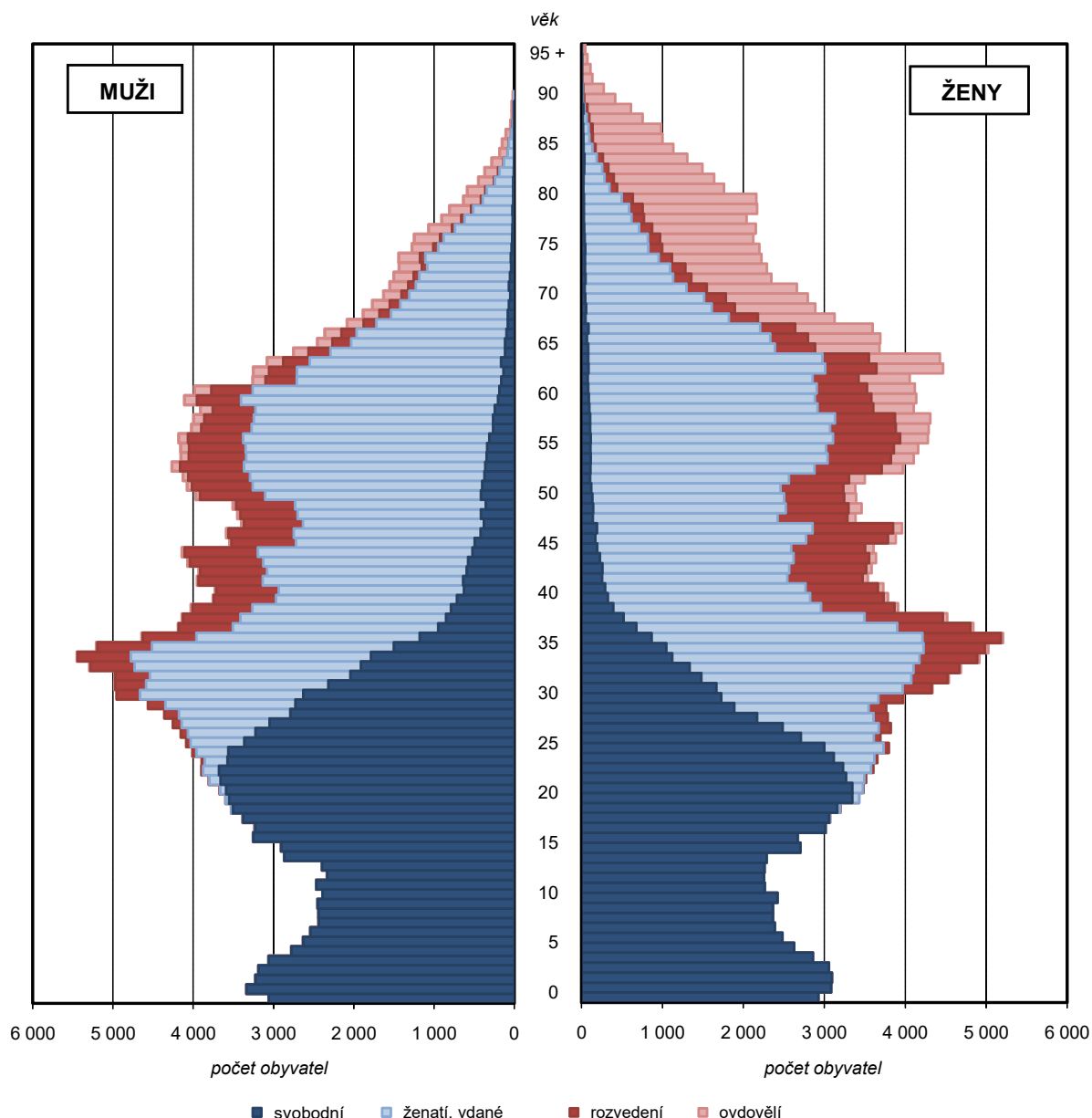
Jedním ze základních kritérií při posuzování struktury obyvatelstva v demografické statistice je **věk**. K 26. 3. 2011 žilo v Plzeňském kraji 13,9 % dětí do 14 let, 69,5 % osob v produktivním věku (15-64 let) a 16,3 % tvořili senioři 65 a více let. Podíl **dětí do 14 let** představuje hodnotu, která je o 0,3 procentního bodu nižší, než je republikový průměr. V meziokresním srovnání nepřesáhl tento podíl okres Plzeň-sever (15,3 %). Počet osob v **produktivním věku** (15-64 let) představoval v Plzeňském kraji 69,5 % obyvatelstva. Nejvyšší podíl byl dosažen v okrese Tachov (72 %). V okresech Klatovy, Plzeň-jih a Rokycany se hodnoty tohoto podílu pohybovaly kolem 69 %, tedy mírně pod krajským průměrem. Značné rozdíly se objevují i v podílu osob v **poproduktivním věku** (65 a více let). Nejnižší podíl v okrese Tachov je o 3,3 procentního bodu nižší než krajský průměr. Krajský podíl s hodnotou 16,3 % překračují okresy Klatovy, Plzeň-město a Rokycany.

Tab. 3.1.1 Obyvatelstvo podle věku a velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo celkem	v tom ve věku (%)								
		0 - 4	5 - 14	15 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 - 74	75 a více vč. nezjištěno
Kraj celkem	570 401	5,4	8,5	11,7	15,0	15,1	13,1	14,6	9,4	7,1
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	20 872	5,2	8,5	10,8	13,7	14,1	13,3	16,5	10,1	7,7
200 - 499	48 187	5,3	9,1	11,6	13,6	15,2	13,5	15,3	9,5	6,8
500 - 999	53 381	5,6	9,2	11,5	13,9	15,3	13,3	14,9	9,3	7,0
1 000 - 1 999	63 046	5,6	9,5	12,3	14,1	15,7	13,2	14,8	8,7	6,2
2 000 - 4 999	98 825	5,8	9,3	12,0	14,4	15,6	12,8	14,5	8,9	6,6
5 000 - 9 999	45 064	5,5	8,9	12,3	14,6	15,6	13,4	14,2	9,2	6,3
10 000 - 19 999	48 571	5,1	8,5	12,1	14,2	15,0	13,6	14,9	9,1	7,5
20 000 - 49 999	22 133	5,1	8,5	11,3	13,7	14,9	13,5	15,2	9,9	7,9
50 000 - 99 999										
100 000 a více	170322	5,2	7,2	11,2	17,2	14,7	12,6	14,0	10,1	7,8

Nejpočetnější věkovou skupinou v Plzeňském kraji tvořily osoby ve věku 25 až 34 let (15 %) a 35 až 44 let (15,1 %). Další početnou skupinou byla věková kategorie 55 až 64 let (14,6 %). Naopak nejnižší zastoupení měla skupina 0 až 4 roky (5,4 %), což do jisté míry souvisí s klesajícím trendem porodnosti.

Graf 3.1 Věkové složení obyvatelstva podle pohlaví a rodinného stavu

Z celkového počtu obyvatelstva vyplývá převaha žen

Z celkového počtu obyvatel představují **ženy 50,5 %**. Tímto podílem se řadí Plzeňský kraj v republikovém měřítku na 13. (předposlední) místo před regionem Vysočina. Převahu žen v regionu dokumentuje i relativní ukazatel počtu žen na 1 000 mužů (102,2 %). Věkové složení mužů a žen je odlišné. Chlapců do 14 let bylo o jeden procentní bod více než děvčat stejné věkové kategorie. Mužů v produktivním věku bylo o 4 procentní body více než žen. V poproduktivním věku však bylo naopak žen o 5 procentních bodů více. Převaha mužů v předproduktivním a produktivním věku je logický důsledek převahy rodičů se chlapců a naopak převaha žen v poproduktivním věku dokládá vyšší naděje na dožití.

Postavení Plzeňského kraje v rámci České republiky

V rámci České republiky má Plzeňský kraj hned po Hl. m. Praha druhou nejnížší hodnotu podílu dětí do 14 let, naopak u podílu osob věkové kategorie 65 let a více dosahuje čtvrté nejvyšší místo za kraji Královéhradeckým, Zlínským a Vysočinou. Ve skupině produktivní populace zaujímá region 7. nejvyšší místo. V kategoriích předproduktivní a produktivní populace se pohybuje Plzeňský kraj dosaženými hodnotami pod republikovým průměrem, v kategorii poproduktivní populace převyšuje republikovou hodnotu o 0,5 procentního bodu.

Tab. 3.1.2 Obyvatelstvo podle pohlaví a věku, index stáří a průměrný věk podle velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo celkem	z toho ženy (%)	Počet žen na 1 000 mužů	Z celku podle věku (%)			Index stáří	Průměrný věk	
				0 - 14	15 - 64	65 a více ¹⁾		muži	ženy
Kraj celkem	570 401	50,5	1 022	13,9	69,5	16,6	116,7	40,1	42,7
v tom obce s počtem obyvatel:									
do 199	20 872	49,3	971	13,8	68,5	17,8	127,2	41,6	43,8
200 - 499	48 187	49,2	967	14,4	69,3	16,3	111,3	40,5	42,5
500 - 999	53 381	49,4	975	14,8	68,8	16,3	108,0	40,3	42,2
1 000 - 4 999	161 871	50,2	1 006	15,1	69,7	14,9	98,9	39,3	41,7
5 000 - 19 999	93 635	51,1	1 047	14,0	69,9	15,7	112,3	39,7	42,6
20 000 - 49 999	22 133	52,1	1 090	13,6	68,5	17,9	129,5	40,8	43,9
50 000 a více	170 322	51,3	1 052	12,4	69,6	18,0	141,8	40,5	43,5

¹⁾ vč. nezjištěného věku

Děti v obcích a správních obvodech ORP Plzeňského kraje

sidlo SO ORP s počtem obyvatel

- do 5 000
- 5 000 - 19 999
- 20 000 - 49 999
- 50 000 - 99 999
- 100 000 a více

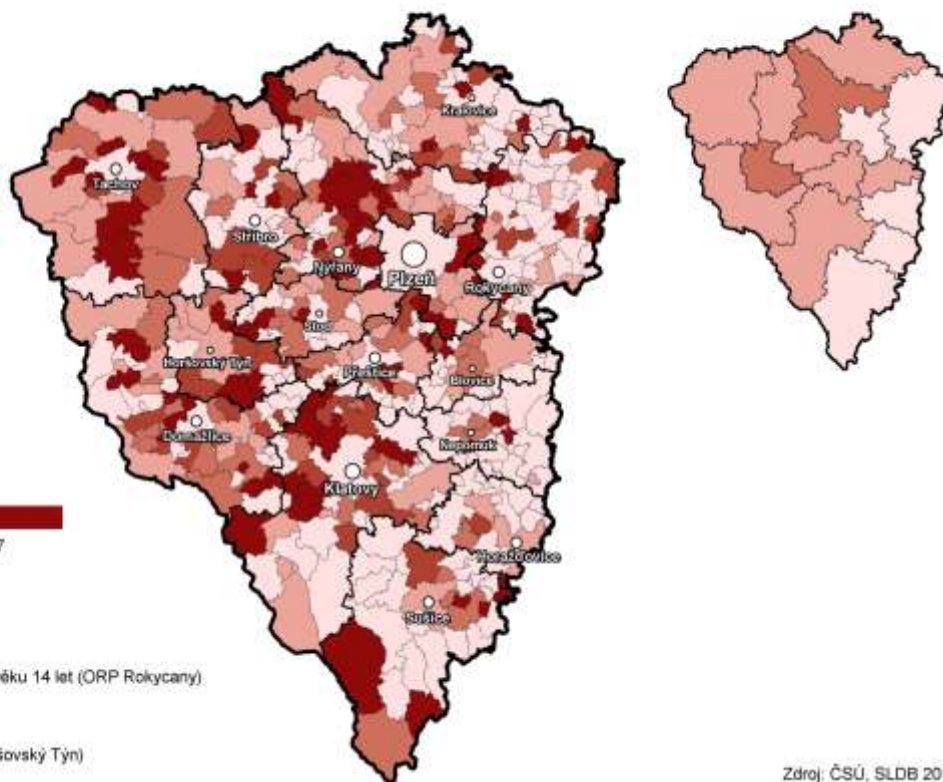
podíl obyvatel ve věku 0-14 let na celkovém počtu obyvatel (%)

14 15 16 17

hodnota kraje = 13,9

minimální hodnota:
obec - obec Čilá bez obyvatel do věku 14 let (ORP Rokycany)
ORP - Plzeň (12,7)

maximální hodnota:
obec - Semněvice (27,2) (ORP Horšovský Týn)
ORP - Horšovský Týn (15,8)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

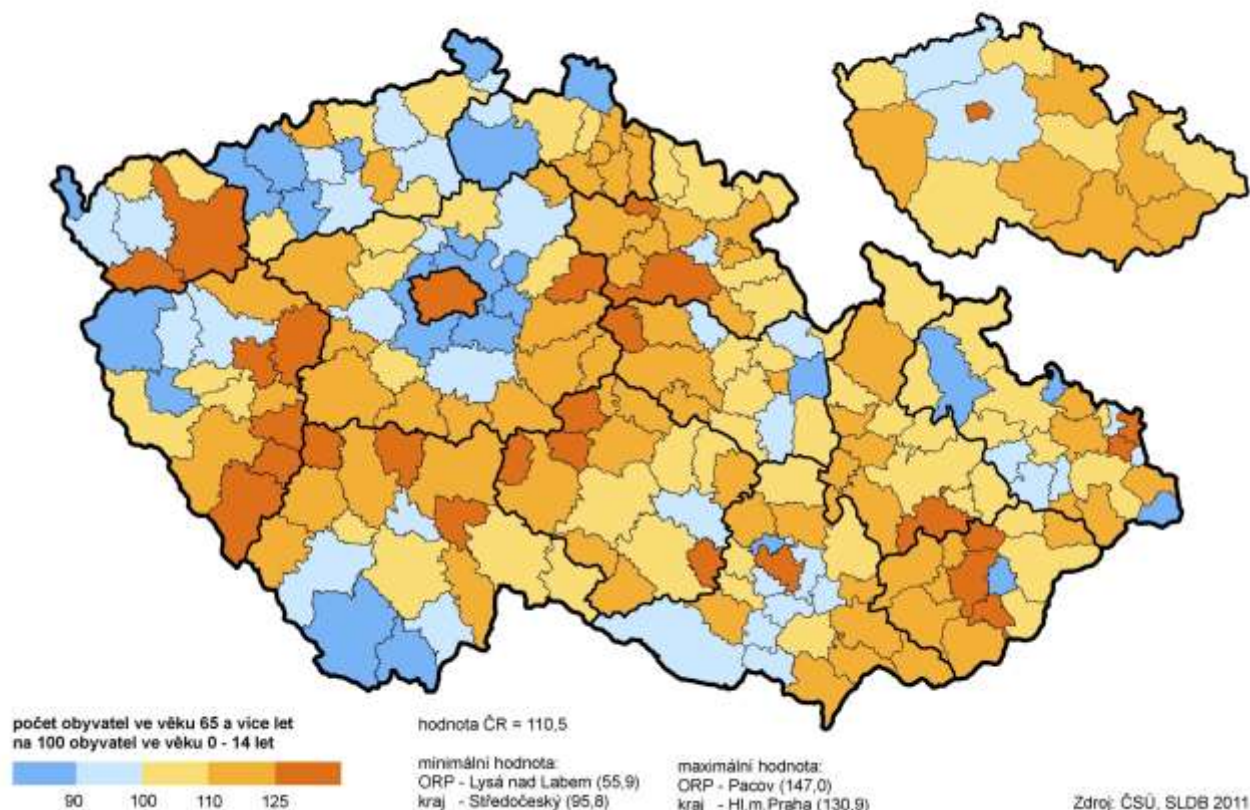
Porovnání věkové struktury populace podle velikostních skupin obcí

Z analytického hlediska je zajímavé **porovnání věkové struktury populace podle velikostních skupin obcí**. V Plzeňském kraji nejvýrazněji převyšoval počet seniorů ve věku 65 let a více podle výsledků sčítání počet dětí do 14 let v menších (Domažlicích, Rokycanech, Sušici a Tachově) a větších (Klatovy a Plzeň) městech regionu. V obcích byl významnější podíl ve velikostní kategorii od 200 do 499 obyvatel a následně do 199 obyvatel. Nejmenší rozdíl těchto dvou kategorií byl vyčíslen v obcích s počtem obyvatel od 2000 do 4999 obyvatel. Ve velikostní kategorii 1 000 až 1 999 dosáhl rozdíl dokonce záporné hodnoty, tzn., že počet dětí do 14 let převyšoval počet seniorů od 65 let. Největší podíl starších obyvatel dosahuje velikostní skupina s počtem do 199 obyvatel, následně i kategorie obcí s 200 až 919 obyvateli a pak města Klatovy a Plzeň. Nejmenší podíl dětí je zastoupen ve větších městech v kategorii 10 000 až 19 999 obyvatel (Domažlice, Rokycany, Sušice a Tachov), Klatovech (22 133 obyv.) a Plzni (170 322 obyv.). Nejvýraznější podíl dětské složky se projevuje ve skupině 1 000 až 4 999 obyvatel.

Obyvatelstvo Plzeňského kraje stárne

Populace Plzeňského kraje patří k nejstarším v České republice. Svědčí o tom dosažený **průměrný věk** 41,4 roky, který dosáhl vyšší hodnoty pouze v kraji Královéhradeckém (41,6) a Zlínském (41,5). Dosažená hodnota se pohybuje o 0,4 procentního bodu výše, než je průměrný věk v České republice. Věkové struktura populace je značně nerovnoměrná. Nejstarší populace žije v okrese Rokycany (42,0 let), Plzeň-město a Klatovy (41,9), naopak nejnižší průměrný věk mají obyvatelé okresu Tachov (39,8). Při hodnocení rozložení věkových skupin ve správních obvodech ORP lze říci, že nejstarší populace žije ve SO ORP Nepomuk a Sušice (42,9 let), naopak nejmladší je ve SO ORP Stříbro. Značná nesourodost obyvatelstva v rámci kraje je patrná z meziokresního srovnání průměrného věku. Okresy Plzeňského kraje s nejvyšším průměrným věkem patří i v rámci České republiky do první desítky nejvyšších průměrných hodnot, stejně tak Tachov jako pátý okres v republikovém hodnocení s nejnižším průměrným věkem. V krajském srovnání má nejvyšší průměrný věk obec Čilá (59,7 let) v okrese Rokycany. Nejmladší obyvatelstvo žije v obci Milíře (33,7 let) v okrese Tachov. Ve větších městech (od 10 000 obyvatel) žije poměrně starší populace, jejíž průměrný věk význačně převyšuje krajský průměr (40,1 let). Podle velikostních skupin obcí dosahují nejvyššího věku **ženy** (43,8 let) v obcích do 199 obyvatel a ve městě Klatovech (43,9 let). U **mužů** tato situace nastává pouze v obcích do 199 obyvatel. Nejmladší mužská část populace žije v obcích od 1 000 do 4 999 obyvatel, obdobně je tomu i u žen.

Index stáří ve správních obvodech ORP a krajích

Základním indikátorem stárnutí populace je index stáří

Relativním ukazatelem, který charakterizuje věkové složení populace a současně základním indikátorem stárnutí populace je **index stáří**. Index stáří je definován jako poměr seniorské složky (65 a více let) na 100 dětí ve věku 0 až 14 let. Podle výsledků SLDB 2011 činila hodnota indexu stáří v Plzeňském kraji 116,7 (v České republice 110,5). Plzeňský kraj svou dosaženou hodnotou indexu stáří zaujímá v republikovém srovnání 2. nejvyšší místo v České republice hned za Zlínským krajem. V meziokresním srovnání nejvyšší hodnotu indexu stáří dosahují okresy Klatovy (120,3), Plzeň-město (137,2) a Rokycany (124,4), tedy okresy, kde žije většina starší populace. Hodnoty pod 100 (tj. převahu dětské složky populace nad seniory) dosahuje pouze okres Tachov (88,3). Ve vybraných městech Plzeňského kraje s počtem obyvatel nad 5 000, eliminujeme-li vliv města Plzně,

výrazně vysokých hodnot dosahují města s vysokým průměrným věkem Klatovy a Sušice (kolem 130). Vyšší hodnoty dosahují ještě města Domažlice (119,3), Horažďovice (119,9) a Kdyně (118,6). Převahu dětí nad seniory, tzn. hodnotu indexu stáří pod hranicí 100, vykazují podle výsledků sčítání města Planá (97,7), Nýřany (95,9), Dobřany (95,4) a Nýrsko (90,7).

Tab. 3.1.3 Obyvatelstvo podle pohlaví, hlavních věkových skupin a velikostních skupin obcí

	Muži	v tom podle věku (%)			Ženy	v tom podle věku (%)		
		0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno		0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Kraj celkem	282 137	14,4	71,5	14,0	288 264	13,4	67,5	19,0
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	10 588	13,5	71,3	15,2	10 284	14,0	65,5	20,5
200 - 499	24 497	14,6	71,5	13,9	23 690	14,3	67,0	18,7
500 - 999	27 022	15,0	70,9	14,1	26 359	14,6	66,8	18,6
1 000 - 4 999	80 678	15,7	71,4	12,9	81 193	14,5	68,0	17,5
5 000 - 19 999	45 743	14,7	71,9	13,3	47 892	13,3	68,0	18,7
20 000 - 49 999	10 592	14,4	70,4	15,2	11 541	12,9	66,8	20,3
50 000 a více	83 017	13,0	71,8	15,2	87 305	11,9	67,6	20,5

Trendy u mužské a ženské složky populace v závislosti na velikostních skupinách obcí

Hodnotíme-li počet obyvatel ve velikostních skupinách obcí je zřejmé, že počet **mužů** až do velikostní kategorie obcí do 5 000 roste a pak klesá. U **žen** je tento trend opačný. Podíl obyvatel v produktivním věku přesahuje u mužské části populace 70 % ve všech velikostních skupinách. U žen se část populace v produktivním věku pohybuje v intervalu 65,5 až 68,3 %. Z výsledků SLDB 2011 je zřejmý fakt, že podíl poproduktivní složky ženské populace převyšuje hodnotu stejného ukazatele u mužů.

Klesající podíl dětské složky obyvatelstva se projevuje v obcích nad 5 000 obyvatel

V závislosti na velikostní skupině obce má podíl dětské složky jak u mužů, tak i u žen klesající tendenci v kategorii obcí nad 5 000 obyvatel. Podíl dětí do 14 let se mezi správními obvody ORP pohyboval v rozmezí 12 až 16 %. Nejnižší se vyskytoval ve správním obvodě ORP Plzeň (12,7 %), nejvyššího podílu dosáhl správní obvod ORP Horšovský Týn (15,8 %). Krajského podílu, který činil 13,9 %, nedosáhly mimo již zmiňovaného ORP Plzeň další tři obvody a to Sušice, Nepomuk a Rokycany. Ve správním obvodě ORP Horažďovice byla hodnota podílu dětské složky populace totožná s krajským průměrem. Zbývajících devět SO ORP krajský podíl překročilo. V obci Čilá v okrese Rokycany nebyl při sčítání nalezen ani jeden obyvatel ve věku do 14 let. Další nejnižší podíl dětské složky populace vykazuje obec Dolní Hradiště v okrese Plzeň-sever, kde bylo při SLDB 2011 sečten pouze jeden obyvatel ve věku do 14 let. Maximální podíl v obecní porovnání byl nalezen u obce Semněvice v okrese Domažlice a to 27,2 %.

3.2. Rodinný stav

Rodinný stav obyvatelstva je jedním z rozhodujících momentů populačního vývoje. Ve srovnání rodinného stavu u mužů a žen jsou v některých případech značné rozdíly

Složení obyvatelstva podle rodinného stavu závisí zejména na intenzitě vstupu do manželství a na výši rozvodovosti. Od devadesátých let minulého století dochází v celé České republice ke zvyšování podílu svobodných a rozvedených osob na úkor sňatků, což významně oslabuje status rodiny a její úlohy ve společnosti. Tento trend se projevuje i v Plzeňském kraji.

Podle výsledků sčítání 2011 bylo v Plzeňském kraji 490 932 osob ve věku 15 a více let. Téměř třetinu tvořili lidé svobodní, polovinu (50 %) lidé žijící v manželství, cca 12 % lidé rozvedeni a 8,6 % ovdovělí. Ve srovnání mužů se ženami byly značné rozdíly. Zatímco svobodných mužů bylo více jak 40 %, svobodných žen o 10 procentních bodů méně, tedy necelá jedna třetina. Podíl ženatých mužů (43,8 %) byl nepatrně vyšší než podíl vdaných žen (42,5 %). V případech rozvedených a ovdovělých naopak převažovaly ženy, u ovdovělých pak velmi výrazně (o 9,5 procentních bodů). Tento jev je projevem vyšší úmrtnosti mužů v ranějším věku a dosažení vyššího průměrného věku žen a jeho dožití.

Tab. 3.2.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, rodinného stavu a věku

	Muži	z toho podle rodinného stavu (%)				Ženy	z toho podle rodinného stavu (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Celkem	240 654	34,4	51,2	11,0	3,1	248 718	23,6	49,1	13,0	14,1
z toho ve věku:										
15 - 19	15 645	99,9	0,1	0,0	0,0	14 675	99,6	0,4	0,0	0,0
20 - 24	18 499	97,3	2,5	0,2	0,0	17 720	92,0	7,2	0,5	0,0
25 - 29	20 406	82,2	16,1	1,7	0,0	18 905	64,8	31,3	3,6	0,1
30 - 34	23 845	52,5	41,1	6,3	0,1	22 488	32,6	56,3	10,6	0,3
35 - 39	24 788	29,6	57,1	13,1	0,2	23 530	14,9	65,0	19,2	0,8
40 - 49	38 889	16,0	62,6	20,8	0,5	36 617	6,0	66,3	25,1	2,5
50 - 59	39 281	9,4	69,9	18,9	1,8	39 524	2,8	69,8	19,7	7,6
60 - 69	34 816	5,4	77,1	12,7	4,9	38 197	2,0	63,4	13,4	21,1
70 a více let	23 868	3,4	71,0	5,6	20,0	37 062	1,8	29,4	7,1	61,5

Rodinný stav v závislosti na věkové skupině je u mužů a žen značně odlišný

Jak ukázaly výsledky SLDB 2011, bylo ve skupině 15 až 19letých téměř 100 % svobodných, a to jak u mužů, tak i žen. Již v této věkové skupině připadá na 1 000 mužů 0,6 ženatých mužů, zatímco v téže věkové skupině z 1 000 žen je jich 3,7 vdaných. Tyto rozdíly se začínají vyrovnávat v podstatě až ve věkové skupině 40 až 44 let. Ve skupině 20 až 24letých bylo již 7,2 % žen vdaných a 2,5 % mužů ženatých. Většina osob tohoto věku zůstává svobodnými. Nejvýrazněji se mění poměr rodinného stavu ve věkové kategorii 25 až 34 let. Ve skupině 25 až 29 let je téměř jedna třetina žen vdaná, ale současně i 3,6 % žen rozvedených, svobodných zůstává 64,8 %. Podíl ženatých mužů sice vzrostl na 16 %, ale přesto více než tři čtvrtiny mužů si zachovává svoji svobodu. Z 30 až 34letých žen bylo 56,3 % vdaných a již 10,6 % rozvedených, téměř jedna třetina zůstává svobodná. V tomto věku stoupá podíl mužů žijících v manželství na 41 %, svobodných však zůstává více jak polovina mužů. S přibývajícím věkem dochází u žen k mírnému nárůstu podílu vdaných, ale i rozvedených. Podíl svobodných žen se neustále snižoval a od věku 60 let výrazně rostl i počet žen ovdovělých (ve věku po sedmdesátce na 61,5 %). U mužů jsou věkové hranice posunuty. Podíly ženatých mužů se s přibývajícím věkem zvyšují a současně se snižuje podíl svobodných. Ve věkovém intervalu od 40 do 59 let výrazně stoupá počet rozvedených mužů. Od věku 70 a více dochází k výraznému nárůstu podílu ovdovělých mužů (20 %).

Vývoj společnosti a jeho dopad na demografické chování jedinců

Vývoj celé společnosti v minulých létech se projevuje i v demografickém chování jedinců, došlo k velmi výrazným změnám ve struktuře obyvatelstva podle rodinného stavu i věku. Řada dnešních mladých lidí vyznává jiné hodnoty než manželství a rodinný život, orientuje se více na vzdělání, podnikání, budování kariery a v neposlední řadě i cestování. Vzhledem k obtížné dostupnosti odpovídajícího bydlení zejména z ekonomických důvodů dochází k oddalování založení rodiny do pozdějších let respektive k volnému svazku partnerů.

Podíly jednotlivých typů rodinných vztahů odpovídají průměru Nový fenomén současnosti tzv. „single“

V rámci celorepublikového srovnání se Plzeňský kraj v jednotlivých kategoriích rodinného stavu umísťuje na prostředních místech mezi kraji. Jiná situace nastává u podílu svobodných osob, kde zaujímá druhé nejnižší místo.

V současné době se v soužití lidí ve společnosti objevuje nový fenomén tzv. „single“. Jedná se o označení ekonomicky nezávislého, svobodného jedince, většinou mladé a úspěšné, kteří si život o samotě sami zvolili. Jsou sami, ale nejsou osamělí.

Dalším fenoménem patřícím do struktury rodinných vztahů je registrované partnerství

Vedle klasického postavení osob z hlediska rodinného stavu je nutné zmínit uzákoněný druh partnerského soužití tzv. registrované partnerství. Podle zákona č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství ve znění pozdějších předpisů je toto partnerství definováno jako trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví, které musí podle §4 odst. 4 písm. a) tohoto zákona dosáhnout věku 18 let. Všechna práva a povinnosti, spojené s tímto partnerstvím stanovuje výše citovaný zákon.

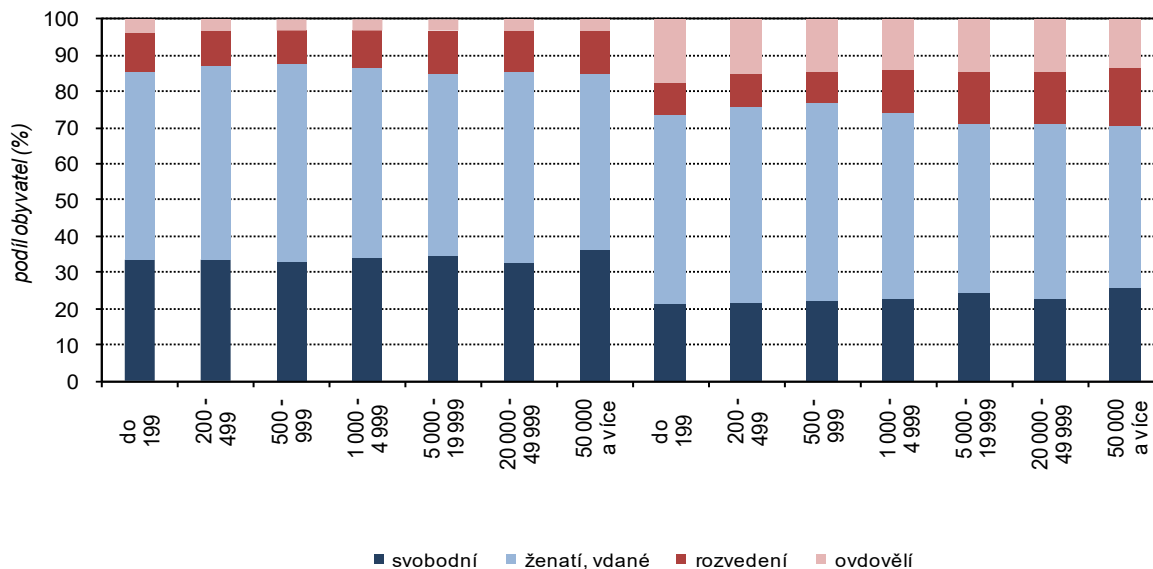
V Plzeňském kraji žijí v registrovaném partnerství mladší ročníky, středoškolsky

Podle výsledků sčítání 2011 bylo v Plzeňském kraji sečteno 53 stávajících registrovaných partnerství u mužů a 30 u žen. V tomto partnerství žily zejména mladší ročníky (nejčastěji 30 až 39 let). Podle nejvyššího ukončeného vzdělání se jednalo o středoškolsky vzdělané jedince ať už s maturitou či bez ní. Ve většině případů se jednalo o ekonomicky aktivní osoby (zaměstnané) s postavením

vzdělaných
a ekonomicky
aktivních osob

zaměstnanců, a to jak u mužů, tak i u žen. Registrovaná partnerství uzavřely z více jak tří čtvrtin osoby se státním občanstvím ČR u obou pohlaví. Podle již zmiňovaného zákona §14 písm. b) lze partnerství zrušit rozhodnutím soudu. Z výsledků SLDB 2011 je patrné, že ke zrušení došlo u mužů v 8 případech, u žen ve 2.

Graf 3.2 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, rodinného stavu a velikostních skupin obcí (ze zjištěných hodnot)

3.3. Plodnost žen

Většina žen je matkami dvou dětí

Podle výsledků sčítání SLDB 2011 v Plzeňském kraji žilo 249 531 žen ve věku 15 a více let. Současně se některé z těchto žen v průběhu dosavadního života narodilo 376 115 dětí. Na 1 000 žen tedy připadlo 1 569 dětí a na 1 000 matek 1 989 dětí. Většina žen byla matkami dvou dětí (43 %). Podíl matek s jedním dítětem činil 19 %, se třemi dětmi 10,8 % a žen se čtyřmi a více necelá 4 %. Bezdětné ženy tvořily 20,3 % z celkového počtu 15 a starších žen.

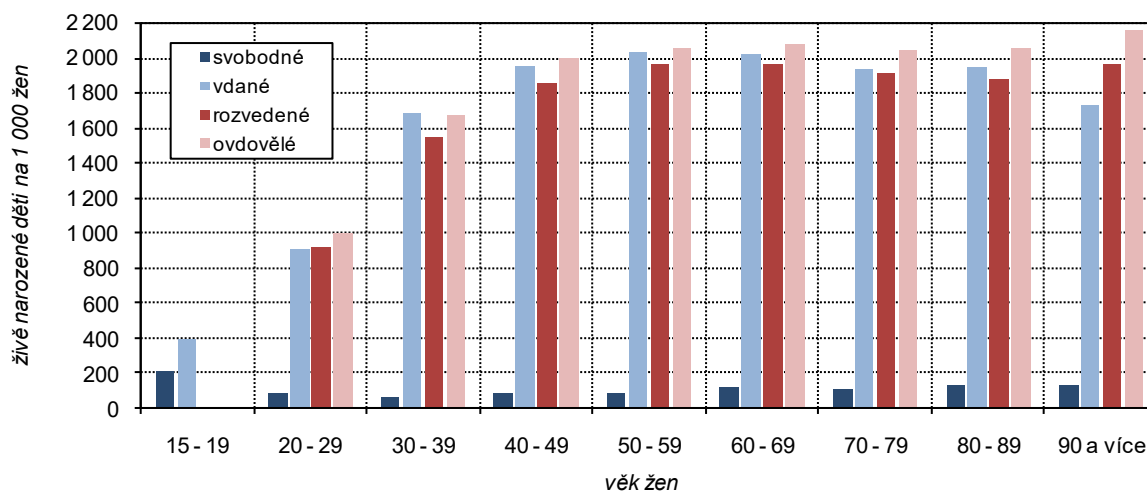
V jakém věku se stávají ženy matkami?

Mladé ženy ve věku 15 až 19 let byly podle zjištěných výsledků velmi zřídka matkami. Ani následující věková kategorie 20 až 24 let neukazuje na podstatné zvýšení na rozdíl od minulých let, kdy ženy ve věku 24 až 29 let patřily k nejplodnějším. Přesto nelze tyto skupiny žen zvláště objektivně hodnotit, neboť (zvláště ve věkové skupině 15-19 let se projevuje vysoký podíl žen s nezjištěným počtem dětí (13,5 %). Ve věkové skupině 25 až 29 let už byla téměř polovina žen matkou, z toho více jak čtvrtina s jedním dítětem, více jak jedna desetina měla děti dvě. Mírně nadpolovinou se pohyboval podíl bezdětných žen. Téměř jedna čtvrtina žen ve věku 30 až 34 let neměla ještě žádné dítě. Podíl žen s dvěma dětmi vzrostl na více jak jednu třetinu. Matkou s jedním dítětem u žen této věkové kategorie bylo 31,8 % žen. V další věkové skupině již vzrostl podíl matek se dvěma dětmi na více jak polovinu, jedno dítě měla jedna čtvrtina žen, tři děti a více mělo 12 % žen. Bezdětné ženy tvořily jednu desetinu z celkového počtu žen této věkové kategorie. U žen nad 40 let lze pozorovat mírný nárůst podílu žen s dvěma a třemi dětmi, kompenzovaný poklesem u žen bezdětných

Tab. 3.3.1 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí a věku

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	249 531	20,3	19,0	43,0	10,8	2,9	3,9	1 569
z toho ve věku:								
15 - 19	14 675	78,6	1,4	0,2	-	0,0	19,9	23
20 - 24	17 720	78,5	10,7	2,3	0,3	0,0	8,2	178
25 - 29	18 905	55,2	25,2	11,3	1,4	0,4	6,5	575
30 - 34	22 488	22,7	31,8	36,0	4,9	1,0	3,7	1 277
35 - 39	23 530	9,3	24,9	51,3	9,9	2,2	2,5	1 711
40 - 44	18 292	6,5	21,5	54,4	12,3	3,3	2,0	1 859
45 - 49	18 325	5,4	18,7	56,8	13,7	3,6	1,8	1 929
50 - 59	39 524	4,6	15,0	59,2	16,0	3,7	1,5	2 010
60 - 69	38 197	4,1	16,9	57,7	16,1	4,0	1,1	2 011
70 a více let	37 062	4,9	21,2	50,4	16,1	5,9	1,4	2 005

Graf 3.3 Počet dětí na 1 000 žen podle rodinného stavu a věku žen

Jaká je vzájemná souvislost mezi ženou matkou a vzděláním?

Největší zastoupení ve vzdělanostní struktuře podle výsledků SLDB2011 u žen 15 letých a starších měly ženy se středním (s maturitou) a vyšším odborným vzděláním (85 763 žen), o něco méně (71 755 žen) bylo žen se středním vzděláním (bez maturity) vč. vyučených. Téměř jedna čtvrtina žen měla pouze základní vzdělání vč. neukončeného a nejméně bylo vysokoškolsky vzdělaných (24 170). Zajímavé je porovnání žen podle vzdělání a počtu dětí. Nejčastěji jsou matkami ženy se středním vzděláním (bez maturity), pouze 10,5 % těchto žen nemá žádné dítě a také více jak jedna polovina (51,8 %) je matkou dvou dětí. Je mezi nimi i více žen s třemi a více dětmi než u žen se středním vzděláním s maturitou, vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním. Nejmenší podíl matek s jedním nebo dvěma dětmi je u matek bez vzdělání a s nezjištěným vzděláním, naopak větší podíl žen je v kategorii s třemi a více dětmi. Opačné chování lze sledovat u žen se středním vzděláním s maturitou, vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním. Tyto ženy jsou nejčastěji matkami jednoho a dvou dětí. Nejmenší podíl mají ve skupině žen se čtyřmi a více dětmi vysokoškolačky (necelé 1 %).

Jak souvisí dosažené vzdělání s mateřstvím?

Z výsledků sčítání 2011 dále vyplynulo, že ženy se základním vzděláním včetně neukončeného, bez vzdělání a středním vzděláním bez maturity mají děti v dřívějším věku než ostatní ženy. Mezi ženami se základním vzděláním vč. neukončeného a bez vzdělání mělo ve věku 15 až 24 let 21 % žen děti, ve věku 25 až 29 bylo matkou již 72,1 % žen. Z 15 až 24letých žen se středním vzděláním bez maturity vč. vyučených mělo alespoň jedno dítě 18,1 % žen této věkové skupiny a 3,2 % dětí dvě. Ve věku 25 až 29 let bylo 40 % žen bezdětných. Ženy se středním vzděláním s maturitou, s vyšším odborným vzděláním se založením rodiny tak nespíchají.

Z 15 až 24letých žen mělo děti pouze 10,5 %, z 25 až 29letých bylo matkou 40 % žen a ve věku 30 až 34 let bylo 23,4 % bezdětných. Nejdéle odkládají narození dítěte ženy s vysokoškolským vzděláním. Do věku 30 let byla matkou pouze 14,9 % žen této věkové kategorie. Ostatních 85,1 % zůstalo bezdětných. Ve věku 30 až 34 let zůstává bezdětnými 36,4 % žen a zbylých 63,3 % má děti, nejčastěji jedno až dvě.

Tab. 3.3.2 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Celkem	249 531	20,3	19,0	43,0	10,8	2,9	3,9	1 569
v tom vzdělání:								
základní vzdělání vč. neukončeného	55 641	23,3	13,3	36,3	15,7	6,8	4,7	1 722
střední vzdělání vč. vyučení (bez maturity)	71 755	10,5	20,1	51,8	13,6	2,7	1,4	1 785
s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	85 763	23,7	21,7	44,8	7,4	1,0	1,4	1 397
vysokoškolské	24 170	32,3	22,1	38,3	5,8	0,7	0,8	1 200
bez vzdělání	1 070	22,2	11,4	21,9	14,4	18,3	11,8	2 243
nezjištěno	11 132	15,8	14,3	18,6	5,8	3,2	42,3	1 460

Tab. 3.3.3 Ženy ve věku 15 a více let podle počtu živě narozených dětí, náboženské víry a věku

	Ženy ve věku 15 a více let	v tom s počtem všech živě narozených dětí (%)						Počet živě narozených dětí na 1 000 žen
		0	1	2	3	4 a více	nezjištěno	
Věřící								
Celkem	45 020	16,7	19,2	45,5	13,4	3,9	1,4	1 701
z toho ve věku:								
15 - 29	5 845	74,9	13,6	5,5	0,7	0,1	5,2	287
30 - 49	10 888	14,6	24,2	45,1	11,8	3,2	1,0	1 661
50 a více let	28 223	5,4	18,5	53,9	16,6	4,9	0,7	1 996
Bez náboženské víry								
Celkem	90 435	24,6	19,3	42,8	9,4	2,1	1,9	1 449
z toho ve věku:								
15 - 29	22 303	77,1	12,2	4,6	0,4	0,1	5,6	244
30 - 49	34 532	10,7	25,5	52,0	9,4	1,7	0,6	1 665
50 a více let	33 420	3,8	17,8	58,8	15,4	3,7	0,5	1 991

Věřících matek alespoň s jedním dítětem bylo více než matek bez vyznání

V roce 2011 se 45 020 žen ve věku 15 a více let hlásilo k víře, 90 435 žen bylo bez vyznání a 114 064 svůj postoj k náboženskému vyznání neuvodlo. Mezi ženami věřícími a ženami bez vyznání vyplývá z výsledků sčítání poměrně vysoký rozdíl v podílu živě narozených dětí. Zatímco 81,9 % věřících žen bylo matkou alespoň jednoho dítěte, u žen bez vyznání to bylo cca o 8 procentních bodů méně. Nejčastěji byly ženy v obou skupinách matkami dvou dětí (ve skupině věřících 45,5 % žen, ve skupině bez víry 48,8 %). Mezi věřícími ženami bylo 17,3 % matek se třemi a více dětmi, na rozdíl od nevěřících, kde podíl dosáhl pouze 11,5 % žen.

Více žen s dětmi se vyskytuje mezi věřícími

Zajímavé je srovnání žen věřících a bez víry podle věkové struktury. Nejnižší podíl žen na celkovém počtu věřících žen zaujímají ženy věkové kategorie 15 až 29 let (13 %). Tento podíl je výrazně nižší než u žen bez vyznání (24,7 %). I když je celkový podíl bezdětných žen vyšší u žen bez vyznání než věřících, v jednotlivých věkových kategoriích je situace odlišná. Nejvyšší rozdíl mezi podílem bezdětných žen věřících a bez víry je ve věkové kategorii 30 až 34 let (5,5 procentních bodů ve prospěch

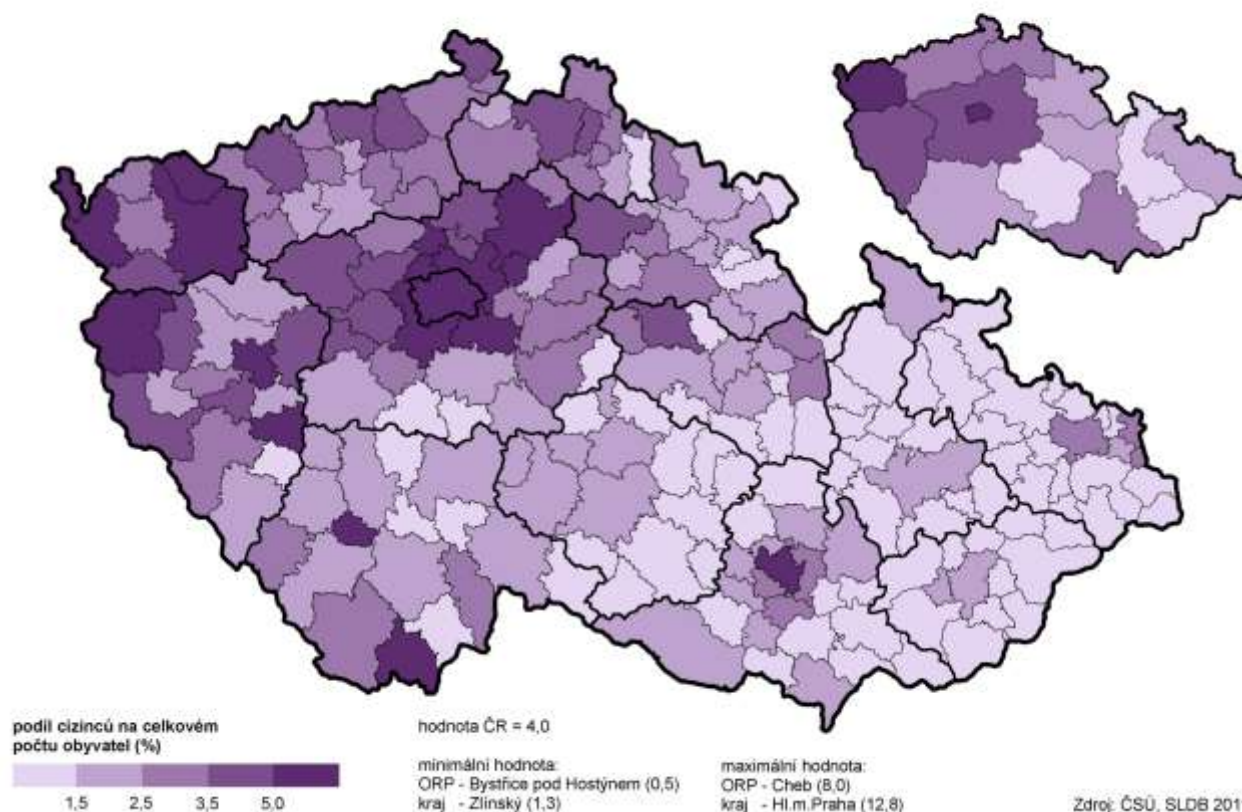
věřících žen). Vzhledem k vysokému podílu věřících žen ve věku 50 a více let (62,7 %) a vysokému podílu matek mezi nimi (93,9 %) lze konstatovat, že větší podíl žen s dětmi se vyskytuje mezi věřícími než mezi ženami bez víry. Z celkového počtu věřících žen ve věku 15 a více let hlásících se k církvi jsou téměř tři čtvrtiny vyznání římskokatolického. Závěrem je nutno podotknout, že výsledky zde prezentované sice vycházejí se zjištění ze SLDB 2011, avšak v případě zjišťování náboženského vyznání odpovědělo pouze 54,3 % žen z celkového počtu žen ve věku 15 a více let.

3.4. Cizinci, státní občanství

Mezi cizinci vedou osoby se státním občanstvím Slovenska, Ukrajiny a Vietnamu

Z celkového počtu obyvatel žilo podle výsledků SLDB 2011 na území Plzeňského kraje 539 425 osob se státním občanstvím ČR tj. 94,6 %. Další početnější skupinu - kromě osob se státním občanstvím ČR - tvořily osoby se státním občanstvím Slovenska a Ukrajiny (1,1 %) a Vietnamu (0,9 %). Z hlediska pohlaví se u jiných státních občanství než českého jednalo o převahu mužů nad ženami, a to v některých případech o značnou. Za všechny jmenujme státní občanství Itálie (92,8 % mužů), Německo (87,4 % mužů) a Rakousko (77,9 % mužů). Podle věkových skupin je nejčastěji zastoupena věková kategorie 20 až 49 let.

Cizinci ve správních obvodech ORP a krajích

Státní občanství v Plzeňském kraji a ČR

Ve srovnání s celorepublikovým podílem u jednotlivých skupin osob s rozdílným státním občanstvím je v kraji více obyvatel se slovenským a německým státním občanstvím (o 0,3 procentního bodu) a s vietnamským (o 0,4 procentního bodu). Podíl osob se státním občanstvím Ukrajiny je totožný s podílem celorepublikovým (1,1 %). V mezikrajském srovnání má Plzeňský kraj třetí nejvyšší podíl cizinců na počtu obyvatel, za Hl. m. Prahou a Karlovarským krajem. Svoji hodnotou 4,5 % přesahuje republikový průměr (4,0 %) o 0,5 procentního bodu.

Kde žijí cizinci v Plzeňském kraji?

Cizinci představovali v Plzeňském kraji 25 558 osob, tj. 4,5 % z celkového počtu obyvatelstva v regionu. Z celkového počtu cizinců bylo 45,3 % ze zemí EU, z evropských zemí mimo EU 30,7 % a ze zemí Asie 22,9 %. Převážná část cizinců žila v obcích od 1 tis. obyvatel, kam také patří většina měst Plzeňského kraje. Největší počet cizinců byl soustředěn do krajského města Plzně (48,3 %). Z celkového počtu cizinců, a to zejména občanů Ukrajiny a Ruska, z nichž žila v Plzni více jak jedna polovina.

Tab. 3.4.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a státního občanství

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	570 401	49,5	50,5	13,9	69,5	16,6
z toho podle státního občanství:						
Česká republika	539 425	48,9	51,1	14,2	68,5	17,3
jiné země EU	11 575	63,1	36,9	4,8	90,9	4,4
z toho:						
Bulharsko	623	63,6	36,4	2,7	93,3	4,0
Itálie	83	92,8	7,2	0,0	84,3	14,5
Německo	2 490	87,4	12,6	1,1	87,7	11,2
Nizozemsko	130	66,9	33,1	3,8	85,4	10,8
Polsko	790	52,4	47,6	3,3	94,1	2,7
Rakousko	68	77,9	22,1	1,5	79,4	19,1
Rumunsko	790	65,6	34,4	8,9	87,2	3,9
Slovensko	6 202	53,2	46,8	6,3	92,4	1,4
Spojené království	98	80,6	19,4	5,1	79,6	15,3
evropské země mimo EU	7 860	54,5	45,5	7,2	91,6	1,3
z toho:						
Bělorusko	234	44,4	55,6	9,8	89,7	0,4
Moldavská republika	614	64,2	35,8	6,0	93,6	0,3
Rusko	273	44,0	56,0	8,8	84,6	6,6
Ukrajina	6 517	53,6	46,4	7,1	91,9	1,0
země Afriky	81	77,8	22,2	2,5	97,5	0,0
země Severní Ameriky	118	57,6	42,4	3,4	78,0	18,6
z toho:						
Spojené státy	95	62,1	37,9	4,2	75,8	20,0
Kanada	23	39,1	60,9	0,0	87,0	13,0
země Asie	5 864	59,5	40,5	13,7	84,9	1,4
z toho:						
Japonsko	115	61,7	38,3	10,4	87,8	1,7
Mongolsko	214	38,3	61,7	11,2	87,4	1,4
Vietnam	5 006	60,2	39,8	14,5	84,3	1,3
dvojití občanství	1 026	49,7	50,3	34,5	46,5	19,0
z toho:						
ČR a SR	270	48,1	51,9	23,0	58,9	18,1
bez státního občanství	78	52,6	47,4	37,2	56,4	6,4
nezjištěno	4 314	56,6	43,4	11,7	78,2	10,1

*Cizinci
z regionálního
pohledu*

Nejvyšší podíl cizinců eviduje SO ORP Plzeň-město, podíl na krajském úhrnu činil 50 %. Vyšší podíl byl zaznamenán ještě v SO ORP Tachov (8,4 %), Rokycany, Domažlice a Klatovy (cca 6 %). V okrese Plzeň-město žilo 62,5 % cizinců z Ukrajiny, zbytek byl rovnoměrně rozložen v ostatních okresech Plzeňského kraje. V případě občanů Vietnamu připadlo na okres Plzeň-město 41,5 %. V příhraničních okresech, kde je silná vietnamská komunita, dosáhl podíl v Tachově 22,9 % a v Domažlicích 15,8 %. Občanů ze Slovenské republiky žilo v okrese Plzeň-město 53,6 %. Zbytek cizinců ze Slovenské republiky byl téměř rovnoměrně rozptýlen v okresech Plzeňského kraje.

*Státní občanství
versus dvojití
občanství*

Od rozpadu federace v roce 1993 a platnosti zákona o státním občanství lze uplatňovat **dvojití občanství** pouze v případech, že se jedná o děti, jejichž rodiče mají občanství dvou různých států, pokud druhý stát dvojití občanství umožňuje, nebo se jedná o občana ČR, který uzavřel manželství s cizincem a manželství trvá. V jednání je nová legislativní úprava (návrh zákona o státním občanství), která by podstatně zjednodušila veškerá řízení kolem udělování státního občanství. Návrh připravovaného zákona by měl účinnost od 1. 1. 2014. V Plzeňském kraji bylo k 26. 3. 2011 sečteno 1 026 osob s dvojitým občanstvím, více jak čtvrtina (26,3 %) byla kombinace občanství ČR se státním občanstvím Slovenské republiky.

3.5. Národnost, mateřský jazyk

Početnější menšiny v Plzeňském kraji jsou slovenská, ukrajinská a vietnamská

Národností se podle metodiky SLDB 2011 rozumí příslušnost k národu, národnostní nebo etnické menšině. Na rozdíl od státního občanství není vázána příslušností k určitému státu. Vývoj národnostního složení obyvatel do jisté míry kopíruje historii našeho státu. Mezníkem byla 2. světová válka. Před ní byly na území Plzeňského kraje zjištěny dvě převažující národnosti – česká a německá. Po 2. světové válce v důsledku poválečného vysídlení německých občanů, podíl této národnosti prudce klesl. Do popředí se dostává národnost slovenská, jejíž podíl narůstal až do rozpadu ČSFR. Po vytvoření dvou samostatných republik došlo k poklesu počtu obyvatel se slovenskou národností. Nejpočetnější národnostní skupinou byla podle výsledků SLDB 2011 národnost česká. Přihlásilo se k ní 70,1 % respondentů. Další výraznější zastoupení měla národnost slovenská (1,3 %), ukrajinská (0,6 %) a vietnamská (0,5 %).

Tab. 3.5.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a národnosti

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	570 401	49,5	50,5	13,9	69,5	16,6
v tom:						
osoby hlásící se k jedné národnosti	419 711	48,5	51,5	13,2	68,7	18,1
z toho národnost:						
česká	399 897	48,2	51,8	13,5	68,1	18,4
moravská	507	58,8	41,2	2,8	76,3	20,9
slovenská	7 982	51,6	48,4	4,2	77,5	18,3
polská	511	47,2	52,8	4,1	90,0	5,9
německá	1 096	52,9	47,1	3,0	55,0	42,0
romská	216	57,4	42,6	15,7	80,1	4,2
běloruská	108	37,0	63,0	13,0	86,1	0,9
bulharská	344	61,0	39,0	3,5	88,7	7,8
maďarská	430	58,6	41,4	3,0	71,4	25,6
moldavská	292	57,9	42,1	8,9	90,8	0,3
rumunská	336	65,5	34,5	7,7	88,1	4,2
ruská	297	34,7	65,3	4,0	82,2	13,8
ukrajinská	3 460	48,3	51,7	8,2	90,2	1,6
vietnamská	2 676	56,5	43,5	17,0	81,7	1,3
osoby hlásící se ke dvěma národnostem	2 194	51,8	48,2	21,6	59,7	18,8
národnost neuvedena	148 496	52,2	47,8	15,8	72,0	12,2

Věková struktura nejčetnějších výskytů národnostních skupin

Větší podíl příslušníků ukrajinské a vietnamské národnosti souvisí s migrací za pracovními příležitostmi. Z celkového počtu obyvatel s vietnamskou národností bylo více jak 70 % ve věku 20 až 49 let, u Ukrajinců (86,7 %) až do 59 let a u Slováků 88,2 % až do 59 let. Ze všech národností, žijících na území Plzeňského kraje měli nejvyšší podíl dětí do 14 let Vietnamci (16,9 %). V ostatních národnostních menšinách připadala většina osob do středních a vyšších věkových kategorií. Téměř 70 % obyvatel, hlásících se k romské národnosti bylo ve věku 20 až 59 let. Z hlediska pohlaví se u většiny národnostní projevovala převaha mužů nad ženami, pouze v případech národnosti polské, běloruské, ruské a ukrajinské tomu bylo naopak.

Jak si stojí Plzeňský kraj v regionálním srovnání a ČR?

Z porovnání správních obvodů ORP je patrné, že nejvyšší podíl obyvatel české národnosti (více jak 71 %) byl ve správním obvodě Blovice, Horažďovice, Klatovy, Kralovice a Sušice. Relativně vyšší podíl občanů slovenské národnosti byl zjištěn ve správních obvodech ORP Tachov a Stříbro, vietnamské národnosti pak opět v příhraničních oblastech Plzeňského kraje a to správním obvodě ORP Domažlice a Tachov. Ve srovnání s ostatními kraji ČR dosahuje Plzeňský kraj čtvrtého nejvyššího podílu obyvatelstva české národnosti (70,1 %) za kraji Jihočeským (72,4 %), Královéhradeckým (71,0 %) a Pardubickým (70,8 %). Podíl moravské a slezské národnosti je v Plzeňském kraji zanedbatelný. Nejvyšší podíl cizích národností byl zaznamenán v kraji Karlovarském, Moravskoslezském, Ústeckém a Hl. m. Praze.

Více jak 96 % má jako jediný mateřský jazyk češtinu

Vzhledem k dobrovolnosti zodpovězení otázky týkající se národnosti více jak čtvrtina (26 %) respondentů národnost nevedla.

Z výsledků SLDB 2011 vyplývá, že jedním mateřským jazykem hovoří 93,9 % obyvatel, dvěma jazyky 1,7 % populace. Z ostatních cizích jazyků byla nejvíce zastoupena slovenština (1,6 %), ukrajinština (0,6 %) a vietnamština (0,5 %). Nepatrný počet zjištěných osob (92 obyvatel) jako mateřský jazyk používá znakovou řeč. Ve struktuře dvou mateřských jazyků se objevovala nejčastěji kombinace českého a slovenského jazyka (32,5 % z dvojjazyčných), českého a romského jazyka (17,3 %) a českého a německého (17,5 %). Jako zvláštní kategorie se také objevovala kombinace mateřského jazyka se znakovou řečí (3,6 %), z toho český jazyk a znaková řeč činil 82,3 %.

Tab. 3.5.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a mateřského jazyka

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	570 401	49,5	50,5	13,9	69,5	16,6
v tom:						
osoby s jedním mateřským jazykem	535 761	49,0	51,0	13,9	69,2	16,9
z toho:						
česká	515 951	48,9	51,1	14,2	68,8	17,0
slovenská	8 547	50,4	49,6	3,6	75,8	20,6
ukrajinská	3 189	47,7	52,3	6,4	91,6	2,0
vietnamská	2 886	57,1	42,9	12,5	86,2	1,2
německá	814	50,7	49,3	1,8	45,6	52,6
polská	543	48,3	51,7	3,1	91,3	5,5
moravská	29	75,9	24,1	0,0	82,8	17,2
maďarská	426	54,2	45,8	1,6	63,4	35,0
bulharská	342	62,3	37,7	2,9	84,8	12,3
rumunská	377	64,2	35,8	5,8	90,5	3,7
ruská	801	37,2	62,8	5,1	84,8	10,1
moldavská	230	58,3	41,7	6,5	93,0	0,4
romská	222	59,0	41,0	11,7	77,9	10,4
anglická	127	74,0	26,0	4,7	83,5	11,8
osoby se dvěma mateřskými jazyky	9 731	50,5	49,5	15,8	63,7	20,5
nezjištěno	24 909	59,4	40,6	14,4	77,3	8,2

Mateřský jazyk mužů a žen podle věkové struktury

V kategorii osob s jedním mateřským jazykem mírně převažovaly ženy (51 %), z toho zejména mluvící českým jazykem, ukrajinským, polským a ruským jazykem. Nejvíce osob hovořících jedním mateřským jazykem bylo podle zjištění ve věku 20 až 59 let a to jak u českého jazyka, tak i u slovenského. U osob mluvících rusky se věková hranice snižuje na 20 až 49 let, stejně tak jako u ukrajinského a vietnamského jazyka. Obdobná situace nastává u osob hovořících dvěma mateřskými jazyky. Rozlišujeme mírnou převahu u mužů, věková hranice koresponduje s osobami s jedním mateřským jazykem (20 až 59 let).

V kraji bylo 24 909 případů (tj. 4,4 %) nezjištěné příslušnosti k mateřskému jazyku.

3.6. Místo narození

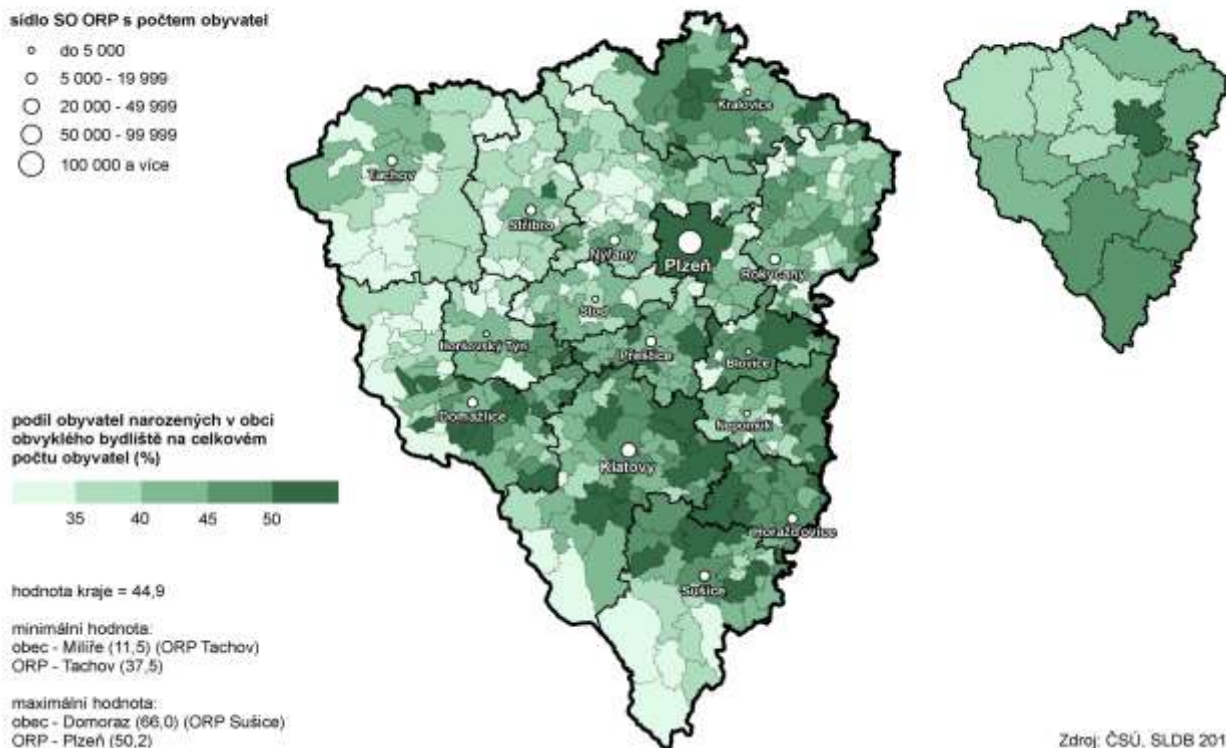
Jaké jsou výsledky podle věkových kategorií?

Podle výsledků SLDB 2011 téměř 93 % obyvatel Plzeňského kraje bydlelo v době narození na území ČR. U věkové kategorie 0 až 14 let byl tento podíl ještě vyšší (98,5 %), mladých lidí ve věku 15 až 29 let žilo v době narození na území ČR 90,9 %, ve věku 30 až 64 let 92,1 % obyvatel a 65letých a starších 92,4 %. V zahraničí žilo v době narození 6,8 % obyvatel kraje, z toho 38,4 % ve Slovenské republice. Ve stejné obci jako při narození žila téměř polovina obyvatel, dětí do 14 let dokonce 79,4 % z celkového počtu obyvatel v této věkové skupině. Mladých lidí ve věku 15 až 19 let žilo ve stejné obci jako při narození 56 % a tento podíl se se zvyšujícím věkem snižoval. V jiné obci okresu než v době narození bydlelo 13,5 % osob a o jeden procentní bod vyšší byl i podíl narozených v jiném okrese stejného kraje. Z celkového počtu obyvatel bylo 13,8 % narozeno v jiném kraji.

Tab. 3.6.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a podle bydliště matky v době narození

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	570 401	49,5	50,5	13,9	69,5	16,6
v tom:						
narození v České republice	528 962	49,0	51,0	14,8	68,8	16,4
v tom:						
v obci bydliště	256 018	52,0	48,0	24,6	64,5	10,8
v jiné obci okresu	77 242	44,6	55,4	7,5	74,7	17,8
v jiném okrese kraje	82 706	45,3	54,7	6,5	71,8	21,7
v jiném kraji	78 826	47,4	52,6	4,0	72,5	23,6
narození v zahraničí	38 581	54,7	45,3	2,4	79,6	18,0
z toho ve Slovenské republice	14 799	50,0	50,0	1,8	73,4	24,9
nezjištěno	2 858	58,3	41,7	8,1	64,9	27,0

Rodáci v obcích a správních obvodech ORP Plzeňského kraje

Rodáci z regionálního pohledu a v ČR

Své obvyklé bydliště v obci, v níž se narodili, měla necelá polovina obyvatel (44,9 %), tzv. **rodáků**. Podle velikostních skupin lze konstatovat, že podíl rodáků stoupá s velikostí obce. V menších obcích do 2 tisíc obyvatel se pohybuje kolem 40 %, v městech Plzeňského kraje kolem 50 % (Klatovy, Plzeň). Z regionálního pohledu nejvyššího podílu rodáků dosahuje okres i správní obvod ORP Plzeň (50,2 %) a naopak nejnižšího SO ORP Tachov (37,5 %). Největší podíl rodáků v rámci Plzeňského kraje má obec Domoraz v okrese Klatovy (66,0 %) a naopak nejnižší obec Milíře v okrese Tachov (11,5 %). Nízké hodnoty podílu rodáků se objevují i v některých oblastech důležitých z hlediska cestovního ruchu. Např. šumavská střediska Srní, Modrava a Prášíly mají nízký podíl rodáků (20,7 %) zejména i proto, že s rozvojem cestovního ruchu přilákaly i podnikatelské aktivity z vnitrozemí. V celorepublikovém srovnání zaujímá Plzeňský kraj 9. nejnižší místo v podílu rodáků na obyvatelstvu celkem (44,9 %). Za ním ještě následují kraje Jihočeský, Liberecký, Ústecký, Středočeský a Karlovarský. Hodnoty posledních dvou krajů v podílu rodáků poklesly pod hranici 40 %. Plzeňský kraj s dosaženou hodnotou je o 2,2 procentní body

**Genderové
srovnání a rodáci**

pod hranicí republikového průměru.

Z porovnání bydliště mužů a žen je patrná větší fixace na místo narození u mužů než u žen. Už i proto, že ženy po sňatku či navázání vztahu často následují muže do jeho bydliště. Zatímco mužů narozených v místě obvyklého bydliště bylo 52 %, žen o 4 procentní body méně (48 %). V jiné obci okresu, než v době narození byl podíl žen v převaze, obdobně tomu bylo i u bydliště v jiném okrese kraje či v jiném kraji. V zahraničí již měli převahu muži.

V kraji bylo 2 858 případů (tj. 0,5 %) nezjištěného počtu obyvatelstva s ohledem na místo narození.

3.7. Vztah k náboženské víře

**Lidí věřících je
téměř dvaapůlkrát
méně než lidí
bez vyznání**

Vzhledem k dobrovolnosti otázky náboženské víry, ponechala téměř polovina dotázaných tuto otázku bez odpovědi. Podle zjištěných výsledků obyvatelstva hlásícího se k víře, více jak třetina obyvatel uvedla, že je bez vyznání a necelá jedna pětina se k víře přihlásila. Z celkového počtu osob, hlásících se k víře se cca 62 % přihlásilo ke konkrétní církvi, náboženské společnosti či směru. Nejvíce věřících bylo římskokatolického vyznání (téměř tři čtvrtiny z věřících hlásících se k církvi). V ostatních církvích se počty věřících v Plzeňském kraji pohybovaly kolem 1 tisíce osob.

Tab. 3.7.1 Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a náboženské víry

	Celkem	v tom (%)		v tom věková skupina (%)		
		muži	ženy	0 - 14	15 - 64	65 a více vč. nezjištěno
Obyvatelstvo	570 401	49,5	50,5	13,9	69,5	16,6
z toho podle náboženské víry:						
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	33 125	44,9	55,1	5,8	73,3	20,9
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	53 036	44,0	56,0	7,5	52,1	40,5
z toho:						
Církev československá husitská	1 201	41,5	58,5	3,3	33,7	62,9
Církev římskokatolická	38 329	45,0	55,0	7,2	47,7	45,1
Českobratrská církev evangelická	1 525	42,5	57,5	5,8	41,9	52,3
Náboženská společnost Svědkové Jehovovi	526	42,2	57,8	10,1	73,2	16,7
Pravoslavná církev v českých zemích	1 535	48,8	51,2	11,1	79,6	9,3
bez náboženské víry	216 993	50,8	49,2	15,2	74,3	10,5
neuvedeno	267 197	50,0	50,0	15,2	68,6	16,2

**Náboženská víra
podle pohlaví
a věku**

Z hlediska pohlaví převládají podle zjištěných údajů u věřících ženy, naopak podíl mužů bez vyznání je o 1,6 procentního bodu vyšší než u žen. U věřících hlásících se ke konkrétní církvi převažovaly ženy dokonce o 12 procentních bodů. Ze zjištěných výsledků SLDB 2011 vyplývá, že nejvíce věřících bylo mezi osobami středního a vyššího věku než mezi dětmi. Zatímco podíl věřících činil u dětí do 14 let necelou jednu desetinu, u mladých lidí ve věku od 15 do 29 let 13,5 %, ve věkové kategorii 30 až 49 let již téměř jednu čtvrtinu. V zásadě lze konstatovat, že s přibývajícím věkem podíl věřících výrazně roste (ve věkové kategorii 65 a více let již na 32,6 %).

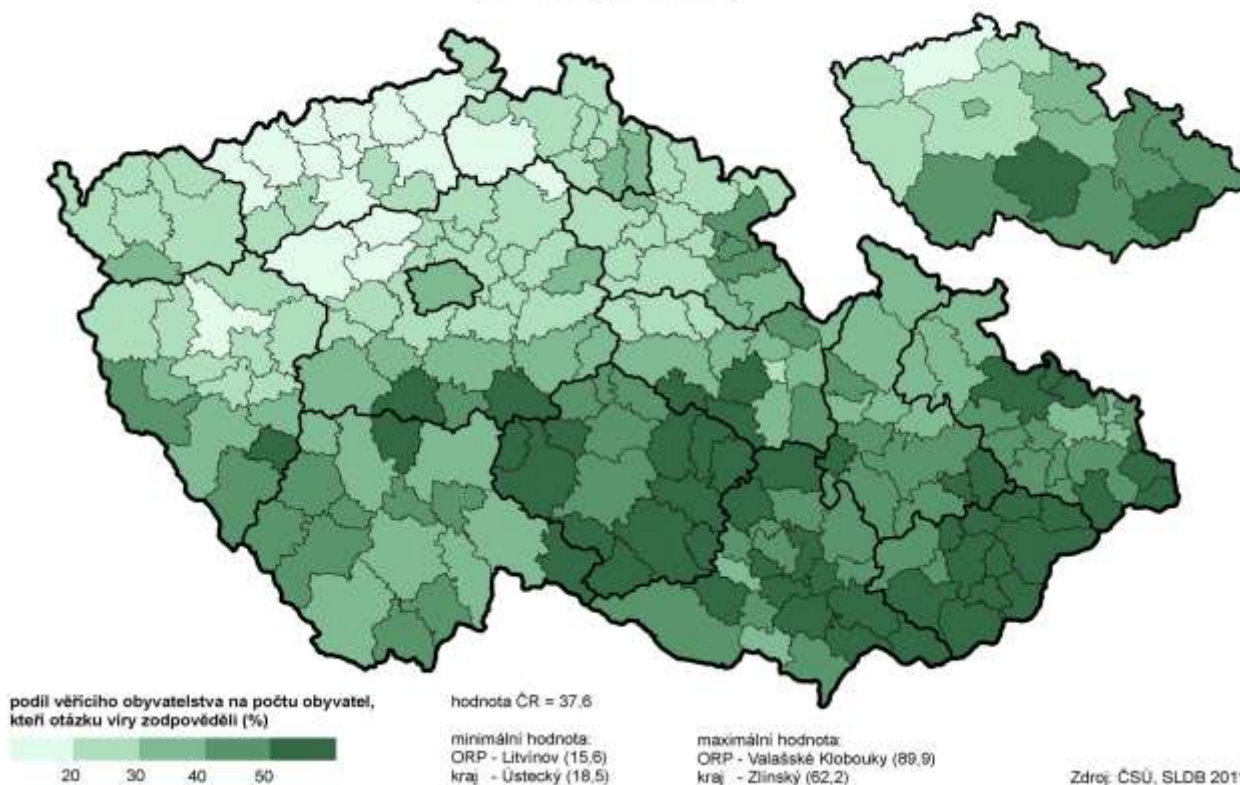
**Postavení
Plzeňského kraje
v rámci České
republiky**

Ve srovnání s dosaženými výsledky v České republice byl zjištěný počet věřících, hlásících se ke konkrétním církvím o 4,7 procentních bodů nižší a řadil tak Plzeňský region na desáté místo v rámci ČR. Výrazně vyšší podíl věřících zaznamenaly kraje moravské - Kraj Vysočina, Jihomoravský a Zlínský, a to zejména vlivem věřících římskokatolického vyznání. Naopak bez náboženského vyznání se nejvyššími podíly vyznačují kraje Ústecký a Liberecký.

Tab. 3.7.2 Obyvatelstvo podle pohlaví, náboženské víry a velikostních skupin obcí

	Věřící						Bez náboženské víry		Neuvedeno	
	celkem		muži		ženy		počet	%	počet	%
	počet	%	počet	%	počet	%				
Kraj celkem	86 161	15,1	38 224	44,4	47 937	55,6	216 993	38,0	267 197	46,8
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	3 556	17,0	1 625	45,7	1 931	54,3	6 991	33,5	10 323	49,5
200 - 499	7 227	15,0	3 294	45,6	3 933	54,4	16 965	35,2	23 988	49,8
500 - 999	8 633	16,2	3 989	46,2	4 644	53,8	18 649	34,9	26 095	48,9
1 000 - 4 999	21 296	13,2	9 423	44,2	11 873	55,8	63 237	39,1	77 331	47,8
5 000 - 19 999	14 516	15,5	6 285	43,3	8 231	56,7	35 249	37,6	43 865	46,8
20 000 - 49 999	4 206	19,0	1 797	42,7	2 409	57,3	7 479	33,8	10 448	47,2
50 000 a více	26 727	15,7	11 811	44,2	14 916	55,8	68 423	40,2	75 147	44,1

Věřící obyvatelstvo ve správních obvodech ORP a krajích
(z uvedených hodnot)

**Porovnání věřících
v regionální
strukturu**

Porovnání podílu věřících (ze zjištěných údajů) na počtu obyvatel v souvislosti s velikostí obce dokazuje tvrzení, že v menších obcích je podíl věřících vyšší než v obcích větších, případně některých městech. Výjimku tvoří město Klatovy s 22,4 tis. obyvateli, kde je vysoký podíl věřících (19 %) stejně jako v celém klatovském okrese (20,9 %). Dalšího vyššího podílu věřících v rámci Plzeňského kraje dosáhl okres Domažlice (19,2 %), naopak nejnižší podíl byl zaznamenán v okrese Plzeň-sever (10,6 %). Ve srovnání SO ORP nejvyšší podíl byl zaznamenán na Horažďovicku, Sušicku a Domažlicku (přes 20 %). Nízký podíl věřících naopak vykazoval správní obvod ORP Nýřany (9,8 %). U věřících, hlásících se ke konkrétní církvi dominovala Církev římskokatolická. Nejvyšší zastoupení (více než 80 %) této církve bylo v okresech Domažlice a Klatovy. Přes 80 % věřících římskokatolického vyznání při porovnání správních obvodů ORP žije podle zjištěných výsledků ve správním obvodě ORP Blovice, Domažlice, Horažďovice, Nepomuk a Sušice. Nejvyšší podíl věřících, kteří se přihlásili k Církvi československé husitské, měl okres Plzeň-sever (4,2 %) a mezi SO ORP Kralovice. K Českobratrské církvi evangelické se hlásilo nejvíce věřících v okrese Tachov, a to zejména na Stříbrsku.

3.8. Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Atributem prosperity je vzdělanost a odbornost

Jedním ze základních atributů prosperity a rozvoje regionu je vzdělanost, odbornost a dovednost obyvatel. Z celkového počtu patnáctiletých a starších obyvatel (490 932 osob) mělo k 26. 3. 2013 základní vzdělání vč. neukončeného 89 091 osob tj. 18,1 %. Více jak jedna třetina obyvatel byla vyučena nebo měla střední vzdělání bez maturity, 30,9 % obyvatel dosáhlo středního vzdělání s maturitou či vyššího odborného vzdělání vč. nástavbového. Více jak jedna desetina dosáhla vzdělání vysokoškolského.

Mezi muži a ženami jsou ve vzdělání značné rozdíly

Z genderového pohledu na strukturu vzdělání je patrné, že mezi muži a ženami jsou značné rozdíly. Vzdělání mužů a žen se odlišuje svým zaměřením a možnostmi uplatnění v reálném životě. Výrazné odlišnosti u vzdělání dle pohlaví jsou zejména u základního vč. neukončeného vzdělání, kde podíl žen je o 25 procentních bodů vyšší, naopak u středního vzdělání bez maturity a u učňovského je podíl mužů o 15,8 procentních bodů vyšší. Středního vzdělání s maturitou či vyššího odborného vč. nástavbového dosáhlo o 13 procentních bodů více žen než mužů. Podíl vysokoškolsky vzdělaných mužů byl o 5,4 procentního bodu vyšší než podíl žen s tímto vzděláním (47,3 %).

Tab. 3.8.1 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle pohlaví, věku a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	z toho ženy (%)	Z celku podle věku (%)						
			15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 a více
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	490 932	50,7	6,2	15,4	19,3	15,4	16,1	14,9	12,4
v tom podle nejvyššího ukončeného vzdělání:									
základní vč. neukončeného	89 091	62,5	26,1	8,7	7,7	6,2	12,6	15,5	23,0
střední vč. vyučení (bez maturity)	170 400	42,1	1,2	11,1	20,6	17,6	19,7	17,0	12,7
úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	151 885	56,5	1,1	22,0	22,3	17,1	14,5	14,4	8,5
vysokoškolské	51 062	47,3	-	19,6	24,7	18,9	17,1	12,1	7,4
v tom:									
bakalářské	8 689	59,6	-	54,8	30,2	9,1	3,9	1,0	0,8
magisterské	40 390	45,8	-	12,8	23,3	21,3	20,0	14,3	8,2
doktorské	1 983	24,9	-	3,2	30,0	13,7	16,9	16,9	19,3
bez vzdělání	2 032	52,7	3,1	14,3	17,0	16,5	17,1	12,0	18,6
nezjištěno	26 462	42,1	12,4	20,4	22,3	15,5	11,0	7,1	6,7

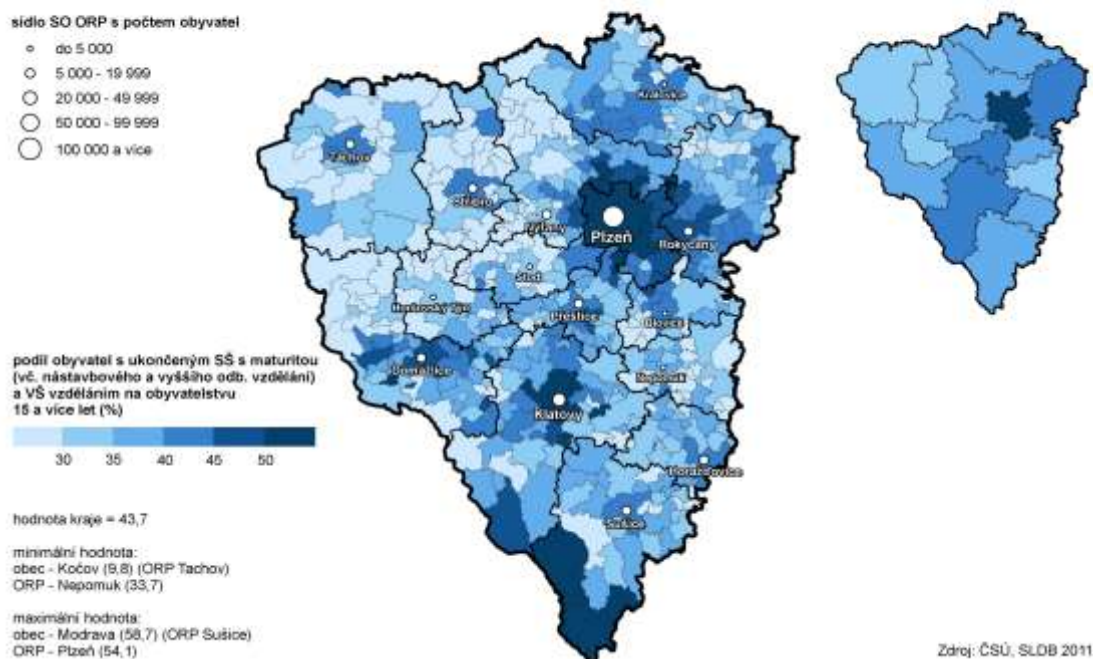
Mladší lidé dosahují vyššího vzdělání než starší

Z hodnocení dosaženého vzdělání podle věkových skupin je zřejmé, že mladí lidé a mladší část střední generace dosahují vyššího vzdělání než lidé starší. Ve věkové skupině 20 až 39 let měla vysokoškolské vzdělání téměř polovina osob z celkového počtu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel. Naopak z osob ve věku 70 a více let dosáhlo vysokoškolského vzdělání pouze 7,4 %. Podíl osob se středním vzděláním (s maturitou) a vyšším odborným vč. nástavbového byl výrazně vyšší u lidí mladší a střední generace než u obyvatel starších. Mezi seniory (70 a více let) bylo necelých 9 % osob s tímto vzděláním, zatímco mezi lidmi věkové kategorie 20 až 49 let to byla téměř polovina. Podíl osob s učňovským vzděláním kulminoval ve věkové skupině 30 až 39 let, kdy dosáhl nejvyšší hodnoty 20,6 %. U osob se základním vzděláním vč. neukončeného lze konstatovat, že s přibývajícím věkem se podíl tohoto vzdělání výrazně zvyšuje. Zatímco mezi mladými (20 až 29 let) bylo těchto osob 8,7 %, u 50 až 60letých již 12,6 % a u 70letých a starších dokonce 23 %. Věkovou skupinu 15 až 19 let nelze objektivně hodnotit, protože velký podíl těchto mladých lidí teprve studuje.

Tab. 3.8.2 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání a velikostních skupin obcí

	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	v tom podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%)					
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbové	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
Kraj celkem	490 932	18,1	34,7	30,9	10,4	0,4	5,4
v tom obce s počtem obyvatel:							
do 199	18 002	23,6	41,6	23,8	5,8	0,8	4,5
200 - 499	41 230	22,1	41,5	25,5	5,7	0,5	4,7
500 - 999	45 461	20,5	39,4	27,9	7,2	0,4	4,4
1 000 - 4 999	137 409	20,0	37,9	28,8	8,0	0,5	4,8
5 000 - 19 999	80 511	18,9	34,5	31,8	9,0	1,5	4,4
20 000 - 49 999	19 121	15,4	31,7	35,1	13,3	0,2	4,3
50 000 a více	149 198	13,9	28,2	35,2	15,8	0,3	6,6

Obyvatelstvo se vzděláním středoškolským s maturitou a vyšším v obcích a správních obvodech ORP Plzeňského kraje (ze zjištěných hodnot)

Podíl obyvatel s vyšším vzděláním je výrazně větší v obcích s velkým počtem obyvatel než v malých

Koncentrace škol, požadavek vysoké kvalifikace lidských zdrojů a jejich uplatnění v regionu potvrzuje závislost vzdělanostní struktury obyvatelstva na velikosti obce. Ve městě Plzeň má vysokoškolské vzdělání téměř jedna pětina obyvatel, více jak jedna třetina má vzdělání středoškolské s maturitou či vyšší odborné vč. nástavbového. Obecně lze říci, že čím menší obec, tím má větší podíl osob se základním vzděláním vč. neukončeného a také se středním (bez maturity) a učňovským. Podíl obyvatel se středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným vč. nástavbového, stejně tak jako s vysokoškolským je výrazně vyšší v obcích s velkým počtem obyvatelstva než v obcích malých. Zatímco v obcích do jednoho tisíce obyvatel byl každý téměř pátý obyvatel se základním vzděláním vč. neukončeného a každý cca třetí obyvatel se vzděláním středním (bez maturity) a učňovským, ve velkých městech Plzeňského kraje (Plzeň, Klatovy) měl toto vzdělání každý sedmý. Lidí se středním vzděláním s maturitou, vyšším odborným vč. nástavbového bylo v malých obcích asi pětina, ve větších městech řádově o 10 procentních bodů více. Vysokoškolské vzdělání dosahovalo v malých obcích

podílu 6 %, ve velkých městech téměř třikrát více. Vzdelanostní struktura Plzeňského kraje se složením nejvíce podobala struktuře v obcích velikostní kategorie 5 000 až 19 999 obyvatel.

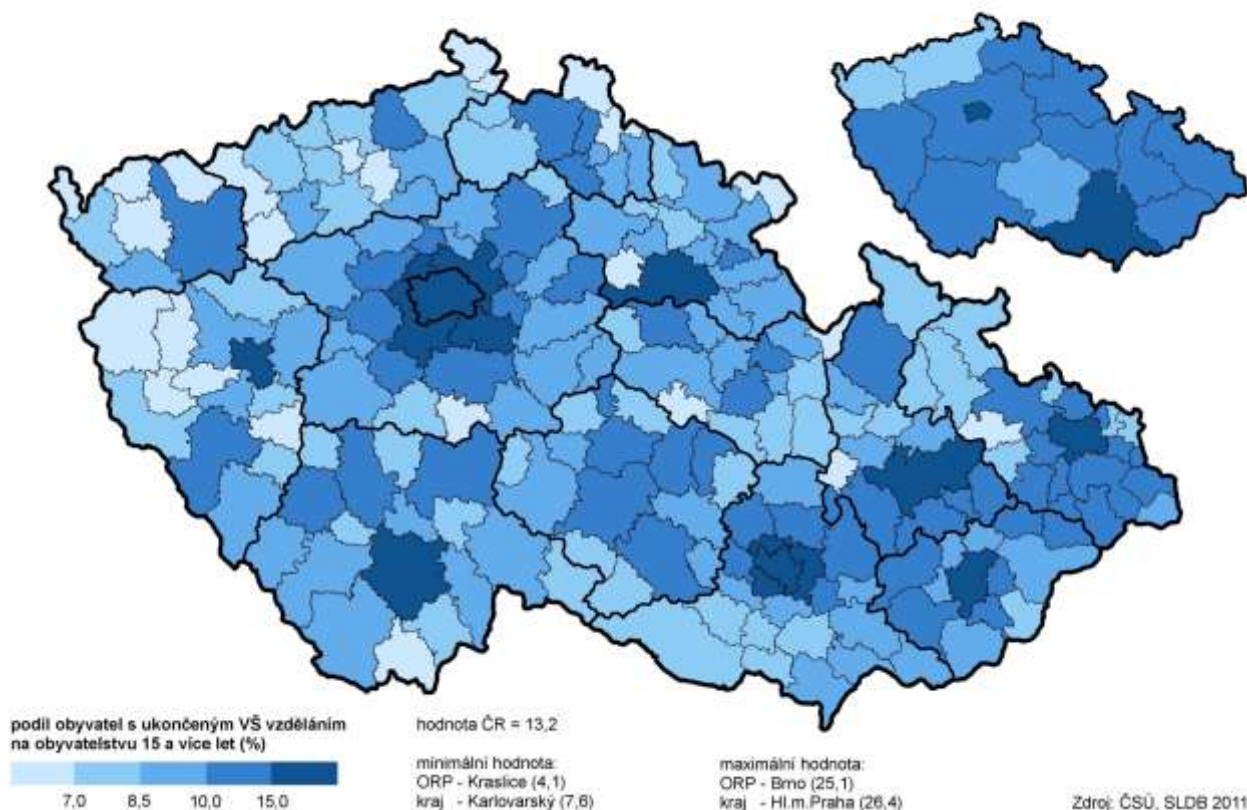
Úroveň vzdělanosti, měřená indexem vzdělanosti, se pohybuje mírně pod republikovým průměrem

Použijeme-li pro porovnání vzdělanostní struktury uvnitř regionu relativní ukazatel **index vzdělanosti**², potvrdí se výsledky získané v souvislosti s porovnáním podle velikostních skupin obcí. Nejvyšší hodnoty indexu vzdělanosti, eliminujeme-li Plzeň, dosáhl okres Klatovy a Rokycany. Naopak nejnižší hodnoty nabývá index vzdělanosti v okrese Tachov. Mezi správními obvody ORP kromě Plzně nejvyšších hodnot indexu vzdělanosti dosahují opět Klatovsko a Rokycansko a nejnižších správní obvody Tachovsko a Stříbrsko. Úroveň vzdělanosti, měřená indexem vzdělanosti, se v Plzeňském kraji podle výsledků SLDB pohybovala o 6,5 procentního bodu pod republikovým průměrem. Z mezikrajského srovnání vyplývá, že podle výsledků k 26. 3. 2013 hodnotou indexu vzdělanosti zaujímá 8. místo v rámci ČR.

V republikovém srovnání se Plzeňský kraj pohybuje až ve druhé polovině pořadí v rámci ČR

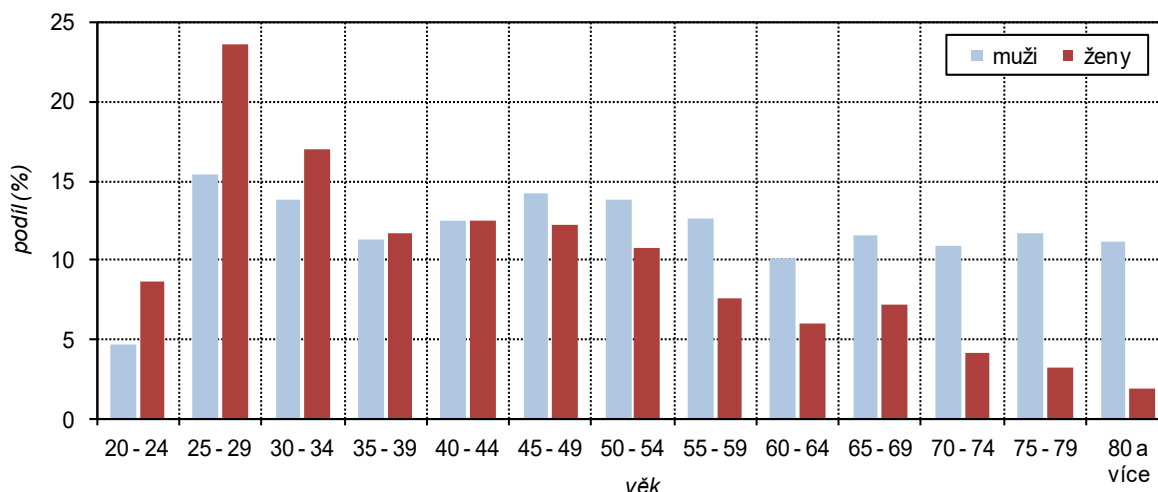
Ve srovnání s ostatními kraji České republiky se výrazně odlišuje Hl. město Praha. Plzeňský kraj zaujímá v podílu obyvatel s vysokoškolským vzděláním 8. nejvyšší místo a v podílu osob s úplným středoškolským vzděláním s maturitou, vyšším odborným vč. nástavbovým 7. nejvyšší místo. Situace v umístění kraje podle nižšího stupně vzdělání je horší. Část populace se vzděláním základním vč. neukončeného řadí Plzeňský kraj v podílu na osobách starších 15 let na 9. místo v ČR, podíl části populace se středním vzděláním (bez maturity) a učňovským pak na místo 10.

Obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

² **Index vzdělanosti** je součtem podílu obyvatel se střední školou s maturitou, s vyšším odborným vzděláním vč. nástavbovým a trojnásobku podílu s vysokoškolským vzděláním na obyvatelstvu ve věku 15 a více let celkem

Graf 3.4 Podíl obyvatel s ukončeným vysokoškolským vzděláním podle pohlaví a věku (ze zjištěných hodnot)

Kvalifikované lidské zdroje jsou předpokladem rozvoje kraje

Kvalifikované lidské zdroje jsou jedním z předpokladů technologického pokroku, inovací a ekonomického a sociálního rozvoje. Plzeňský kraj díky své geografické poloze dává možnosti přílivu zahraničních investorů s požadavky na vysoce kvalifikované síly zejména v průmyslových odvětvích. Tradice vyspělé průmyslové výroby ve spojení s kvalifikovanou pracovní silou vytváří předpoklady hospodářského růstu kraje. Zavádění nových technologií, moderních informačních a komunikačních systémů vyžaduje kvalifikovaný a vzdělaný lidský faktor.

4. Ekonomická aktivita obyvatelstva

Omezení vypovídací schopnosti dat

V úvodu této kapitoly je třeba upozornit na skutečnost, že vypovídací schopnost údajů týkajících se ekonomicky aktivních podle ekonomického postavení v zaměstnání, odvětví ekonomické činnosti (CZ-NACE) a hlavních tříd zaměstnání je nižší. Bylo to způsobeno vyšší mírou nezjištěných dat především u nezaměstnaných. Podíl nezjištěných EA za Plzeňský kraj dosáhl výše 4,6 % což je shodný podíl s průměrem ČR. Z tohoto důvodu jsou využívána v podkapitolách 4.3 Zaměstnaní podle odvětví a 4.4 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání data za osoby zaměstnané, nikoli celkem za osoby ekonomicky aktivní.

Při hodnocení populace, resp. jejího vývoje z pohledu ekonomického postavení, je nutné přednostně přihlídnout k věkové struktuře obyvatel, či k počtu osob připravujících se na budoucí povolání. V neposlední řadě je též třeba se zabývat řadou dalších faktorů ovlivňující úroveň pracovních aktivit např. stavem a vývojem hospodářství, opatřeními související s aktivní politikou zaměstnanosti nebo změnami v sociální oblasti.

4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní

Téměř polovina populace kraje je ekonomicky aktivní

K 26. 3. 2013 činil v Plzeňském kraji podíl ekonomicky aktivních 48,9 % z celkové populace, což je o 0,2 procentního bodu více ve srovnání s průměrem ČR. Z krajů byl zjištěn nejvyšší podíl v Hl. městě Praha (50,8 %), nejnižší 40,6 % v kraji v Ústeckém. Plzeňský kraj zaujímá spolu s krajem Jihočeským čtvrtou nejvyšší pozici. Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva kraje představuje 5,5 % z ekonomicky aktivních ČR.

U ekonomicky neaktivních je hodnota podílu kraje (45,6 %) naopak o 0,2 procentního body nižší než průměr ČR. V přepočtu na počet obyvatel vykazuje nejmenší počet ekonomicky neaktivních Hl. město Praha s 39,5 % a kraj Karlovarský s 44,4 %.

Podíl EA mužů je v kraji vyšší než u žen

Při porovnání podílů ekonomicky aktivních na celkovém počtu obyvatel kraje podle okresů lze konstatovat, že nejvyšší podíl 50,1 % byl v okrese Plzeň-sever, naopak nejnižší v okrese Klatovy 46,9 %. V Plzni-městě podíl dosáhl výše 49,7 %. Na úrovni správních obvodů ORP byl nejvyšší podíl ekonomicky aktivních zjištěn ve SO ORP Nýřany, a to 50,5 %, naopak nejnižší v Nepomuku 44,2 %.

Co do věkové struktury lze konstatovat, že podíl ekonomicky aktivních na počtu

osob v produktivním věku (15 až 64 let) dosáhl u mužů výše 73,5 % a u žen 64,4 %.

Pouze dvě procenta ekonomicky aktivních jsou osoby starší 65 let

Z celkového počtu ekonomicky aktivních bylo v kraji 98,0 % v produktivním věku (ženy 98,3 %). O postupném zařazování mezi ekonomicky aktivní obyvatelstvo vypovídají údaje za jednotlivé věkové skupiny. Zatímco ve věkové kategorii 15 až 19 let představuje podíl z ekonomicky aktivních pouze 1,5 %, u kategorie 20 až 24 let je to již 7,9 % a u kategorie 25 až 29 let 11,2 %. U mužů jsou tyto podíly vyšší. Ve věku nad 65 let činí podíl pouze 1,9 %. Celkem 79,4 % všech zaměstnaných v kraji tvoří zaměstnanci, 15,1 % podnikatelé a 0,5 % pomáhající a členové produkčních družstev. Na okresní úrovni byl zjištěn ze zaměstnaných nejnižší podíl zaměstnanců v okrese Klatovy (78,3 %), podnikatelů v okrese Plzeň-jih a Tachov (shodně 2,7 %), osob pracujících na vlastní účet v okrese Tachov (10 %) a členů produkčních družstev a pomáhajících rodinných příslušníků v okresech Plzeň-sever, Rokycany a Tachov (shodně 0,4 %).

V okrese Plzeň-město byl zjištěn nejvyšší podíl pracujících důchodců (5,6 %). Na úrovni SO ORP byl nejvyšší podíl zaměstnanců vč. podnikatelů a pomáhajících členů domácností zjištěn u Horažďovic a Přeštic shodně 93,0 % a nejnižší podíl pracujících důchodců v Horšovském Týně (3,7 %). Podíl žen na mateřské dovolené k počtu zaměstnaných se ve SO ORP pohyboval od 1,6 % v Horažďovicích do 2,5 % ve SO ORP Stod.

Polovinu ekonomicky neaktivních tvoří důchodci

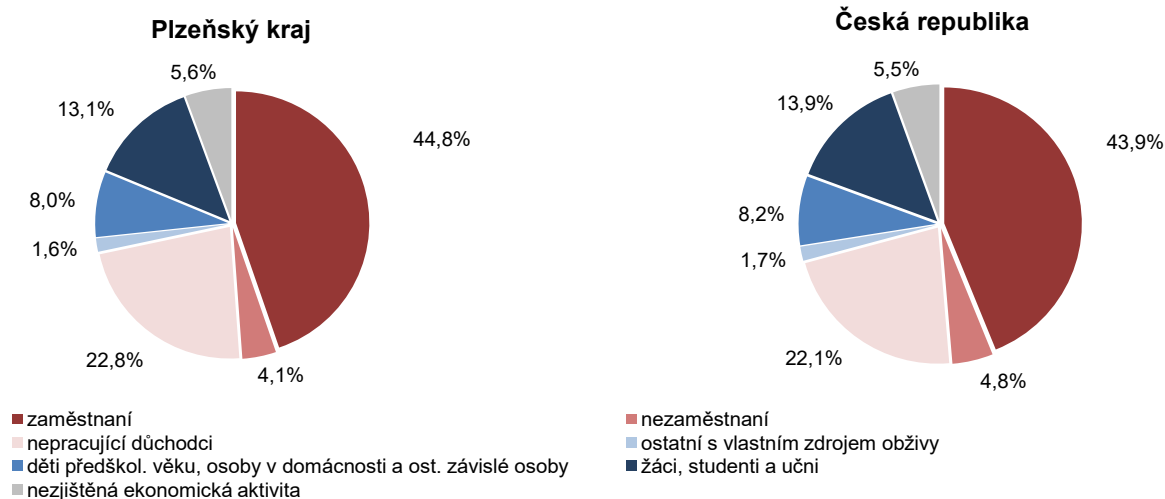
Podle výsledků sčítání podíl ekonomicky neaktivních mužů na celkové populaci stejného pohlaví dosáhl u mužů 39,3 %, u žen byl podstatně vyšší 51,7 %. Při posuzování struktury ekonomicky neaktivního obyvatelstva se však jeví složení v Plzeňském kraji jako méně vhodné, než je tomu na úrovni ČR. Tuto skutečnost ovlivňuje zejména nižší podíl populace, jež se připravuje na své povolání (kraj 28,8 %, ČR 30,2 % z počtu ekonomicky neaktivních celkem) a naopak vyšší podíl nepracujících důchodců (kraj 50,0 %, ČR 48,2 %).

V meziokresním porovnání byl podíl ekonomicky neaktivních na celkovém počtu obyvatel daného územního nejvyšší v okrese Klatovy 48,5 %, naproti tomu nejnižší byl v okrese Tachov 43,1 %. Vzhledem k tomu, že věkový průměr obyvatel je v okrese Plzeň-město nejvyšší ze všech okresů kraje, lze vcelku příznivě hodnotit i výši tohoto podílu, který činil 43,9 %. Na úrovni SO ORP byl nejvyšší podíl ekonomicky neaktivních zaznamenán v Horažďovicích 50,1 %, nejnižší pak ve Stříbře 42,9 %. Ekonomicky neaktivní v Plzeňském kraji (jak již bylo uvedeno) tvořili z poloviny nepracující důchodci, jejichž nejvyšší podíl 52,3 % byl zaznamenán v okrese Rokycany. Naopak v okresech Plzeň-sever a Tachov byl shodně zaznamenán nejnižší podíl 46,9 %. Z celkového počtu ekonomicky neaktivních v kraji jsou se 17,6 % zastoupeny osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby a s 3,6 % osoby s vlastním zdrojem obživy.

Tab. 4.1.1 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

	Celkem	v tom		z toho ve věku 15 - 64 let		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	278 674	151 901	126 773	273 003	148 378	124 625
v tom (%):						
zaměstnaní	91,6	92,2	90,9	91,4	92,0	90,7
z toho (%):						
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,6	94,3	88,3	93,4	96,3	89,8
pracující důchodci	4,8	4,5	5,3	3,0	2,4	3,7
ženy na mateřské dovolené	2,1	x	4,7	2,2	x	4,8
nezaměstnaní	8,4	7,8	9,1	8,6	8,0	9,3
Ekonomicky neaktivní	259 975	110 975	149 000	94 699	36 125	58 574
v tom (%):						
nepracující důchodci	50,0	46,1	53,0	47,3	47,8	47,0
ostatní s vlastním zdrojem obživy	3,6	0,9	5,6	9,8	2,7	14,2
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	17,6	19,5	16,1	6,6	3,7	8,4
žáci, studenti a učni	28,8	33,5	25,3	36,3	45,8	30,4
Nezjištěná ekonomická aktivita	31 752	19 261	12 491	28 766	17 299	11 467

Graf 4.1 Struktura obyvatel podle stupně ekonomické aktivity

Při sčítání byl zjištěn nejvyšší podíl EA ve velkých obcích, EN v malých obcích

V závislosti na velikostní skupině se ekonomická aktivita mění. Zatímco u ekonomicky aktivních se podíl EA z populace v dané velikostní skupině zvyšuje v závislosti na velikostní skupině, tzn., že nejvyšší hodnoty dosahuje v obcích nad 100 tis. obyvatel (49,7 %), u ekonomicky neaktivních je tomu naopak. Nejvyšší podíl byl zjištěn u skupiny do 199 obyvatel – 48,5 %.

U neaktivního obyvatelstva kolísají podíly nepracujících důchodců mezi 47,9 % až 52,2 %. Výše tohoto podílu může být ovlivněna i částečně nezaměstnaností a průměrným věkem, což je patrné u velikostní skupiny 20 000 až 49 999 obyvatel - u okresu Klatovy, který kromě vyšší nezaměstnanosti vykazuje i vyšší průměrný věk.

Tab. 4.1.2 Obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí a ekonomické aktivity

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Ekonomicky aktivní	278 674	9 764	23 085	25 549	79 072	45 880	10 692	84 632
v tom (%):								
zaměstnaní	91,6	90,1	90,4	91,6	91,9	90,9	92,1	92,1
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,6	93,1	92,7	93,0	92,1	91,4	91,6	90,3
pracující důchodci	4,8	3,7	4,0	3,7	4,4	5,2	5,1	5,7
ženy na mateřské dovolené	2,1	2,1	2,1	2,2	2,4	2,3	1,9	2,1
nezaměstnaní	8,4	9,9	9,6	8,4	9,5	11,0	7,9	7,9
Ekonomicky neaktivní	259 975	10 115	22 644	25 279	75 008	42 261	10 446	74 222
v tom (%):								
nepracující důchodci	50,0	55,1	51,3	50,1	47,9	49,8	52,2	51,0
ostatní s vlastním zdrojem obživy	3,6	3,2	3,7	3,5	3,7	3,5	3,4	3,6
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	17,6	16,1	17,0	17,4	17,9	16,9	15,6	18,3
žáci, studenti a učni	28,8	25,7	28,0	29,0	30,5	29,8	28,8	27,1
Nezjištěná ekonomická aktivita	31 752	993	2 458	2 553	7 791	5 494	995	11 468

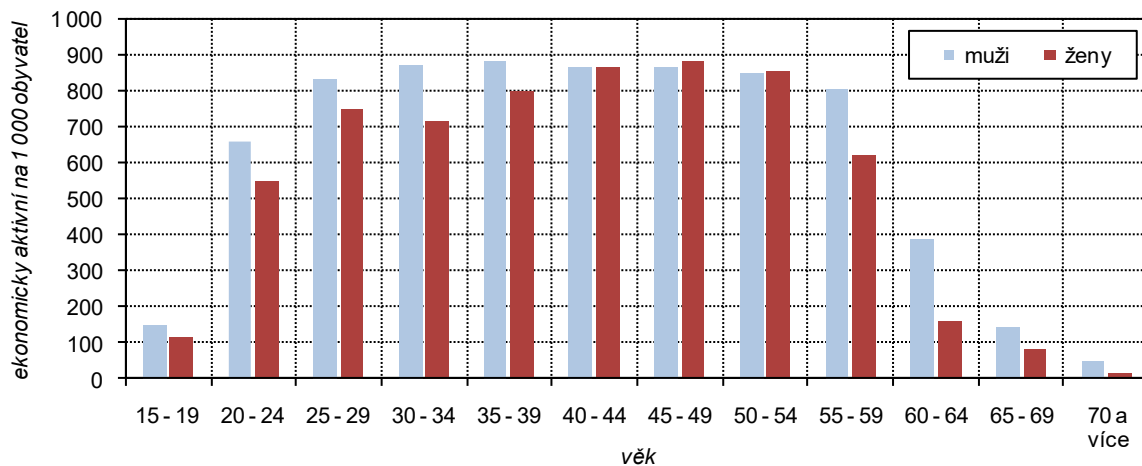
Intenzita ekonomické aktivity je vyšší u mužů

Intenzita ekonomické aktivity vyjadřuje podíl ekonomicky aktivních ve věku 15 až 64 let na 1 000 obyvatel ve věku 15 až 64 v‰. V kraji dosáhl uvedený ukazatel hodnoty 689, u mužů byl vyšší (735) než u žen (640).

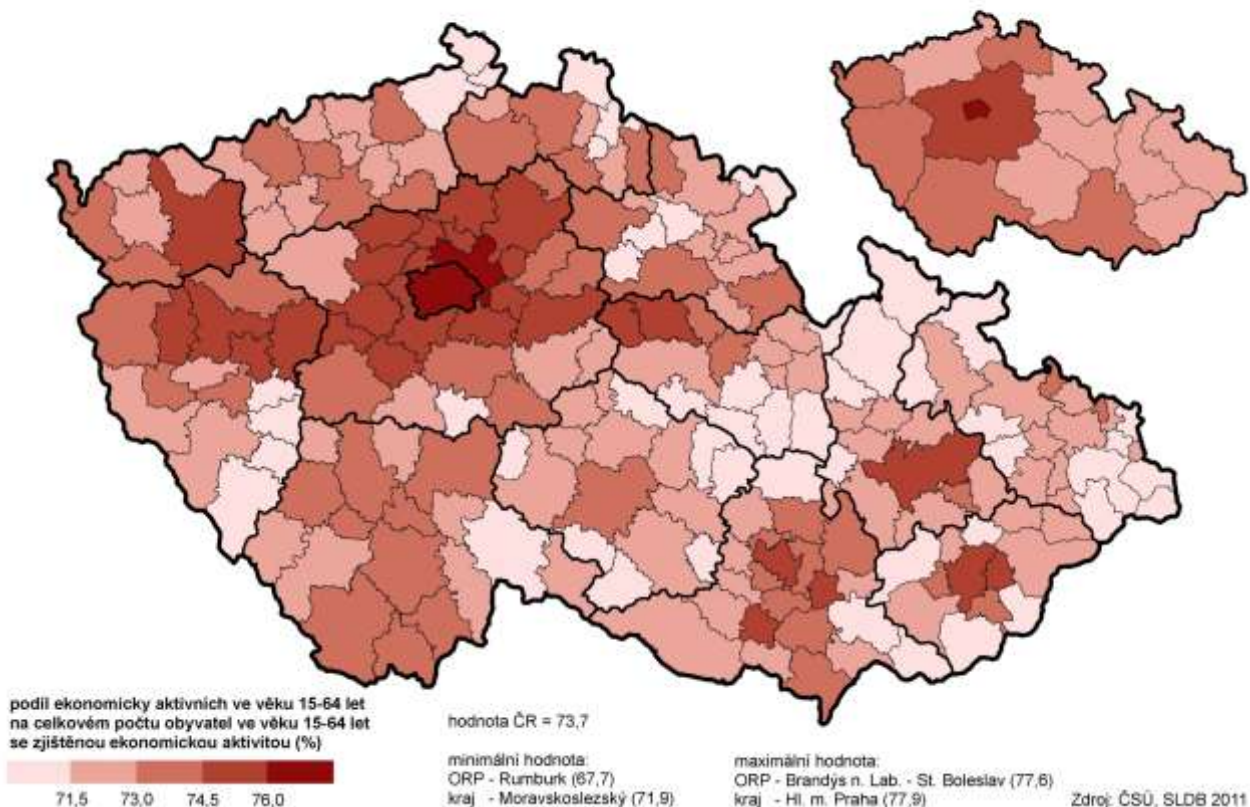
Z údajů lze vyčíst, že u populace ve věkových kategoriích od 15 až 19 let a 60 až 64, tj. v produktivním věku, je intenzita ekonomické aktivity nízká. Nejvyšší intenzita EA u mužské populace byla zjištěna ve skupině 35 až 39 let a dosáhla 882 ‰. U žen se nejvyšší intenzita EA posunula do pozdějšího věku 45 až 49 let,

kde dosáhla téměř stejné hodnoty – 881 %. Shodná intenzita ekonomické aktivity u obou pohlaví je u věkové kategorie 40 až 44 let, kde na 1 000 osob připadá 867 mužů i žen.

Graf 4.2 Ekonomická aktivita podle pohlaví a věku (ze zjištěných hodnot)

Intenzita ekonomické aktivity ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

Míra EA byla v kraji shodná s průměrem ČR

Dalším kritériem hodnocení ekonomické aktivity je míra ekonomické aktivity, (vypočtena jako podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou) která činila v kraji 60,7 %. V mezikraském srovnání hodnota představuje 5. nejvyšší podíl a současně shodnou výši jako republikový průměr. Míra ekonomické aktivity u mužů dosáhla v kraji úrovně 68,4 % (5. nejvyšší hodnota mezi kraji), tj. o 0,2 bodu méně než republikový průměr a u žen 53,5 % (3. nejvyšší hodnota shoná s Libereckým krajem), což je o 0,1 procentní bod více než průměr žen v ČR.

Míra zaměstnanosti byla třetí nejvyšší mezi kraji

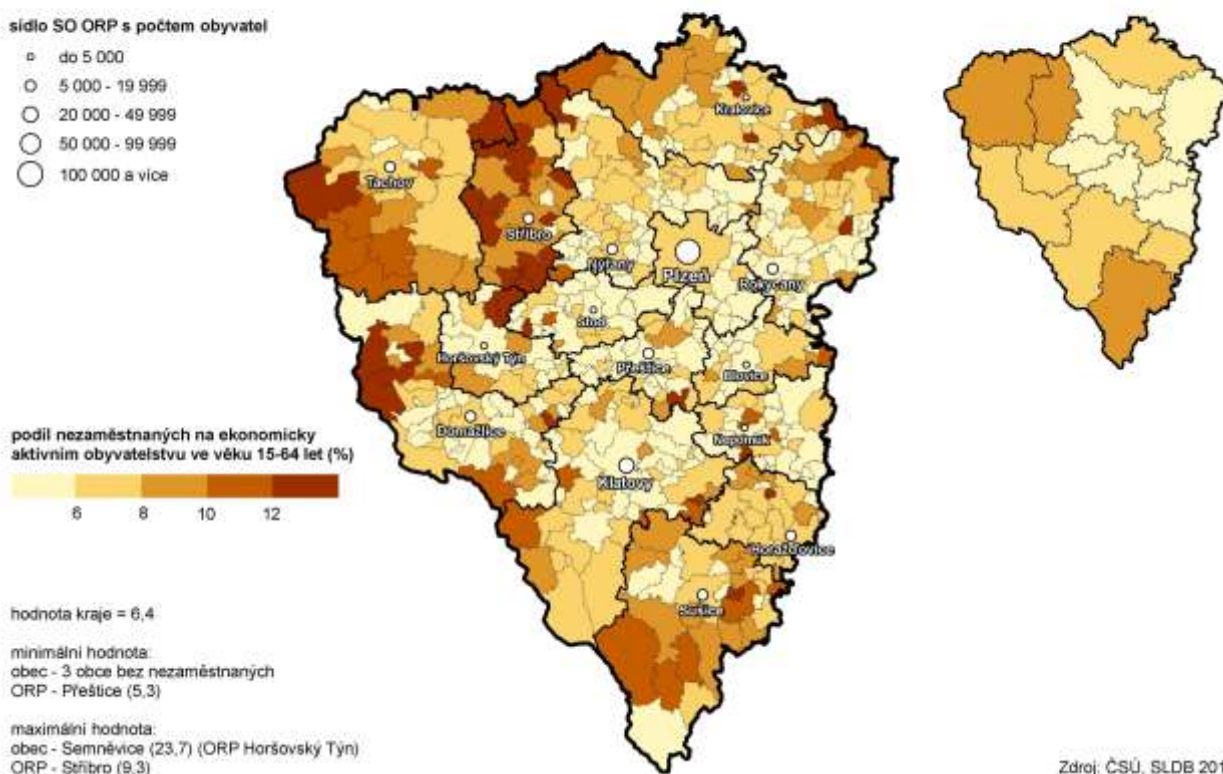
Důležitým indikátorem je rovněž míra zaměstnanosti, která je podílem počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou. Míra zaměstnanosti v Plzeňském kraji dosáhla výše 55,6 %, tj. třetí nejvyšší podíl v mezikrajském porovnání, průměr za ČR činil 54,7 %. U mužů dosáhla míra zaměstnanosti 63,1 % a u žen 48,6 %, v obou případech se jedná o 3. nejvyšší podíl mezi kraji.

V rozhodný okamžik bylo téměř 24 tisíc obyvatel kraje nezaměstnaných

V rozhodný okamžik sčítání lidu bylo v kraji 23,4 tis. osob nezaměstnaných, z toho bylo 50,5 % mužů. Z celkového počtu nezaměstnaných bylo 3,7 tis. osob (15,9 %), které si hledaly první zaměstnání. Téměř dvě třetiny (65,0 %) z osob hledající první zaměstnání bylo ve věkové kategorii 15 až 24 let. Podíl nezaměstnaných celkem ve věku 15 až 64 let dosáhl na celkové populaci u stejné věkové kategorie (se zjištěnou ekonomickou aktivitou) v Plzeňském kraji výše 7,7 %.

Podíl nezaměstnaných k ekonomicky aktivnímu obyvatelstvu kraje činil 8,4 % a byl ve srovnání s průměrem ČR o 1,4 procentního bodu nižší. V mezikrajském srovnání byl spolu s Královéhradeckým krajem zjištěn třetí nejnižší podíl.

Nezaměstnaní v obcích a správních obvodech ORP Plzeňského kraje (ze zjištěných hodnot)

4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání

Nejpočetnější skupinou EA jsou muži a ženy ve věkové skupině 35 až 39 let

Více jak čtvrtinu (27,9 %) z ekonomicky aktivního obyvatelstva tvoří osoby ve věkové kategorii 30 až 39 let. Jedná se o populaci, která se narodila v 70. letech minulého století, tzn. v období, kdy stát velmi výrazně podporoval propopulační politiku a je často nazývána tzv. „Husákovými dětmi“. Jak u mužů i žen byla početně nejsilnější skupina populace v pětiletém cyklu věkových kategorií mezi 35 a 39 lety, u mužů jejich počet činil 21,9 tis. osob, což odpovídá podílu 14,4 % z celkového počtu ekonomicky aktivních mužů. U žen jejich podíl dosáhl dokonce 14,8 %, což odpovídá 18,8 tis. osob.

Nejméně početnou skupinou zaměstnaných jsou mladí do 19 let

Ve věkové struktuře zaměstnaných mužů (1,2 %) i žen (1,1 %) bylo dosaženo nejnižšího zastoupení u osob od 15 do 19 let. Se zvyšující se věkovou skupinou rostou jejich podíly, svého maxima dosahují mezi roky 35 až 39 let. U mužů činil jejich počet 20,9 tis. a žen 17,1 tis., což odpovídá shodně 14,9 % z celkového počtu zaměstnaných. U starších věkových skupin dochází k postupnému snižování podílu s výjimkou mužů u věkové kategorie 55 až 59 let. Věková struktura nezaměstnaných podle pohlaví nebyla identická, jako tomu bylo

u kategorie zaměstnaných.

U mužů lze věkovou strukturu nezaměstnaných charakterizovat dvěma výraznými vrcholy, a to ve věkových skupinách 20 až 24 let, kdy jejich podíl dosáhl výše 17,7 % (tj. 2,1 tis. mužů) a 55 až 59 let s 12,2 % (1,4 tis. mužů). I u žen podíl nezaměstnaných dosáhl dvou vrcholů, ale v jiných věkových skupinách a nevykazovaly tak výrazné rozdíly. U žen byla z hlediska věku největší četnost u skupiny 35 až 39 let (14,1 %, tj. 1,6 tis. osob). Druhým vrcholem byla věková skupina 50 až 54 let (11,5 % tj. 1,3 tis. osob).

Tab. 4.2.1 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a věku

	Celkem	v tom					
		muži	v tom		ženy	v tom	
			zaměstnaní	nezaměstnaní		zaměstnané	nezaměstnané
Ekonomicky aktivní	278 674	151 901	140 081	11 820	126 773	115 197	11 576
v tom ve věku (%):							
15 - 19	1,5	1,5	1,2	6,0	1,4	1,1	4,2
20 - 24	7,9	8,1	7,3	17,7	7,7	7,1	13,2
25 - 29	11,2	11,2	11,1	12,6	11,1	11,1	11,2
30 - 34	13,3	13,7	14,0	10,7	12,7	12,6	13,5
35 - 39	14,6	14,4	14,9	9,1	14,8	14,9	14,1
40 - 44	11,8	11,2	11,5	8,3	12,5	12,7	10,8
45 - 49	11,8	11,0	11,2	9,0	12,7	12,9	10,6
50 - 54	11,2	10,3	10,3	10,1	12,4	12,5	11,5
55 - 59	10,7	11,1	11,0	12,2	10,4	10,4	10,2
60 - 64	4,0	5,1	5,2	4,2	2,7	2,9	0,5
65 - 69	1,3	1,4	1,5	x	1,1	1,2	x
70 a více let	0,7	0,8	0,9	x	0,5	0,6	x
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1

Z ekonomicky aktivního obyvatelstva jsou nejpočetnější skupinou lidé se středoškolským vzděláním

Ve struktuře ekonomicky aktivního obyvatelstva podle nejvyššího ukončeného vzdělání je nejvíce zastoupena populace se středním vzděláním vč. vyučených bez maturity, jejichž podíl ke dni sčítání činil 38,9 %. U mužů bylo zastoupení této skupiny vyšší (45,4 %) než u žen (31,2 %). Ze zjištěných údajů je patrné, že více populace s tímto stupněm dosaženého vzdělání je zastoupena ve věkové skupině 35 až 39 let. Druhou nejpočetnější skupinou z hlediska dosaženého vzdělání tvořila v kraji populace, která má střední úplné vzdělání s maturitou (32,8 %). Vyšší podíl u této skupiny byl dosažen u žen 37,4 %, zatímco u mužů činil jen 28,9 %. Dokončené vysokoškolské vzdělání mělo 14,3 % ekonomicky aktivního obyvatelstva, podíl vysokoškoláků z EA mužů (14,1 %) byl o 0,3 bodu nižší než podíl vysokoškolaček z EA žen. Nejvyšší podíl vysokoškoláků na ekonomicky aktivní populaci celkem dle pětiletých věkových kategorií byl u osob ve věku 25 až 29 let (16,6 %). Pouze u 0,6 % ekonomicky aktivních osob nebylo zjištěno dokončené vzdělání.

Tab. 4.2.2 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	v tom		Z celku					
		muži	ženy	zaměstnaní			nezaměstnaní		
				celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	278 674	151 901	126 773	255 278	140 081	115 197	23 396	11 820	11 576
v tom podle vzdělání (%):									
základní vč. neukončeného	8,8	7,7	10,1	7,4	6,3	8,7	23,8	23,9	23,7
střední vč. vyučený (bez maturity)	38,9	45,4	31,2	38,7	45,4	30,6	41,3	45,3	37,3
úplné střední (s maturitou)	32,8	28,9	37,4	33,5	29,5	38,4	24,7	21,4	28,1
návštbové studium	3,0	2,1	4,1	3,1	2,2	4,2	1,9	1,5	2,4
vyšší odborné vzdělání	1,4	0,9	2,0	1,4	0,9	2,0	0,9	0,5	1,2
vysokoškolské	14,3	14,1	14,4	15,1	14,9	15,3	5,5	5,3	5,6
bez vzdělání	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,8	0,8	0,7
nezjištěno	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	1,1	1,3	1,0

4.3. Zaměstnaní podle odvětví

Průmysl má dominantní roli v odvětvové struktuře zaměstnání

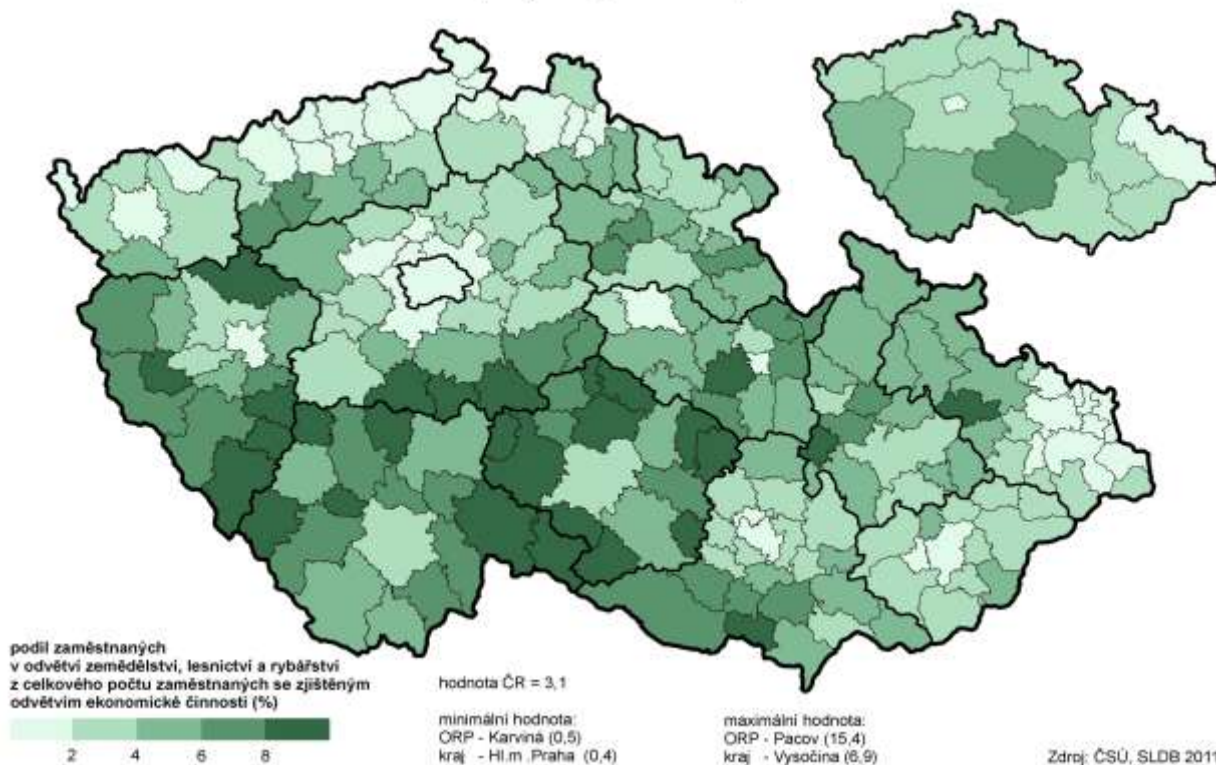
Rozhodujícím odvětvím, co do struktury zaměstnanosti, je v kraji průmysl, kde pracuje více než čtvrtina (29,2 %) z celkového počtu 255,3 tis. zaměstnaných osob. Podíl zaměstnaných osob pracujících v odvětví velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel dosáhl druhé nejvyšší hodnoty 9,5 %. Přesnost zjištěných údajů zobrazující odvětvovou strukturu zaměstnanosti však negativně ovlivnil vysoký podíl zaměstnaných (11,2 %), kteří neuvedli odvětví, kde pracují. Z pohledu věku se struktura zaměstnaných v jednotlivých odvětvích liší. Zatímco u již jmenovaných odvětví jsou nejvyšší podíly zaměstnaných ve věku do 39 let a se zvyšujícím věkem podíly klesají, v odvětví vzdělávání a zdravotní a sociální péče se podíly zaměstnaných s věkem zvyšují. Je všeobecně známo, že pro mladé lidi není školství (odvětví vzdělávání) lukrativním oborem, což také dokazují výsledky ze sčítání. Také v zemědělství u mladší generace je podíl výrazně nižší než u generace starší.

V mezikrajském porovnání lze co do pořadí výše podílu zaměstnaných uvést zejména zemědělství, lesnictví a rybářství, kde činil podíl z celkového počtu zaměstnaných v kraji 3,9 % a odvětví doprava a skladování s 5,9 %, jejichž podíly jsou 3. nejvyšší v ČR. Podíl počtu zaměstnaných v průmyslu představuje 6. nejvyšší krajský podíl.

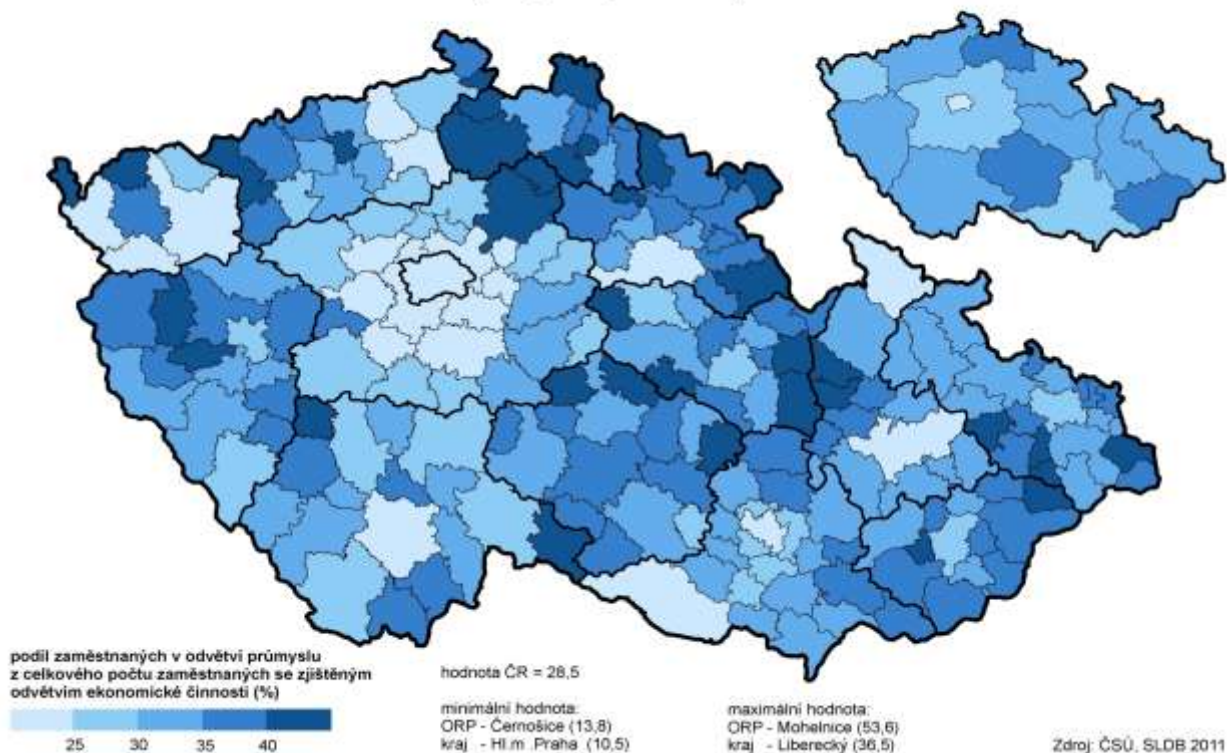
Tab. 4.3.1 Zaměstnaní podle věku a odvětví ekonomické činnosti

	Celkem	v tom ve věku						nezjištěný věk
		15 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 64	65 a více	
Zaměstnaní	255 278	49 576	72 120	61 218	56 085	10 641	5 391	247
v tom podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	3,9	2,2	3,0	3,9	5,6	7,1	5,7	1,6
průmysl celkem	29,2	30,6	31,1	29,2	28,1	23,9	13,9	17,4
z toho zpracovatelský průmysl	27,0	29,1	29,0	26,7	25,4	20,4	11,7	16,6
stavebnictví	6,6	5,2	6,9	7,1	7,1	6,5	3,9	6,1
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9,5	10,4	10,2	9,9	8,5	6,4	5,3	8,9
doprava a skladování	5,9	5,1	6,1	6,6	6,2	5,2	2,0	3,2
ubytování, stravování a pohostinství	2,8	4,3	3,1	2,4	2,0	1,4	1,5	4,0
informační a komunikační činnosti	1,8	2,7	2,3	1,6	1,0	0,9	0,7	-
peněžnictví a pojišťovnictví	1,9	2,1	1,9	1,8	1,7	1,6	1,7	1,2
činnosti v oblasti nemovitostí	0,5	0,3	0,5	0,6	0,5	0,7	1,1	-
profesní, vědecké a technické činnosti	3,2	3,7	3,4	2,8	2,7	3,7	6,4	1,6
veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	5,9	4,5	6,5	6,6	6,1	4,7	2,8	1,2
vzdělávání	5,6	2,9	4,4	6,7	7,4	7,7	10,2	2,0
zdravotní a sociální péče	6,4	5,3	6,0	6,5	7,6	7,4	8,2	3,6
kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,4	1,7	1,4	1,2	1,1	1,5	2,6	-
jiné činnosti	4,2	4,4	3,6	3,9	4,3	5,5	7,6	3,6
nezjištěno	11,2	14,6	9,6	9,1	10,0	15,9	26,3	45,3

**Zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybářství ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

**Zaměstnaní v průmyslu ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

Typicky mužská povolání jsou ve stavebnictví, u žen ve zdravotnictví a sociálních službách

Při posuzování zaměstnanosti jednotlivých odvětví ekonomické činnosti podle pohlaví lze charakterizovat některá z nich za typicky mužská, jako tomu je u stavebnictví, kde podíl mužů na počtu zaměstnaných v kraji činil 88,9 %, či zemědělství, lesnictví a rybářství se 73,4 % nebo odvětví informační a komunikační činnosti (73,3 %). Naopak za spíše ženské lze označit odvětví

zdravotní a sociální péče (80,5 % z počtu zaměstnaných v tomto odvětví v kraji), dále vzdělávání se 77,6 % a peněžnictví a pojištnictví s 64,4 %. Za téměř rovnovážný stav lze považovat zaměstnanost v odvětví veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení, kde bylo z celkového počtu zaměstnaných 50,2 % mužů a 49,8 % žen. V rozhodujícím odvětví průmyslu činil podíl zaměstnaných mužů 64,7 % a žen 35,3 %.

V závislosti na velikostní skupině se mění charakter ekonomické činnosti

Zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích v závislosti na velikosti obce je rozdílná. Podíl zaměstnaných osob v zemědělství se zejména koncentruje do menších obcí; nejvyšší podíl 12,4 % z celkové zaměstnanosti v tomto odvětví je u obcí do 199 obyvatel. Naopak u obcí od 10 do 20 tis. obyvatel činil podíl 2,0 % a nad 100 tis. (náleží Plzni-městu) pouze 0,6 %. Naopak v odvětví vzdělávání byl zaznamenán vyšší podíl zaměstnaných zejména v obcích s vyšším počtem obyvatel. V obcích s počtem obyvatel 20 až 50 tis. osob (město Klatovy) představuje podíl zaměstnaných v odvětví vzdělávání 6,9 %, zatímco u obcí do 199 obyvatel pouze 3,1 %. Vyšší podíl vykazuje rovněž město Plzeň (velikostní skupina nad 50 tis. obyvatel). U ostatních odvětví lze zaměstnanost z pohledu velikosti obce považovat jako vyrovnanou bez výraznějších rozdílů.

Ve správních obvodech ORP byl v kraji ke dni sčítání zjištěn nejvyšší podíl zaměstnaných v zemědělství ve SO ORP Kralovice 10,2 %, Sušice 9,1 % a Horšovský Týn 8,6 %, naopak nejnižší podíl byl v Plzni 0,8 %, Stod 2,4 % a Nýřany 2,5 %. V odvětví průmyslu byl nejvyšší podíl zaměstnaných ve SO ORP Stříbro 36,9 %, Stod 36,4 % a Rokycany 34,9 %, nejnižší podíl v Sušici 24,2 % a Plzni 24,6 %. Ve stavebnictví nebyly ve SO ORP výraznější rozdíly podílů; ty se pohybovaly od 4,2 % v Tachově do 9,1 % v Horažďovicích. Výraznější rozdíly nebyly ani v ubytování, stravování a pohostinství, kde nejvyšší podíl vykázal SO ORP Sušice s 5,3 %. V odvětví vzdělávání vykazuje nejvyšší podíl zaměstnaných 6,6 % SO ORP Plzeň.

Tab. 4.3.2 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a odvětví ekonomické činnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	255 278	8 800	20 878	23 407	72 694	41 686	9 845	77 968
z toho podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	3,9	12,4	9,1	8,0	4,6	2,2	2,7	0,6
průmysl	29,2	30,4	31,7	30,0	33,0	30,7	26,4	24,3
stavebnictví	6,6	7,9	7,6	8,0	6,8	5,9	6,0	6,0
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	9,5	7,5	7,9	9,4	9,1	9,6	9,6	10,7
doprava a skladování	5,9	5,7	6,4	6,3	6,2	5,8	5,2	5,6
ubytování, stravování a pohostinství	2,8	2,8	2,6	2,4	2,7	3,2	2,8	2,9
vzdělávání	5,6	3,1	4,1	4,4	5,3	5,5	6,9	6,7

4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání

Podíl podnikatelů – zaměstnavatelů je nižší než republikový úhrn

Z 255,3 tis. zaměstnaných v kraji je z pozice postavení v zaměstnání 79,4 % zaměstnanců, 11,9 % osob pracujících na vlastní účet, 3,2 % zaměstnavatelů a 0,5 % členů produkčních družstev a pomáhajících rodinných příslušníků. Porovnáme-li postavení mužů a žen z pozice zaměstnání k počtu zaměstnaných ke stejnému pohlaví je rozdíl podílu ve prospěch žen o 7,5 procentního bodu vyšší. Opačná situace byla zjištěna u žen-zaměstnavatelek a pracujících na vlastní účet, kde rozdíly podílu dosáhly 2,4 a 5,3 procentního bodu ve prospěch mužů. Srovnáme-li podíly zaměstnanců mezi kraji, pak nejvyšší podíl (80,1 %) byl shodně zjištěn v Moravskoslezském kraji a Kraji Vysočina. Podíl zaměstnavatelů byl nejvyšší v Hl. m. Praha (4,3 %), stejně jako podíl osob pracujících na vlastní účet (17,1 %). Plzeňský kraj je v pozici zaměstnanců spolu s Pardubickým krajem na 5. nejvyšším místě, zaměstnavatelů spolu s krajem Vysočina až na posledním místě a osob pracujících na vlastní účet na 9. místě.

Tab. 4.4.1 Zaměstnaní podle pohlaví a postavení v zaměstnání

	Celkem	v tom		Struktura zaměstnaných (%)		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Zaměstnaní	255 278	140 081	115 197	100,0	100,0	100,0
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	202 566	106 399	96 167	79,4	76,0	83,5
zaměstnavatelé	8 163	5 972	2 191	3,2	4,3	1,9
osoby pracující na vlastní účet	30 360	21 037	9 323	11,9	15,0	8,1
členové produkčních družstev	322	220	102	0,1	0,2	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	1 019	299	720	0,4	0,2	0,6
nezjištěno	12 848	6 154	6 694	5,0	4,4	5,8

Starší ročníky také vypomáhají rodinným příslušníkům

Nejvyšší počty zaměstnaných jsou věkové skupiny 35 až 39 let a 30 až 34 let, podíl z ekonomicky aktivních činí 93,2 % a 92,4 %. Z celkového počtu všech zaměstnaných osob v kraji dosáhl u těchto věkových skupin podíl 28,3 %. Nejméně zaměstnaných osob je ve věku do 19 let a starších 65 let. Osoby starší 65 let působí zejména v pozici zaměstnavatelů nebo osob pracujících na vlastní účet. V porovnání s podílem zaměstnanců jsou rozdíly vyšší shodně o 2,9 procentního bodu. Zcela shodná situace je u mužů i žen. U mladých zaměstnaných do 19 let, kterých bylo zjištěno v kraji pouze 2,9 tis., převažovali zaměstnanci. Někteří mladí lidé se na trhu práce uplatňují jako zaměstnatelé a osoby pracující na vlastní účet. V krajích jich v době sčítání bylo zjištěno 120, z toho bylo 42 žen.

Tab. 4.4.2 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a věku

	Celkem	z toho podle postavení v zaměstnání				
		zaměstnanci	zaměstnavatelé	osoby pracující na vlastní účet	členové produkčních družstev	pomáhající rodinní příslušníci
Zaměstnaní	255 278	202 566	8 163	30 360	322	1 019
v tom ve věku (%):						
15 - 24	8,3	8,3	1,3	5,2	7,5	10,4
25 - 34	24,5	25,6	11,4	21,8	17,4	13,7
35 - 44	26,9	27,1	28,5	29,3	22,7	23,8
45 - 54	23,2	23,4	30,8	24,0	30,7	24,2
55 - 59	10,7	10,7	15,6	10,1	12,1	11,0
60 - 64	4,2	3,6	8,1	5,4	6,8	7,6
65 - 69	1,4	0,9	3,1	2,7	1,6	5,5
70 a více	0,7	0,4	1,1	1,5	0,9	3,7
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	-

Nedostatek pracovních příležitostí v malých obcích nutí obyvatele pracovat na vlastní účet

U velikostních skupin obcí, v níž zaměstnaní bydlí, měla dominantní vliv u zaměstnaných osob skupina zaměstnanců, jejichž podíl se v jednotlivých velikostních skupinách pohyboval mezi 77,6 % v obcích do 199 obyvatel až 80,0 % ve velikostní skupině 1 000 až 4 999 obyvatel. U skupiny zaměstnavatelů byl zjištěn nejvyšší podíl (4,2 %) ve městě Klatovy (velikostní skupina 20 000 až 49 999 obyvatel), nejmenší 2,7 % v malých velikostních skupinách do 499 obyvatel. Nedostatek pracovních příležitostí v malých obcích (do 199 obyvatel) nutí obyvatele pracovat na vlastní účet. Podíl ze zaměstnaných činil 13,5 %, tedy nejvyšší ze všech velikostních skupin.

Ve SO ORP překročilo 80-ti procentní hranici podílu zaměstnanců 7 správních obvodů, z toho nejvyšší podíl vykázal s 82,4 % SO ORP Stříbro. U zaměstnavatelů byly zjištěny nejvyšší podíly ve SO ORP Sušice (3,8 %), Plzeň a Klatovy (shodně 3,5 %) a Domažlice (3,4 %).

Tab. 4.4.3 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a postavení v zaměstnání

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel					20 000 - 49 999	50 000 a více
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999		
Zaměstnaní	255 278	8 800	20 878	23 407	72 694	41 686	9 845	77 968
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	79,4	77,6	79,8	78,7	80,0	79,8	79,7	78,7
zaměstnavatelé	3,2	2,7	2,7	3,0	2,9	3,5	4,2	3,4
osoby pracující na vlastní účet	11,9	13,5	11,6	12,7	11,8	10,6	10,7	12,5
členové produkčních družstev	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,3

V kraji převažují podnikatelé se středním vč. vyučených (bez maturity)

Z výsledků sčítání bylo zjištěno, že v kraji tři čtvrtiny podnikatelů tj. zaměstnavatelů nebo osob pracujících na vlastní účet, mělo nejvyšší ukončené vzdělání středoškolské vč vyučení. Vysokoškoláci-podnikatelé představovali 16,4 %. Z hlediska věkové skupiny je nejvyšší podíl (29,3 %) vysokoškoláků ve věkové skupině 50 až 59 let.

Mezi podnikateli je se základním respektive bez ukončeného základního vzdělání v kraji pouze 5,7 % osob, přičemž převážně tyto osoby pracují na vlastní účet. Z pohledu věku byl zjištěn nejvyšší podíl (12,4 %) s nejnižším vzděláním u mladých do 29 let.

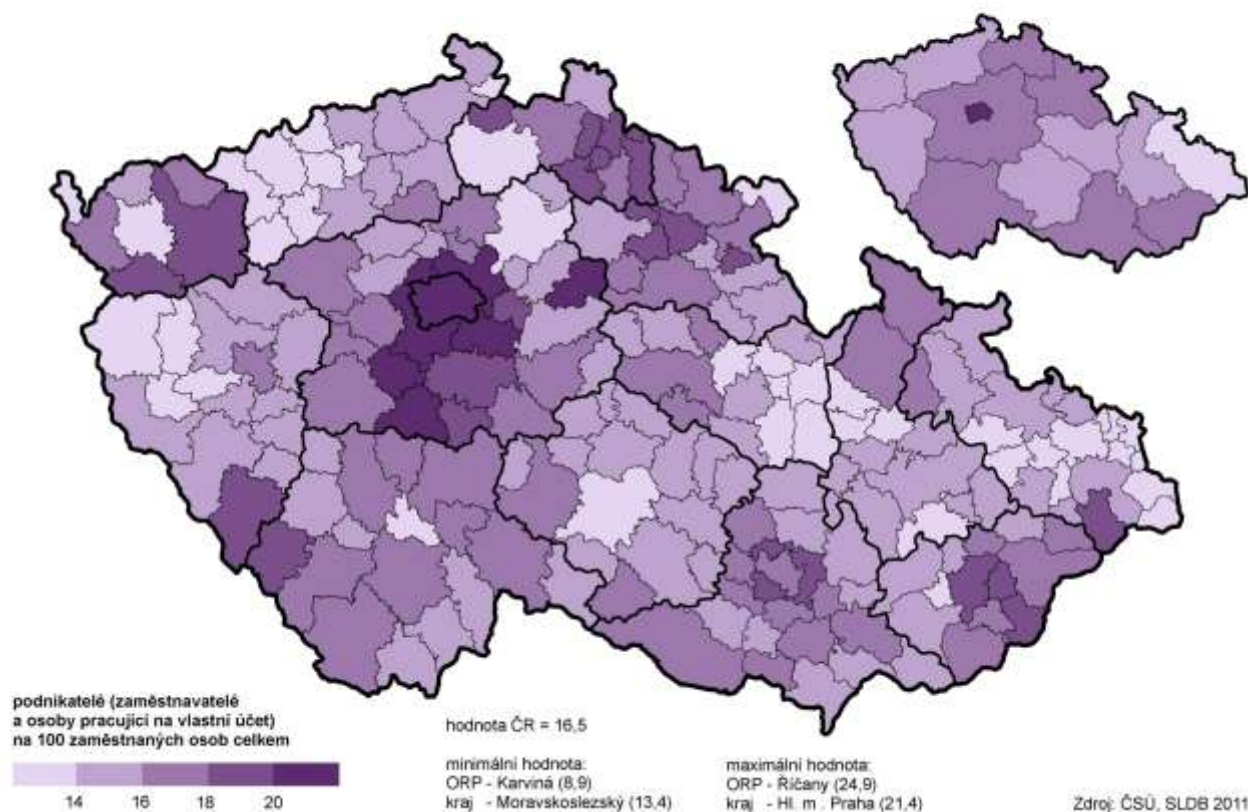
Z celkového počtu podnikatelů tvoří ženy 30 %, z toho žen zaměstnavatelek je 27 % a žen pracujících na vlastní účet 30,9 %.

Tab. 4.4.4 Podnikatelé podle nejvyššího ukončeného vzdělání a věku

	Celkem	v tom podle vzdělání (%)							nezjištěno
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské	bez vzdělání	
Počet podnikatelů¹⁾	39 475	5,7	39,3	33,8	2,9	1,1	16,4	0,1	0,6
v tom:									
zaměstnavatelé	8 251	2,8	27,2	35,3	2,9	0,9	30,2	0,1	0,4
osoby pracující na vlastní účet	31 224	6,5	42,5	33,4	2,9	1,2	12,7	0,1	0,6
v tom ve věku :									
15 - 29	4 692	12,4	29,5	39,4	2,6	2,0	12,8	0,4	1,0
30 - 39	10 967	6,1	43,6	33,7	3,0	1,3	11,5	0,1	0,6
40 - 49	10 504	4,0	41,0	35,7	2,3	0,8	15,7	0,1	0,5
50 - 59	9 326	4,5	42,0	29,0	2,9	0,8	20,3	0,1	0,5
60 - 69	3 403	4,2	29,5	34,2	4,9	1,1	25,6	0,1	0,4
70 a více	538	6,1	19,0	31,6	5,0	2,2	35,5	0,0	0,6
nezjištěno	45	8,9	42,2	26,7	2,2	0,0	15,6	0,0	4,4

¹⁾ včetně nezaměstnaných

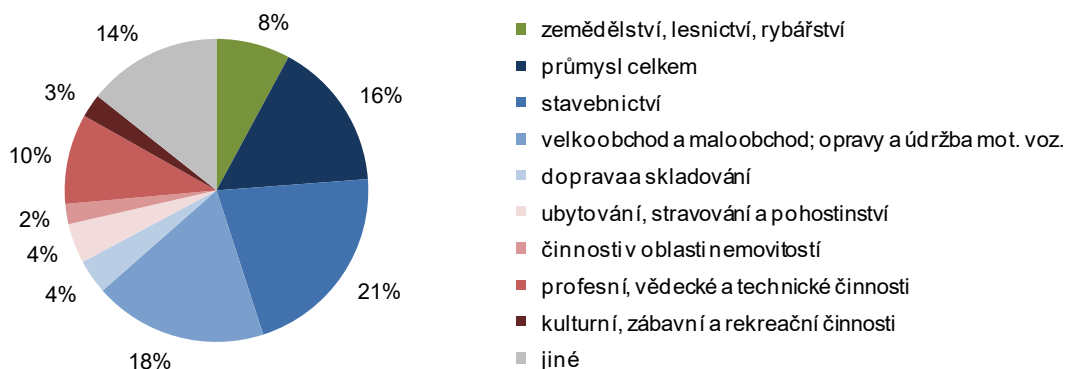
Podnikatelé ve správních obvodech ORP a krajích

Osoby pracující na vl. účet jsou zastoupeny hlavně v průmyslu, stavebnictví a obchodu

Zaměření ekonomické činnosti osob pracujících na vlastní účet a zaměstnavatelů lze považovat za celoplošné, přesto jsou v kraji činnosti, které převažují. Jedná se o odvětví průmyslu (podíl 12,1 %), stavebnictví (15,8 %) a velkoobchod a maloobchod vč. oprav a údržby motorových vozidel (15,5 %). Rozdíl v podnikání je patrný u mladších a starších věkových skupin. Nedostatek finančních prostředků, ale i ztráta pohodlí mohou být jedním z důvodů, proč se mladí do podnikání nehrnou. Z celkových 8,3 tisíc podnikatelů-zaměstnavatelů v kraji tvoří pouze 4,4 % mladí do 29 let. U osob podnikajících na vlastní účet je podíl mladých vyšší a činí 13,9 %. Mezi zaměstnavateli ve skupině do 29 let jednoznačně dominují muži (74,7%). Naopak nejvíce je v kraji podnikatelů-zaměstnavatelů ve skupině 50 až 59 let, jejich podíl představuje třetinu všech zaměstnavatelů. Z hlediska podnikání v odvětví u obou věkových skupin převažuje stavebnictví, velkoobchod a maloobchod vč. oprav a údržby motorových vozidel a průmysl.

Graf 4.3 Osoby samostatně výdělečně činné podle odvětví ekonomické činnosti (ze zjištěných hodnot)

Pouze 3,8 % osob jsou nekvalifikovaní a pomocní pracovníci

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo bylo také zařazeno podle hlavních tříd zaměstnání. Na základě výsledků bylo zjištěno, že v kraji převažují následující třídy zaměstnání. U zaměstnanců (celkem 213,0 tis.) převažují techničtí a odborní pracovníci (18,7 %), obsluha strojů a zařízení a montéři (17,5 %), řemeslníci a opraváři (15 %) a 14,2 % pracují jako specialisté. U zaměstnavatelů převažuje s 22,3 % třída zákonodárců a řídicích pracovníků a u osob pracujících na vlastní účet s 25,7 % třída řemeslníků a opravářů.

4.5. Ekonomická aktivita žen

Co ovlivňuje ekonomickou aktivitu žen?

Ekonomická aktivita žen dosáhla podle výsledků sčítání hodnoty 44 % a byla o 9,9 procentního bodu nižší než u mužů. Proč je ekonomická aktivita žen nižší než mužů, může jednak souviset s péčí o děti a domácnost především v dobře situovaných rodinách, do skupiny zaměstnaných nejsou také zahrnovány osoby (převážně ženy) na rodičovské (dříve další mateřské) dovolené, dalším důvodem může být také nedostatek pracovních příležitostí na trhu práce a nezájem nabídnout práci straším ročníkům, což často řeší ženy předčasným odchodem do důchodu.

Podíl zaměstnaných žen na celkovém počtu EA v kraji je vyšší než republikový průměr

Ze 126,8 tis. ekonomicky aktivních žen bylo v kraji 90,9 % zaměstnaných a 9,1 % nezaměstnaných žen. Na zaměstnané ženy připadalo 83,5 % zaměstnankyň, 1,9 % podnikatelek-zaměstnavatelek, 8,1 % pracovalo na vlastní účet a 0,7 % bylo v pozici pomáhajících rodinných příslušníků a členů produkčních družstev. Mezi ekonomicky aktivními byly i pracující důchodkyně (4,8 %) a ženy na mateřské dovolené (4,3 %)

Žen podnikatelek, které zaměstnávaly zaměstnance, bylo v kraji 2,2 tisíc, z toho 12,2 % bylo starších 60 let. S 37 % převažují ženy s vysokoškolským vzděláním. Na vlastní účet podnikalo 9,6 tis. žen, ve srovnání s muži počet představuje necelou polovinu.

Z 11,6 tis. nezaměstnaných žen hledalo 15 % žen poprvé zaměstnání, přičemž se jednalo o ženy ve věku do 29 let (podíl 76,3 %). Z hlediska vzdělání hledaly nejvíce první zaměstnání ženy jen se základním vč. neukončeného vzdělání (podíl 33 %).

Polovina (53 %) ekonomicky neaktivních žen jsou nepracující důchodkyně. Další početnou skupinou jsou žáci, studentky a učni (25,3 %).

Pětina žen v kraji je zaměstnána v průměru

Celkem 26,8 tis ekonomicky aktivních žen uvedlo při sčítání jako hlavní činnost odvětví zpracovatelský průmysl. Následuje velkoobchod a maloobchod (14,2 tis.), zdravotní a sociální služby (14,4 tis.) a vzdělávání (11,3 tis.). U věkových skupin je parná odlišnost povolání. Zatímco 30 % (nejvyšší podíl v dané činnosti) EA žen do 29 let uvedlo jako hlavní činnost odvětví informační a komunikační činnost, u žen ve věku nad 55 let byl nejvyšší podíl (23,7%) zjištěn v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství.

Nejvyšší procento (47,6 %) vysokoškolsky vzdělaných žen pracuje v odvětví vzdělávání. Dalším odvětvím s vyšším procentem zastoupení vysokoškolsky vzdělaných žen vykazuje odvětví profesní, vědecké a technické činnosti (33,9 %), informační a komunikační činnost (30,6 %), veřejná správa a obrana (27,1 %) a zdravotní a sociální péče (22,3 %). Ženy se základním vč. neukončeného vzdělání nachází uplatnění v zemědělství, rybářství a ve zpracovatelském průmyslu.

Z hlediska klasifikace zaměstnání měly nejvyšší zastoupení ženy pracující ve službách a prodeji (17,7% z EA) a technické a odborné pracovnice (20 % z EA). Nejméně žen (pouze 83) bylo zaměstnankyně v ozbrojených silách.

Ženy ekonomicky aktivní měly v průměru 1,46 dětí

Přestože ženy musí spojit povolání a kariéru s péčí o rodinu, přesto se 44,3 % ekonomicky aktivním ženám živě narodily dvě děti, tedy nejvyšší podíl. Bezdětných ekonomicky aktivních žen bylo 28,4 tis. a 27,0 tis. byly ženy s jedním dítětem. Vyšší počet bezdětných žen ovlivňují mladší ročníky ve věku do 29 let, jejichž podíl z celkového počtu činí 66,6 %. Ve věku 30 až 34 let převládají ženy s jedním dítětem a u žen starších 35 let dominují převážně dvě děti. Pouze 10,5 % EA žen má 3 a více dětí.

U žen, které podnikají, jsou zaměstnavatelkami nebo podnikají na vlastní účet, převažuje jedno a dvě děti. V dalším pořadí jsou ženy -podnikatelky bezdětné, což je především dáno, že žen ve věku do 29 let podniká pouze 1,1 tis. což je 9,9 % z celkového počtu podnikatelek.

Ženy ekonomicky neaktivní měly v průměru 1,69 dětí

Obdobná situace v počtu živě narozených dětí je i u žen ekonomicky neaktivních. U této skupiny žen dominují dvě děti. Podíl z celkového počtu EN činí 43,9 %, následují ženy bezdětné s 18,5 %. Ze 79 % bezdětných žen se jedná o ženy ve věku do 29 let. U jednotlivých věkových skupin se průměrný počet dětí výrazně liší od 0,07 dětí u věkové skupiny do 24 let do 2,16 dětí u věkové skupiny 50 až 59 let.

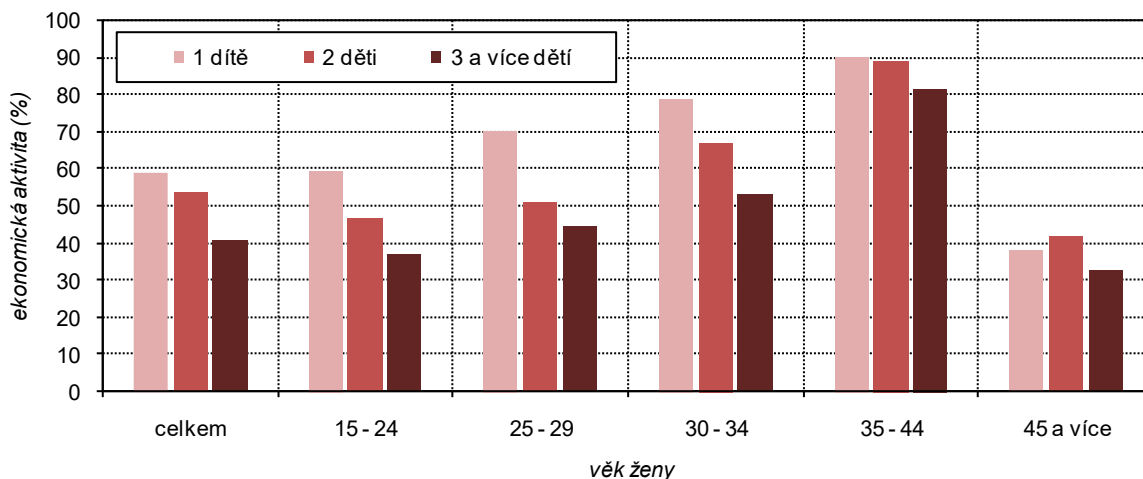
Tab. 4.5.1 Ženy ve věku 15 a více let podle ekonomické aktivity, postavení v zaměstnání a počtu živě narozených dětí

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom					Ekonomicky neaktivní celkem	Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané	z toho postavení v zaměstnání			nezaměstnané		
			zaměstnankyně	zaměstnavatelky	osoby pracující na vlastní účet			
Ženy ve věku 15 a více let	126 773	115 197	96 167	2 191	9 323	11 576	110 267	12 491
v tom s počtem živě narozených dětí (%):								
0	22,4	22,0	22,8	9,6	18,5	26,4	18,5	15,1
1	21,3	21,3	20,7	23,0	22,8	21,1	16,9	15,1
2	44,3	45,3	45,6	56,9	46,6	34,1	43,9	21,8
3 a více	10,5	10,0	9,8	10,3	10,8	15,6	17,7	11,4
nezjištěno	1,5	1,3	1,1	0,2	1,3	2,9	3,0	36,6
Průměrný počet dětí	1,46	1,46	1,45	1,69	1,52	1,48	1,69	1,58

Míra ekonomické aktivity žen v kraji je mírně nad republikovým průměrem

S 53,5 % míry ekonomické aktivity se kraj zařadil spolu s Libereckým krajem na 4. nejvyšší místo mezi kraji. V rámci Plzeňského kraje se hodnota pohybovala mezi 50,1 % v okrese Plzeň-město do 72,4 % v okrese Plzeň-jih. Z pohledu věkových skupin je nejnižší míra EA ve skupině žen do 19 let (13 %) a ve vyšším věku nad 60 let, kde dosáhla pouze 7,3 %. Důvodem proč u obou jmenovaných je hodnota nízká, je dáno u mladších ročníků přípravou na budoucí povolání, u starších ročníků odchodem na zasloužený odpočinek. Nejvyšší míru ekonomické aktivity v kraji vykazuje věková skupina 40 až 44 let (91,9 %) a 45 až 49 let (92,9 %). V závislosti na počtu narozených dětí dosahují nejvyšší míry EA ženy s jedním dítětem (59,2 %) a bezdětné (58,2 %). Z pohledu věkových skupin a počtu narozených dětí byly zjištěny nejvyšší hodnoty u žen bezdětných ve věku mezi 30 až 34 lety (94,7 %).

Graf 4.4 Ekonomická aktivita žen podle věku ženy a počtu živě narozených dětí (ze zjištěných hodnot)

5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol

5.1. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání

Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání v Plzeňském kraji je ovlivněna sociální, věkovou a profesní skladbou populace, jeho ekonomickou aktivitou, druhem a rozmístěním pracovních příležitostí i strukturou osídlení.

Jak jsou definováni vyjíždějící (dojíždějící)?

Vyjíždějící (dojíždějící) osoby do zaměstnání jsou osoby, které mají místo pracoviště na **jiné adrese** než je jejich místo obvyklého pobytu. **Místem pracoviště** je míněno **místo výkonu práce**. U osob, které neměly pevné místo pracoviště a pracovní výkon začínaly na stejné adrese, se uvádí **místo nástupu do zaměstnání**. U osob, kde se místo výkonu zaměstnání často mění je uvedeno „zaměstnání bez stálého pracoviště“ a tyto osoby nejsou v tabulkách vyjíždky (dojíždky) zahrnuty. Stejně tak jako osoby, jejichž adresa pracoviště je shodná s adresou místa obvyklého pobytu.

Na vyjíždku (dojíždku) se můžeme dívat z několika úhlů pohledu...

- Vyjíždějící (dojíždějící) **v rámci obce**, jsou osoby, jejichž místo pracoviště je ve stejné obci obvyklého pobytu.
- Vyjíždějící (dojíždějící) **mimo obec**, jsou osoby, kde se liší obec místa pracoviště a obec obvyklého pobytu. Zahrnuty jsou zde i osoby s nezjištěnou obcí pracoviště, pokud uvedly okres, ve kterém pracují, a ten se liší od okresu místa obvyklého pobytu.

Vyjíždějící **mimo ČR** jsou osoby s uvedeným i nezjištěným státem pracoviště, pokud uvedly, že pracují v zahraničí

Z celkového počtu vyjíždějících je 5,1 % zaměstnaných s nezjištěným místem pracoviště

Ve SLDB 2001 uváděly osoby, které místo výkonu svého zaměstnání často měnily a osoby bez stálého pracoviště, jako místo pracoviště údaj podle skutečnosti k rozhodnému okamžiku sčítání. V SLDB 2011 je pro ně zavedena speciální kategorie „zaměstnaní bez stálého pracoviště“ a v údajích o dojíždce nejsou zahrnuty. Výsledky sčítání 2011 však poskytují údaje o **zaměstnaných s nezjištěným místem pracoviště**. Z celkového počtu vyjíždějících je těchto osob v Plzeňském kraji 5,1 %. Z územního hlediska je tento podíl nejvyšší v okrese Tachov, kde u 13,7 % vyjíždějících nebylo zjištěno místo pracoviště. Naopak nejnižší v okrese Plzeň-město (2,6 %). V ostatních okresech se tento podíl pohybuje v rozmezí cca 5 až 6 %. V ČR podíl zaměstnaných s nezjištěným místem pracoviště na vyjíždějících do zaměstnání celkem dosahuje hodnoty 4,8 %. Z celkového počtu osob s nezjištěným místem pracoviště byla převaha mužů (58,6 %).

Za prací v rámci obce vyjíždí 41 %, mimo obec 59 %

Z výsledků SLDB bylo zjištěno, že z celkového počtu vyjíždějících zaměstnaných 41,0 % osob vyjíždí za prací **v rámci obce**. Zbývající část 68 935 osob vyjíždí za prací **z obce** (59,0 %). Z vyjíždějících z obce je téměř 95,4 % **vyjíždějících v tuzemsku** a zbývající 4,6 % představuje **vyjíždku do zahraničí**, zejména do SRN. Hodnotíme-li vyjíždějící osoby podle pohlaví, ukazuje se, že kromě vyjíždky **v rámci obce** se jedná o naprostou převahu mužů, a to ve všech prostorových typech **mimo obec**. Podíl denní vyjíždky dosáhl za Plzeňský kraj hodnoty 85,8 %. Nejvyšší podíl denní dojíždky zaznamenaly okresy v okolí krajského města (téměř 90 % zaměstnaných vyjíždějících za prací), Plzeň-jih, Plzeň-sever a Rokycany. Ve srovnání s ostatními kraji v ukazateli denní vyjíždky zaujímá Plzeňský kraj 4. místo v rámci ČR za kraji Moravskoslezským, Středočeským a Zlínským.

Největší počet dojíždějících cestuje do města Plzně

Z hodnocení **dojíždky do obce** je zřejmé, že největší počet dojíždějících cestuje do okresu Plzeň-město, přesněji do města Plzně (téměř 41 %), za ním následují podstatně nižší podíly dojíždky do obcí okresu Domažlice a Klatovy (cca 12 %). Stejná situace nastává i z pohledu **denní dojíždky**. Ve struktuře podle pohlaví je patrné, že téměř ve všech okresech s výjimkou Plzně-jihu a Plzně-severu se jedná mezi dojíždějícími do obcí o převahu mužů nad ženami.

Tab. 5.1.1 Základní ukazatele dojížděky do zaměstnání podle okresů

	Vyjíždějící z obce				Podíl vyjíždějících denně (%)	Dojíždějící do obce			
	celkem	v tom		denně		celkem	v tom		denně
		muži	ženy				muži	ženy	
Kraj celkem	68 935	38 876	30 059	59 116	85,8	61 829	34 444	27 385	54 334
v tom okresy:									
Domažlice	9 954	5 644	4 310	8 496	85,4	7 048	3 873	3 175	6 306
Klatovy	10 100	5 779	4 321	8 231	81,5	7 733	4 207	3 526	6 817
Plzeň-město	10 208	6 029	4 179	8 386	82,2	25 229	14 132	11 097	21 770
Plzeň-jih	10 802	6 010	4 792	9 571	88,6	6 082	3 012	3 070	5 491
Plzeň-sever	14 286	7 736	6 550	12 724	89,1	5 922	3 441	2 481	5 368
Rokycany	7 961	4 416	3 545	6 969	87,5	5 472	3 164	2 308	4 808
Tachov	5 624	3 262	2 362	4 739	84,3	4 343	2 615	1 728	3 774

Vyjíždka do zaměstnání podle obcí a správních obvodů ORP Plzeňského kraje (ze zjištěných hodnot)

sídlo SO ORP s počtem obyvatel

- do 5 000
- 5 000 - 19 999
- 20 000 - 49 999
- 50 000 - 99 999
- 100 000 a více

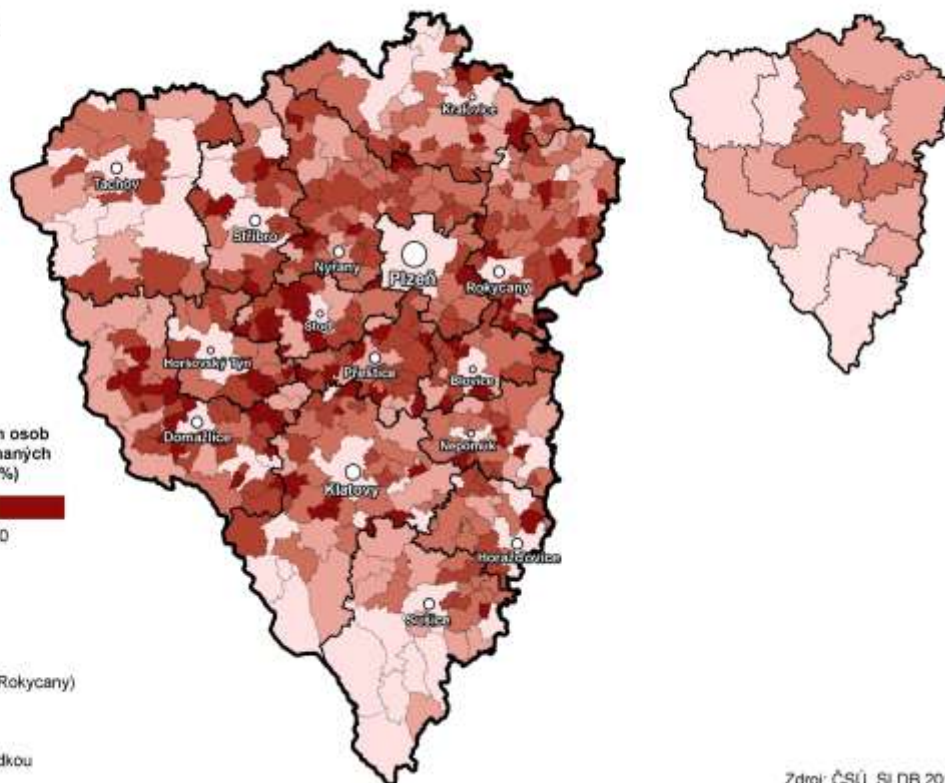
počet vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště na počtu zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště (%)

hodnota kraje = 42,6

minimální hodnota:
obec - Čitá bez vyjíždějícího (ORP Rokycany)
ORP - Plzeň (18,7)

maximální hodnota:
obec - 3 obce se stoprocentní vyjíždkou
ORP - Nýřany (67,3)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Z celkového počtu zaměstnaných, vyjíždějících za prací cestovalo do jiné obce v rámci okresu 44,1 %, do jiného okresu v rámci kraje 40,2 %, a mimo Plzeňský kraj 11,2 %

V jednotlivých okresech Plzeňského kraje jsou podíly vyjížděky zaměstnaného obyvatelstva značně rozdílné. Rozsah vyjížděky (s výjimkou okresu Plzeň-město) se pohybuje v různých dimenzích v závislosti na prostorovém typu. **Nejvyšší** podíl vyjíždějících **do jiné obce okresu** vykazují v Plzeňském kraji okresy Domažlice (63,6 %), Klatovy (63,1 %) a Tachov (59,0 %). Do **jiného okresu kraje** absolutně i relativně vyjíždělo nejvíce osob z okresů Plzeň-jih (61,8 %) a Plzeň-sever (68,1 %). Tyto dva okresy spolu s okresem Rokycany vytvářejí převážnou část plzeňské aglomerace. Ze zaměstnaného obyvatelstva vyjíždějícího z těchto okresů za prací tvoří značnou část osoby dojíždějící do krajského města a jeho průmyslových zón na perifériích, kde se v maximální míře soustřeďují různé pracovní příležitosti všech profesí. Podíl vyjíždějících **mimo kraj** ukazuje v územním členění na nejvyšší hodnoty v okresech Plzeň-město a Rokycany. Jedná se zejména o vyjížděku za prací do Hl. m. Prahy. Podíl vyjíždějících **do zahraničí** je nejvyšší v příhraničních oblastech Plzeňského kraje v okresech Domažlice (9,7 %), Klatovy (7,6 %) a Tachov (6,5 %). Za zmínku stojí i vyšší podíl v okrese Plzeň-město (5,6 %). V mezikrajském

srovnání podle prostorových typů vyjíždějí je Plzeňský kraj vyjíždějí v rámci okresu a mimo kraj na téměř posledních pozicích (11. a 12. místo). Ve vyjíždě v rámci kraje zaujímá 2. místo (dáno geografickou polohou okresů v zázemí krajského města) a do zahraničí 4. místo (možnosti vyjíždějí za prací z příhraničních oblastí tří okresů).

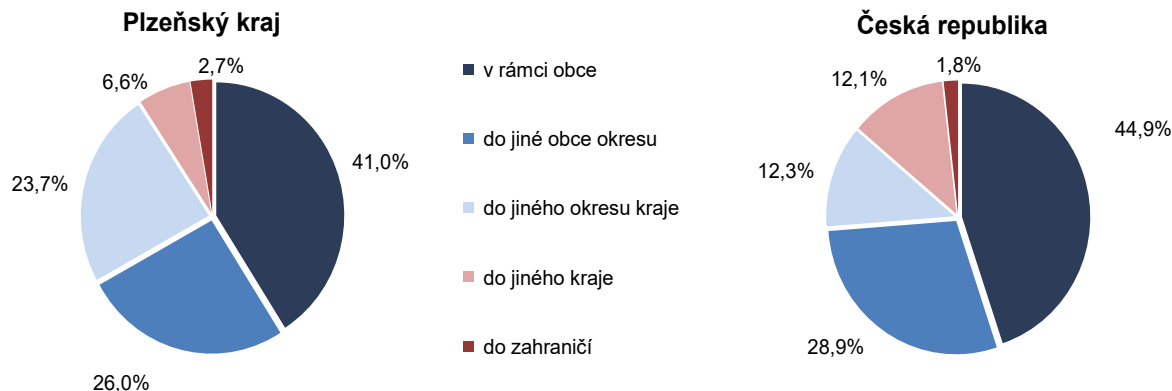
Tab. 5.1.2 Dojíždka do zaměstnání podle typu podle okresů

	Vyjíždějí z obce	v tom (%)				Dojíždějí do obce	v tom (%)		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje	do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Kraj celkem	68 935	44,1	40,2	11,2	4,6	61 829	49,1	44,8	6,1
v tom okresy:									
Domažlice	9 954	63,6	22,5	4,2	9,7	7 048	89,8	8,8	1,4
Klatovy	10 100	63,1	16,2	13,1	7,6	7 733	82,4	12,6	5,0
Plzeň-město	10 208	37,0	36,5	21,0	5,6	25 229	15,0	77,1	7,9
Plzeň-jih	10 802	30,6	61,8	6,1	1,5	6 082	54,3	42,8	3,0
Plzeň-sever	14 286	24,5	68,1	5,8	1,6	5 922	59,1	36,6	4,3
Rokycany	7 961	47,5	32,5	18,5	1,6	5 472	69,1	24,1	6,9
Tachov	5 624	59,0	19,5	15,0	6,5	4 343	76,4	12,9	10,7

Mezi okresy Plzeň-sever a Plzeň-jih existuje ve vyjíždě úzká vazba na okres Plzeň-město

Nejnižší podíl vyjíždějí podle prostorového typu v rámci okresu vykazuje Plzeň-sever (24,5 %) a Plzeň-jih (30,6 %). V rámci kraje je podíl vyjíždějí nejnížší v okrese Klatovy (16,2 %) a Tachov (19,5 %). Do jiného kraje vyjíždějí v přepočtu na celkovou vyjíždějí zaměstnaných nejméně osob z okresu Domažlice (4,2 %), Plzeň-jih (6,1 %) a Plzeň-sever (5,8 %). Tyto výsledky opět potvrzují, zejména u okresů Plzeň-jih a Plzeň-sever úzkou vazbu na okres Plzeň-město.

Graf 5.1 Struktura vyjíždějí do zaměstnání podle typu vyjíždějí

Územní srovnání dojíždějí podle prostorového typu

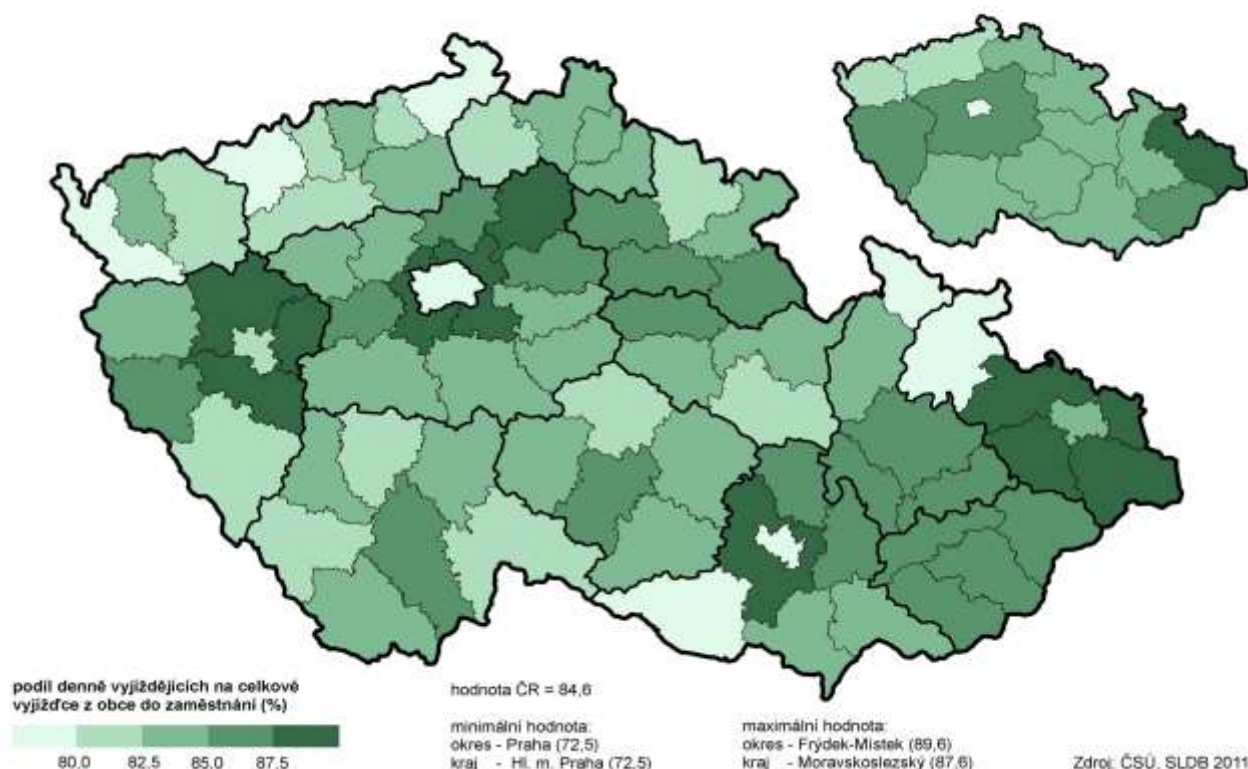
Podle prostorového typu dojíždějí v rámci okresu se nejvyšší podíl dojíždějí vyskytuje v okresech Domažlice a Klatovy (80 až 90 %), naopak nejnížší v okrese Plzeň-město. Dojíždějí z jiného okresu kraje je nejvíce v okrese Plzeň-město, nejméně v okrese Domažlice. Z jiného kraje nejvíce osob dojíždějí v přepočtu na počet zaměstnaných celkem do obcí okresu Tachov (10,7 %).

Intenzita vyjíždějí z obcí dosáhla v Plzeňském kraji hodnoty podílu 42,8 %

Relativní ukazatel **Intenzity vyjíždějí z obcí** je definován jako podíl vyjíždějí zaměstnaných osob z obce bydliště a zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště. Intenzitní ukazatel dosáhl za Plzeňský kraj výše 42,8 %. Ve srovnání podle pohlaví je větší intenzita vyjíždějí z obcí u mužů (43,1 %) než u žen (42,4 %). Z hlediska územní struktury největší podíl v intenzitním ukazateli vyjíždějí z obce mají okresy Plzeň-jih (61,7 %) a Plzeň-sever (64,5 %), kde převážná část zaměstnaných osob vyjíždějí za prací mimo obec, zejména do krajského města a jeho periferií. Celkovou hodnotu relativního ukazatele intenzity vyjíždějí z obce v Plzeňském kraji snižuje okres Plzeň-město (18,7 %). V Plzeňském kraji jsou tři obce s intenzitou vyjíždějí 100 %, a to Bolkov a Mohelnice v okrese Plzeň-jih a v okrese Domažlice obec Otov. Nízká je hodnota ukazatele intenzity vyjíždějí v obci Modrava v okrese Klatovy

(4,8 %) a úplně nižší v kraji je v obci Čilá v okrese Rokycany, kde je nulová. Hodnotíme-li umístění jednotlivých krajů v tomto ukazateli je kraj Plzeňský na 6. místě za kraji Středočeským, Pardubickým, Krajem Vysočinou, Olomouckým a Zlínským.

Denní vyjíždka do zaměstnání v okresech a krajích

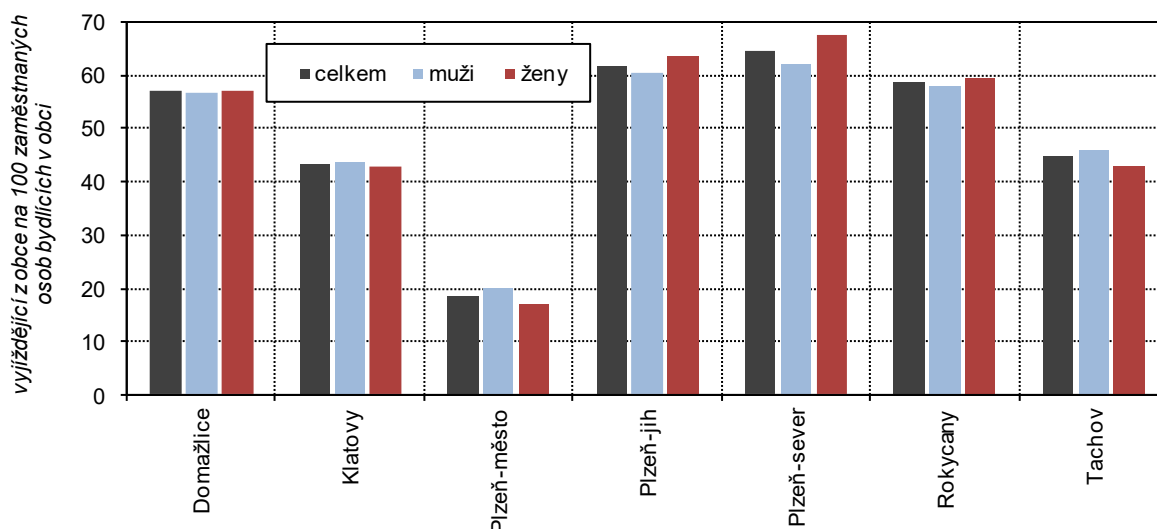
S přibývajícím počtem obyvatel v obcích se hodnota intenzity vyjíždky za práci snižuje

Ze struktury podle velikostních skupin obcí lze usuzovat, že nejsilnější intenzita vyjíždky za práci se projevuje u nejmenších obcí (do 499 obyvatel), kterých je z celkového počtu obcí v Plzeňském kraji 67,3 %. Tento trend je logickým důsledkem naprostého nedostatku pracovních příležitostí v malých obcích, kromě snad obcí v příhraničních a horských oblastech, kde vládne čilý cestovní ruch. S přibývajícím počtem obyvatel se hodnota intenzivního ukazatele snižuje. Ze struktury velikostních skupin rozlišených podle pohlaví je patrné, podíl vyjíždějících zaměstnaných žen z malých obcí výrazně převyšuje podíl mužů až do velikostní skupiny 1 000 až 4 999 obyvatel, kdy nastává zlom. Od této velikostní skupiny, kam patří i větší města Plzeňského kraje je jasná převaha mužů.

Na celkové souhrnné vyjíždce se muži podílejí více než polovinou

Na celkové souhrnné vyjíždce se muži podílejí 56,4 %, u žen podíl činí 43,6 %. Podíl mužů se na rozdíl od podílu žen v hierarchii jednotlivých prostorových typů vyjíždky na území ČR zvyšuje v závislosti na vzdálenosti vyjíždky. Z hlediska prostorového typu je podíl vyjíždějících žen vyšší zejména **v rámci okresu** o 5,9 procentního bodu. Tyto hodnoty jsou důsledkem vyhledávání pracovních příležitostí v blízkosti bydliště, především z důvodu péče žen o rodinu. U prostorového typu vyjíždky **v rámci kraje** je podíl mužů i žen téměř stejný. V cestování za prací mimo kraj již převažují muži s hodnotou podílu 12,9 %. Pokud se týká **vyjíždky za prací do zahraničí** lze konstatovat, že tento prostorový typ vyjíždky se realizuje zejména v pohraničních oblastech kraje a v členění podle pohlaví ukazuje opět na převahu mužů.

Graf 5.2 Vyjíždka do zaměstnání z obcí podle pohlaví a okresů (ze zjištěných hodnot)

Tab. 5.1.3 Vyjíždějící do zaměstnání podle velikostních skupin obcí

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Vyjíždějící do zaměstnání z obce bydliště	68 935	3 900	9 308	10 494	27 485	10 224	1 417	6 107
z nich vyjíždí (%):								
do jiné obce okresu	44,1	59,0	56,1	55,7	43,9	38,7	33,9	8,0
do jiného okresu kraje	40,2	27,8	33,6	33,7	43,9	41,0	38,2	51,7
do jiného kraje	11,2	9,8	6,9	7,3	8,6	13,5	17,5	31,6
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	42,8	72,1	72,4	67,9	58,3	40,1	22,5	12,6
Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících (%)	85,8	87,3	88,3	88,2	87,4	83,0	73,7	76,7

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

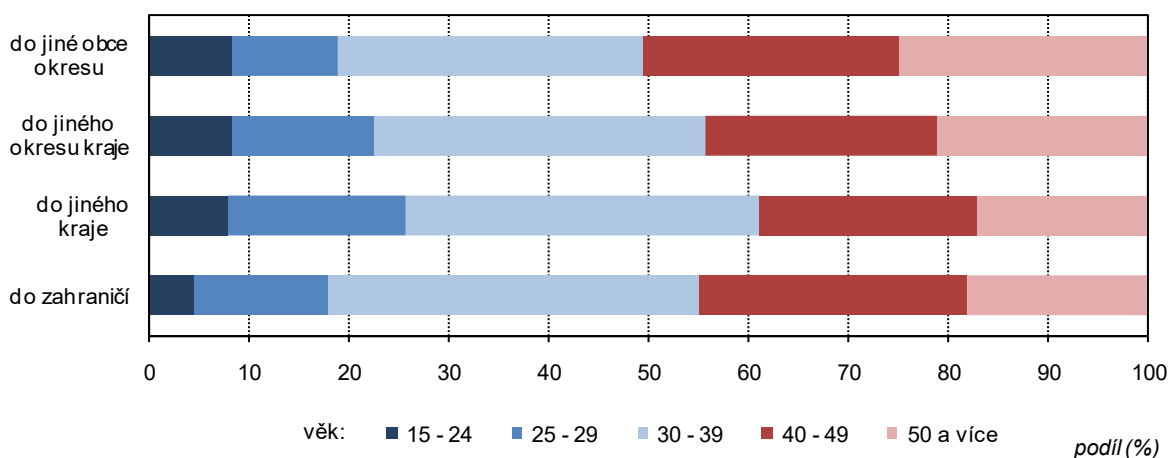
Ve vyjíždce za práci je nejpočetněji zastoupena věková skupina 30 až 39 let

Z hlediska **věkových kategorií** byla v Plzeňském kraji nejpočetněji zastoupena skupina ve věku 30 až 39 let (32,4 %), 40 až 49 let (24,3 %) a také 50 a více let (22,1 %). Četnost posledně jmenovaného věkového intervalu do jisté míry souvisí s posouvajícím se termínem odchodu do důchodu. Při analýze vyjíždky za práci ve vztahu k věkovým kategoriím a prostorovým typům vyjíždky **v rámci kraje** nejvíce osob vyjíždělo z věkové skupiny 30 až 49let. V **mezikrajské** vyjíždce je nejpočetněji zastoupena věková skupina 30 až 39 let (35,3 %) a 40 až 49 let (22,0 %). Při cestách za prací do zahraničí se věk zaměstnaných vyjíždějících pohybuje od 30 do 59 let s kulminací ve věkové skupině 30 až 39 let (37,1 %). V mezikrajském srovnání má Plzeňský kraj nejlepší umístění (3. místo) v podílu vyjíždějících ve věku 50 až 59 let, v ostatních věkových skupinách se podíl kraje pohybuje kolem republikového průměru.

Tab. 5.1.4 Vyjíždějící do zaměstnání podle pohlaví, věku a podle okresů

	Vyjíždějící z obce	v tom (%)		v tom ve věku (%)					nezjištěno
		muži	ženy	15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 a více	
Kraj celkem	68 935	56,4	43,6	8,0	13,1	32,4	24,3	22,1	0,0
v tom okresy:									
Domažlice	9 954	56,7	43,3	8,3	11,9	32,7	24,8	22,2	0,0
Klatovy	10 100	57,2	42,8	7,7	13,5	31,5	25,5	21,8	0,0
Plzeň-město	10 208	59,1	40,9	6,4	14,9	34,0	22,6	22,0	0,0
Plzeň-jih	10 802	55,6	44,4	8,1	12,4	32,6	23,7	23,2	0,0
Plzeň-sever	14 286	54,2	45,8	8,0	12,3	32,8	24,9	21,9	0,1
Rokycany	7 961	55,5	44,5	8,8	13,1	31,3	24,2	22,6	0,1
Tachov	5 624	58,0	42,0	10,2	14,0	31,1	24,0	20,7	0,0

Graf 5.3 Vyjíždějící z obce do zaměstnání podle věku a typu vyjížděky (ze zjištěných hodnot)

Na vyjížděce z obce se nejvíce podílí osoby se středoškolským vzděláním (s maturitou i bez maturity)

Na vyjížděce z obce se ve vztahu k nejvyššímu dokončenému vzdělání nejvíce podílí skupina osob s úplným středním vzděláním (s maturitou) a vyšším odborným vzděláním vč. nástavbového (42,3 %). Vyšší zastoupení ve vyjížděce z obce mají i absolventi středních škol bez maturity a vyučení. Podle územního hlediska má okres **Domažlice** nejvyšší podíl vyjíždějících osob se středním vzděláním bez maturity a vyučených v kraji. Dalším okresem s dosaženými extrémy je okres **Plzeň-město**, který má nejnižší podíl vyjíždějících z obce se vzděláním základním či bez vzdělání a středním bez maturity vč. vyučených, naproti tomu má nejvyšší podíl v kraji vyjíždějících z obce se vzděláním vysokoškolským. Okres **Rokycany** má nejvyšší podíl vyjíždějících v kraji s úplným středním s maturitou a vyšším odborným vč. nástavbového. V okrese **Tachov** vyjíždí nejvíce osob se vzděláním základním a neukončeným, naopak nejméně s úplným středním s maturitou a vyšším odborným vč. nástavbového a vysokoškolským. Při statistickém porovnání souboru vyjížděky za práci v územním členění je patrné, že soubor je ve všech typech ukončeného vzdělání téměř homogenní, zejména ve vzdělání středním s maturitou a vyšším odborným a vysokoškolským.

Tab. 5.1.5 Vyjíždka do zaměstnání podle nejvyššího ukončeného vzdělání podle okresů

	Vyjíždějící z obce					Dojíždějící do obce				
	celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání (%)				celkem	z toho nejvyšší ukončené vzdělání (%)			
		základní a bez vzdělání	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské		základní a bez vzdělání	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou a vyšší odborné ¹⁾	vysokoškolské
Kraj celkem	68 935	4,9	33,8	42,3	18,8	61 829	5,1	34,4	42,7	17,7
v tom okresy:										
Domažlice	9 954	5,0	38,9	43,1	12,8	7 048	5,2	39,2	43,0	12,5
Klatovy	10 100	3,9	35,4	41,8	18,7	7 733	4,4	38,5	42,2	14,8
Plzeň-město	10 208	3,3	22,3	42,2	32,1	25 229	3,7	26,7	45,8	23,6
Plzeň-jih	10 802	5,7	35,7	41,9	16,6	6 082	7,0	40,2	37,8	14,7
Plzeň-sever	14 286	5,1	34,3	41,8	18,6	5 922	6,3	41,4	38,2	13,9
Rokycany	7 961	4,8	32,7	44,5	17,7	5 472	6,2	40,6	40,5	12,6
Tachov	5 624	7,9	38,7	41,0	12,0	4 343	8,2	38,3	40,6	12,6

¹⁾ vč. nástavbového

Téměř v celém Plzeňském kraji kromě okresu Plzeň-město je saldo dojíždky záporné

Obdobná situace nastává i u **dojíždky do obce** s menšími odchylkami. U osob se středním vzděláním bez maturity vč. vyučených dosahuje maximálního podílu okres **Plzeň-sever**. Nejvyššího podílu dojíždějících do obce s úplným středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným dosahuje okres **Plzeň-město**, naopak nejnižšího okres **Plzeň-jih**. Nejnižší podíl dojíždějících osob s vysokoškolským vzděláním byl zjištěn v okrese **Domažlice**. Téměř ve všech okresech Plzeňského kraje převažuje vyjíždka nad dojíždkou s výjimkou Plzně-města (tzn. saldo dojíždky je záporné). **Nejvyšší saldo** je z hlediska územní struktury v okrese Plzeň-sever, naopak nejnižší v okrese Tachov. Z hlediska vzdělanostní struktury je **nejvyšší saldo dojíždky** u středoškolského vzděláním s maturitou a vyššího odborného (- 2 791). Téměř stejná salda dojíždky cca - 2 000 mají typy vzděláním střední bez maturity vč. učňovského a vysokoškolské.

Ve vybraných odvětvích pracovalo 73,2 % z celkově vyjíždějících z obce

Výsledkem SLDB 2011 bylo i zjištění počtu vyjíždějících do vybraných odvětví národního hospodářství. V těchto odvětvích pracovalo 73,2 % z celkově vyjíždějících z obce. Nejvyšší podíl vyjíždějících osob v Plzeňském kraji směřoval do pracovních míst v průmyslu (35,9 %), na druhém místě s 9,1 % byla vyjíždka za zaměstnáním v odvětví obchodu a oprav motorových vozidel. V dalších dvou odvětvích (doprava a skladování a zdravotní a sociální péče) se podíl vyjíždějících pohybuje kolem 7 %, v odvětvích stavebnictví a vzdělávání kolem 5 %. Nejnižší zastoupení má odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství (3,5 %).

Tab. 5.1.6 Vyjíždějící do zaměstnání podle odvětví podle okresů

	Vyjíždějící z obce	z toho odvětví (%)						
		zemědělství, lesnictví, rybářství	průmysl	stavebnictví	obchod a opravy motorových vozidel	doprava a skladování	vzdělávání	zdravotní a sociální péče
Kraj celkem	68 935	3,5	35,9	5,3	9,1	7,1	5,2	7,2
v tom okresy:								
Domažlice	9 954	5,5	37,3	5,0	9,3	7,1	5,3	6,0
Klatovy	10 100	5,5	33,6	5,9	8,5	6,6	5,2	6,6
Plzeň-město	10 208	1,3	31,7	5,6	10,8	6,8	6,0	8,3
Plzeň-jih	10 802	3,5	36,8	6,4	8,5	7,2	4,6	7,7
Plzeň-sever	14 286	2,6	34,9	5,4	9,7	7,3	5,6	7,8
Rokycany	7 961	2,3	39,6	3,6	8,7	6,1	4,9	7,0
Tachov	5 624	3,9	40,5	4,1	7,0	9,3	3,8	5,8

Nejvíce osob cestovalo za prací ve všech prostorových typech vyjížděky do odvětví průmyslu

Výsledkem SLDB 2011 bylo i zjištění počtu vyjíždějících do vybraných odvětví národního hospodářství. V těchto odvětvích pracovalo 73,2 % z celkového počtu vyjíždějících z obce. V roce 2011 vyjíždělo za prací podle prostorového typu vyjížděky **rámci okresu** nejvíce osob do odvětví **průmyslu**, a to 40,6 %. S rostoucí vzdáleností tento podíl klesal, u dojížděky **mimo kraj** již dosahoval pouze 22,9 %. Stejná tendence se projevila i v odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství (od 5,9 % do 1,8 %). V odvětví obchodu a oprav motorových vozidel byla tendence opačná, s rostoucí vzdáleností vzrůstá i podíl vyjíždějících osob. V ostatních odvětvích zejména stavebnictví, dopravě a skladování, zdravotnictví a sociální péči je nejvyšší podíl vyjíždějících osob v **mezikrajské** vyjížděce. Výjezdy za prací do **zahraničí** jsou orientovány především do odvětví průmyslu a dopravy a skladování. V mezikrajském srovnání je vyjížděka za prací v odvětví zemědělství, lesnictví, rybářství, průmyslu a dopravy a skladování nad republikovým průměrem a řadí kraj do první poloviny pořadí v rámci ČR. Ostatní vybraná odvětví se pohybují kolem nebo pod republikovým průměrem.

Na celkové dojížděce do obcí podle vybraných odvětví se nejvíce podílí průmysl

Na celkové **dojížděce do obcí** Plzeňského kraje podle jednotlivých odvětví národního hospodářství se nejvíce podílí **průmysl** (37,4 %) a **obchod a opravy motorových vozidel** (9,1 %), naopak nejméně je zastoupeno zemědělství, lesnictví a rybářství (3,7 %). Více jak 40 % osob směřuje do okresu Plzeň-město, průmyslového, obchodního a správního centra kraje. Nejméně osob dojíždí do obcí v okrese Tachov.

Převážná část vyjíždějících za prací vyjíždí denně

V Plzeňském kraji vyjíždí za zaměstnáním celkem 68 935 osob. Převážná část vyjíždějících mimo obec bydliště vyjíždí denně (85,8 %). Hodnotíme-li vyjížděku za prací v rámci ČR, vyjíždí za prací v tuzemsku 65 752 osob, z toho denně 87,0 %. V **týdenním** intervalu vyjíždí v ČR za prací 3,9 % osob, v **měsíčním** (1x až 2x měsíčně) pouze necelé 1 % a **jinak** 7,0 %. Z genderového pohledu vyjíždějí za prací **denně** častěji ženy (88,7 %) než muži, což je dáno především jejich vyjížděním na kratší vzdálenosti.

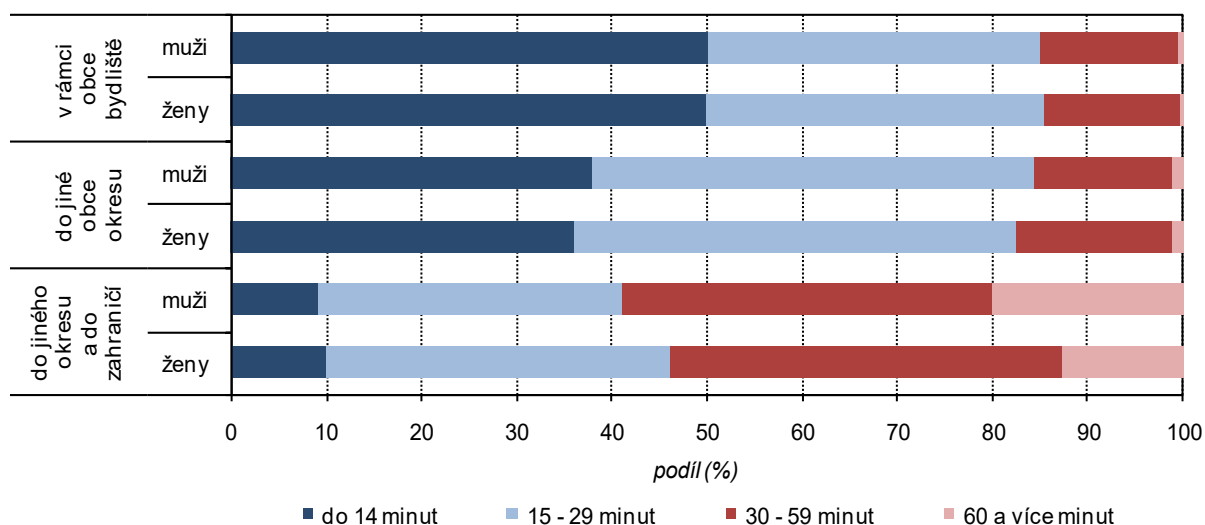
Téměř 90 % denní vyjížděky mají okresy Plzeň-jih a Plzeň-sever

Podle územního hlediska největší počet osob vyjíždějících **denně** mají okresy Plzeň-jih a Plzeň-sever (cca 90 %), naopak nejnižší počet vyjíždějících osob zaznamenal okres Tachov. V **týdenní** frekvenci vyjížděky nejvyššího podílu dosahují okresy Plzeň-město a Klatovy, kde převážná část obyvatelstva vyjíždí na větší vzdálenosti. Obdobná situace je i ve vyjížděce s frekvencí 1x až 2x za měsíc

Denně dojíždí převážná část žen (cca 90 %)

Pokud se týká **dojížděky** podle frekvence, denně dojíždí do zaměstnání 87,9 % osob, týdně 3,3 % a měsíčně necelé 1 % osob. Podle rozdílnosti pohlaví dojíždí denně převážná část žen (cca 90 %), což koresponduje i s trendem vyjížděky žen na kratší vzdálenosti. Naopak u dojížděky týdenní dosahují muži téměř dvojnásobného podílu než ženy, u měsíční dokonce trojnásobného podílu.

Graf 5.4 Vyjíždějící denně do zaměstnání podle pohlaví, typu vyjížděky a času stráveného na cestě

Nejvíce vyjíždějících stráví na cestě 15 až 29 minut

Z celkového počtu osob vyjíždějících denně za prací jich nejvíce stráví na cestě 15 až 29 minut (41 %). Další téměř jedna třetina vyjíždějících spadá do intervalu 30 až 59 minut, více jak jedna pětina potřebuje k cestě do zaměstnání čas do 14 minut. Vezmeme-li v úvahu typ vyjížděky je její struktura rozmanitá. Při dojíždění v **rámci obce** je nejčteněji zastoupen (49,2 %) interval do 14 minut. V typu dojížděky v **rámci okresu** nejvyšší četnosti dosahuje interval trvání 15 až 29 minut. U osob vyjíždějících z **okresu** je nejčtenější interval 15 až 44 minut. Z výše uvedeného vyplývá, že i zde platí, že s rostoucí dobou trvání cesta klesá počet vyjíždějících a dojíždějících osob.

Ve všech intervalech času stráveného na cestě a ve všech typech vyjížděky mají muži převahu

V závislosti na pohlaví lze velice zjednodušeně konstatovat, že v intervalu do 44 minut je rozdíl podílu mužů a žen poměrně nevýznamný (kolem 10 procentních bodů). V dalším intervalu tento podíl mírně klesá, aby ve vyjížděce, trvající 60 a více minut výrazně vzrostl, a to téměř o 30 procentních bodů ve prospěch mužů.

K dopravě do zaměstnání je v Plzeňském kraji nejvíce využíván automobil

Z celkového počtu vyjíždějících za prací v Plzeňském kraji jen 1,3 % nevyužívá k cestě do zaměstnání žádný dopravní prostředek, zbývajících 98,7 % vyjíždějících využívá buď jednotlivý dopravní prostředek (83,4 %) nebo jejich kombinaci (5,3 %). Podle struktury využití dopravních prostředků převládá jako způsob dopravy do zaměstnání **automobil** (65,8 %). Na druhém místě jako použitý dopravní prostředek **autobus** samotné nebo v kombinaci (13,4 %). Nízký podíl v použití dopravního prostředku má **vlak**. Z územního hlediska absolutní převahu představují automobily a to ve všech okresech. Výrazné využití vlaku je v okresech Rokycany a Plzeň-jih, což je dáno celostátní tratí Plzeň-Č. Budějovice a mezinárodní železniční tratí Praha-Plzeň-Cheb-Norimberk. MHD včetně kombinací využívá k cestě do zaměstnání 7,2 % vyjíždějících.

V Plzeňském kraji bylo vyčísleno 11 416 směrových proudů vyjížděky za prací

Směrový proud vyjížděky (dojížděky) je definován jako počet osob vyjíždějících z místa obvyklého pobytu do obce pracoviště (školy), případně do konkrétního státu při dojížděce do zahraničí. Podmínkou pro zahrnutí do směrového proudu je zjištěná obec pracoviště resp. zjištěný stát. Podle výsledků SLDB 2011 bylo v Plzeňském kraji vyčísleno 11 416 směrových proudů vyjížděky za prací. Směrové proudy byly dále členěny podle velikostních kategorií. Nejčteněji byla zastoupena nejnižší velikostní skupina 1 až 9 osob (89,1 % z celkového počtu proudů), přestože počet vyjíždějících v proudech tvořil pouze 26,6 % z celkově vyjíždějících. Další větší počet vyjíždějících osob 16 386 (tj. 24,1 %) byl ve velikostní kategorii směrových proudů od 100 do 499 osob. Směrových proudů s počtem osob 500 a více bylo vyčísleno v Plzeňském kraji 10. Z územního hlediska byly směrové proudy vyjížděky rozdílné. V nejmenší velikostní skupině 1 až 9 osob vykazoval nejvyšší podíl okres Plzeň-sever a Klatovy (cca kolem 2 %), naopak nejnižší Plzeň-město (7,9 %). K výraznějším ještě v kategorii 100 až 499 osob, nejvyšší podíl zde zaznamenal okres Klatovy a minimální hodnotu okres Rokycany. V kategorii 500 a více osob bylo 10 směrových proudů, z toho 9 v rámci kraje a jeden mimo kraj. Nejvíce těchto proudů se realizovalo v okrese Plzeň-jih (3) a Plzeň-sever (5). Velikostní struktura **směrových proudů dojížděky** se výrazně nemění od směrových proudů vyjížděky. Skupina nejmenších proudů 1 až 9 osob zaujímá 89,3 % z celkového počtu proudů dojížděky, v ostatních velikostních skupinách je podíl zhruba stejný jako u vyjížděky.

Největší směrové proudy vyjížděky za prací v Plzeňském kraji

Obec vyjížděky - obec dojížděky	Počet osob
Plzeň - Praha	1 311
Starý Plzenec- Plzeň	894
Vejprnice - Plzeň	796
Rokycany - Plzeň	738
Třemošná - Plzeň	734
Dobřany - Plzeň	686
Přeštice - Plzeň	612
Nýřany - Plzeň	612
Horní Bříza - Plzeň	599
Zruč-Senec - Plzeň	571

5.2. Vyjíždka a dojíždka do škol

Podle výsledků
SLDB 2011 vyjíždělo
z obce svého
bydliště 23 760
žáků, studentů
a učňů

V roce 2011 vyjíždělo z obce svého bydliště 23 760 žáků, studentů a učňů. Porovnávali-li strukturu vyjíždějících v kraji, pak nejvyšší podíl v roce 2011 z celkového počtu vyjíždějících měla vyjíždka **v rámci kraje** (40,6 %), hned za ní následovala vyjíždka **v rámci okresu** (37,2 %). Nejvyšší vyjíždky v rámci okresu bylo dosaženo v okrese Domažlice (53,1 %). Vzhledem k tomu, že vyjíždky v rámci kraje, mimo kraj i do zahraničí patřily v okrese Domažlice k třetím nejnižším v kraji, vyplývá z toho, že okres Domažlice nabízí svým žákům, studentům a učňům relativně dobré zázemí v nabídce školských zařízení. Protiklad představují okresy Plzeň-jih a Plzeň-sever (pře 60 %), kde nejvyšší vyjíždku v kraji tvoří vyjíždka v rámci kraje, tedy do sousedních okresů, zejména Plzeň-město. Tyto okresy jsou tvořeny škálou malých venkovských sídel, přičemž mnohdy na jejich území nejsou větší města, která by poskytovala svým žákům, studentům a učňům požadující rozsah školských zařízení. Nejvyšší vyjíždku do jiných krajů a do zahraničí v kraji (eliminujeme-li Plzeň-město) dosáhly pohraniční okresy Klatovy (31,5 %) a Tachov (28,9 %). Okres Plzeň-město má v porovnání s ostatními okresy specifické postavení, představuje protiklad k malým sídlům a po Praze je historicky jedním z nejvýznamnějších center v Čechách. Plzeň-město poskytuje žákům, studentům a učňům rozsáhlou nabídku školských zařízení, a proto vyjíždka do ostatních okresů kraje nedosahuje nejvyššího zastoupení. Podíl vyjíždějících do jiných krajů a do zahraničí činí (44,7 %), vyjíždka se týkala především vysokoškoláků, případně učňů a studentů specializovaných středních škol.

Tab. 5.2.1 Dojíždka do škol podle typu podle okresů

	Vyjíždějící z obce				Dojíždějící do obce			
	celkem	v tom (%)			celkem	v tom (%)		
		do jiné obce okresu	do jiného okresu kraje	do jiného kraje a do zahraničí		z jiné obce okresu	z jiného okresu kraje	z jiného kraje
Kraj celkem	23 760	37,2	40,6	22,2	24 156	36,6	39,9	23,5
v tom okresy:								
Domažlice	3 524	53,1	29,6	17,3	2 070	90,4	8,6	1,1
Klatovy	4 419	45,1	23,5	31,5	2 524	78,9	17,6	3,6
Plzeň-město	2 824	38,5	16,8	44,7	14 682	7,4	56,1	36,5
Plzeň-jih	3 609	27,0	61,6	11,4	1 431	68,2	28,3	3,5
Plzeň-sever	4 732	22,1	66,4	11,5	1 296	80,6	14,1	5,2
Rokycany	2 456	41,0	41,4	17,6	1 205	83,6	11,9	4,6
Tachov	2 196	39,2	31,9	28,9	948	90,8	5,8	3,4

V roce 2011
dojíždělo do obce
celkem 24 156 žáků,
studentů a učňů

V roce 2011 dojíždělo do obce celkem 24 156 žáků, studentů a učňů. Podle prostorového typu nejvíce osob dojíždělo v rámci kraje 39,9 %. Na velikost počtu dojíždějících působí stejné trendy vývoje jako u vyjíždějících (demografický vývoj, vybavenost obcí školskými zařízeními a jejich kvalita vzdělání). Největší dojíždka byla soustředěna do okresu Plzeň-město (60,8 %), naopak nejnižší do okresu Tachov (3,9 %). V rámci **meziokresní dojíždky** do škol dojíždělo nejvíce osob z okresu Plzeň-sever a Plzeň-jih do okresu Plzeň-město. Z okresu Plzeň-sever dojíždělo do okresu Plzeň-město 95,5 % a z okresu Plzeň-jih (88,3 %). Naopak nejméně osob do škol dojíždělo z okresu Rokycany do okresu Tachov (0,3 %) a z okresu Domažlice do okresu Rokycany (0,2 %).

V Plzeňském kraji
dosáhla intenzita
vyjíždky 47,2%

Intenzita vyjíždky, měřená podílem vyjíždějících do škol z obce bydliště k celkovému počtu žáků, studentů a učňů bydlících v obci dosáhla v Plzeňském kraji 47,2 %. Nejnižší intenzita vyjíždějících do škol byla v okrese Plzeň-město (17,9 %), naopak nejvyšší v okresech Plzeň-jih (65,2 %) a Plzeň-sever (65,7 %). V závislosti na pohlaví byla intenzita vyjíždky vyšší u žen. Z celkového počtu vyjíždějících do škol tvořily děti ve věku 6 až 14 let tzn. žáci základních škol 25,6 %. V mezikrajském srovnání v ukazateli intenzity vyjíždky zaujímá Plzeňský kraj 9. místo.

Tab. 5.2.2 Vyjíždějící do škol podle pohlaví podle okresů

	Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ¹⁾			Denně vyjíždějící do školy z obce bydliště			Podíl vyjíždějících denně z úhrnu vyjíždějících do školy z obce (%)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	47,2	45,7	48,7	17 682	8 577	9 105	74,4	76,1	72,9
v tom okresy:									
Domažlice	61,2	59,7	62,7	2 546	1 272	1 274	72,2	73,9	70,7
Klatovy	54,7	53,7	55,7	2 653	1 320	1 333	60,0	61,8	58,4
Plzeň-město	17,9	16,5	19,3	1 822	847	975	64,5	66,8	62,7
Plzeň-jih	65,2	63,2	67,2	3 095	1 501	1 594	85,8	87,6	84,1
Plzeň-sever	65,7	64,1	67,3	4 068	1 963	2 105	86,0	87,6	84,5
Rokycany	62,1	59,3	64,8	2 077	979	1 098	84,6	85,3	83,9
Tachov	54,0	52,1	55,7	1 421	695	726	64,7	67,1	62,6

¹⁾ se zjištěným místem školy

Denně vyjíždělo do škol 74,4 % osob z celkového počtu vyjíždějících do škol

Denně vyjíždělo do škol z obce bydliště v rámci ČR 17 682 osob tj. 74,4 % z celkového počtu vyjíždějících do škol. Podle frekvence vyjížděky vyjíždělo v rámci kraje s **týdenní frekvencí** 4 431 osob, tzn. 25,4 % z celkového krajského počtu vyjíždějících do škol. Vyjížděka do škol z obce bydliště s frekvencí **1 až 2x měsíčně** byla zanedbatelná (2,3 %). Nejčastější časový interval času stráveného na cestě byl 15 až 29 minut (32,2 %) a 30 až 34 minut (22,7 %). Ve vztahu k velikostním skupinám obcí lze obecně říci, že s rostoucím počtem obyvatel v obcích, podíl vyjíždějících do škol, stejně tak jako podíl denní vyjížděky klesá.

5.3. Úhrnná bilance dojížděky do zaměstnání a do škol

Plzeňský kraj má v bilanci dojížděky do zaměstnání a do škol pasivní bilanci

Z obcí Plzeňského kraje vyjíždělo za prací a do škol celkem 157 987 osob. Do obcí v kraji dojíždělo celkem 85 985 osob. Ve vztahu k počtu vyjíždějících dosáhl Plzeňský kraj pasivní bilanci (- 6 710). Záporné saldo mají všechny okresy kraje mimo okresu Plzeň-město. V mezikrajském srovnání, kde existují dva extrémní Hl. m. Praha s aktivní bilanci+ 118 326 osob a Středočeský kraj s vysokou pasivní bilanci - 70 186 osob, mají všechny kraje pasivní bilanci, absolutně nejnižší Jihomoravský kraj (- 2 210 osob), absolutně nejvyšší Ústecký kraj (- 14 124 osob). Bilance ostatních krajů se pohybuje od - 3 tisíc osob do - 9 tisíc osob. Salda jednotlivých okresů jsou pasivní, kromě okresu Plzeň-město a to jak v saldu dojížděky do zaměstnání, tak i do škol. Za Plzeňský kraj vychází saldo dojížděky do škol kladné, a to + 396 osob. Absolutně nejvyšší pasivní saldo mají okresy Plzeň-jih a Plzeň-sever.

Tab. 5.3.1 Počet vyjíždějících, dojíždějících a saldo dojížděky podle okresů

	Vyjíždějící z obce			Dojíždějící do obce			Saldo dojížděky		
	do zaměstnání	do škol	celkem	do zaměstnání	do škol	celkem	do zaměstnání	do škol	celkem
Kraj celkem	68 935	23 760	157 987	61 829	24 156	85 985	-7 106	396	-6 710
v tom okresy:									
Domažlice	9 954	3 524	13 478	7 048	2 070	9 118	-2 906	-1 454	-4 360
Klatovy	10 100	4 419	14 519	7 733	2 524	10 257	-2 367	-1 895	-4 262
Plzeň-město	10 208	2 824	13 032	25 229	14 682	39 911	15 021	11 858	26 879
Plzeň-jih	10 802	3 609	14 411	6 082	1 431	7 513	-4 720	-2 178	-6 898
Plzeň-sever	14 286	4 732	19 018	5 922	1 296	7 218	-8 364	-3 436	-11 800
Rokycany	7 961	2 456	10 417	5 472	1 205	6 677	-2 489	-1 251	-3 740
Tachov	5 624	2 196	7 820	4 343	948	5 291	-1 281	-1 248	-2 529

Plzeňský kraj má se všemi sousedními kraji pasivní saldo dojížděky

Plzeňský kraj má pasivní bilanci dojíždějících (- 6 710 osob). Tato výše je ovlivněna **bilancemi** se sousedními kraji. Jedná se o kraj Karlovarský (- 1 064), Ústecký (- 841), Středočeský (- 10) a kraj Jihočeský (- 37).

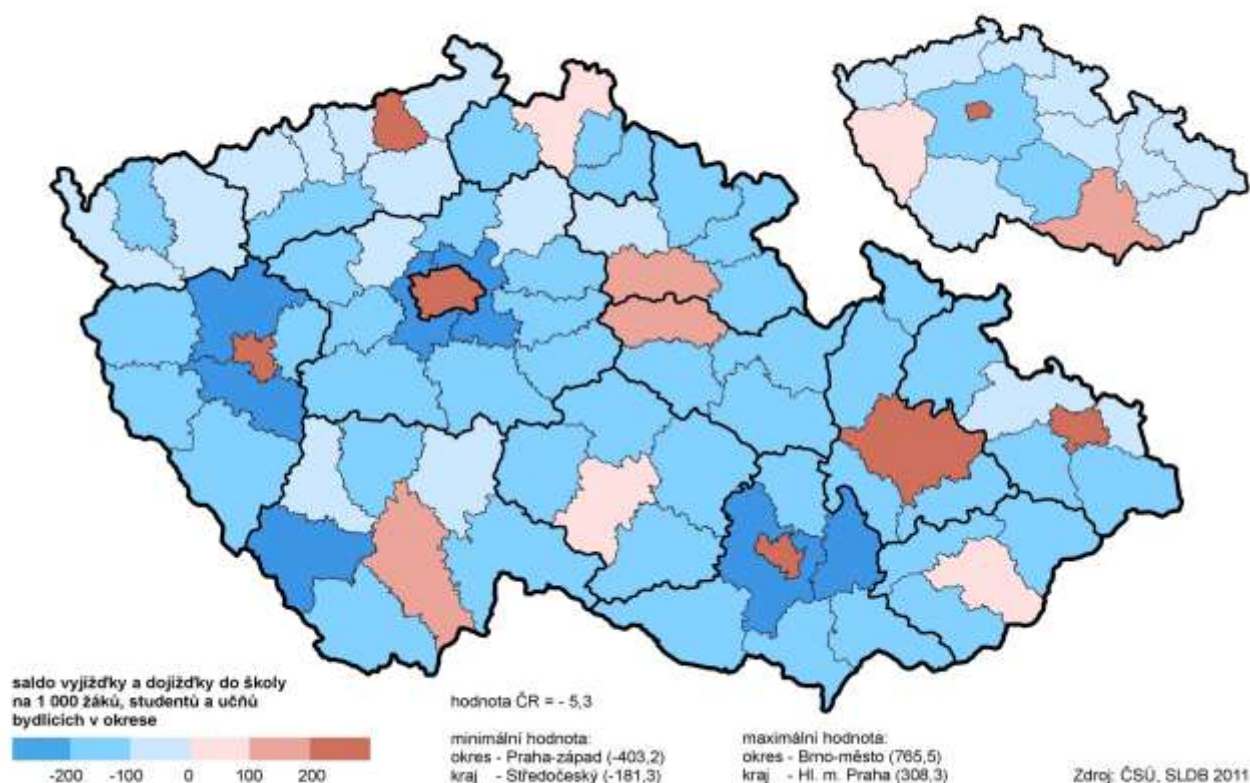
V **rámci kraje** nejvíce osob směřovalo do okresu Plzeň-město, nejněně do Tachova. Bilance dojížděky za prací z okresů Plzeňského kraje a s nimi **sousedících okresů jiných krajů** nám dává ucelený přehled o situaci na rozhraní regionu. Plzeňský kraj

sousedí s okresy Prachatice, Strakonice, Příbram, Beroun, Rakovník, Louny, Karlovy Vary a Cheb. Má však s nimi (vyjma K. Varů, Chebu a Loun) převážně záporné saldo dojížděky.

Největšími centry dojížděky byla většina větších měst Plzeňského kraje

Největšími centry dojížděky podle výsledků SLDB 2011 jsou v Plzeňském kraji obce (města) Domažlice v okrese Domažlice (2 589 dojíždějících osob), v okrese Klatovy jsou to Klatovy (3 376 osob) a Sušice (824 osob), město Plzeň (23 121 osob), v okrese Plzeň-jih město Přeštice (841 osob), v okrese Plzeň-sever město Nýřany (904 osob), město Rokycany (2 237 osob) v okrese Rokycany a v okrese Tachov města Tachov (1 100 osob) a Bor (971 osob). K významným faktorům, které ovlivňovaly počty dojíždějících za prací, patří bezesporu vliv dálnice D5, která ve svém důsledku znamenala přiblížení Prahy, restrukturalizace průmyslu v některých místech regionu a v neposlední řadě i tzv. „otevření“ hranic.

Saldo vyjížděky a dojížděky do školy v okresech a krajích

6. Domácnosti

Kraj patří ke krajům s nižším podílem rodinných domácností

V Plzeňském kraji bylo ke dni sčítání zjištěno 242 397 hospodařících domácností, z nichž 62,4 % tvořily rodinné domácnosti a 37,6 % nerodinné domácnosti. Podílem rodinných domácností se region řadí na desáté místo v ČR. Kraj patří ke krajům s nižším podílem rodinných domácností. Vůbec nejnižšího podílu rodinných domácností dosahují kraje Hl. město Praha (52,7 %), Karlovarský (58,6 %) a Ústecký (59,7 %). Naopak nejvyšší podíl mají kraje Vysočina (68,3 %) a Zlínský (67,9 %). Výsledky sčítání potvrdily, že vyšší podíl rodinných domácností se vyskytuje v krajích, které vyznávají tradiční způsob života, ve kterých žije vyšší podíl věřících a rodina pro ně představuje významnou životní hodnotou. Nižší podíl rodinných domácností je zastoupen v krajích, buď s vyšším podílem nezaměstnaných (Karlovarský a Ústecký), nebo naopak s vyšším životním standardem (Hl. město Praha).

6.1. Struktura domácností

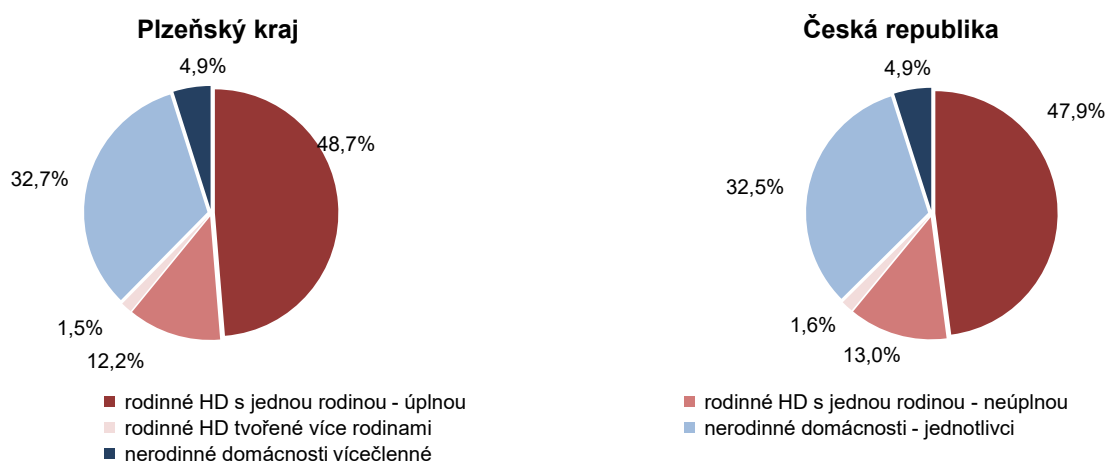
Sedmý krajský podíl z hospodařících domácností ČR

Podíl hospodařících domácností Plzeňského kraje činil 5,5 % hospodařících domácností ČR. V rámci krajů ČR se Plzeňský kraj umístil na sedmém místě. Na 1 hospodařící domácnost Plzeňského kraje připadlo v průměru 2,31 členů domácnosti (v ČR 2,34 členů domácnosti).

Tab. 6.1.1 Základní údaje o hospodařících domácnostech

	Hospodařící domácnosti celkem	v tom						
		rodinné domácnosti				nerodinné domácnosti		
		celkem	v tom tvořené			celkem	v tom	
			1 rodinou	2 rodinami	3 a více rodinami		domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
Počet domácností	242 397	151 206	147 651	3 522	33	91 191	79 334	11 857
%	100,0	62,4	97,6	2,3	0,0	37,6	87,0	13,0
Počet členů domácností	558 897	449 063	430 555	18 232	276	109 834	79 334	30 500
Průměrný počet členů	2,31	2,97	2,92	5,18	8,36	1,20	1,00	2,57

Graf 6.1 Struktura hospodařících domácností

pozn.: HD = hospodařící domácnosti

Rodinné domácnosti tvořené 1 rodinou tvořily nejvyšší podíl z hospodařících domácností

Struktura hospodařících domácností byla tvořena z 62,4 % rodinnými domácnostmi, z 32,7 % domácnostmi jednotlivců a ze 4,9 % vícečlennými nerodinnými domácnostmi. Z celkového počtu 242 397 hospodařících domácností představovaly rodinné domácnosti tvořené 1 rodinou 60,9 % a rodinné domácnosti tvořené 2 rodinami 1,5 %.

Nejvyšší podíl jednočlenných a dvoučlenných hospodařících domácností žije v krajském městě Plzni

Hospodařící domácnosti Plzeňského kraje tvoří 32,7 % domácnosti jednočlenné, 30,5 % domácnosti dvoučlenné, 17,5 % tříčlenné, 14,4 % čtyřčlenné a 4,8 % pěti a vícečlenné

Podle velikostních skupin obcí bydlel nejvyšší podíl hospodařících domácností jednočlenných (37,5 %) a dvoučlenných (32,0 %) v krajském městě Plzni (velikostní skupina 100 000 a více obyvatel). Zároveň byl zjištěn v krajském městě nejnižší podíl tříčlenných (16,4 %), čtyřčlenných (11,0 %) a pěti a vícečlenných domácností (3,1 %). Nejnižší podíl jednočlenných hospodařících domácností byl zaznamenán v obcích s počtem 200 až 499 obyvatel (28,2 %) a 500 až 999 (28,7 %) a nejnižší podíl dvoučlenných hospodařících domácností byl v obcích s 1 000 až 1 999 obyvateli (28,5 %) a 500 až 999 obyvateli (28,6 %).

Nejvyšší podíl tříčlenných domácností žije v obcích od 1 000 do 4 999 obyvatel, čtyřčlenných v obcích od 500 do 999 obyvatel

Nejvyšší podíl tříčlenných hospodařících domácností (18,5 %) se shodně vyskytoval v obcích s počtem obyvatel 1 000 až 1 999 a 2 000 až 4 999. V obcích s počtem 500 až 999 obyvatel žil nejvyšší podíl čtyřčlenných hospodařících domácností (17,7 %) a v obcích do 199 obyvatel nejvyšší podíl pěti a vícečlenných hospodařících domácností (7,4 %).

Tab. 6.1.2 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a počtu členů

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	242 397	8 458	19 235	21 161	65 641	40 031	9 570	78 301
v tom podle počtu členů (%):								
1	30,4	30,4	28,2	28,7	29,5	33,5	32,6	37,5
2	29,8	29,5	29,9	28,6	29,6	30,3	31,8	32,0
3	18,0	17,0	18,2	18,0	18,5	17,6	17,3	16,4
4	16,1	15,7	16,7	17,7	16,8	14,4	13,9	11,0
5 a více	5,7	7,4	7,0	6,9	5,7	4,3	4,4	3,1

V krajském městě Plzni žije nejnižší podíl rodinných domácností

Porovnáme-li podíly rodinných domácností z celkového počtu hospodařících domácností podle velikostních skupin obcí, pak nejnižší podíl rodinných domácností 55,8 % žil v městě Plzni. Zároveň zde bydlel nejvyšší podíl domácností jednotlivců 37,5 % a vícečlenných nerodinných domácností 6,7 %. Ve větších městech existuje více pracovních příležitostí a rodina nepředstavuje jediný způsob seberealizace. Větší města se více přibližují západnímu životnímu stylu, větší mobilita umožňuje jednotlivcům navazovat více vztahů a zároveň věnovat více času pracovní kariéře. Pracovní kariéra znamená pro jednotlivce i vyšší ekonomický standard, než kterého by mohl jednotlivec dosáhnout, kdyby žil v rodině.

Nejvyšší podíly rodinných domácností se vyskytovaly v obcích od 200 do 499 obyvatel

V obcích velikostní skupiny 200 až 499 obyvatel se vyskytoval nejvyšší podíl rodinných domácností 68,1 %, druhou nejčetnější skupinu představují obce s 500 až 999 obyvateli, v této skupině tvořily rodinné domácnosti 67,7 %. Lidé žijící v malých obcích častěji upřednostňují tradiční styl života, rodina pro ně znamená určitou formu seberealizace. V těchto velikostních skupinách obcí žije zároveň i nejmenší podíl jednotlivců. Nejnižší podíl vícečlenných nerodinných domácností s 3,6 % bydlel v obcích velikostních skupin 500 až 999 a 2 000 až 4 999 obyvatel.

Tab. 6.1.3 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	242 397	8 458	19 235	21 161	65 641	40 031	9 570	78 301
v tom (%):								
rodinné domácnosti	62,4	65,5	68,1	67,7	66,6	61,9	63,3	55,8
domácnosti jednotlivců	32,7	30,4	28,2	28,7	29,5	33,5	32,6	37,5
vícečlenné nerodinné domácnosti	4,9	4,0	3,7	3,6	3,9	4,6	4,1	6,7

Kraj patří ke krajům s nižší ekonomickou aktivitou hospodařících domácností

Ekonomická aktivita hospodařících domácností Plzeňského kraje dosahovala 67,8 %. Oproti krajům ČR patřil Plzeňský kraj ke krajům s nižší ekonomickou aktivitou (pátá nejnižší ekonomická aktivita). V ČR činila ekonomická aktivita hospodařících domácností 68,7 %. Na 1 hospodařící domácnost připadlo v průměru 1,14 ekonomicky aktivních členů. Z celkového počtu 242 397 hospodařících domácností bylo 77 986 domácností ekonomicky neaktivních tj. 32,2 %. Plzeňský kraj se řadí mezi kraje s vyšší ekonomickou neaktivitou hospodařících domácností (10. pořadí v rámci krajů ČR).

Rostoucí trend ekonomicky neaktivních domácností souvisí se stárnutím populace, která je podmíněna klesající úhrnnou plodností žen a prodlužující se průměrnou délkou života. Přibývá počet domácností starobních důchodců, který není schopen zastavit ani neustále se prodlužující odchod obyvatel do starobního důchodu. Díky kvalitní lékařské péči se prodlužuje průměrná délka života. Řada rodin odkládá narození potomka až po vybudování vlastní kariéry, prosazování individuálních zájmů vede ke zmenšování rodin, a tím i ke snižování počtu dětí, které v průměru na jednu ženu připadají. Stárnutí populace se prohlubuje, podíl stárnoucí složky (III. generace) roste rychleji než podíl dětské složky (I. generace).

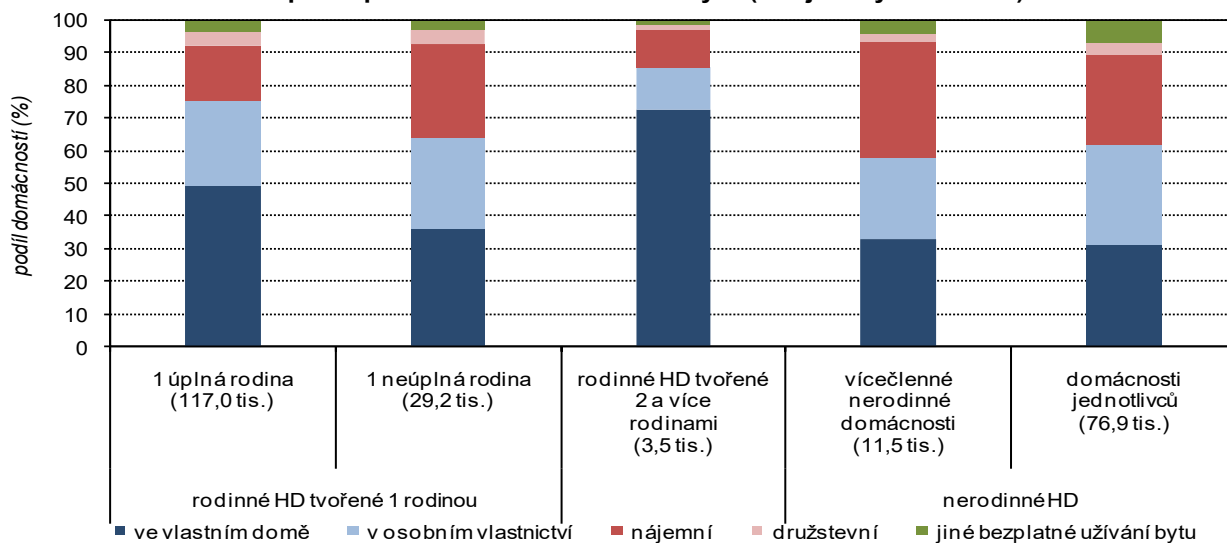
Nejvíce hospodařících domácností bydlí

Z celkového počtu 242 397 hospodařících domácností bydlí v Plzeňském kraji 98,2 % v bytech, 1,7 % mimo byty a 0,1 % v ubytovacích zařízeních různého typu. V absolutní míře žije v bytech 238 093 hospodařících domácností.

v kraji v bytových domech

Struktura hospodařících domácností bydlících v bytech je tvořena ze 47,3 % domácnostmi bydlících v rodinných domech, z 51,1 % domácnostmi bydlících v bytových domech a 1,6 % domácností bydlí v ostatních budovách.

Graf 6.2 Hospodařící domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle právního důvodu užívání bytu (ze zjištěných hodnot)

pozn.: HD = hospodařící domácnosti

V kraji bydlí v bytech se sníženou kvalitou nižší podíl hospodařících domácností oproti ČR

Z celkového počtu 238 093 hospodařících domácností v bytech připadlo 91,9 % na standardní byty a 5,3 % na byty se sníženou kvalitou. Podíl hospodařících domácností bydlících v bytech se sníženou kvalitou byl v Plzeňském kraji o 0,2 procentních bodů nižší než v ČR. Z celkového počtu standardních bytů tvořily byty s ústředním topením a úplným příslušenstvím v 94,4 % v Plzeňském kraji a 95,3 % v ČR.

V Plzeňském kraji se oproti ČR vyskytoval vyšší podíl hospodařících domácností v bytech s větší obytnou plochou na 1 osobu. V Plzeňském kraji bydlelo v bytech s obytnou plochou 40 m² a více, které připadaly na 1 osobu, 24,2 % hospodařících bytových domácností, zatímco v ČR 22,7 % hospodařících bytových domácností. Byty s obytnou plochou 9,9 m² připadajících na 1 osobu obývalo 4,7 % hospodařících bytových domácností kraje a 5,3 % hospodařících bytových domácností ČR.

Kraj patřil z hlediska vybavenosti bytových domácností osobním počítačem s internetem k méně vybaveným krajům

Z celkového počtu 226 298 bytových domácností bylo vybaveno osobním počítačem 54,1 %, z těchto bytových domácností vlastnilo osobní počítač s internetem 50,4 % a 3,7 % osobní počítač bez internetu. Z hlediska vybavenosti bytových domácností osobním počítačem s internetem patřil Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji k méně vybaveným krajům (třetí nejnižší podíl). V krajích ČR se vybavenost bytových domácností osobním počítačem s internetem pohybovala v rozmezí (46,3 % až 57,4 %). Nejnižší vybavenosti dosáhl Karlovarský kraj (46,3 %) a Ústecký kraj (48,5 %), naopak nejvyšší vybavenost byla zjištěna v krajích Hl. město Praha (57,4 %) a Jihomoravském (55,1 %). V ČR činila vybavenost bytových domácností osobním počítačem s internetem (53,0 %).

6.2. Rodinné domácnosti

Nejnižší podíl rodinných domácností tvořených 1 rodinou byl zjištěn na Moravě

Nejnižší podíl rodinných domácností tvořených 2 a více rodinami byl v Hl. městě Praha

V Plzeňském kraji bylo zjištěno 151 206 rodinných domácností, z nichž domácnosti tvořené 1 rodinou představovaly 97,6 % a domácnosti tvořené 2 a více rodinami 2,4 %.

Porovnáme-li podíly rodinných domácností tvořených 1 rodinou z celkového počtu rodinných domácností v rámci krajů ČR, pak nejnižší podíl těchto rodinných domácností byl zjištěn v krajích Jihomoravském (96,6 %), Vysočina (96,7 %) a Zlínském (96,8 %). Zároveň byly v těchto krajích zaznamenány nejvyšší podíly rodinných domácností tvořených 2 a více rodinami.

V porovnání s ostatními kraji patřil Plzeňský kraj spolu s Královéhradeckým krajem ke krajům průměrným (osmý nejnižší podíl rodinných domácností

tvořených 1 rodinou). Oba kraje dosahovaly přibližně úrovně ČR (97,5 % rodinných domácností tvořených 1 rodinou).

Nejnižší podíl rodinných domácností tvořených 2 a více rodinami byl zaznamenán v krajích Hl. město Praha (1,6 %), Ústeckém (1,9 %) a Karlovarském (2,1 %). V těchto krajích se zároveň vyskytoval nejvyšší podíl rodinných domácností tvořených 1 rodinou.

Plzeňský kraj spolu s Královéhradeckým krajem patřil ke krajům průměrným (šestý nejnižší podíl rodinných domácností tvořených 2 a více rodinami). Oba kraje dosahovaly přibližně úrovně ČR 2,5 %.

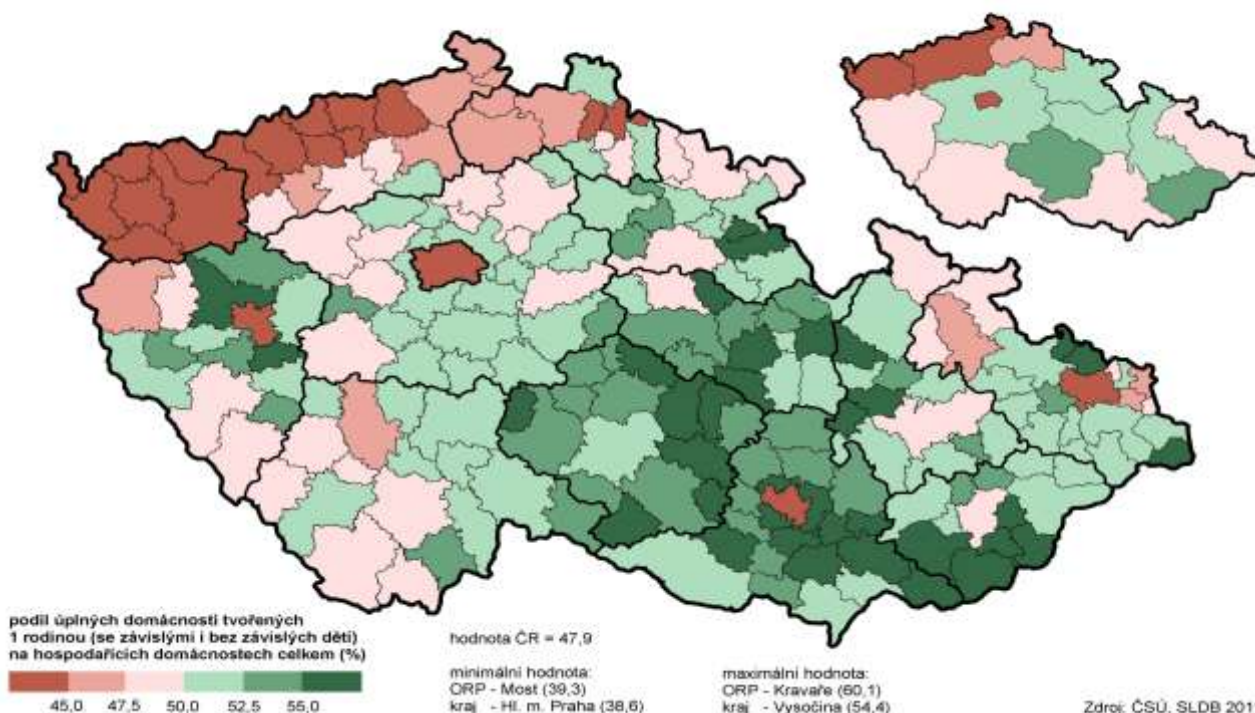
V Plzeňském kraji činily z celkového počtu 147 651 rodinných domácností tvořených 1 rodinou úplné rodiny 80 % a neúplné rodiny 20 %. Podíl úplných rodin v krajích ČR se pohyboval v rozmezí od 74,5 % do 82,3 %. V rámci krajů ČR patřil Plzeňský kraj ke krajům s vyšším podílem úplných rodin. V pořadí podle nejvyššího podílu úplných rodin se kraj umístil na 5. místě. V ČR dosáhl podíl úplných rodin 78,6 %.

Vyšší podíl úplných rodin z rodinných domácností tvořených 1 rodinou v kraji

Tab. 6.2.1 Rodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a podle typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Rodinné domácnosti	151 206	5 541	13 100	14 322	43 712	24 796	6 055	43 680
v tom:								
tvořené 1 rodinou	147 651	5 329	12 643	13 857	42 564	24 322	5 924	43 012
úplné rodiny	118 056	4 397	10 413	11 609	34 632	19 088	4 612	33 305
v tom (%):								
se závislymi dětmi	39,5	36,8	38,5	41,4	42,1	39,9	38,6	36,5
bez závislých dětí	60,5	63,2	61,5	58,6	57,9	60,1	61,4	63,5
neúplné rodiny	29 595	932	2 230	2 248	7 932	5 234	1 312	9 707
v tom (%):								
se závislymi dětmi	52,5	42,1	45,7	46,9	52,6	55,5	54	55
bez závislých dětí	47,5	57,9	54,3	53,1	47,4	44,5	46	45
tvořené 2 a více rodinami	3 555	212	457	465	1 148	474	131	668

Úplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Nejvyšší podíl úplných rodin tvořených 1 rodinou žije v obcích od 500 do 999 obyvatel
 Nejvyšší podíl neúplných rodin tvořených 1 rodinou žije v obcích od 10 000 do 19 999 obyvatel
 Nejvyšší podíl rodinných domácností bydlicích obývá byt se čtyřmi obytnými místnostmi

Nejvyšší podíl úplných rodin tvořených 1 rodinou bydlel v obcích velikostních skupin 500 až 999 obyvatel (83,5 %) a do 199 obyvatel (82,5 %), zároveň žil v těchto obcích nejnižší podíl neúplných rodin tvořených 1 rodinou.

Nejnižší podíl úplných rodin tvořených 1 rodinou se vyskytoval v obcích velikostní skupiny 10 000 až 19 999 obyvatel (77,1 %) a v krajském městě Plzni 77,4 %, současně zde žil nejvyšší podíl neúplných rodin tvořených 1 rodinou.

V kraji bydlelo v bytech 149 740 rodinných domácností tj. 99,0 % z celkového počtu rodinných domácností. Z těchto 149 740 rodinných domácností žilo v bytech standardních 96 % a v bytech se sníženou kvalitou 2,8 %. Nejvyšší podíl rodinných domácností bydlicích obýval byt se čtyřmi obytnými místnostmi (33,5 %) a byt s pěti a více místnostmi (28,1 %), naopak nejnižší podíl rodinných domácností bydlel v bytech s jednou obytnou místností (2,1 %) a se dvěma obytnými místnostmi (7,7 %).

Z hlediska právního využívání bytů bydlelo nejvíce rodinných domácností Plzeňského kraje ve vlastním domě (45,5 %) a v bytech v osobním vlastnictví (25,0 %) a v nájemních bytech (18 %). Nejméně rodinných domácností využívalo bydlení v družstevních bytech (3,9 %) a jiného bezplatného užívání bytu (3,2 %).

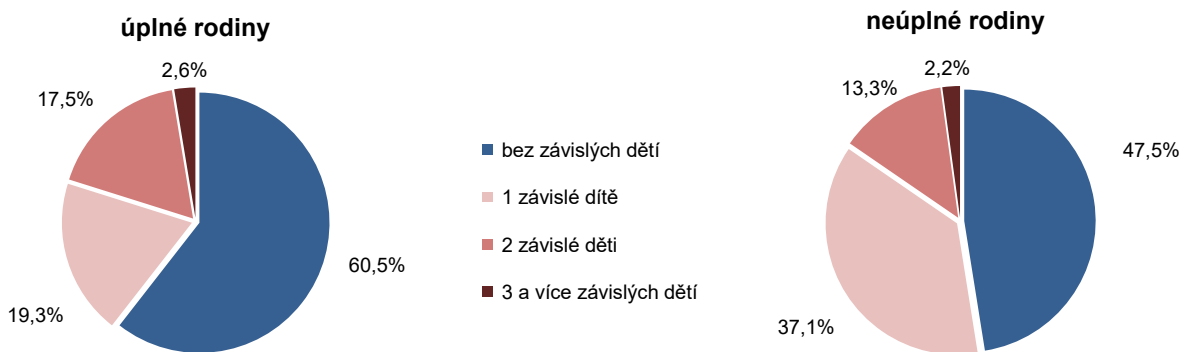
Tab. 6.2.2 Rodinné domácnosti bydlicí v bytech podle typu domácnosti a podle typu bytu, právního důvodu užívání a velikosti bytu

	Celkem	v tom hospodářcí domácnosti tvořené								2 a více rodinami
		1 rodinou								
		úplné rodiny				neúplné rodiny				
		celkem	s počtem závislých dětí			celkem	s počtem závislých dětí			
0	1		2 a více	0	1		2 a více			
Rodinné domácnosti bydlicí v bytech	149 740	117 003	70 822	22 571	23 610	29 196	13 927	10 781	4 488	3 541
z toho podle typu bytu (%):										
byty standardní	96,0	97,0	97,0	96,0	98,2	91,8	92,5	89,7	94,7	97,9
byty se sníženou kvalitou	2,8	2,2	2,2	3,0	1,4	5,4	5,2	6,4	3,5	1,8
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%):										
ve vlastním domě	45,5	47,8	47,3	44,2	52,4	33,2	39,6	26,4	30,1	71,1
v osobním vlastnictví	25,0	25,3	27,0	24,8	20,4	25,4	26,4	25,0	23,2	12,4
jiné bezplatné užívání bytu	3,2	3,5	3,5	3,0	4,0	2,4	2,0	2,6	3,3	1,4
nájemní	18,0	16,2	15,1	18,7	17,0	26,3	20,9	30,5	32,9	11,1
družstevní	3,9	3,9	3,7	4,7	3,7	4,2	4,3	4,2	4,1	1,6
z toho podle počtu obytných místností bytu (%):										
1	2,1	1,8	2,1	1,6	1,0	3,4	3,1	4,0	2,9	1,2
2	7,7	6,7	7,5	6,6	4,5	12,2	10,7	15,0	10,4	3,3
3	24,5	24,4	26,8	22,4	18,8	26,6	27,1	25,7	27,3	13,4
4	33,5	34,7	34,7	34,4	34,8	29,4	31,0	26,8	30,5	29,1
5 a více	28,1	29,5	26,0	30,6	38,9	19,8	21,0	17,1	22,8	51,1

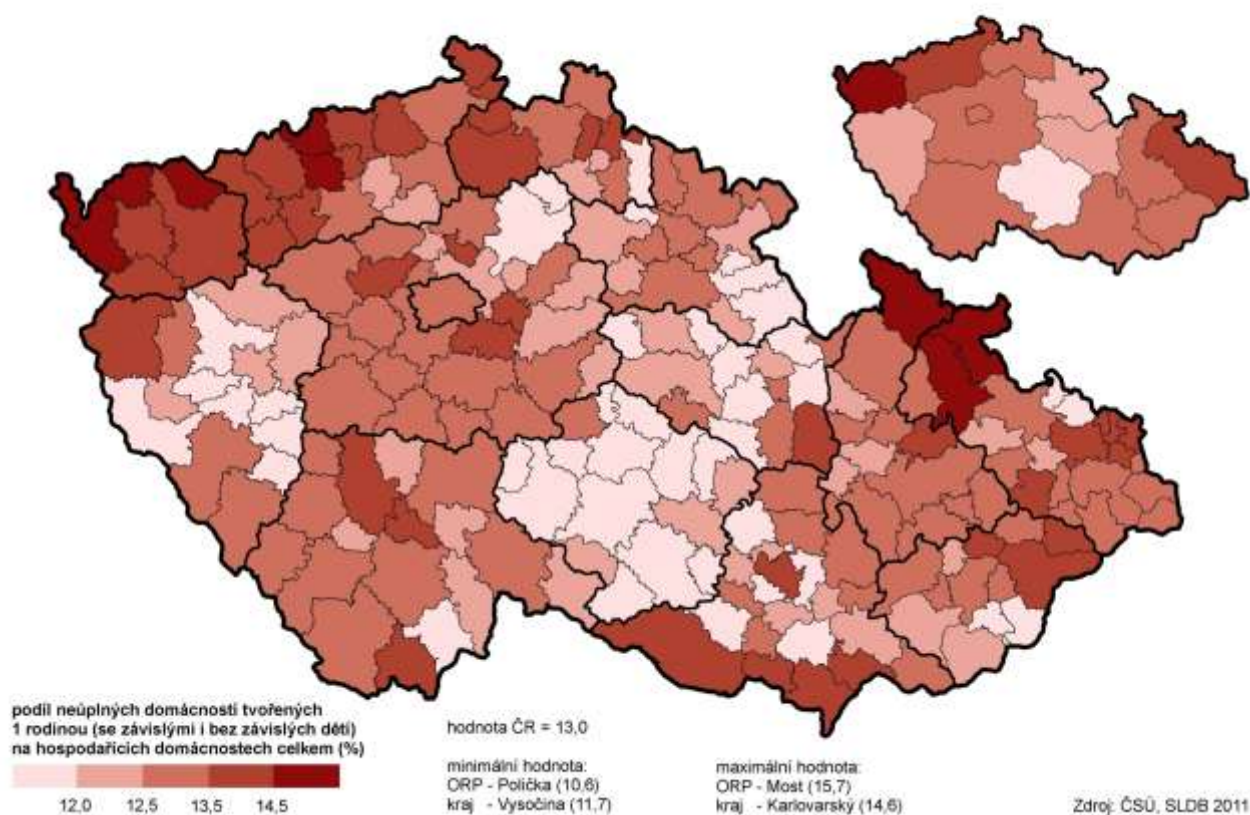
Třetí nejnižší podíl úplných rodin se závislými dětmi v Plzeňském kraji

Ze 118 056 úplných rodin tvořených 1 rodinou činily úplné rodiny se závislými dětmi 39,5 % a úplné rodiny bez závislých dětí 60,5 %. V komparaci s ostatními kraji dosáhla velikost podílu úplných rodin tvořených 1 rodinou třetí nejnižší hodnoty. Nejnižší podíl úplných rodin se závislými dětmi byl zaznamenán v krajích Hl. město Praha (38,2 %) a v Karlovarském (38,3 %) a naopak nejvyšší podíl v krajích Zlínském (43,1 %) a Středočeském (42,7 %). V ČR představoval podíl úplných rodin se závislými dětmi 41,0 %

Graf 6.3 Struktura domácností tvořených 1 rodinou podle počtu závislých dětí

Neúplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Sedmý nejvyšší krajský podíl neúplných rodin se závislými dětmi

Největší počet rodinných domácností tvořených 1 rodinou byl dvoučlenný

Ve struktuře 29 595 neúplných rodin tvořených 1 rodinou byly zastoupeny rodiny se závislými dětmi (52,5 %) a bez závislých dětí (47,5 %). Nejnižší podíly neúplných rodin se závislými dětmi se vyskytovaly na Moravě v krajích Zlínském (46,4 %), Vysočina (48,5 %) a Jihomoravském (48,6 %). Nejvyšší podíly neúplných rodin se závislými dětmi byly zjištěny v krajích s vysokou nezaměstnaností Ústeckém (58,4 %) a Karlovarském (56,2 %). Plzeňský kraj patřil z hlediska neúplných rodin se závislými dětmi ke krajům průměrným (7. nejvyšší podíl) a byl srovnatelný s podílem v ČR (52,4 %). Největší počet rodinných domácností tvořených 1 rodinou bylo dvoučlenných (44,5 %) a tříčlenných (27,3 %). Dříve tradiční čtyřčlenné domácnosti byly v tomto pořadí až na třetím místě (22,4 %). Na rodinnou domácnost tvořenou 1 rodinou připadlo v průměru 2,92 osob, z toho s vlastním příjmem bylo 1,47 osob.

*Nejvyšší ekonomické aktivity dosahovaly úplné rodiny se závislými dětmi
Nejvyšší ekonomická neaktivita byla zjištěna v neúplných rodinách bez závislých dětí*

Ze 147 651 rodinných domácností tvořených 1 rodinou bylo zjištěno 99 996 ekonomicky aktivních tj. 67,7 % a ekonomicky neaktivních 42 628 domácností tj. 28,9 %. Ekonomická aktivita byla nezjištěna v 5 027 rodinných domácnostech tj. 3,4 %.

Ekonomická aktivita úplných rodin představovala 68,7 % a byla o 4,9 procentních bodů vyšší než ekonomická aktivita neúplných rodin. V rámci krajů ČR patřil Plzeňský kraj ke krajům s nižší ekonomickou aktivitou úplných rodin (9. nejvyšší podíl). Nejvyšší ekonomické aktivity úplných rodin dosáhl kraj Hl. město Praha (72,4 %) a naopak nejnižší kraj Moravskoslezský (67,5 %).

V úplných i neúplných rodinách se závislými dětmi bylo dosaženo vyšší ekonomické aktivity než v rodinách úplných a neúplných s nezávislými dětmi. Ekonomická aktivita úplných rodin se závislými dětmi činila 95,2 %, ekonomická neaktivita 2,4 % a nezjištěná ekonomická aktivita rovněž 2,4 %. Ekonomická aktivita neúplných rodin se závislými dětmi představovala 79,6 %, ekonomická neaktivita 13,6 % a nezjištěná ekonomická aktivita 6,7 %.

Ekonomická aktivita úplných rodin bez závislých dětí představovala 51,5 %, ekonomická neaktivita 45,5 % a nezjištěná ekonomická aktivita 3,0 %. Nejnižší ekonomické aktivity 46,3 % dosahovaly neúplné rodiny bez závislých dětí, zároveň tyto rodiny dosahovaly vůbec nejvyšší ekonomické neaktivity 48,6 %.

Tab. 6.2.3 Domácnosti tvořené 1 rodinou podle typu rodiny a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	v tom					
		úplné rodiny			neúplné rodiny		
		celkem	v tom		celkem	v tom	
			bez závislých dětí	se závislými dětmi		bez závislých dětí	se závislými dětmi
Domácnosti tvořené 1 rodinou	147 651	118 056	71 475	46 581	29 595	14 052	15 543
v tom ekonomická aktivita osoby v čele domácnosti (%):							
ekonomicky aktivní	67,7	68,7	51,5	95,2	63,8	46,3	79,6
v tom:							
zaměstnaná	94,7	95,8	94,9	96,6	90,0	91,5	89,3
nezaměstnaná	5,3	4,2	5,1	3,4	10,0	8,5	10,7
ekonomicky neaktivní	28,9	28,5	45,5	2,4	30,2	48,6	13,6
ekonomická aktivita nezjištěna	3,4	2,8	3,0	2,4	6,0	5,1	6,7

*Nejvyšší podíl manželských párů žije v Klatovech
Nejvyšší podíl párů ve faktickém manželství byl zjištěn v Plzni*

V Plzeňském kraji bylo ze 118 056 rodinných domácností tvořených 1 úplnou rodinou 88,1 % manželských párů a 11,7 % faktických manželství, 0,2 % připadla na registrovaná partnerství a faktická partnerství. Nejvyšší podíl manželských párů byl zjištěn v Klatovech 90,1 %. Druhou nejčetnější skupinu tvořily obce velikostní skupiny s počtem obyvatel 500 až 999, kde podíl manželských párů činil 90,0 %. Zároveň se v těchto obcích vyskytoval nejnižší podíl faktických manželství. V Klatovech dosáhl podíl faktických manželství 9,6 % a 9,8 % v obcích velikostní kategorie 500 až 999 obyvatel.

Nejnižší podíl 85,9 % manželských párů bydlel v Plzni a druhý nejnižší podíl 87,4 % v obcích velikostní skupiny 5 000 až 9 999 obyvatel. Současně v těchto obcích žil nejvyšší podíl párů ve faktickém manželství v Plzni 13,9 % a 12,3 % v obcích od 5000 až 9 999 obyvatel.

Největší část úplných rodinných domácností manželských párů a faktických manželství byla bez závislých dětí

Z rodinných domácností manželských párů a faktických manželství tvořených 1 úplnou rodinou (117 827) bylo bez závislých dětí 60,5 %, s 1 závislým dítětem 19,3 %, se 2 závislými dětmi 17,6 % se 3 závislými dětmi 2,3 % a se 4 a více závislými dětmi 0,32 %. Na 1 rodinu připadl v průměru 0,63 závislých dětí. Podle věku manželky/drušky se vyskytoval nejvyšší podíl manželství ve věku 55 let a více 38,8 % a 22,4 % ve věkové kategorii 35 až 40 let, nejnižší podíl 2 % byl zaznamenán ve věkové kategorii 15 až 24 let.

Nejvyšší podíl žen měl úplné střední vzdělání s maturitou vč. nástavbového studia
 Nejvyšší podíl mužů měl střední vzdělání včetně vyučení bez maturity
 Ekonomická aktivita úplných domácností tvořených 1 rodinou manželskými páry a faktickými manželstvími činila 68,7 %

Ze 117 827 úplných rodinných domácností tvořených 1 rodinou manželskými páry a faktickými manželstvími mělo vysokoškolské vzdělání 11,5 % žen a 14,3 % mužů, úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového studia 38,9 % žen a 29,8 % mužů, střední vzdělání včetně vyučení bez maturity 32,5 % žen a 46,8 % mužů, základní vč. neukončeného 15,4 % žen a 7,4 % mužů, bez vzdělání 0,2 % žen a 0,1 % mužů.

Podle ekonomické aktivity osoby v čele rodiny dosahovalo ze 117 827 úplných domácností tvořených 1 rodinou manželskými páry a faktickými manželstvími 68,7 % ekonomické aktivity, 28,5 % ekonomické neaktivity a u 2,8 % případů byla ekonomická aktivita nezjištěna. Z celkového počtu ekonomicky aktivních (80 968) bylo 95,8 % zaměstnaných osob a 4,2 % nezaměstnaných osob.

Podle postavení v zaměstnání byla struktura celkového počtu zaměstnaných (77 584) tvořena ze 75,5 % zaměstnanci, z 15,8 % osobami pracujícími na vlastní účet a 5,3 % zaměstnavateli. Z této skupiny zaměstnaných bylo nezjištěno 3,6 %.

Z celkového počtu 116 776 úplných rodinných domácností bydlících tvořených 1 rodinou manželskými páry a faktickými manželstvími bydlelo 47,8 % ve vlastním domě, 25,3 % v bytě v osobním vlastnictví, 16,2 % v nájemních bytech, 3,8 % v družstevních bytech a 3,5 % v jiném bezplatném užívání.

Největší podíl úplných rodinných domácností tvořených 1 rodinou manželskými páry a faktickými manželstvími bydlel ve vlastním domě.

Tab. 6.2.4 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	jiné bezplatné užívání	nájemní	družstevní
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech	116 776	47,8	25,3	3,5	16,2	3,9
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:						
zaměstnaní	76 923	48,4	24,5	2,9	17,0	4,3
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	58 124	45,6	26,5	2,8	18,0	4,6
zaměstnavatelé	4 088	66,1	15,2	2,8	9,8	2,4
osoby pracující na vlastní účet	11 955	56,5	19,0	3,5	13,9	3,5
ostatní a nezjištěno	2 756	47,0	21,2	1,9	20,2	3,7
nezaměstnaní	3 333	40,4	21,4	2,8	27,6	3,8
ekonomicky neaktivní	33 310	48,2	28,1	5,2	12,7	3,1
ekonomická aktivita nezjištěna	3 210	35,3	18,2	1,5	20,7	3,2

Téměř každá pátá rodina byla neúplná

Z celkového počtu rodinných domácností tvořených 1 rodinou byla zhruba každá pátá rodinná domácnost neúplná. V čele této neúplné rodinné domácnosti stála v 80,7 % žena a ve zbývajících 19,3 % muž. Celkový počet domácností v čele s ženou (23 870) byl z 54,3 % tvořena závislými dětmi a ze 45,7 % bez závislých dětí. Z celkového počtu domácností v čele s mužem (5 725) bylo 45,1 % domácností se závislými dětmi a 54,9 % domácností bez závislých dětí.

Nejvyšší podíl žen v čele neúplné domácnosti byl ve věkové kategorii 35 až 39 let

Největší počet žen (16,3 %) stojících v čele neúplné rodiny se vyskytoval ve věkové kategorii 35 až 39 let, druhou nejčetnější věkovou skupinu (14,8 %) představovaly ženy ve věkové kategorii 40 až 44 let. Nejmenší podíl žen 0,4 % stojících v čele neúplné rodiny byl zaznamenán ve věkové kategorii 15 až 19 let.

Nejvyšší podíl mužů v čele neúplné domácnosti byl ve věkové kategorii 45 až 49 let

Největší počet mužů (14,3 %) stojících v čele neúplné rodiny byl ve věkové skupině 45 až 49 let, druhou nejčetnější věkovou skupinu (13,3 %) tvořili muži ve věkové kategorii 50 až 54 let. Stejně jako u žen byl zjištěn nejmenší počet mužů (1 %) ve věkové kategorii 15 až 19 let.

Ekonomická aktivita neúplných rodin v čele s mužem činila 68,1 % a byla o 5,3 procentních bodu vyšší než ekonomická aktivita neúplných rodin v čele s ženou

Ekonomická aktivita neúplných rodinných domácností v čele s ženou činila 62,8 % a v čele s mužem 68,1 %. Ekonomická aktivita neúplných rodin se závislými dětmi v čele s ženou dosáhla 42,8 % a v čele s mužem 37,7 %. V neúplných rodinách bez závislých dětí v čele s ženou byla zjištěna ekonomická aktivita 20,0 % a v čele s mužem 30,4 %.

Tab. 6.2.5 Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou podle počtu závislých dětí a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	V čele muž	v tom s počtem závislých dětí			V čele žena	v tom s počtem závislých dětí		
		0	1	2 a více		0	1	2 a více
Neúplné rodiny	5 725	3 146	1 983	596	23 870	10 906	8 995	3 969
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:								
zaměstnaní	3 579	1 580	1 510	489	13 425	4 373	6 347	2 705
v tom podle postavení v zaměstnání:								
zaměstnanci	2 578	1 160	1 070	348	11 262	3 665	5 317	2 280
zaměstnavatelé	202	84	90	28	251	84	120	47
osoby pracující na vlastní účet	625	253	279	93	1 106	355	509	242
ostatní vč. nezjištěno	174	83	71	20	806	269	401	136
nezaměstnaní	319	158	129	32	1 561	395	800	366
ekonomicky neaktivní	1 366	1 174	165	27	7 582	5 658	1 187	737
ekonomická aktivita nezjištěna	461	234	179	48	1 302	480	661	161

6.3. Nerodinné domácnosti

Plzeňský kraj patří ke krajům s vyšším podílem nerodinných domácností

V Plzeňském kraji se vyskytovalo 91 191 nerodinných domácností, což představovalo 37,6 % ze všech hospodařících domácností. Oproti krajům ČR patřil Plzeňský kraj ke krajům s vyšším podílem nerodinných domácností (10. nejvyšší podíl). V ČR dosáhl podíl nerodinných domácností z celkového počtu hospodařících domácností 37,4 %.

Tab. 6.3.1 Nerodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Nerodinné domácnosti	91 191	2 917	6 135	6 839	21 929	15 235	3 515	34 621
v tom:								
domácnosti jednotlivců	79 334	2 575	5 425	6 082	19 343	13 396	3 118	29 395
z toho ženy (%)	53,8	47,3	49,3	49,3	53,4	55,7	57,9	55,2
vícečlenné nerodinné domácnosti	11 857	342	710	757	2 586	1 839	397	5 226
z toho domácnosti prarodičů s vnoučaty (%)	7,6	9,9	11,4	9,8	9,6	7,6	10,3	5,5

Nižší podíly nerodinných domácností žily na Moravě

Nižší podíly nerodinných domácností byly zaznamenány především v krajích na Moravě Vysočina 31,7 % a Zlínský 32,1 %, které představují oblast, kde žije větší podíl věřících a kde větší část obyvatelstva dává přednost životu v tradiční rodině. Naopak kraje, kde existuje vysoká nezaměstnanost, vykazují vyšší podíly nerodinných domácností (Karlovarský 41,4 % a Ústecký 40,3 %). Úplně nejvyššího podílu nerodinných domácností (47,3 %) bylo dosaženo v Hl. městě Praze, kde vysoký životní standard nabízí větší rozvoj nezávislosti a ničím neomezený životní styl.

V okresech Plzeňského kraje žil nejnižší podíl nerodinných domácností v okrese Plzeň-sever

V okresech Plzeňského kraje se podíly nerodinných domácností pohybovaly v rozmezí od 31,3 % do 43,1 %. Nejvyššího podílu nerodinných domácností bylo dosaženo v okresech Plzeň-město (43,1 %) a Tachov (36,7 %), naopak nejnižšího v okresech Plzeň-sever (31,3 %) a Plzeň-jih (34,4 %).

Nejnižší podíl nerodinných domácností se vyskytoval v obcích do 199 obyvatel. Nerodinné domácnosti byly z 87 % tvořeny domácnostmi jednotlivců. Nejvyšší podíl domácností jednotlivců bydlel v bytových domech. V domácnostech jednotlivců žil nejvyšší podíl mužů ve věkové kategorii 30 až 49 let a nejvyšší podíl žen ve věkové kategorii 75 let a více.

Podle velikostních skupin obcí byly zjištěny nejnižší podíly nerodinných domácností v obcích do 199 obyvatel 3,2 % a v Klatovech 3,9 %. Nejvyšší podíly byly zaznamenány v Plzni 38,0 % a 24,0 % v obcích od 1 000 až 4 999 obyvatel.

Struktura nerodinné domácnosti byla tvořena z 87,0 % domácnostmi jednotlivců a 13 % vícečlenných domácností. Ze 79 334 domácností jednotlivců bydlelo 38,2 % v rodinných domech, 56,0 % v bytových domech, v ostatních budovách 2,7 %, mimo byty včetně zařízení bydlelo 3,1 %. Z 11 857 vícečlenných domácností obývalo 34,2 % v rodinné domy, 59,4 % v bytové domy, 3,1 % ostatní budovy, mimo byty včetně zařízení bydlelo 3,3 %.

V nerodinných domácnostech jednotlivců převažovaly ženy (53,8 %). V těchto nerodinných domácnostech žilo o 6 088 více žen než mužů. V nerodinných domácnostech jednotlivců se vyskytovalo nejvíce (37,2 %) mužů ve věkových kategoriích 30 až 49 let a 25,9 % u věkové kategorie 50 až 64 let. V nerodinných domácnostech jednotlivců žil největší počet žen (28,9 %) v nejvyšší věkové kategorii 75 let a více. Další skupiny s vyšší četností tvořily ženy ve věku 50 až 64 let (23,5 %) a 65 až 74 let (22,0 %). Naopak nejméně mužů (9,3 %) jednotlivců bylo zjištěno ve věkové skupině 75 let a více a jednotlivých žen (10,3 %) ve věkové skupině do 29 let.

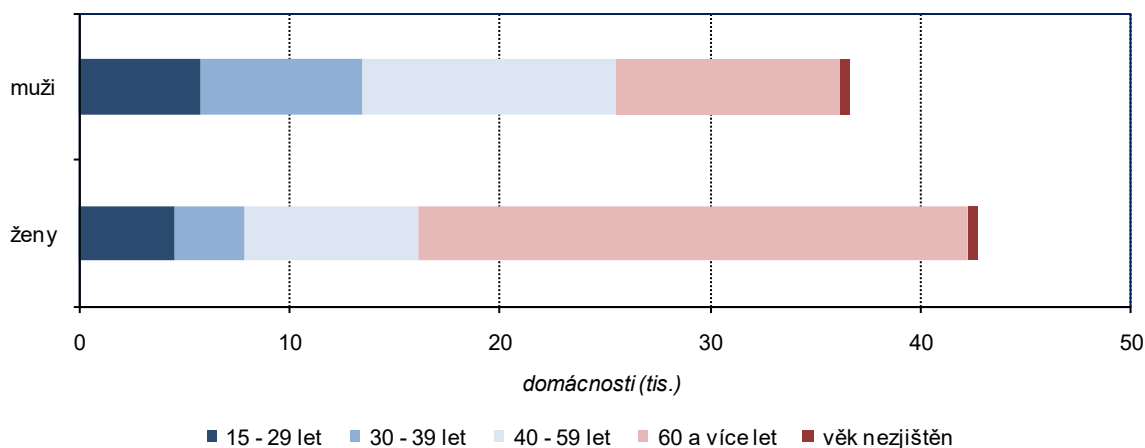
Tab. 6.3.2 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví, rodinného stavu, ekonomické aktivity a věku

	Muži celkem	z toho rodinný stav (%)				Ženy celkem	z toho rodinný stav (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Domácnosti jednotlivců	36 623	43,3	15,3	29,5	11,6	42 711	19,3	9,5	22,9	48,1
v tom podle ekonomické aktivity:										
zaměstnaní	19 484	50,4	14,5	32,4	2,6	12 595	40,9	13,2	33,2	12,7
nezaměstnaní	2 179	56,0	8,0	34,8	1,2	1 288	40,1	12,7	37,6	9,5
nepracující důchodci	9 327	18,8	16,0	28,0	37,2	25 457	3,6	6,0	17,7	72,7
ostatní ekonomicky neaktivní	902	82,8	5,8	10,2	1,0	1 081	73,6	14,5	8,8	2,9
nezjištěno	4 731	48,9	22,0	21,9	4,9	858	64,9	60,4	34,8	6,6
v tom podle věku:										
do 29 let	5 737	93,0	5,1	1,6	0,0	4 486	90,2	6,7	2,8	0,0
30 - 49 let	13 633	51,1	15,8	32,5	0,4	6 030	43,0	20,2	34,4	2,1
50 - 64 let	9 483	23,8	19,9	49,0	7,0	10 049	6,6	16,1	45,9	31,4
65 - 74 let	3 926	16,9	20,8	32,9	29,3	9 403	3,7	7,3	21,1	67,9
75 let a více	3 397	7,1	12,6	9,9	70,2	12 342	2,1	1,9	7,9	88,1
nezjištěný věk	447	87,0	3,1	2,2	0,2	401	83,3	3,7	1,7	5,0

V nerodinných domácnostech jednotlivců mužů tvořili nejvyšší podíl svobodní muži.

Podle rodinného stavu žilo v domácnostech jednotlivců nejvíce mužů svobodných 43,3 % a rozvedených 29,5 %, zatímco v domácnostech jednotlivých žen byla nejsilněji zastoupena skupina ovdovělých žen 48,1 % a rozvedených žen 22,9 %. Nejméně mužů jednotlivců bylo ve skupině ovdovělých (11,6 %) a nejméně jednotlivých žen ve skupině vdaných (9,3 %).

Graf 6.4 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a věku

Významně rozdílná ekonomická aktivita mezi nerodinnými domácnostmi jednotlivců mužů a žen

Z nerodinných domácností jednotlivců, kteří bydlí samostatně, využívala největší část bydlení v osobním vlastnictví

Ekonomická aktivita v nerodinných domácnostech jednotlivců činila u mužů 59,2 % a u žen 32,5 %. Poměrně rozdílná ekonomická aktivita mezi muži a ženami byla ovlivněna vysokým podílem žen ve věku 75 let a více, které jsou ekonomicky neaktivní.

Z celkového počtu nerodinných domácností jednotlivců (79 334) bydlelo v bytě samostatně 84,3 %, v bytě s dalšími hospodářskými domácnostmi 12,6 % a mimo byty 3,1 %. Samostatný byt obývalo 66 899 nerodinných domácností jednotlivců a z těchto domácností využívala největší část bydlení v osobním vlastnictví (28,0 %). Druhou nejčetnější skupinu představovalo bydlení ve vlastním a nájemním bytě (24,7 %). Nejmenší část domácností jednotlivců žila v družstevním bytě (3,4 %).

Tab. 6.3.3 Domácnosti jednotlivců bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a podle ekonomické aktivity a postavení v zaměstnání obyvatel bytu

	Bydlící samostatně v bytě	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				Bydlící v bytě s dalšími HD
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní	
Domácnosti jednotlivců	66 899	24,7	28,0	24,7	3,4	9 986
v tom ekonomická aktivita:						
zaměstnaní	26 845	22,0	30,9	27,6	4,0	4 344
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	21 350	20,3	32,5	28,5	4,2	3 282
zaměstnavatelé	823	37,4	23,1	18,7	3,3	150
pracující na vlastní účet	3 246	29,8	24,1	23,7	3,5	636
ostatní vč. nezjištěno	1 426	21,7	27,1	27,0	3,0	276
nezaměstnaní	2 715	19,8	22,5	32,1	3,9	590
ekonomicky neaktivní	33 214	28,9	28,1	22,7	3,1	2 990
nezjištěná ekonomická aktivita	4 125	11,4	11,8	16,7	2,0	2 062

Osmý nejnižší krajský podíl vícečlenných domácností

Vícečlenné domácnosti prarodičů tvořily nejvíce domácností s prarodičem ženou

V Plzeňském kraji bylo zjištěno 11 857 vícečlenných nerodinných domácností, což činilo 3,8 % z celkového počtu nerodinných domácností. V porovnání s ostatním kraji patřil Plzeňský kraj k průměrným krajům (8. nejnižší podíl).

Domácností prarodičů s vnoučaty (904) představovaly 7,6 % z vícečlenných nerodinných domácností, z toho v bytech žilo 897 domácností s vnoučaty. Z těchto bydlících domácností prarodičů s vnoučaty byly zastoupeny nejvíce domácnosti prarodiče ženy s nezávislými dětmi (49,4 %) a se závislými dětmi (27,5 %), nejméně domácnosti obou prarodičů bez závislých dětí 2,1 %.

Ostatní vícečlenné nerodinné domácnosti (10 953) tvořily 92,4 % z vícečlenných

nerodinných domácností, z toho v bytech bydlelo 96,5 % ostatních vícečlenných domácností.

Nejvyšší ekonomické aktivity bylo dosaženo ve dvoučlenných nerodinných domácnostech

Průměrná ekonomická aktivita činila 69,3 % dvoučlenných, 18,1 % tříčlenných, 7,0 % čtyřčlenných a 5,5 % pěti a vícečlenných domácností. Na 1 vícečlennou nerodinnou domácnost připadlo v průměru 2,57 osob, z toho vlastní příjem mělo 1,43 %.

Tab. 6.3.4 Vícečlenné nerodinné domácnosti podle počtu členů a počtu ekonomicky aktivních osob

	Celkem	v tom s počtem členů (%)				Průměrný počet členů domácnosti	
		2	3	4	5 a více	celkem	z toho s vlastním příjmem
Vícečlenné nerodinné domácnosti	11 857	69,3	18,1	7,0	5,5	2,57	1,43
v tom s počtem ekonomicky aktivních osob:							
0	3 814	75,1	15,8	6,1	3,0	2,42	0,67
1	3 834	75,2	16,2	5,5	3,0	2,40	1,39
2	3 392	72,9	17,7	5,7	3,7	2,44	1,86
3	538	x	59,5	20,4	20,1	3,78	2,78
4 a více	279	x	x	29,7	70,3	6,40	4,74

*Největší část vícečlenných nerodinných domácností bydlela v bytových domech ve třípokojových bytech
Nejvyšší podíl vícečlenných nerodinných domácností bydlel v nájemních bytech*

V bytech bydlelo 11 468 vícečlenných nerodinných domácností, tj. 96,7 % z celkového počtu nerodinných domácností. Z těchto bydlících domácností využívalo bydlení v rodinných domech 35,4 %, v bytových domech 61,4 % a mimo budovy 3,2 %. Nejvíce vícečlenných domácností žilo ve třípokojových (22,1 %) a čtyřpokojových (18,1 %) bytech. Přibližně stejný počet vícečlenných domácností obýval dvoupokojové byty (12,5 %) a pěti a vícepokojové byty (12,4 %). V bytech s jednou místností bydlelo 5,7 % vícečlenných domácností.

Největší část vícečlenných nerodinných domácností využívala bydlení v nájemních bytech 25,0 % a ve vlastních bytech 23,4 %. V bytech v osobním vlastnictví bydlelo 17,8 % vícečlenných domácností. Nejmenší podíl vícečlenných domácností využíval jiného bezplatného využívání bytu 2,7 % a bydlení v družstevních bytech 1,7 %.

7. Domy a byty

Závěry populačního cenzu SLDB 2011 přinášejí ucelený pohled na problematiku stavu domovního a bytového fondu v Plzeňském kraji a umožňují hodnocení z celé řady aspektů. Vzhledem k tomu, že jednotlivé údaje o bydlení jsou šetřeny v závislosti na demografických, sociálních a ekonomických podmínkách jednotlivých domácností, lze z nich i vyhodnotit úroveň bydlení příslušné části obyvatelstva. Hlediska hodnocení struktury domovního fondu jsou různá a přecházejí od kvantitativních po kvalitativní (např. průměrné stáří domovního a bytového fondu, velikost bytu zejména v souvislosti s plochou a počtem pokojů, technická vybavenost, doba výstavby, obsazenost bytu v návaznosti na typ domácnosti apod.). Do celkového počtu domů jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení (bez ohledu na obydlenost), objekty s byty (bytem) a ubytovací zařízení bez bytu, pokud slouží k bydlení (např. dětské domovy, ústavy sociální péče, penzióny pro důchodce, azylová zařízení apod.). Na rozdíl od roku 2001 se nezjišťovala ani u domů ani u bytů kategorie „obydlen přechodně“. Ve srovnání s rokem 2001 je odlišné vymezení obytné místnosti, do obytných místností je nyní zahrnuta i kuchyň, pokud splňuje parametry obytné místnosti (tzn. pokud má plochu 8 m² a větší). Stejně tak je rozdílné proti SLDB 2001 pojetí obytné plochy bytu, která je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu minimálně 8 m². V minulém sčítání se započítávala do obytné plochy bytu z kuchyně pouze plocha přesahující 12 m². Bývalé čtyři kategorie bytu jsou nahrazeny rozdělením bytů na byty standardní a byty se sníženou kvalitou.

7.1. Charakteristika domovního fondu

V Plzeňském kraji je obydleno více než 80 % domovního fondu

Domovní fond v Plzeňském kraji zahrnoval k rozhodnému datu sčítání (26. 3. 2011) celkem 131 052 domů, z nichž bylo více jak 80 % obydleno. Z pohledu jednotlivých okresů tvoří rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší **obydleností** téměř 20 procentních bodů. Pouze tři okresy mají podíl obydlivosti vyšší než průměr kraje, maximální hodnoty dosáhly okresy Plzeň-město (91,1 %), Plzeň-sever (85 %) a Tachov (86,1 %). Okres Tachov má (kromě specifického okresu Plzeň-město s krajským městem) také nejvyšší podíl bytových domů, což se promítá vzhledem k vysoké obydlivosti těchto domů, i do vysoké hodnoty obydlivosti celkem. Nejnižší obydlivost mezi okresy vykazuje okres Klatovy, území s méně zalidněnými částmi území. V porovnání obydlivosti v rámci správních obvodů ORP lze dojít k podobným výsledkům. Nejvyšší podíl obydlivosti domů (nad 80 %) mají ORP Plzeň, Tachov, Nýřany, Stod, Stříbro a Kralovice. Naopak nejnižší obydlivost (pod 70 %) mají ORP Horažďovice, Sušice a Nepomuk. Srovnáme-li obydlivost domů podle velikostních skupin obcí, lze obecně konstatovat, že s rostoucím počtem obyvatel v obcích roste i podíl obydlivosti domů. Ve výsledcích ze vztahu velikostní struktury obcí k domovnímu fondu byly nejvíce zastoupeny obce z velikostní skupiny 1 000 až 4999 obyvatel, a to jak v obydlených domech (34,4 %), tak i v neobydlených (32,5 %). V obydlených domech v této velikostní skupině tvoří převážnou část rodinné domy (89,6 %). Celorepublikový podíl obydlených domů činil 83,4 %. Pouze Hl. město Praha překročilo hranici 90 % a kraje Moravskoslezský a Karlovarský se jí přiblížily. Plzeňský kraj se svou hodnotou 80,8 % (mj. o 2,6 procentního bodu pod republikovým průměrem) se umístil na žebříčku nejvyšších hodnot na desátém místě. Tři kraje nedosáhly hranice 80 % a to Jihočeský, Vysočina a Liberecký. V hodnocení podílu neobydlených domů se Plzeňský kraj umístil na 5. nejvyšším místě v ČR.

S rostoucí velikostní kategorií obcí klesá podíl rodinných domů a roste zastoupení domů bytových

Podíl rodinných domů je dále vyšší ve velikostní kategorii 500 až 999 obyvatel. Podíl bytových domů je naopak nejvyšší v kategorii obcí s 2 000 až 4 999 a 10 000 až 19 999 obyvateli. V těchto kategoriích je soustředěna téměř polovina měst Plzeňského kraje. Obecně lze říci, že z hodnocení podílů podle druhu bytové stavby lze usuzovat, že s růstem velikosti obce klesá podíl rodinných domů. U bytových domů jsou vyšší hodnoty dosaženy ve městech. Meziokresní srovnání ukazuje nejvyšší podíl rodinných domů v okresech Plzeň-jih (92,6 %), Rokycany (92,1 %) a Plzeň-sever (91,3 %), tyto okresy tvoří zčásti zázemí krajského města a projevují se u nich výrazně suburbanizační procesy. V obcích do 199 obyvatel dosahuje podíl rodinných domů 96,2 % a podíl bytových domů jen 2,5 %, v městě Plzni činí podíl rodinných domů 64,3 % a bytových domů 30,8 %.

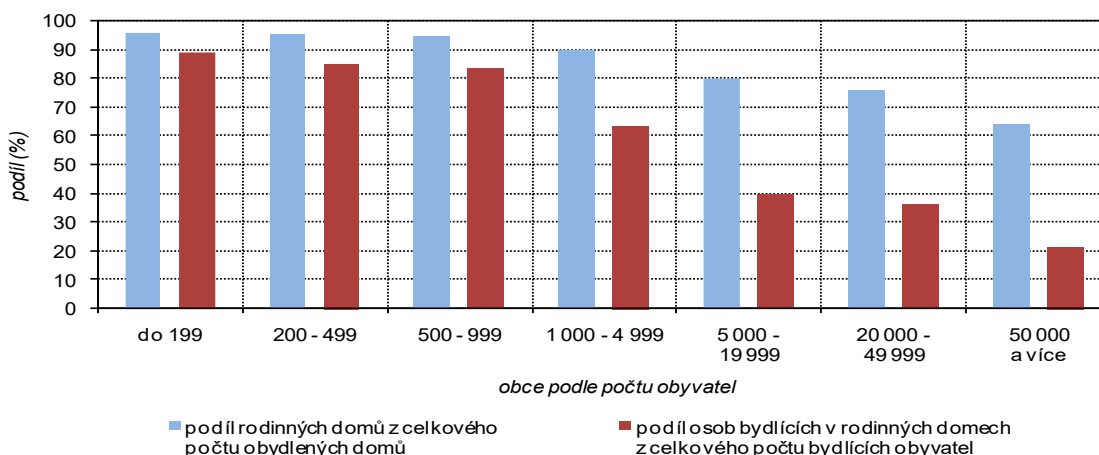
Jen ve městě Plzni tvoří procentní zastoupení z celkového počtu domů více jak jednu desetinu

Město Plzeň jako reprezentant velikostní skupiny 50 000 a více obyvatel má specifické postavení. Procentní zastoupení z celkového počtu domů je 13,6 %, z toho obydlených dokonce 15,6 %. Podle druhu domu mají v Plzni nejvyšší podíl bytové domy (40,5 % z celkového počtu bytových domů v Plzeňském kraji). Tato situace je důsledkem bytové politiky minulých let, kdy výstavba nových bytů se uskutečňovala v závislosti na ekonomickém rozvoji měst a s tím spojeným i demografickým vývojem. Vzhledem k vyšší migraci ve velkých městech docházelo ke zvýšeným potřebám bytů, které byly řešeny výstavbou vícepodlažních bytových domů. Neobydlený domovní fond v Plzni činil 5,3 % z celkového počtu neobydlených domů.

Tab. 7.1.1 Domovní fond podle velikostních skupin obcí

	Domy celkem	v tom								
		obydlené							neobydlené	
		celkem	v tom						celkem	%
			rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy			
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%			
Kraj celkem	131 052	105 835	90 894	100,0	12 607	100,0	2 334	100,0	25 217	100,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	9 777	6 548	6 299	6,9	165	1,3	84	3,6	3 229	12,8
200 - 499	19 327	14 117	13 440	14,8	490	3,9	187	8,0	5 210	20,7
500 - 999	19 878	14 986	14 215	15,6	559	4,4	212	9,1	4 892	19,4
1 000 - 4 999	44 648	36 440	32 657	35,9	3 144	24,9	639	27,4	8 208	32,5
5 000 - 19 999	16 192	14 247	11 393	12,5	2 519	20,0	335	14,4	1 945	7,7
20 000 - 49 999	3 365	2 961	2 257	2,5	629	5,0	75	3,2	404	1,6
50 000 a více	17 865	16 536	10 633	11,7	5 101	40,5	802	34,4	1 329	5,3

Graf 7.1 Obydlené rodinné domy a osoby bydlící v rodinných domech podle velikostních skupin obcí

Z celkového počtu neobydlených domů s byty 97,4 % tvoří domy rodinné

Více jak 50 % neobydlených rodinných domů je užíváno k rekreačním účelům

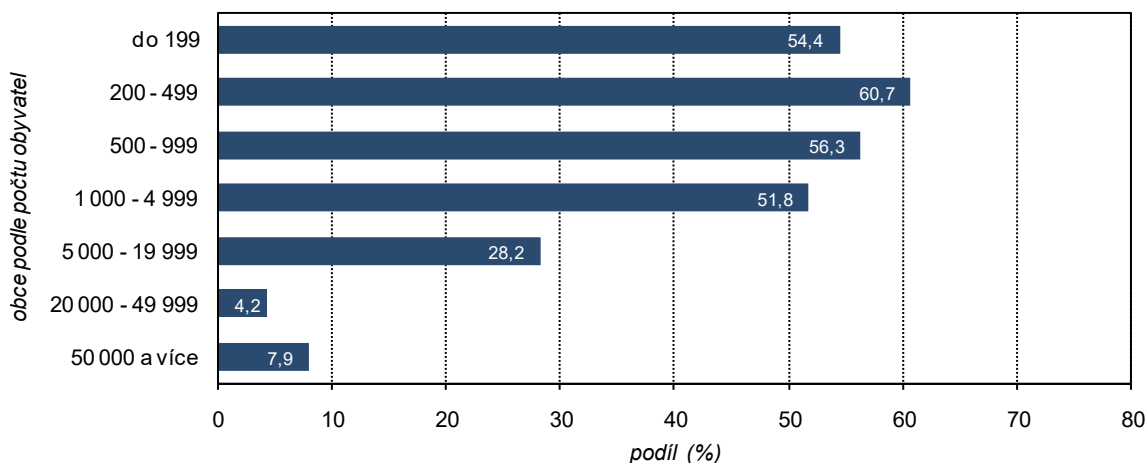
Podle výsledků SLDB 2011 dosáhl počet neobydlených domů s byty hodnoty 25 141 domů. Z tohoto počtu tvořily 97,4 % rodinné domy (1 a 2 bytové), necelé 1 % domy bytové (5 a více bytové) a cca 2 % ostatní budovy (1 bytové). Jako hlavní důvod neobydlenosti bylo uváděno u téměř poloviny domů s byty **využití k rekreačním účelům**, z 5 % byla realizována **přestavba** a u 6 % neobydlených domů s byty byla stanovena **nezpůsobilost k užívání**. U cca 34 % byl uveden jiný blíže nespecifikovaný důvod neobydlenosti.

Rodinné domy pro rekreaci tvořily více jak 50 % z celkového počtu neobydlených rodinných domů. Z lokálního hlediska velká část neobydlených domů s byty, jejichž důvodem neobydlenosti je využití pro rekreaci, je ve venkovském prostoru. Jedná se o byty v chalupách a starších rodinných domech, mnohdy ani nevyčleněných z bytového fondu. Domy sloužící k **přestavbě či nezpůsobilé k bydlení** se mohou vyskytovat ve všech velikostních kategoriích obcí (tzn. ve městech i na venkově). Stejně důvody (přestavba či nezpůsobilost k bydlení), kromě rekreačních účelů, jsou nejčastěji uváděny u domů bytových i ostatních budov. U obou těchto druhů domů nespecifikovaný důvod výrazně převyšoval ostatní uváděné důvody.

Tab. 7.1.2 Neobydlené domy s byty podle druhu a podle důvodu neobydlenosti

	Celkem		v tom					
			rodinné domy		bytové domy		ostatní budovy	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Neobydlené domy s byty	25 141	100,0	24 487	100,0	207	100,0	447	100,0
z toho z důvodu:								
změna uživatele	484	1,9	470	1,9	5	2,4	9	2,0
slouží k rekreaci	12 558	50,0	12 558	51,3	-	-	-	-
přestavba domu	1 183	4,7	1 150	4,7	22	10,6	11	2,5
dosud neobydlen po kolaudaci	184	0,7	175	0,7	2	1,0	7	1,6
pozůstalostní nebo soudní řízení	288	1,1	287	1,2	-	-	1	0,2
nezpůsobilý k bydlení	1 444	5,7	1 379	5,6	27	13,0	38	8,5
jiný důvod	8 445	33,6	7 956	32,5	143	69,1	346	77,4

Graf 7.2 Podíl neobydlených domů s byty sloužících k rekreaci z celkového počtu neobydlených domů podle velikostních skupin obcí

Bytová výstavba v minulém století a další vývoj

Prostáří domovního fondu je charakteristická značná investiční **bytová výstavba**, která od roku 1946 představuje 64,9% nově postavených domů. Největší přírůstky bytové výstavby patří do let 1946 až 1980. Koncem padesátých a začátkem šedesátých let se do popředí dostává naléhavost řešení bytové situace. Výstavba na tehdejší dobu moderních, technicky vybavených domů a bytů zlepšila věkovou strukturu a kvalitu domovního a bytového fondu. Vedruhé polovině šedesátých let a v letech sedmdesátých se zvýšila státní, podniková a družstevní výstavba. Výsledkem nové výstavby byl i růst podílu bytů ve vícepodlažních domech. V tomto období bylo v Plzeňském kraji postaveno 32 236 obydlí s byty tj. 30,5 % z celkového počtu obydlí. Další období již zaznamenávají pokles, zejména po roce 1989, kdy se úloha státních financí (různé formy dotací) značně oslabila. V posledním desetiletí (2001 až 2011) lze zaznamenat mírné zvýšení u rodinných domů i domů bytových.

Domy postavené po roce 1990 v obcích a ve správních obvodech ORP Plzeňského kraje

sídlo SO ORP s počtem obyvatel

- do 5 000
- 5 000 - 19 999
- 20 000 - 49 999
- 50 000 - 99 999
- 100 000 a více

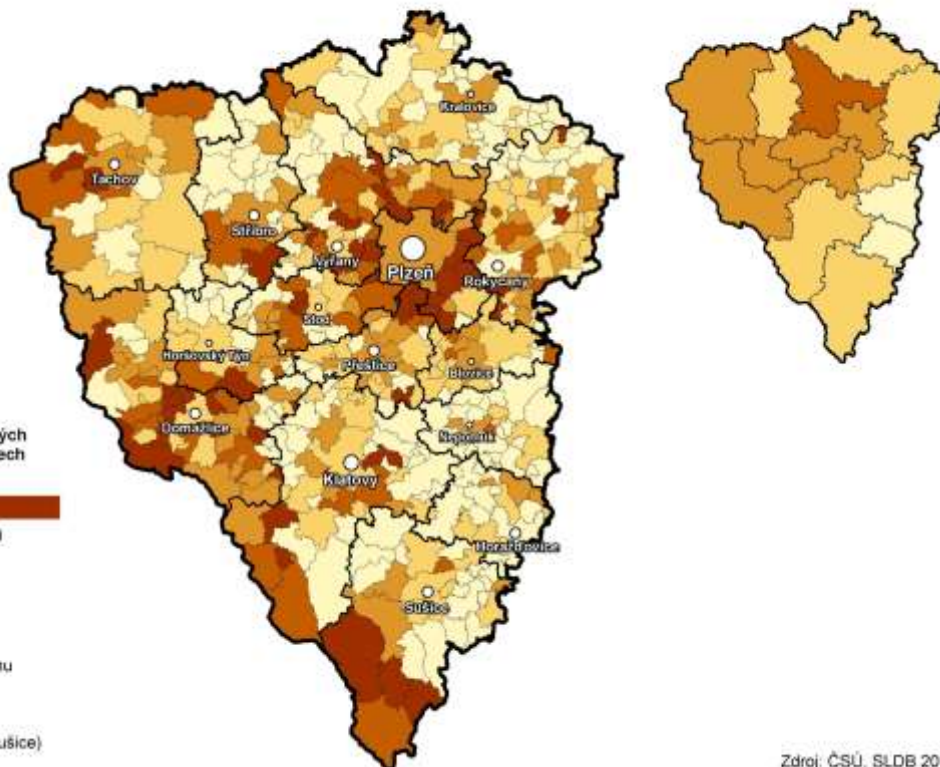
podíl obydlých domů postavených po roce 1990 na obydlých domech celkem (%)

hodnota kraje = 22,9

minimální hodnota:
obec - 4 obce bez postaveného domu
ORP - Nepomuk (16,6)

maximální hodnota:
obec - Horská Kvilda (70,6) (ORP Sušice)
ORP - Nýřany (27,7)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Průměrné stáří obydlých domů v kraji činí 51,1 let

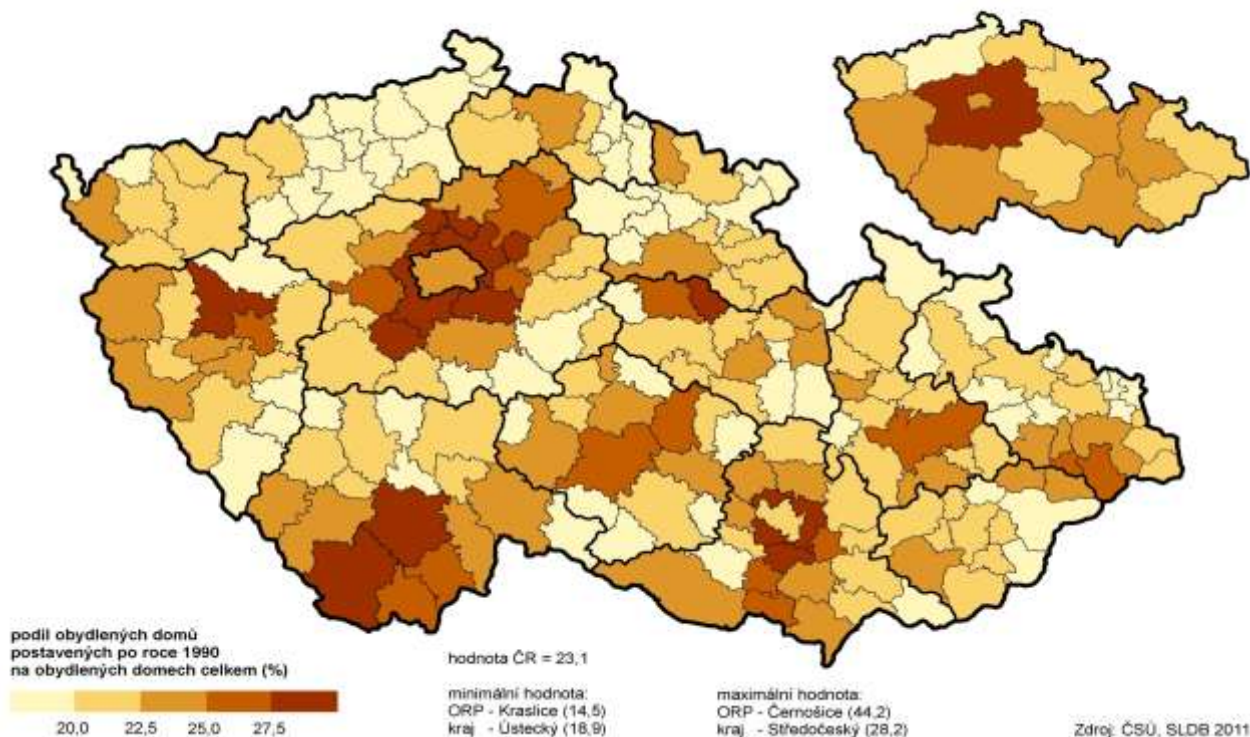
Průměrné stáří obydlých domů dosáhlo v roce 2011 hodnoty 51,1 let. Podle struktury jednotlivých druhů domů je průměrné stáří rodinných domů 51,2 let a domů bytových 50 let. U budov ostatních dosahuje průměrné stáří hodnoty 55,4 let. Značně mladší domovní fond je v městském osídlení (mimo Plzeň) než v ostatních obcích. Ve velikostní kategorii od 1 000 do 1 999, kam spadá 33,9 % všech měst Plzeňského kraje je průměrné stáří u rodinných domů 51,3 let (min. Žel. Ruda 45,8 let, max. Hostouň 60 let) a u bytových 40,5 let (min. Kladruby 29,8 let, max. Plánice 50,4 let). V následující velikostní skupině, kam spadá dalších 33,9 % měst Plzeňského kraje, je průměrné stáří 48,8 let u rodinných domů (min. Hrádek 44,7 let, max. Stod 54,5 let), u bytových domů je dosažen průměrný věk v této velikostní kategorii 47,4 let (min. Spálené Poříčí 28,9 let, max. Město Touškov 65,9 let). U dalších větších měst dosahuje průměrné stáří u rodinných domů kolem 50 let, u bytových kolem 46 let. Maxima dosahují Nýřany (RD 54 let, BD 52,2 let), minima u RD Stříbro 46,5 let, u BD Přeštice 38,3 let. Nejstarší obydlé rodinné domy mají obce do 199 obyvatel (57,7 let) a obce od 200 do 499 obyvatel (54,5 let). Nejstarší obydlé bytové domy má naopak město Plzeň (57,5 let). Z okresů má nejvyšší průměrné stáří rodinných domů Tachov (53,4 let) a naopak nejnižší okres Plzeň-město (48,1 let). Nejvyšší průměrné stáří obydlých bytových domů bylo zaznamenáno v okrese Plzeň-město (57 let) a naopak nejnižší v okrese Tachov (41,7 let).

V Plzeňském kraji bylo v období 2001 až 2011 postaveno nebo rekonstruováno 11,9 % domů z celkového počtu obydlých domů

V Plzeňském kraji bylo v období 2001 až 2011 postaveno nebo rekonstruováno 11,9 % domů z celkového počtu obydlých domů. Hodnota tohoto podílu se pohybuje mírně pod republikovým průměrem (12,2 %). V rámci České republiky se Plzeňský kraj podílem výstavby domů a jejich rekonstrukce zařadil na 5. nejvyšší místo za kraje Středočeským, Jihočeským, Jihomoravským a Pardubickým, těsně před Hl. m. Prahou. V regionu největší podíl domů z období 2001 až 2011 mají okresy Plzeň-město a Plzeň-sever (cca 14 %), nejnižší podíl má okres Klatovy (8,9 %). Mezi správními obvody

ORP má v tomto období nejvyšší podíl ORP Nýřany (16,7 %), Plzeň (14,3 %), Přeštice (13,6 %), a Stod (13,1 %), tedy správní obvody ORP ležící v zázemí krajského města. Naopak nejnižší podíl výstavby a rekonstrukce domů vykazují správní obvody klatovského okresu a to Horažďovice a Sušice, další nižší podíl vykazují i SO ORP Nepomuk.

Domy postavené po roce 1990 ve správních obvodech ORP a krajích

Tab. 7.1.3 Obydlené domy s byty podle stáří a druhu domu

	Celkem	z toho domy podle období výstavby nebo rekonstrukce								Průměrné stáří domů v letech
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	
Obydlené domy s byty	105 737	14 465	19 487	7 098	9 847	15 291	12 134	11 631	12 584	51,1
%	100,0	13,7	18,4	6,7	9,3	14,5	11,5	11,0	11,9	x
v tom:										
rodinné domy	90 894	12 761	17 969	5 332	7 600	12 591	10 697	10 664	11 445	51,2
%	100,0	14,0	19,8	5,9	8,4	13,9	11,8	11,7	12,6	x
bytové domy	12 607	1 434	1 366	1 701	2 166	2 578	1 377	758	978	50,0
%	100,0	11,4	10,8	13,5	17,2	20,4	10,9	6,0	7,8	x
ostatní budovy	2 236	270	152	65	81	122	60	209	161	55,4
%	100,0	12,1	6,8	2,9	3,6	5,5	2,7	9,3	7,2	x

V hodnocení průměrného stáří obydlých domů se kraj umístil na 6. nejvyšším místě v ČR

Převážná část obydlých domů je ve vlastnictví fyzických osob

V hodnocení průměrného stáří obydlých domů se Plzeňský kraj umístil na 6. nejvyšším místě, s hodnotou 51,1 let. Tato hodnota převyšuje republikový průměr o 1,3 roky. V porovnání podle jednotlivých druhů domů se v případě rodinných domů pohybuje Plzeňský kraj o 1,9 roku nad republikovým průměrem, v případě bytových domů o 2,4 roky pod dosaženou republikovou hodnotou.

Ze struktury domovního fondu z hlediska vlastnictví vyplývá, že převážná část domů je ve vlastnictví fyzických osob (83,0 %). Druhým největším vlastníkem domů je nová forma spoluvlastnictví vlastníků domů (8,2 %). Necelá 3 % domů má ve svém vlastnictví obec či stát a téměř 1 % bytová družstva. Skladba domovního fondu po změnách vlastnických vztahů posunula vývoj domovního fondu ve prospěch rodinných domů. Převážná část těchto domů

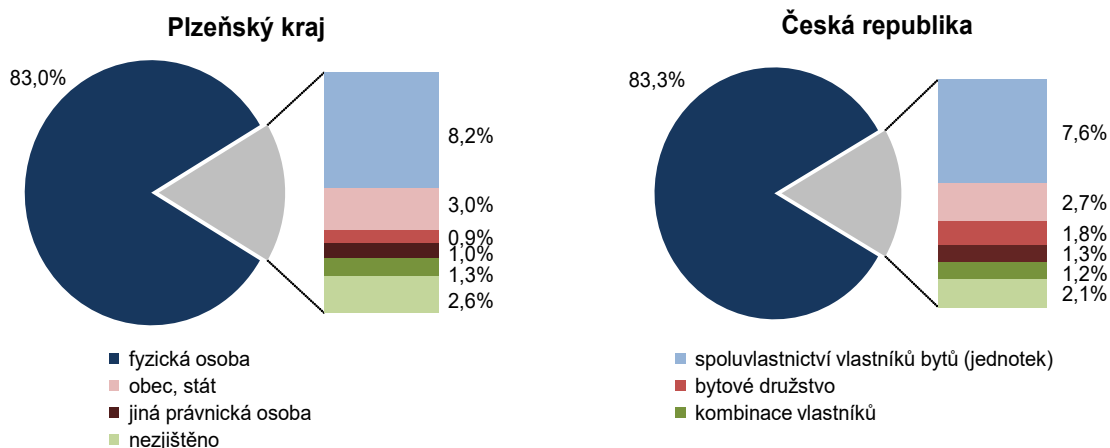
je ve vlastnictví fyzických osob (80,5 % z obydlených domů celkem). U bytových domů je situace odlišná. Téměř polovina bytových domů z obydlených bytových domů celkem je ve spoluvlastnictví vlastníků bytů, k nimž lze dále přiřadit i kombinaci vlastníků bytů a bytového družstva, v případě, že ne všichni členové bytového družstva odkoupili své podíly (byty).

Podle stáří domů je ve vlastnictví fyzických osob nejvíce obydlených domů pocházejících z období 1920 až 1990, ve vlastnictví obce a státu převládá část domů, jejichž výstavba se datuje z období 1946 až 1980. U bytových družstev je ve vlastnictví převážná část domů z období 1981 až 1990, stejně tak jako u domů ve spoluvlastnictví vlastníků bytů.

Tab. 7.1.4 Obydlené domy s byty podle druhu domu, stáří a vlastníka domu

	Celkem	z toho		Z celku podíl domů podle období výstavby nebo rekonstrukce (%)						
		rodinné domy	bytové domy	1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011	nezjištěno
Obydlené domy s byty	105 737	90 894	12 607	13,7	18,4	6,7	30,5	11,0	11,9	3,0
v tom podle vlastníka domu:										
fyzická osoba	87 793	85 127	2 249	14,5	20,2	5,9	28,2	11,8	12,7	0,9
obec, stát	3 124	578	2 154	19,4	14,1	11,8	32,1	13,3	13,1	0,8
bytové družstvo	970	69	898	0,7	3,2	6,2	50,0	8,8	5,3	1,0
jiná právnická osoba	1 037	406	348	25,6	15,1	7,5	30,8	10,1	8,1	1,1
spoluvlastnictví vlastníků bytů	8 687	3 283	5 370	7,4	10,6	14,4	54,7	6,0	9,7	1,1
kombinace vlastníků	1 408	216	1 178	6,3	10,2	9,4	56,6	4,8	5,5	0,6
nezjištěno	2 718	1 215	410	4,1	2,6	1,4	5,6	1,3	0,3	83,8

Graf 7.3 Obydlené domy podle vlastnictví

Se stářím domovního fondu úzce souvisí použitý stavební materiál

Se stářím domovního fondu úzce souvisí použitý **stavební materiál**. Domy postavené před rokem 1919 byly z 88,6 % z kamene, cihel a tvárníc a z 5 % z nepálených cihel. Obdobná struktura používaného stavebního materiálu byla až do roku 1946, kdy se s rozvojem poválečné bytové výstavby začíná objevovat nový stavební materiál stěnové panely. Výstavba z období 1960 až 1990 zahrnuje z 84,2 % domy z kamene, cihel a tvárníc a z 8 % výstavbu s použitím stěnových panelů. V posledních dvaceti letech vzrostl podíl domů, jejichž nosné zdi byly z kamene, cihel a tvárníc na 92,9 % a poklesl (zejména v posledním desetiletí) podíl výstavby s využitím stěnových panelů na 2,1 %. Ostatní stavební materiály jako např. dřevo, nepálené cihly apod. jsou použity pouze u 6,2 % domů. Odlišnosti v použití jednotlivých stavebních materiálů spočívají v druhu bytové výstavby. U rodinných domů převládá kámen, cihly a tvárnice, neboť 91,5 % domů je

postaveno z tohoto stavebního materiálu. Naproti tomu bytové domy jsou ze 64 % postaveny z kamene, cihel a tvárnice a z 32,4 % ze stěnových panelů.

Tab. 7.1.5 Obydlené domy podle materiálu nosných zdí a stáří domů a podle velikostních skupin obcí

	Obydlené domy	z toho podíl domů (%) podle								Průměrné stáří domů v letech	
		materiálu nosných zdí		období výstavby nebo rekonstrukce						rodinné domy	bytové domy
		kámen, cihly, tvárnice	stěnové panely	1919 a dříve	1920 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011		
Kraj celkem	105 835	87,2	4,7	13,7	34,4	14,5	11,5	11,0	11,9	51,2	50,0
v tom obce s počtem obyvatel:											
do 199	6 548	88,9	1,3	19,7	34,4	14,5	9,8	9,6	9,2	57,7	43,5
200 - 499	14 117	87,4	2,4	17,3	33,4	14,3	11,2	10,2	10,8	54,5	43,3
500 - 999	14 986	89,8	1,9	14,6	32,8	14,5	12,0	11,5	12,1	51,2	39,7
1 000 - 4 999	36 440	88,9	3,3	13,0	33,8	13,8	12,6	11,6	12,9	49,9	45,2
5 000 - 19 999	14 247	86,5	7,9	11,6	34,9	15,9	13,4	11,3	10,7	49,9	45,7
20 000 - 49 999	2 961	86,0	9,4	9,9	33,2	23,4	12,7	9,6	9,0	48,3	47,0
50 000 a více	16 536	81,4	10,0	11,5	38,1	13,2	7,5	10,4	13,2	49,1	57,5

Největší podíl domů, kde jako stavební materiál pro nosné zdi bylo použito kamene, cihel a tvárnice, v územním členění zaznamenaly okresy Domažlice a Klatovy. Naopak nejnižší podíl se vyskytl v okrese Plzeň-město. V použití stěnových panelových nosných zdí je nejpočetnější zastoupení v okrese Tachov a Plzeň-město, nejnižší podíl vykazují okresy Plzeň-jih a Rokycany. Podle použitého stavebního materiálu nosných zdí a velikostní struktury obcí je zřejmé, že stěnové panely byly nejvíce využívány při bytové výstavbě ve velikostní kategorii od 10 tis. do 50 tis. obyvatel (8,2 % z obydlých domů) a v kategorii nad 50 tis. obyvatel (město Plzeň) u 10 % domů. Kámen, cihly a tvárnice jako stavební materiál převládají u venkovského osídlení. S použitím stavebních materiálů pro nosné zdi (ať už se jedná o kámen, cihly, tvárnice či stěnové panely) zaujímá Plzeňský kraj 6. nejvyšší místo v ČR.

Vybavenost domovního fondu za minulé desetiletí doznala značného zvýšení. Kvalitativní nárůst se projevuje ve všech sférách technického vybavení domů, a to jak plynem ze sítě, veřejným vodovodem, přípojkou na kanalizační síť, tak i ve vybavení ústředním topením. Hodnotíme-li technickou vybavenost podle druhu domu, lze konstatovat, že obydlých rodinných domů je více jak polovina připojena na kanalizační síť, zatímco u obydlých bytových domů je to 90 % z celkového počtu obydlých domů s byty. Výrazně se liší podíl plynofikace u rodinných a bytových domů (rozdíl cca 36 procentních bodů). U rodinných domů také převládá podíl v technické vybavenosti ústředním topením (o cca 23 procentní body). V souhrnu lze říci, že u všech velikostních skupin obcí se projevuje trend, že čím vyšší skupina, tím kvalitnější technická vybavenost. Výjimku tvoří pouze vybavení ústředním topením u bytových domů, kde se projevuje trend opačný.

Kvalitativní nárůst se projevuje ve všech sférách technického vybavení

7.2. Charakteristika bytového fondu

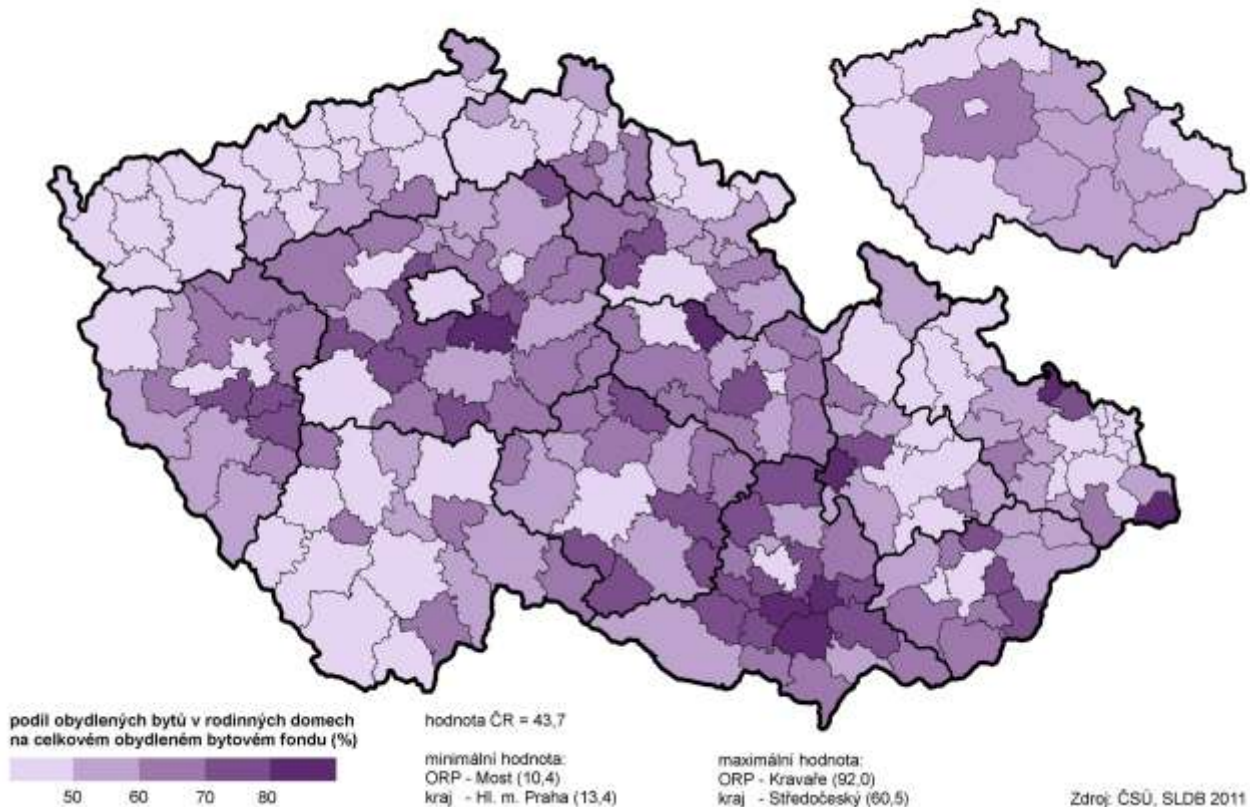
Bytový fond představoval v Plzeňském kraji 84,1 % obydlých a 15,9 % neobydlých bytů

K 26. 3. 2011 činil **bytový fond** v Plzeňském kraji celkem 268 963 bytů, z toho bylo 84,1 % obydlých a 15,9 % neobydlých bytů. Z celkového počtu obydlých bytů bylo 46,6 % v rodinných domech a 51,9 % v domech bytových. S ohledem na velikostní kategorie obcí je výrazná část zastoupena v obcích od 1 tis. do 5 tis. obyvatel, což je 67,9 % měst Plzeňského kraje. Podíl obydlých bytů podle druhu domu, kde se nachází, ve vztahu k velikostním kategoriím obcí svědčí o značném zastoupení rodinných domů zejména v menších velikostních skupinách. Největší četnost bytů v bytových domech byla zaznamenána v Plzni (80,6 %) a v obcích od 10 tis. do 20. tis. obyvatel.

Tab. 7.2.1 Bytový fond podle velikostních skupin obcí

	Byty celkem	v tom						Podíl neobydlených bytů z celkového počtu bytů (%)
		obydlené byty			neobydlené byty			
		celkem	z toho (%)		celkem	z toho (%)		
			v rodinných domech	v bytových domech		v rodinných domech	v bytových domech	
Kraj celkem	268 963	226 298	46,6	51,9	42 665	74,9	23,2	15,9
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	11 547	7 795	90,1	8,8	3 752	95,7	3,5	32,5
200 - 499	24 265	17 724	85,4	13,4	6 541	93,7	5,3	27,0
500 - 999	25 994	19 562	83,6	15,0	6 432	92,5	6,5	24,7
1 000 - 4 999	74 605	61 319	60,7	37,2	13 286	79,3	18,0	17,8
5 000 - 19 999	42 349	37 640	35,8	62,6	4 709	60,2	35,8	11,1
20 000 - 49 999	10 239	9 100	32,1	66,9	1 139	59,6	38,3	11,1
50 000 a více	79 964	73 158	18,1	80,6	6 806	32,9	66,0	8,5

Obydlené byty v rodinných domech ve správních obvodech ORP a krajích

Z neobydlených bytů největšího podílu dosahují byty, sloužící k rekreaci

Nejčastější důvody neobydlenosti v obydlí i neobydlených domech jsou

Z **neobydlených bytů** největšího podílu dosahují byty, sloužící k rekreaci (28,6 %). Jedná se zejména o byty v chalupách a starších domech mnohdy nevyčleněných z bytového fondu, které nemohou být pro některá omezení (špatná dopravní dostupnost, nedostatečné pracovní příležitosti apod.) využívány k trvalému bydlení. Dalšími důvody neobydlenosti bytů jsou přestavba bytu (4,8 %), nezpůsobilost k bydlení (4,0 %) a u 39,4 % je uváděn jiný blíže nespecifikovaný důvod neobydlenosti. V obydlí, kde je podíl neobydlených bytů 37 % z celkového počtu neobydlených bytů, je hlavním **důvodem neobydlenosti**, mimo blíže nespecifikovaných jiných důvodů, využití k rekreačním účelům (5,3 %) a přestavba bytu (5,4 %). V neobydlených bytech v neobydlených domech, které tvoří 63,0 % z celkového počtu neobydlených bytů je nejčastějším důvodem neobydlenosti využití

využití k rekreaci
a přestavba bytu

k rekreaci (42,3 %). Využití neobydlených bytů k rekreačním účelům je nejčastější ve velikostních skupinách obcí do 2 tisíc obyvatel.

Tab. 7.2.2 Neobydlené byty podle druhu domu a důvodu neobydlenosti

	Celkem		v tom				Z celku neobydlené byty v obydlých domech			
			v obydlých domech		v neobydlých domech		rodinných		bytových	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Neobydlené byty	42 665	100,0	15 774	100,0	26 891	100,0	6 551	100,0	8 859	100,0
z toho z důvodu:										
změna uživatele	1 173	2,7	676	4,3	497	1,8	92	1,4	575	6,5
slouží k rekreaci	12 223	28,6	835	5,3	11 388	42,3	316	4,8	509	5,7
přestavba bytu	2 038	4,8	859	5,4	1 179	4,4	410	6,3	449	5,1
dosud neobydlen po kolaudaci pozůstalostní nebo soudní řízení	450	1,1	244	1,5	206	0,8	137	2,1	107	1,2
423	1,0	165	1,0	258	1,0	80	1,2	84	0,9	
nezpůsobilý k bydlení	1 716	4,0	297	1,9	1 419	5,3	171	2,6	124	1,4
jiný důvod	16 810	39,4	9 039	57,3	7 771	28,9	3 787	57,8	4 960	56,0

*Důvody
neobydlenosti
v meziokresním
srovnání*

V meziokresním srovnání nejvíce neobydlených bytů využívaných pro rekreaci bylo v okresech Klatovy (46,6 %), Plzeň-jih (35,3 %) a Plzeň-sever (33,8 %), naopak nejnižší podíl byl v okrese Plzeň-město (4,9 %). Nejvyšší počet neobydlených bytů, kde jako důvod neobydlenosti byla uváděna jejich přestavba, byl zaznamenán v okrese Plzeň-město a Plzeň-sever (cca 6 %). Z celkového počtu neobydlených bytů z důvodů nezpůsobilosti bylo nejvíce v okrese Domažlice a Plzeň-sever (cca 6 %).

Neobydlené byty v obcích a správních obvodech ORP Plzeňského kraje

sídlo SO ORP s počtem obyvatel

- do 5 000
- 5 000 - 19 999
- 20 000 - 49 999
- 50 000 - 99 999
- 100 000 a více

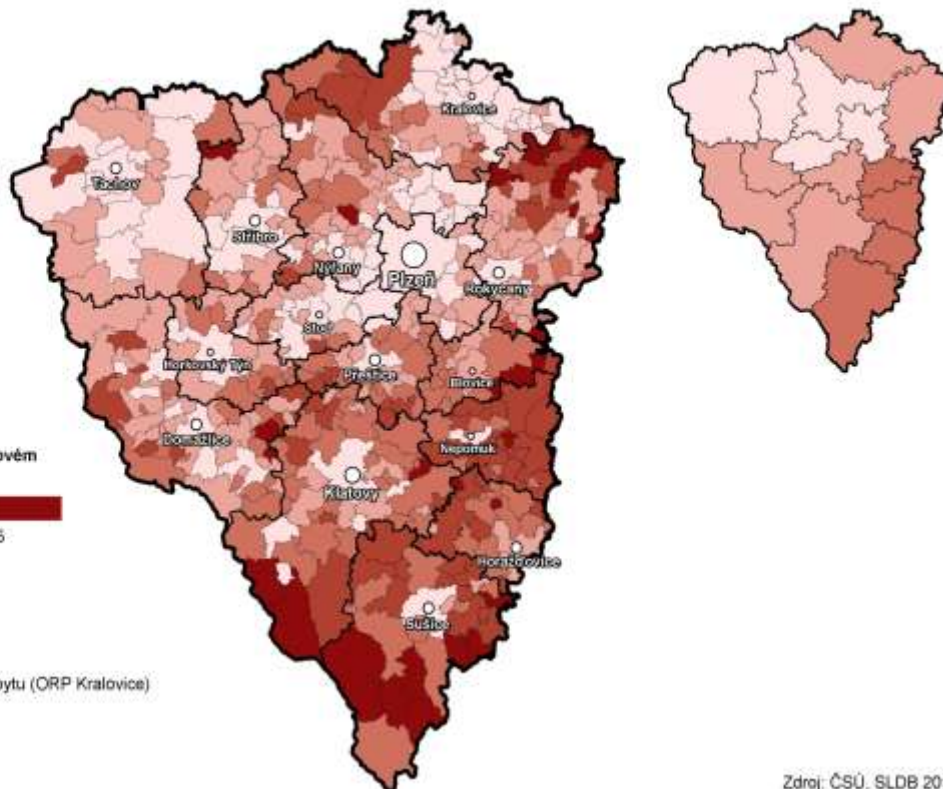
podíl neobydlených bytů na celkovém
bytovém fondu (%)

hodnota kraje = 15,9

minimální hodnota:
obec - Všehrady bez neobydleného bytu (ORP Kralovice)
ORP - Plzeň (9,2)

maximální hodnota:
obec - Čítá (68,0) (ORP Rokycany)
ORP - Nepomuk (30,6)

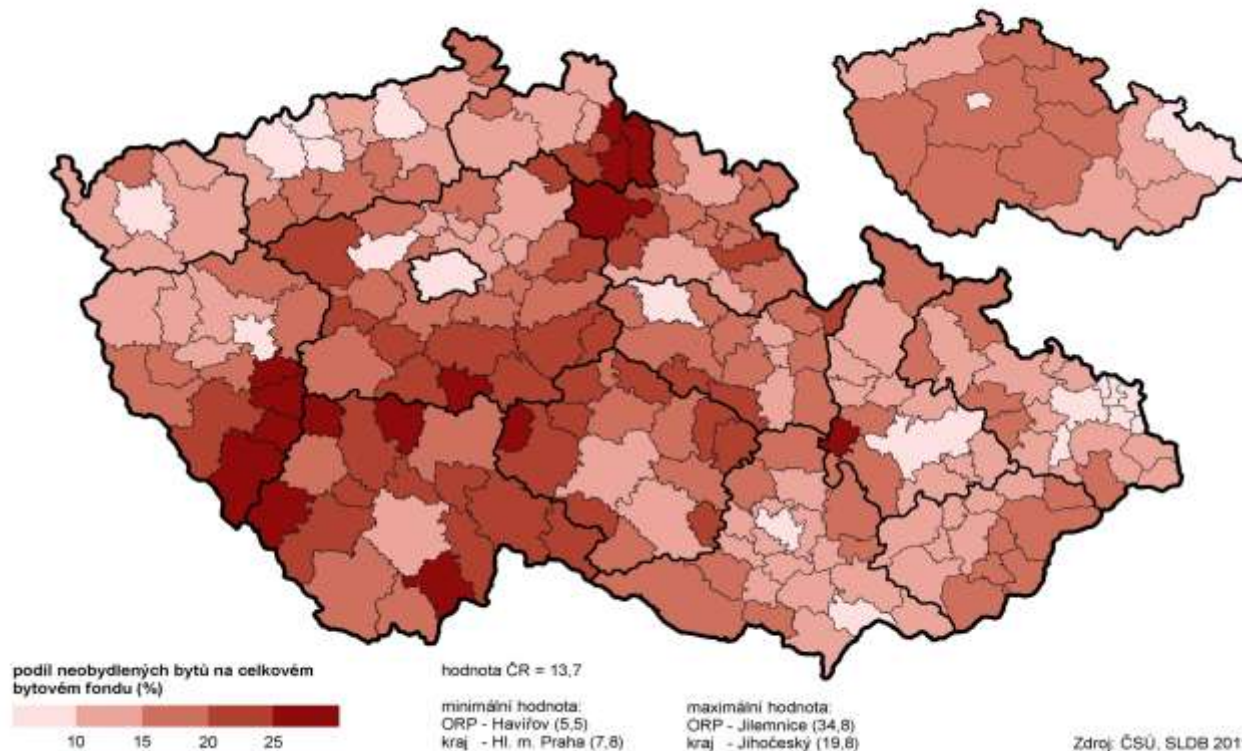

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Důvody neobydlenosti v závislosti na druhu domu jsou rozdílné

Z členění neobydlených bytů v obydlých domech podle druhu domu (rodinné a bytové) je zřejmé, že nejvíce neobydlených bytů (pomineme-li blíže nespecifikované jiné důvody) u rodinných domů je z důvodů přestavby bytu a k využití k rekreaci. U bytových domů je větší část bytů neobydlena z důvodů změny uživatele

Neobydlené byty ve správních obvodech ORP a krajích

Téměř polovina bytového fondu je ve vlastnictví fyzických osob

Při hodnocení bytového fondu **podle vlastnictví** docházíme k poznání, že největší část (48,8 %) je ve vlastnictví soukromých fyzických osob. Tento vlastnický sektor je tvořen převážně byty v rodinných domech (cca 90 %). Dalším významným vlastníkem bytů je nová forma spoluvlastnictví vlastníků bytů, která je doménou především bytových domů (94 % z celkového počtu bytů v tomto vlastnickém sektoru).

Tab. 7.2.3 Obydlené byty podle druhu domu a vlastnictví domu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	226 298	100,0	105 432	100,0	117 423	100,0	3 443	100,0
v tom podle vlastníka domu:								
fyzická osoba	110 414	48,8	99 081	94,0	10 832	9,2	501	14,6
obec, stát	20 397	9,0	706	0,7	18 456	15,7	1 235	35,9
bytové družstvo	9 760	4,3	82	0,1	9 675	8,2	3	0,1
jiná právnická osoba	2 899	1,3	481	0,5	1 975	1,7	443	12,9
spoluvlastnictví vlastníků bytů	62 305	27,5	3 441	3,3	58 819	50,1	45	1,3
kombinace vlastníků	14 788	6,5	303	0,3	14 465	12,3	20	0,6
nezjištěno	5 735	2,5	1 338	1,3	3 201	2,7	1 196	34,7

Co se skrývá pod pojmem společenství vlastníků bytů?

Transformace původně nájemných a družstevních bytů do bytů v osobním vlastnictví vytvořila předpoklady ke vzniku společenství vlastníků bytových jednotek (dále jen společenství VBJ), jehož hlavním úkolem je zajištění péče o společný majetek jednotlivých vlastníků (např. společné chodby, schodiště, střecha apod.). Činnost

společenství VBJ je upravena zákonem č.72/1994 Sb. o vlastnictví bytů ve znění pozdějších předpisů. Vznik společenství VBJ je podmíněn existencí alespoň pěti bytů v domě, které patří třem různým vlastníkům.

Dalšími významnými vlastníky jsou obec, stát a kombinace vlastníků

Významnou položkou při hodnocení vlastnického sektoru je, zejména u bytů v bytových domech, kombinace vlastníků a **vlastnictví obcí a státu**.

Postavení Plzeňského kraje v mezikrajském srovnání

Plzeňský kraj má v hodnocení vlastnických sektorů odlišná postavení. Zatímco v hodnocení podílu vlastnictví bytových družstev zaujímá poslední 14. místo, v porovnání podílu společenství vlastníků bytových jednotek dosahuje třetí nejvyšší hodnoty podílu v ČR, hned za kraji Karlovarským a Hl. m. Prahou. Podíl vlastnictví fyzických osob řadí kraj na 9. místo, podíl vlastnických forem státu a obcí na místo 7. Struktura obydlených domů podle **právního důvodu užívání** ukazuje, že 37,9 % bytového fondu je ve vlastním domě, 25,7 % jsou byty v osobním vlastnictví a 20,4 % jsou byty nájemní. Převážná část obydlených bytů celkem ve vlastním domě představuje byty v rodinných domech (98,4 %). Téměř 100 % obydlených bytů v osobním vlastnictví je v domech bytových, stejně tak jako 87,9 % obydlených bytů z bytů nájemních.

Struktura obydlených bytů podle právního užívání ukazuje na jasnou převahu bytů ve vlastním domě

Tab. 7.2.4 Obydlené byty podle druhu domu a právního důvodu užívání bytu

	Celkem		v tom					
			v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	226 298	100,0	105 432	100,0	117 423	100,0	3 443	100,0
v tom podle právního důvodu užívání bytu:								
ve vlastním domě	85 779	37,9	84 413	80,1	1 124	1,0	242	7,0
v osobním vlastnictví	58 081	25,7	26	0,0	58 017	49,4	38	1,1
jiné bezplatné užívání	9 140	4,0	8 755	8,3	348	0,3	37	1,1
nájemní	46 160	20,4	3 859	3,7	40 585	34,6	1 716	49,8
družstevní	8 319	3,7	56	0,1	8 260	7,0	3	0,1
jiný důvod užívání bytu	2 396	1,1	1 282	1,2	1 051	0,9	63	1,8
nezjištěno	16 423	7,3	7 041	6,7	8 038	6,8	1 344	39,0

Převážná část obydlených bytů v okresním srovnání je ve vlastním domě Postavení Plzeňského kraje v rámci ČR je u jednotlivých právních důvodů užívání výrazně odlišné Nejvíce bytů bylo postaveno v období 1961 až 1980

Z okresního srovnání bytového fondu podle právního důvodu užívání je patrné, že převážná část obydlených domů je ve vlastním domě (kromě Plzně). Jedná se zejména o okresy v zázemí krajského města a to Plzeň-jih, Plzeň-sever a Rokycany. V Plzni jsou převažující právní důvody užívání osobní vlastnictví a nájemní vztah.

V mezikrajském srovnání Plzeňský kraj v bydlení ve vlastním domě zaujímá 9. nejvyšší místo a je o 2,1 procentního bodu nad republikovým průměrem. U bytů v osobním vlastnictví překračuje republikovou hodnotu dokonce o 5,6 procentních bodů a řadí tak kraj na 3. nejvyšší místo v ČR. Podle dalších dvou druhů právního užívání bytů nájemních a družstevních se hodnoty podílů pohybují pod republikovým průměrem, a to především u družstevních bytů o 5,7 procentních bodů. Tímto podílem se Plzeňský kraj ocitá na posledním 14. místě v ČR.

Podle **stáří bytového fondu** lze hodnotit situaci v jednotlivých časových obdobích. V období let 1920 až 1945 byla nová výstavba realizována převážně výstavbou bytů v rodinných domech. Jedním z hlavních úkolů bytové politiky v poválečném období bylo zajištění dostatečného uspokojování diferencovaných potřeb bydlení. Rozvíjela se nová bytová výstavba vedená snahou zajistit dostatečné množství nových bytů v závislosti na demografickém vývoji. Vznikaly nové formy bytové výstavby (družstevní a podniková) a výstavba bytů se posunula ve prospěch bytů v bytových domech. Nejvíce bytů bylo postaveno v létech 1961 až 1980 (35,6 % z celkového počtu bytů). Téměř polovinu z obydlených bytů celkem tvořily byty v bytových domech. Až do roku 1989 byla bytová politika orientována zejména na novou výstavbu, v níž roli investora zastupoval stát. Podporu měla i individuální výstavba rodinných domů. I přes značný vliv státu v otázce bytové politiky docházelo k problémům zejména v uspokojování potřeb bydlení. Tehdejší administrativně přidělový systém v bytové výstavbě byl nahrazen tržně orientovaným, který vycházel

z pojetí bydlení jako ryze soukromé záležitosti každého občana. Privatizace bytového fondu se negativně promítla do formy družstevního bydlení a do téměř úplné likvidace podnikové výstavby. Celkový nekoncepční postoj k otázkám bydlení se projevil zejména ve výrazném poklesu nové výstavby bytů v bytových domech (o téměř polovinu). Skladba bytového fondu po změnách vlastnických vztahů, které proběhly v rámci restitucí a privatizací, posunula vývoj bytového fondu ve prospěch rodinných domů.

Tab. 7.2.5 Obydlené byty podle stáří a druhu domu

	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011
Obydlené byty	226 298	21 358	29 515	17 758	32 040	48 563	29 189	20 641	22 025
%	100,0	9,4	13,0	7,8	14,2	21,5	12,9	9,1	9,7
v tom:									
v rodinných domech	105 432	14 200	21 118	6 093	9 043	16 029	12 683	12 079	12 233
%	100,0	13,5	20,0	5,8	8,6	15,2	12,0	11,5	11,6
v bytových domech	117 423	6 749	8 182	11 583	22 882	32 348	16 415	8 099	9 098
%	100,0	5,7	7,0	9,9	19,5	27,5	14,0	6,9	7,7
v ostatních budovách	3 443	409	215	82	115	186	91	463	694
%	100,0	11,9	6,2	2,4	3,3	5,4	2,6	13,4	20,2

Velikostní struktura obydlí obydlí se v jednotlivých obdobích výstavby a rekonstrukce lišila

Velikostní struktura obydlí obydlí se v jednotlivých obdobích výstavby a rekonstrukce značně lišila. Z porovnání stáří bytového fondu a druhu budovy je patrné, že byty o jedné obytné místnosti mají za všechna sledovaná období výstavby v rodinných domech nepatrný malý podíl, zatímco v bytových domech mají výrazné zastoupení v období 1991 až 2000 (15,2 %) a 2001 až 2011 (10,2 %). Klesající trend je zřejmý v rodinných domech u vícepokojových bytů (dvou, tří a čtyřpokojových). Naopak rostoucí je ve všech obdobích počet bytů v rodinných domech s pěti a více pokoji. Pokles v jednotlivých obdobích výstavby zaznamenaly i byty čtyř a pět pokojové v bytových domech. V letech 1991 až 2011 se výstavba dvou a třípokojových bytů v bytových domech začala pomalu ožивovat. Za období 2001 až 2011 tvořila už jednu čtvrtinu z celkového počtu obydlí obydlí v tomto období výstavby.

Tab. 7.2.6 Obydlené byty podle stáří a druhu domu a podle velikosti bytu

	Celkem	z toho v domech podle období výstavby nebo rekonstrukce							
		1919 a dříve	1920 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2011
Rodinné domy									
Obydlené byty	105 432	14 200	21 118	6 093	9 043	16 029	12 683	12 079	12 233
z toho s počtem obytných místností s plochou 8 m ² a více (%):									
1	1,6	2,6	1,8	1,7	1,6	1,3	1,1	1,3	0,9
2	5,7	10,2	7,9	7,6	5,0	3,9	3,3	3,6	3,2
3	20,6	27,3	28,1	28,3	25,1	19,5	13,7	12,9	10,6
4	28,4	29,8	29,4	30,4	31,8	36,0	29,1	23,8	18,8
5 a více	37,7	24,0	27,8	27,6	32,9	35,7	48,7	52,4	60,3
Bytové domy									
Obydlené byty	117 423	6 749	8 182	11 583	22 882	32 348	16 415	8 099	9 098
z toho s počtem obytných místností s plochou 8 m ² a více (%):									
1	6,4	6,8	8,2	3,7	4,5	4,6	6,8	15,2	10,2
2	17,0	22,8	30,8	13,9	13,3	14,6	13,8	21,4	23,2
3	31,0	28,9	29,7	55,7	37,0	32,6	12,2	18,2	28,3
4	29,9	16,3	13,8	18,1	34,8	33,4	45,0	27,1	21,3
5 a více	7,0	6,3	4,1	1,9	3,2	8,4	15,5	7,7	6,0

V městském osídlení se podíl vícepokojových bytů snižuje ve prospěch menších obcí

V celkovém počtu obydlených bytů mají největší podíl byty tří (25,9 %) a čtyřpokojové (28,9 %). Podle velikostních skupin obcí u jedné obytné místnosti a dvoupokojových bytů je v podstatě tendence rostoucí (nejvíce těchto bytů je ve městech). Podíl třípokojových bytů je téměř stálý v obcích do 5 tis. obyvatel, v dalších velikostních skupinách tento podíl již opět roste. U čtyř a vícepokojových bytů je trend opačný. S růstem velikosti obce podíl těchto bytů v podstatě klesá. V městském osídlení se podíl vícepokojových bytů snižuje ve prospěch menších obcí venkovského prostoru.

Tab. 7.2.7 Obydlené byty podle velikosti bytu a velikostních skupin obcí

	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle počtu obytných místností s plochou 8 m ² a více (%)				
		1	2	3	4	5 a více
Kraj celkem	226 298	4,3	11,6	25,9	28,9	21,3
v tom obce s počtem oby						
do 199	7 795	2,1	7,4	22,4	31,5	29,8
200 - 499	17 724	2,2	6,8	21,5	30,7	31,5
500 - 999	19 562	2,5	7,5	21,1	30,4	31,7
1 000 - 4 999	61 319	3,8	9,6	24,7	28,9	26,2
5 000 - 19 999	37 640	5,2	13,0	28,1	28,1	17,8
20 000 - 49 999	9 100	4,4	12,1	26,7	32,6	16,9
50 000 a více	73 158	5,5	15,4	28,4	27,7	13,5

Okresy Plzeňského kraje podle pokojovosti bytů

Z územního hlediska byl největší podíl bytů s jednou obytnou místností zaznamenán v okres Plzeň-město a Tachov (cca 5 %), nejnižší podíl měl okres Rokycany (3 %). U dvoupokojových bytů bylo nejvyššího podílu dosaženo opět v okresech Tachov a Plzeň-město, naopak nejnižšího v okrese Plzeň-jih. Z celkového počtu bytů mají u třípokojových bytů největší podílové zastoupení okresy Plzeň-město a Rokycany, naopak nejmenší okresy Plzeň-sever a Tachov. Nejvyšších podílů u vícepokojových bytů bylo dosaženo v okresech Domažlice, Klatovy a Plzeň-sever, nejmenší pak v okrese Tachov.

Adekvátně s postupnou změnou kvality bytového fondu rostla i jeho vybavenost.

Jedním z důležitých prvků modernizace bytů je **vybavení bytu** vodovodem. V Plzeňském kraji podle výsledků sčítání bylo vybaveno vodovodem téměř 100 % bytů v domech rodinných i bytových. Přípojka do kanalizační sítě byla zavedena do 95,5 % bytových domů, oproti rodinným domům, kde je tento podíl podstatně nižší (57,3 %). Hlavním důvodem zejména u menších obcí je vedená trasa kanalizační sítě. Obce, ležící na území s příliš členitým a horským terénem, zalesněných územích, v chráněných oblastech, kde nejsou vhodné podmínky pro vedení kanalizační sítě, jsou nuceny řešit problém kanalizace zřízením jímky či žumpy. Podstatná je zde i otázka financování výstavby kanalizační sítě a jejích přípojek. Zdroji financování jsou kromě vlastních zdrojů dotace, ať již z národních nebo evropských zdrojů (Operační programy životního prostředí, Program rozvoje venkova apod.). Téměř 100 % bytů v bytových domech má vlastní splachovací WC a koupelnu. U rodinných domů je tento podíl o něco menší (cca o 3 procentní body). Na plynofikační síť je napojena více než polovina obydlených bytů v rodinných domech a více jak tři čtvrtiny v domech bytových. Ve srovnání s minulým sčítáním 2001 mohou být podíly některých charakteristik vybavenosti obydlených bytů nižší, což nemusí být důsledkem zhoršení kvality bytového fondu, ale vyšším počtem nezjištěných odpovědí, které se např. u plynofikace pohybovaly kolem 8 %.

Vybavenost bytů ve většině případů roste s růstem obyvatel v obcích

Při analytickém pohledu podle velikostních skupin je patrné, že vybavenost bytů plynem, vodovodem, kanalizací, vlastním WC a koupelnou roste se zvyšujícím se počtem obyvatel v obcích. Rovněž se zvyšuje i podíl vybavenosti a to u obou druhů domů. Opačná situace nastává ve vybavení jímkou či žumpou. Nejvyšší podíl má ve velikostní kategorii do 199 obyvatel, od této skupiny má klesající trend.

Tab. 7.2.8 Obydlené byty podle technické vybavenosti, druhu domu a velikostních skupin obcí

	Obydlené byty	z toho podíl bytů podle technické vybavenosti (%) ¹⁾						
		plyn zaveden do bytu	vodovod v bytě	teplá voda	přípoj na kanalizační síť	žumpa, jímka	vlastní splachovací záchod	vlastní koupelna, sprchový kout
Rodinné domy								
Kraj celkem	105 432	54,6	99,1	96,6	57,3	38,2	96,5	97,5
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	7 024	19,2	98,2	93,9	13,7	76,1	93,2	96,3
200 - 499	15 144	32,5	98,6	95,0	26,9	64,3	94,4	96,6
500 - 999	16 348	44,8	98,7	95,6	41,0	53,1	95,7	97,1
1 000 - 4 999	37 244	55,6	99,2	96,9	64,0	32,5	96,8	97,5
5 000 - 19 999	13 490	67,3	99,5	97,8	77,6	20,5	98,0	98,1
20 000 - 49 999	2 922	78,2	99,6	98,0	84,6	13,6	99,1	98,4
50 000 a více	13 260	90,0	99,7	98,5	88,2	10,7	98,4	98,5
Bytové domy								
Kraj celkem	117 423	81,8	99,9	99,3	95,5	3,6	99,6	99,3
v tom obce s počtem obyvatel:								
do 199	685	24,6	99,8	98,6	19,3	63,9	99,7	99,7
200 - 499	2 375	39,0	99,8	98,8	55,2	36,0	99,4	99,2
500 - 999	2 931	52,1	99,8	98,6	58,5	31,6	99,2	99,1
1 000 - 4 999	22 798	69,9	99,8	99,1	92,8	5,7	99,4	99,3
5 000 - 19 999	23 562	80,8	99,9	99,4	97,6	2,3	99,8	99,5
20 000 - 49 999	6 092	92,4	99,9	99,6	99,0	1,0	99,8	99,4
50 000 - 99 999	58 980	89,3	99,9	99,4	99,7	0,2	99,6	99,3

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých bytů se zjištěným technickým vybavením

V republikovém srovnání je v technické vybavenosti kraj ve druhé polovině pořadí krajů. Nejvíce využívanou energií k vytápění bytů je plyn.

V mezirepublikovém srovnání zaujímá Plzeňský kraj ve vybavení plynem, kanalizací, žumpou, jímkou a vlastním splachovacím WC 8. místo. Ve vybavení vodovodem se kraj řadí na 12. místo před kraji Zlínským a Středočeským. Vlastní koupelnu či sprchový kout má 98,4 % bytů a v rámci republiky tak zaujímá 12. místo před kraji Královéhradeckým a Libereckým

K vytápění obydlých bytů jak v rodinných domech, tak i v domech bytových používají obyvatelé ze 79,5 % ústřední topení, z toho 60,7 % bytů má kotel v domě. Energií, používanou k vytápění bytů jsou pevná paliva a zejména plyn (52,3 %). Další ze způsobů vytápění obydlých bytů je topení etážové (7,9 %), využívající jako energii k topení uhelné produkty (8,5 %), dřevo (4,6 %), elektřinu (5,3 %) a především plyn (78,1 %). K vytápění obydlých bytů se dále využívají kamna (8,8 %) a to na pevná paliva (uhlí, dřevo), elektřinu a zejména na plyn (57,3 %).

Tab. 7.2.9 Obydlené byty podle způsobu vytápění a druhu domu

	Celkem	z toho podle způsobu vytápění (%)							
		ústřední topení				etážové topení		kamna	
		celkem	z toho			celkem	z toho na plyn	celkem	z toho na plyn
			kotelna mimo dům	kotelna v domě					
		celkem	z toho na plyn						
Obydlené byty	226 298	79,5	38,3	60,7	52,3	7,9	78,1	8,8	39,2
v tom:									
v rodinných domech	105 432	84,9	1,0	98,7	46,5	3,0	54,9	8,7	12,7
v bytových domech	117 423	75,4	76,6	21,9	77,0	12,4	83,3	9,0	62,4
v ostatních budovách	3 443	56,5	15,1	80,6	17,2	4,6	63,5	6,2	16,4

V hodnocení krajů podle způsobu vytápění se kraj většinou pohybuje kolem republikového průměru.

V mezikrajském srovnání je Plzeňský kraj ve vytápění ústředním topením na 10. místě, s topením etážovým na 6. místě a s topením v kamnech na 7. místě. Ústřední topení má ze 48,3 % kotelnu v domě, což řadí kraj na 8. místo v pořadí regionů. Ve vytápění kamny plynem se umístil Plzeňský kraj na 3. místě mezi regiony.

7.3. Úroveň bydlení

V Plzeňském kraji je 91,9 % charakteru bytů standardních a 5,4 % bytů se sníženou kvalitou

Posuzování vývoje bytového fondu z kvantitativní i kvalitativní stránky v závislosti na demografických charakteristikách, souvisí i s úrovní bydlení. **Úroveň bydlení** je charakterizována jejími průměrnými ukazateli na 1 byt nebo na 1 osobu apod. V souvislosti s novou právní úpravou (zákon č.107/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů) byly zrušeny dřívější kategorie bytu a zavedeny nové pojmy typu bytu a to **standardní byt** (dřívější I. a II. kategorie) a **byt se sníženou kvalitou** (dřívější III. a IV. kategorie). V roce 2011 mělo v Plzeňském kraji 91,9 % bytů charakter standardních bytů a 5,4 % bytů se sníženou kvalitou. U téměř tří procent bytů nebylo možné typ bytu určit vzhledem k tomu, že základní kvalitativní charakteristiky nebyly zjištěny.

Nejvíce se v kraji vyskytují standardní byty s ústředním topením a úplným příslušenstvím

Mezi standardními byty se nejvíce vyskytují byty s ústředním topením a úplným příslušenstvím (94,4 %). Více jak polovina těchto bytů jsou v domech bytových s tří až čtyřpokojevími byty, dalších 47 % jsou v domech rodinných s čtyřmi a pětipokojevími byty. U bytů v ostatních budovách tvoří tento podíl necelé jedno procento. Charakter bytu se sníženou kvalitou se více jak z poloviny objevuje u rodinných domů a třípokojevích bytů.

Tab. 7.3.1 Obydlené byty podle druhu domu a podle typu (kvality) bytu

	Celkem		v tom					
	počet	%	v rodinných domech		v bytových domech		v ostatních budovách	
			počet	%	počet	%	počet	%
Obydlené byty	226 298	100,0	105 432	100,0	117 423	100,0	3 443	100,0
z toho podle typu (kvality):								
byty standardní celkem	207 863	91,9	96 960	92,0	108 849	92,7	2 054	59,7
v tom:								
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	196 152	86,7	89 735	85,1	104 525	89,0	1 892	55,0
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	2 281	1,0	1 451	1,4	779	0,7	51	1,5
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	9 430	4,2	5 774	5,5	3 545	3,0	111	3,2
byty se sníženou kvalitou	12 128	5,4	6 335	6,0	5 511	4,7	282	8,2

Postavení Plzeňského kraje v počtu standardních bytů a bytů se sníženou kvalitou v rámci ČR

V mezikrajském srovnání se Plzeňský kraj v počtu standardních bytů umístil na 9. nejvyšším místě. V hodnocení kritérií pro stanovení charakteru standardního bytu (ústřední nebo jiné elektrické či plynové vytápění a částečné nebo úplné příslušenství) zaujímá Plzeňský kraj 6. až 7. místo v rámci ČR. V počtu bytů se sníženou kvalitou má kraj šestou nejvyšší hodnotu mezi regiony.

Podíly osob bydlících v bytech v jednotlivých typech bytů

Z celkového počtu **bydlících osob v bytech** žilo ve standardních bytech 93,2 % a 4,6 % v bytech se sníženou kvalitou. Zhruba stejné relace se vyskytují i podle jednotlivých druhů domů.

Průměrná velikost bytu v kraji dosáhla 3,72 obytných místností

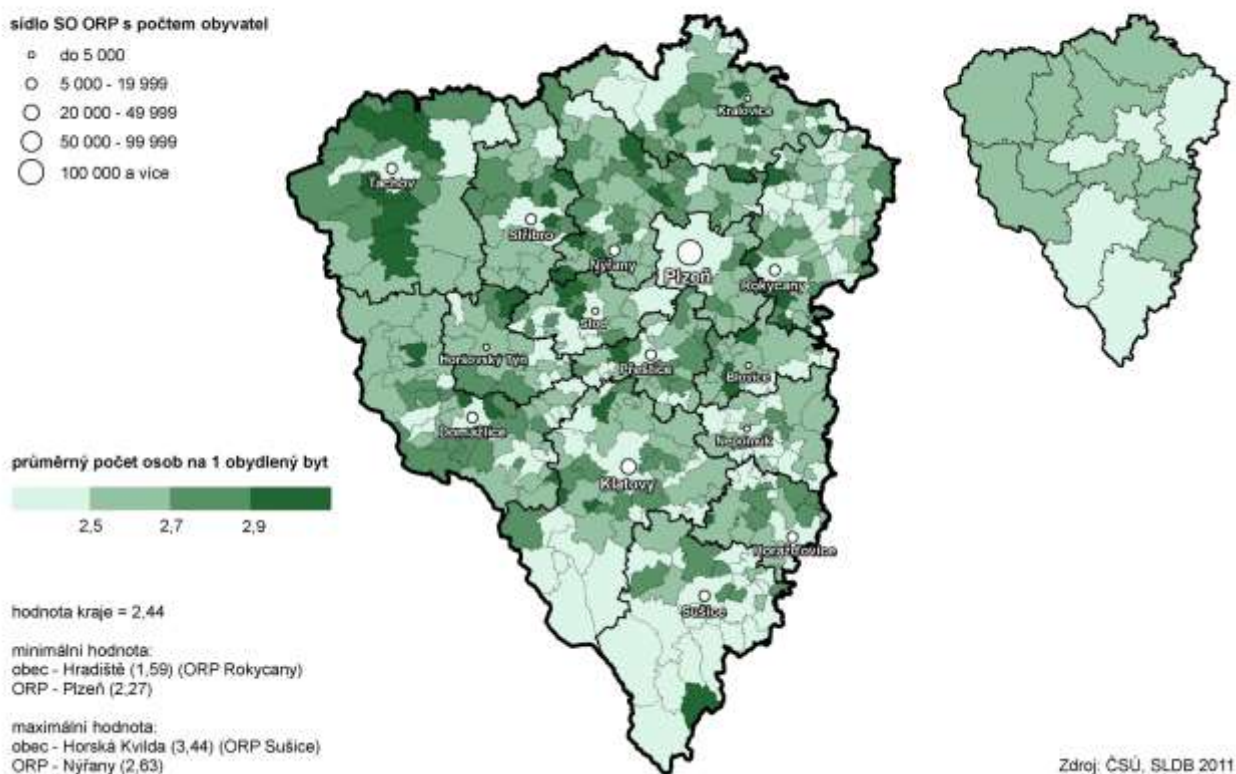
Průměrná velikost bytu v Plzeňském kraji byla 3,72 obytných místností. V retrospektivním pohledu jde o podstatné zvýšení, které však může být způsobeno i změnou metodiky proti roku 2001 (odlišné vymezení obytné místnosti, rozdílná definice obytné plochy bytu apod.). V závislosti na druhu domu je průměrná velikost bytu největší v rodinných domech (4,32 obytných místností na 1 byt).

Počet bydlících osob na 1 byt činil v kraji 2,44 osob

Počet bydlících osob na 1 byt dosahoval v kraji 2,44 osob. V závislosti na druhu domu byl nejvyšší u rodinných domů a to proti bytům v domech bytových o 0,46 osob. Obydlené byty s nejvyšším průměrným počtem osob na 1 byt jsou z období výstavby 1991 až 2000 a žije v nich 2,74 osob, naopak nejméně obsazené jsou byty z období

1961 až 1970 (2,21 bydlících osob na 1 byt). Podle typu bytu dosahuje výše ukazatele počtu bydlících osob na 1 byt u standardních bytů 2,47 osob a u bytů se sníženou kvalitou 2,07 osob. Z hlediska právního důvodu užívání bytu jsou nejvíce obydleny byty, které jsou ve vlastním domě uživatelů bytů (2,79). Nejméně osob připadá na 1 byt u bytů v osobním vlastnictví (2,21) a bytů nájemních (2,29). Z pohledu velikostních skupin obcí je patrný trend poklesu počtu osob v bytech přepočtených na 1 byt s rostoucím počtem obyvatel v obcích. Z územního hlediska je hodnota ukazatele průměrného počtu osob na 1 byt v podstatě stabilní (2,47-2,61) kromě okresu Plzeň-město (2,27).

Průměrný počet osob v obydlených bytech v obcích a správních obvodech ORP Plzeňského kraje

Tab. 7.3.2 Charakteristiky úrovně bydlení v obydlených bytech podle druhu domu

	Bydlící osoby v bytech		Obytné místnosti 8 m ² a více		Průměrný počet osob na 1 obytnou místnost	Plocha bytů (tis. m ²)		Obytná plocha (m ²)	
	celkem	na 1 byt	celkem	na 1 byt		celková	obytná	na 1 byt	na 1 osobu
Obydlené byty celkem	551 122	2,44	775 169	3,72	0,74	17 526	13 359	66,0	33,5
v tom:									
v rodinných domech	282 908	2,68	428 538	4,32	0,68	10 230	7 693	80,2	37,4
v bytových domech	261 266	2,22	341 062	3,18	0,78	7 155	5 560	53,1	29,9
v ostatních budovách	6 948	2,02	5 569	2,70	0,92	141	107	53,6	31,3

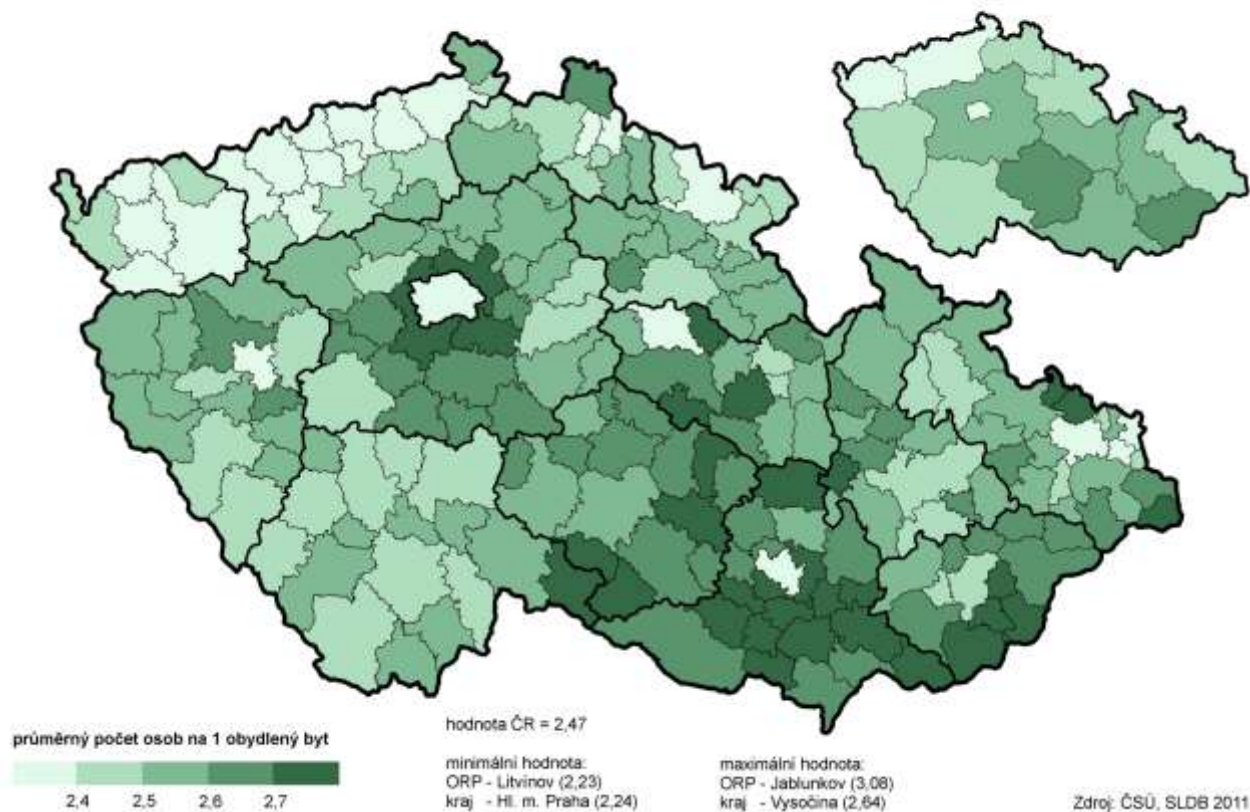
V průměrném počtu osob na 1 obytnou místnost mají vyšší hodnotu bytové domy

V ukazateli **průměrného počtu osob na 1 obytnou místnost** (0,74 osob) byla vyšší hodnota dosažena u bytových domů (0,78 osob na 1 obytnou místnost). Ve všech sledovaných obdobích výstavby nebo rekonstrukce se ukazatel průměrného počtu osob na 1 obytnou místnost pohyboval kolem 0,70 nebo mírně nad touto hodnotou. Z hlediska právního důvodu užívání byl tento ukazatel nejvyšší u nájemních bytů. Z hlediska druhů domu je kromě bytových domů hodnota tohoto ukazatele ještě vyšší u ostatních budov.

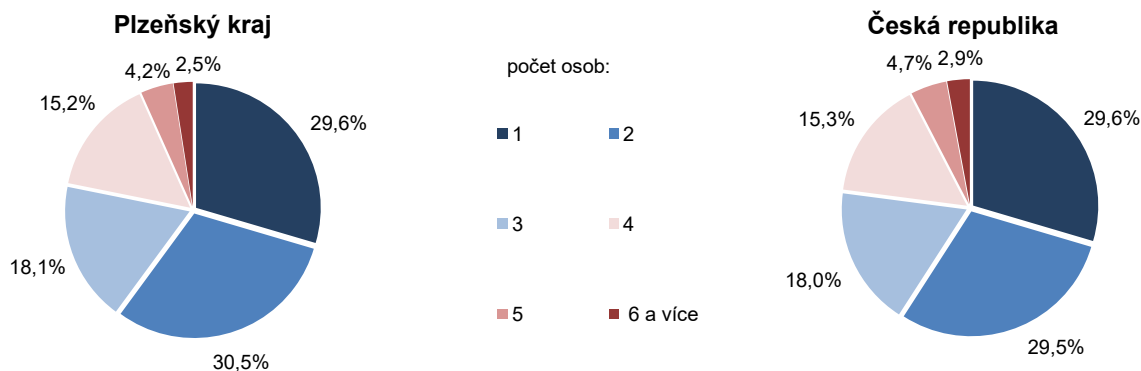
V porovnání s ostatními kraji se kraj umístil mezi posledními

Ve srovnání krajů v rámci ČR v ukazateli počtu osob na 1 obydlý byt zaujímá Plzeňský kraj 11. místo před kraji Karlovarským, Ústeckým a Hl. m. Prahou. V hodnocení tohoto ukazatele podle druhu domu u bytů v rodinných domech je kraj na posledním 14. místě. Stejná umístění má region i v počtu osob na 1 obytnou místnost.

Průměrný počet osob v obydlých bytech ve správních obvodech ORP a krajích

Graf 7.4 Obydlé byty podle počtu osob v bytě

Celková plocha obydlých bytů na 1 byt činí v kraji 86,5 m²

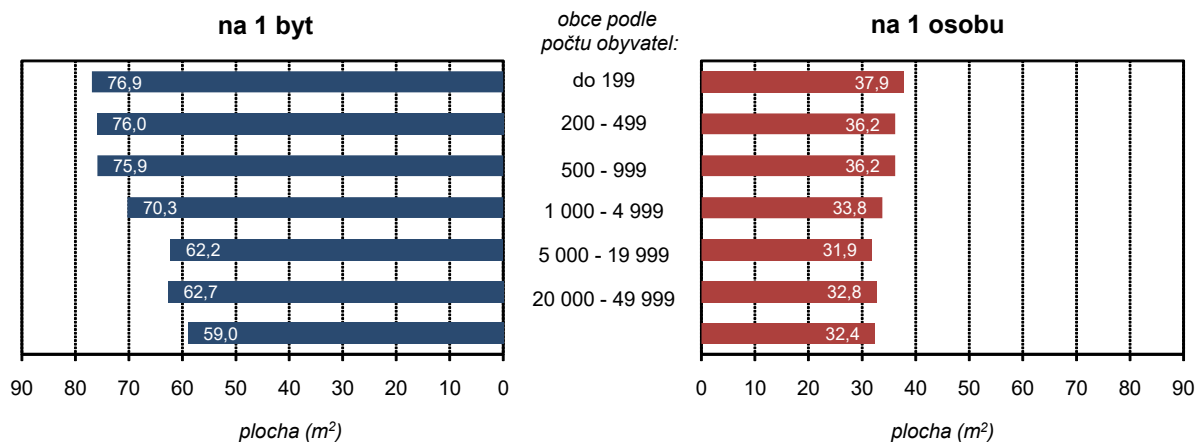
Celková plocha obydlých bytů v přepočtu na 1 byt činila v Plzeňském kraji 86,5 m², z toho nejvíce ve vlastních domech a družstevních bytech. Největší podíly celkové plochy v přepočtu na 1 byt se datují z období výstavby 1991 až 2011 (nejvyšší 108,3 m² na 1 byt). Podle druhu domů je nejvyšší hodnota tohoto ukazatele v domech rodinných, a to zejména řadových z období 1971 až 2011. Nejvíce obydlých bytů celkem (16 %) spadá do intervalu od 80,0 do 99,9 m², stejně tak i bytů v rodinných domech. Jedná se o obydlé byty převážně ve vlastním domě. U bytových domů se jedná o plochu, která spadá do intervalu 60,0 až 69,9 m² a u bytů v ostatních budovách do intervalu 30,0 až 39,9 m². Podle velikostních skupin téměř jedna třetina celkové plochy bytů spadá do kategorie od 1 000 do 4 999 obyvatel. Z územního hlediska

Průměrná obytná plocha na 1 byt dosáhla v Plzeňském kraji 66 m²/1 byt

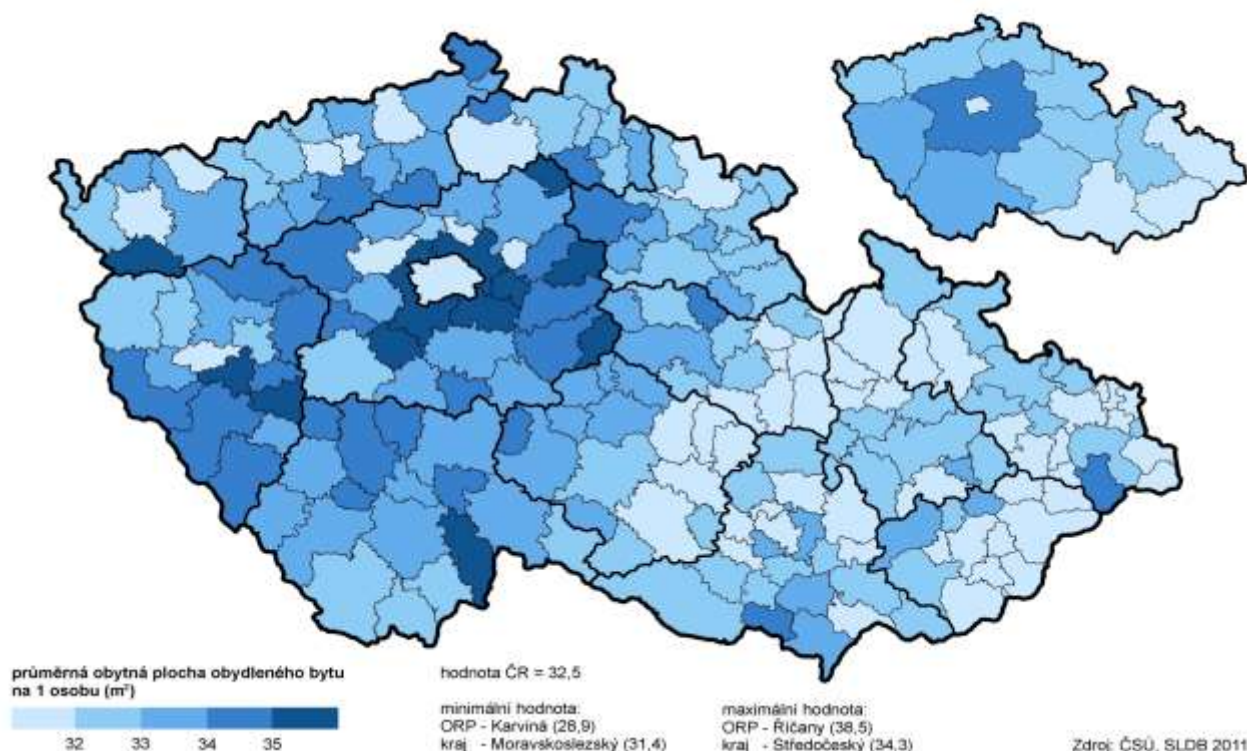
největší podíl z celkové plochy zaujímají kromě okresu Plzeň-město (31,7 %) okresy Klatovy (15,4 %) a Plzeň-sever (13,7 %).

Průměrná obytná plocha bytu v Plzeňském kraji v přepočtu na 1 byt činila 66 m². Největší průměrné obytné plochy v přepočtu na 1 byt dosahují byty z období výstavby či rekonstrukce 1991 až 2011 (103 až 108 m²), a to zejména byty v samostatných rodinných domech. Nejvyšší průměrná obytná plocha na 1 byt byla zjištěna v okrese Plzeň-sever ((71,3 m² na 1 byt), za ním následoval okres Plzeň-jih (70,1). Naopak nejnižší hodnoty dosáhl okres Plzeň-město (60,5). Podle druhu domu nejvyšších podílů obytné plochy v přepočtu na 1 byt v rodinných domech dosáhly okresy Tachov (82,6), Plzeň-město (82,4) a Plzeň-sever (81,3) a nejnižší podíl zaznamenal okres Klatovy (78,2). V bytových domech dosáhl nejvyšší hodnoty tohoto ukazatele okres Klatovy (54,1) a nejnižší okres Rokycany (50,9). V ukazateli průměrné obytné plochy přepočtené na 1 byt zaujímá Plzeňský kraj v rámci ČR 8. místo, a to jak celkem, tak i u rodinných domů. U bytových domů postoupil kraj na 5. místo.

Graf 7.5 Průměrná obytná plocha na 1 byt a na 1 osobu podle velikostních skupin obcí

Obytná plocha bytů ve správních obvodech ORP a krajích

Tab. 7.3.3 Obydlené byty podle druhu domu a obytné plochy bytu

	Obydlené byty				Struktura obydlých bytů (%)			
	celkem	v tom			celkem	v tom		
		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách		v rodinných domech	v bytových domech	v ostatních budovách
Obydlené byty	226 298	105 432	117 423	3 443	100,0	100,0	100,0	100,0
z toho s obytnou plochou v m ² :								
do 19,9	7 087	2 396	4 436	255	3,1	2,3	3,8	7,4
20,0 - 29,9	8 668	1 762	6 573	333	3,8	1,7	5,6	9,7
30,0 - 39,9	17 777	3 686	13 786	305	7,9	3,5	11,7	8,9
40,0 - 49,9	32 648	7 850	24 575	223	14,4	7,4	20,9	6,5
50,0 - 59,9	33 447	11 748	21 497	202	14,8	11,1	18,3	5,9
60,0 - 69,9	30 558	13 842	16 533	183	13,5	13,1	14,1	5,3
70,0 - 79,9	20 924	12 649	8 151	124	9,2	12,0	6,9	3,6
80,0 - 99,9	25 606	18 978	6 467	161	11,3	18,0	5,5	4,7
100,0 - 119,9	12 485	10 970	1 423	92	5,5	10,4	1,2	2,7
120,0 - 149,9	7 978	7 439	485	54	3,5	7,1	0,4	1,6
150,0 a více	5 357	4 580	717	60	2,4	4,3	0,6	1,7

Průměrná obytná plocha přepočtená na 1 osobu dosáhla v kraji hodnoty 33,5 m² na 1 osobu

Průměrná obytná plocha v přepočtu na osobu dosáhla v kraji hodnoty 33,5 m² na 1 osobu. Podle právního důvodu užívání byla hodnota průměrné obytné plochy na osobu nejvyšší v bytech ve vlastních domech (37,2). Nejvíce metrů obytné plochy měly byty vystavěné před rokem 1919 (36,7) a z období výstavby 2001 až 2011 (hodnota 35,2 m² na 1 osobu). V meziokresním srovnání nejvyšší hodnotu ukazatele průměrné obytné plochy v přepočtu na 1 osobu dosáhl okres Rokycany (34,6) a Plzeň-jih (34,5). Podle druhu domu v rodinných domech byla nejvyšší průměrná obytná plocha na osobu v okresech Rokycany (38,1) a Klatovy (38,0), v bytových domech v okresech Klatovy (29,4) a Plzeň-město (31,2). Naopak nejnižší průměrná obytná plocha celkem na osobu byla v okrese Tachov (32,4) a to i v rodinných domech (36,8), v bytových domech byla nejnižší v okrese Plzeň-sever (27,4). V mezikrajském srovnání řadí dosažená hodnota 33,5 m² na 1 osobu kraj na 3. místo v ČR. Podle druhu domů zaujímá kraj v tomto ukazateli 6. místo (byty v rodinných domech) a 5. místo (byty v bytových domech).

Průměrný počet hospodařících domácností v přepočtu na 1 byt činí 1,05

Kvantitativní a kvalitativní potřeby bytového fondu přispěly k řešení bytových otázek zejména hospodařících rodinných domácností. Průměrný počet hospodařících domácností na 1 byt podle výsledků SLDB 2011 v Plzeňském kraji dosáhl hodnoty 1,05 hospodařících domácností na 1 byt. Hodnota tohoto ukazatele se od roku 2001 mírně snížila. V bytech standardních i v bytech se sníženou kvalitou dosahuje tento ukazatel také hodnoty 1,05 hospodařících domácností na 1 byt. Minimální rozdíl se projevuje pouze u rozlišení podle druhu domu, kde u rodinných domů je hodnota tohoto ukazatele 1,07 hospodařících domácností na 1 byt a u domů bytových 1,04 hospodařících domácností na 1 byt. V okresním porovnání je průměrný počet hospodařících domácností v přepočtu na 1 byt nejvyšší v okrese Tachov (1,06), naopak nejnižší v okrese Klatovy (1,04) a Plzeň-sever (1,05).

Rozdílnost ukazatelů úrovně bydlení ve městech a na venkově je určena odlišnou strukturou bytů podle druhu domu

Charakteristiky úrovně bydlení podle velikostních skupin obcí ukazují na existující vztah závislosti výše ukazatele na počtu obyvatel v obcích. Téměř ve všech relativních ukazatelích s rostoucím počtem obyvatel klesá hodnota ukazatele.

Rozdílnost ukazatelů úrovně bydlení ve městech a na venkově je určena odlišnou strukturou bytů podle druhu domu. Na venkově, kde je obecně vyšší podíl rodinných domů s většími byty, jsou ukazatele úrovně bydlení mnohem příznivější než ve městech, nepřevažují bytové domy s menšími byty. Při porovnání úrovně bydlení ve venkovském a městském osídlení podle charakteristik úrovně bydlení se zdají podmínky bydlení optimálnější ve venkovských obcích, přičemž úroveň bydlení ve městech, i když se jedná o byty s menšími plošnými parametry, tento nedostatek kompenzuje vyšší úrovní bytů z hlediska jejich technické vybavenosti.

8. Vývoj v letech 1970 - 2011

Nejvyšší počet obcí v Plzeňském kraji je ve skupinách s nejnižším počtem obyvatel

Ze srovnání jednotlivých desetiletí sčítání je patrné, že nejvyšší počet obcí v Plzeňském kraji je ve skupinách s nejnižším počtem obyvatel, tj. do 199 obyvatel. Výjimkou je rok 1980, s projevem integračních vlivů. Podíl bydlících obyvatel byl v letech 1970 a 1980 nejvyšší v obcích od 1 000 do 4 999 obyvatel, ale v následujících desetiletí obsadila první místo Plzeň (50 000 a více obyvatel)

Tab. 8.1 Vývoj sídelní struktury podle velikostních skupin obcí (na území kraje platné k 26. 3. 2011)

	1970		1980		1991		2001		2011	
	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)	počet obcí	podíl bydlících obyvatel (%)
Kraj celkem	625	100,0	307	100,0	445	100,0	506	100,0	501	100,0
v tom obce s počtem obyvatel:										
do 199	213	5,0	39	0,9	142	3,0	193	4,0	173	3,4
200 - 499	219	13,2	78	5,0	140	8,0	154	8,8	164	9,0
500 - 999	104	12,5	85	10,6	75	9,5	76	9,8	74	9,3
1 000 - 4 999	81	30,0	92	33,1	75	27,3	70	26,5	76	27,7
5 000 - 19 999	7	12,4	11	16,6	11	17,0	11	16,8	12	17,3
20 000 - 49 999	-	-	1	3,8	1	4,1	1	4,2	1	3,9
50 000 a více	1	26,9	1	30,1	1	31,0	1	30,0	1	29,3

Poznámka: obce byly zařazeny do velikostních skupin podle počtu obyvatel zjištěného při příslušném sčítání

Počet obyvatel od minulého sčítání v roce 2001 vzrostl, a to zejména vlivem mužské části populace

Počet obyvatel od minulého sčítání v roce 2001 vzrostl o 3,8 % a to zejména vlivem mužské části populace. Za posledních čtyřicet let docházelo ve věkovém složení obyvatelstva k významným změnám. Nejvýrazněji se měnil podíl dětí do 14 let, což bylo způsobeno nerovnoměrným vývojem porodnosti v důsledku různě silných ročníků žen v plodném věku. V roce 1980 vrostl podíl dětí do 14 let v důsledku vysoké porodnosti ze sedmdesátých let na 22,6 %, v roce 2001 poklesl na pouhých 15,7 % a podle výsledku SLDB 2011 dokonce na 13,9 %. Vývoj obyvatelstva v produktivním věku měl po všechna období rostoucí trend. Rostl také podíl obyvatelstva v poproduktivním věku. Z pohledu dvaceti let došlo k výrazné změně ve složení obyvatelstva ve věku 15 a více let podle rodinného stavu. Mezi léty 1991 až 2011 se snížil podíl osob žijících v manželství (o 13,8 procentních bodů) vlivem nárůstu svobodných (o 9,7 procentních bodů) a zvýšeného počtu rozvedených (o 5,8 procentních bodů). Z obyvatelstva ve věku 15 a více let za posledních 30 let výrazně klesl podíl obyvatel se základním vzděláním (vč. neukončeného), naopak vzrostl podíl v ostatních formách vzdělávání, a to i díky široké nabídce učebních programů nejenom ve státních školských zařízeních.

Tab. 8.2 Obyvatelstvo podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Počet obyvatel	550 514	567 930	558 307	550 688	571 357
muži	267 985	276 305	272 363	269 820	282 736
ženy	282 529	291 625	285 944	280 868	288 621
Obyvatelstvo podle věku					
muži:					
0 - 14 let	57 192	65 276	58 234	44 418	40 846
15 - 64 let	183 285	180 524	186 579	194 186	202 364
65 a více let včetně nezjištěného věku	27 508	30 505	27 550	31 216	39 526
ženy:					
0 - 14 let	55 249	63 243	55 831	42 049	38 857
15 - 64 let	184 024	179 306	185 329	191 355	195 028
65 a více let včetně nezjištěného věku	43 256	49 076	44 784	47 464	54 736
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	438 073	439 411	444 242	464 221	491 654
z toho podle rodinného stavu:					
muži:					
svobodní	.	.	52 996	67 146	83 639
ženatí	.	146 199	141 527	130 862	123 124
rozvedení	.	.	12 123	18 812	27 066
ovdovělí	.	.	7 325	7 077	7 478
ženy:					
svobodné	.	.	33 002	45 962	59 599
vdané	.	146 516	141 582	131 134	122 152
rozvedené	.	.	15 934	23 578	32 535
ovdovělé	.	.	39 491	36 575	35 159
z toho podle nejvyššího ukončeného vzdělání:					
základní (vč. neukončeného)	.	192 459	147 092	106 832	88 330
střední vč. vyučení (bez maturity)	.	148 904	160 263	183 071	169 438
úplné střední (s maturitou) a vyšší	.	75 620	103 309	130 246	151 052
vysokoškolské	.	18 281	27 770	36 089	51 355
nezjištěno	.	2 732	4 190	6 150	29 488

Za posledních dvacet let je znatelný klesající trend v podílu ekonomicky aktivních i neaktivních

Za posledních dvacet let je znatelný klesající trend v podílu ekonomicky aktivních a současně ekonomicky neaktivních. Srovnání však musíme provádět s určitou dávkou opatrnosti, neboť u 6 % obyvatelstva nebyla zjištěna aktivita. Výrazně vzrostl i počet nezaměstnaných (téměř čtyřnásobek). Zvyšuje se i podíl nepracujících důchodců a to zejména u mužů.

Tab. 8.3 Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Ekonomicky aktivní	277 174	295 081	294 355	285 674	277 118
muži	.	158 146	155 910	157 290	150 634
ženy	.	136 935	138 445	128 384	126 484
v tom:					
zaměstnaní	.	.	288 295	265 555	253 870
muži	.	.	152 623	146 792	138 922
ženy	.	.	135 672	118 763	114 948
nezaměstnaní	.	.	6 060	20 119	23 248
muži	.	.	3 287	10 498	11 712
ženy	.	.	2 773	9 621	11 536
Ekonomicky neaktivní	273 340	272 849	263 952	260 775	259 360
muži	.	118 159	116 453	110 024	110 553
ženy	.	154 690	147 499	150 751	148 807
z toho nepracující důchodci	.	103 236	111 617	124 186	129 627
muži	.	36 559	40 842	46 744	50 881
ženy	.	66 677	70 775	77 442	78 746
Ekonomická aktivita nezjištěna	-	-	-	4 239	34 879
muži	-	-	-	2 506	21 549
ženy	-	-	-	1 733	13 330

Hospodařících domácností bylo v roce 2011 o 27 % více než v roce 1970

Hospodařících domácností bylo v roce 2011 o 27 % více než v roce 1970. Přestože domácností tvořených jednou rodinou bylo celých třicet let relativně na stejné výši, u hospodařících domácností vzrostl podíl jednotlivců od roku 1980 o 1,5 násobek. Zatímco u rodinných domácností klesá podíl úplných rodin, podíl neúplných rodin stoupá především v rodinách se závislymi dětmi.

Tab. 8.4 Domácnosti podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Hospodařící domácnosti celkem	190 263	212 978	216 760	229 807	242 397
z toho:					
jednotlivců	.	51 920	59 179	69 547	79 334
tvořené 1 rodinou	.	152 058	152 758	153 635	147 651
Rodinné domácnosti podle typu (%):					
úplné rodiny	.	90,2	86,7	81,6	80,0
bez závislých dětí	.	47,3	39,6	45,2	48,4
se závislymi dětmi	.	42,9	47,0	36,4	31,5
neúplné rodiny	.	9,8	13,3	18,4	20,0
bez závislých dětí	.	5,5	5,8	7,4	9,5
se závislymi dětmi	.	4,4	7,6	11,0	10,5

Poznámka: v roce 1980 namísto závislých dětí děti do 15 let

Domovní fond má ve svém vývoji rostoucí tendenci

Domovní fond měl ve svém vývoji rostoucí tendenci. Počet obydlených domů, který měl od roku 1970 klesající tendenci se v roce 2001 zvýšil proti roku 1991 o 10,8%. Přesto, že počet neobydlených domů v absolutní výši roste, podíl zaznamenal v posledním sčítání mírný pokles (o 1,4 procentního bodu proti roku 2001. Mírně klesl i počet neobydlených domů, určených k rekreaci. Z obydlených domů převažují domy rodinné. Při posuzování obydlených domů podle vlastníka je patrné, že klesá úloha obcí a státu, a také bytových družstev.

Tab. 8.5 Domovní fond podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Domy celkem	110 175	113 751	113 095	120 279	131 052
obydlené	100 387	99 223	94 992	95 538	105 835
neobydlené	9 788	14 528	18 103	24 741	25 217
z toho slouží k rekreaci	.	.	10 215	13 843	12 558
Podíl neobydlených domů (%)	8,9	12,8	16,0	20,6	19,2
Z obydlených domů:					
rodinné domy	88 568	84 120	78 726	82 423	90 894
bytové domy	8 921	13 176	15 018	11 430	12 607
Podíl rodinných domů (%)	88,2	84,8	82,9	86,3	85,9
Obydlené domy podle vlastníka (%):					
fyzická osoba	.	.	81,2	85,2	83,0
obec, stát	.	.	13,9	5,3	3,0
bytové družstvo	.	.	3,2	1,7	0,9
spoluvlastnictví vlastníků bytů	8,2

Současně s domovním fondem roste ve všech sledovaných obdobích fond bytový

Současně s domovním fondem roste ve všech sledovaných obdobích i fond bytový. Rostl však také podíl neobydlených bytů. Podle právního užívání bytu je nejmarkantnější pokles bytů nájemních a bytů družstevních, ve prospěch bytů v osobním vlastnictví. Počet osob na 1 obydlený byt od sčítání v roce 1980 klesá.

Tab. 8.6 Bytový fond podle výsledků sčítání 1970 až 2011

	1970	1980	1991	2001	2011
Byty celkem	.	220 224	227 384	244 476	268 963
obydlené	176 451	199 100	203 081	208 992	226 298
neobydlené	.	21 124	24 303	35 484	42 665
Podíl neobydlených bytů (%)	.	9,6	10,7	14,5	15,9
Obydlené byty podle druhu domu:					
v rodinných domech	.	99 485	88 870	96 377	105 432
v bytových domech	.	97 177	112 557	110 666	117 423
Podíl bytů v rodinných domech (%)	.	50,0	43,8	46,1	46,6
Obydlené byty podle právního důvodu užívání bytu (%):					
ve vlastním domě	.	.	39,7	37,8	37,9
v osobním vlastnictví	.	.	1,1	16,5	25,7
nájemní	.	.	36,4	26,7	20,4
družstevní	.	.	18,2	10,7	3,7
Obydlené byty podle převládajícího způsobu vytápění (%):					
ústřední	.	.	53,7	72,9	79,5
etážové	.	.	22,8	8,6	7,9
kamna	.	.	22,8	15,2	8,8
Počet osob na 1 obydlý byt	.	2,83	2,73	2,60	2,44

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

Obyvatelstvo

Údaj o **počtu obyvatel** v definitivních výsledcích SLDB 2011 zahrnuje všechny osoby, které měly v rozhodný okamžik sčítání místo obvyklého pobytu na území České republiky.

Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba obvykle tráví období svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod. a kde je členem konkrétní domácnosti.

Pro zahrnutí osoby do obvyklého bydliště obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium 12 měsíců pobytu na území ČR, příp. úmysl dlouhodobého pobytu.

Pro odvození místa obvyklého pobytu osoby byla určující deklarační formulář týkající se faktického bydliště osoby (bez ohledu na místo trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu); vyhodnocovány byly i další informace o faktickém bydlišti před rokem, údaje o místě trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu, a místě sečtení.

Osoby v zařízeních jsou osoby s místem obvyklého pobytu ve všech typech ubytovacích a lůžkových léčebných zařízeních sloužících k individuálnímu i kolektivnímu ubytování většího počtu osob (svobodárny, domovy důchodců, penziony pro důchodce, dětské domovy, ústavy sociální péče, ubytovny, studentské koleje, domovy mládeže, internáty, léčebny, sanatoria, kojenecké ústavy, lázeňské ústavy apod.).

Osoby mimo byty a zařízení jsou osoby s místem obvyklého pobytu v nouzových obydlích, mobilních objektech, rekreačních chatách, chalupách (tj. v objektech, které nejsou součástí bytového fondu) nebo v obytných domech, ale mimo byty (nouzové ubytování v nebytovém prostoru).

Bezdomovci jsou osoby, které jako osoby bez domova (nemající domov či možnost dlouhodobě využívat nějaké přístřeší) identifikoval při sčítání v terénu sčítací komisař. „Bezdomovectví“ nebylo zjišťováno prostřednictvím otázek na sčítacím formuláři. Za místo obvyklého pobytu je u bezdomovců, v souladu s mezinárodními doporučeními, považováno místo sečtení. V datových výstupech jsou bezdomovci zahrnuti územně v lokalitách, kde byli sečteni, pouze v údajích za osoby. Údaje o domácnostech se v případě bezdomovců nezjišťují.

Národnost vyplnil každý podle svého rozhodnutí, včetně uvedení dvou národností nebo neuvedení žádné (údaj byl dobrovolný). Obdobný postup – dobrovolné uvádění údaje podle svého rozhodnutí – byl uplatňován také při zjišťování **náboženské víry**.

Rodinný stav je stav de jure, tedy právní manželský stav osoby. Faktický stav – soužití druha a družky – se rozlišuje pouze v rámci údajů za domácnosti. Rozdíl mezi součtem za jednotlivé kategorie rodinného stavu a celkovým počtem představují kromě osob s nezjištěným rodinným stavem také osoby s registrovaným partnerstvím.

Registrované partnerství je stav de jure, tedy právní stav – registrované partnerství osob stejného pohlaví uzavřené podle zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství, anebo dle platných právních předpisů v zahraničí.

Bydlištěm matky v době narození sčítané osoby se rozumělo faktické bydliště matky v době narození sčítané osoby, tj. první bydliště, kde sčítaná osoba žila hned po narození.

Nejvyšší ukončené vzdělání vyplňovaly pouze osoby ve věku 15 a více let podle nejvyšší ukončené školy. Jako samostatný stupeň vzdělání se rozlišuje *nástavbové studium* (zahrnující kromě nástavbového a pomaturitního studia rovněž absolventy dvou nebo více středních škol ukončených závěrečnou zkouškou nebo maturitou) a *vyšší odborné vzdělání* (absolventi vyšších odborných aj. škol ukončených absolutoriem).

Ekonomicky aktivní jsou všechny osoby představující pracovní sílu – zaměstnaní (pracující) a nezaměstnaní.

Zaměstnavatelé jsou ekonomicky aktivní osoby, které zaměstnávají (nebo zaměstnávaly) jednu nebo více osob. **Samostatně činní** jsou osoby s podnikatelským oprávněním, které pracují na vlastní účet a nezaměstnávají v rámci svého podnikání žádné další osoby – zaměstnance.

Otázky týkající se **dojížděky/docházky do zaměstnání nebo školy** (místo pracoviště nebo školy, frekvence dojížděky, dopravní prostředek a doba trvání dojížděky/docházky) vyplňovali pouze zaměstnaní a žáci, studenti a učni, kteří uváděli údaje o dojížděce/docházce do školy i v případě, že byli pracujícími studenty a uční.

Osoby **vyjíždějící do zaměstnání a škol** jsou osoby, které uvedly, že jsou zaměstnané nebo žáci základních škol, studenti či učni a současně místo jejich pracoviště nebo školy bylo v jiném domě, než ve kterém měly místo obvyklého pobytu.

Domácnosti

Údaje o domácnostech byly zpracovány podle zápisů na Bytovém listu, kde osoby žijící v jednom bytě zaznamenaly příbuzenské a jiné vztahy v rámci jedné hospodařící domácnosti. Domácnosti jsou tvořeny osobami se společným místem obvyklého pobytu.

Bytovou domácnost tvoří osoby žijící společně v jednom bytě.

Hospodařící domácnost tvoří osoby, které společně hospodaří, tj. společně hradí výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření se vztahuje i na děti, které do příslušné domácnosti patří, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívají. Součástí rodinných domácností tvořených 1 rodinou mohou být i další jednotlivé osoby, pokud s rodinou společně hospodaří.

Závislé dítě je každá osoba v domácnosti tvořené 1 rodinou, která má k osobě v čele vztah „syn/dcera“, je ekonomicky neaktivní a je ve věku 0–25 let.

V hospodařících domácnostech tvořených 1 rodinou je určena **osoba v čele domácnosti**. V úplných rodinách - párech osob odlišného pohlaví je osobou v čele vždy muž, v párech osob stejného pohlaví je osobou v čele vždy starší osoba. V neúplné rodině je osobou v čele rodič.

Hospodařící domácnosti byly zpracovány za osoby bydlící **v bytech, mimo byty** (nouzové bydlení, chaty, chalupy) a také za **rodiny v zařízení**. Jednotlivé osoby žijící v zařízení a osoby bez přístřeší (bezdomovci) nevyplňovaly Bytový list a nejsou tudíž do počtu hospodařících domácností zahrnuty.

Domy

Do **počtu domů** jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení (obydlené i neobydlené), objekty s byty (bytem) a ubytovací zařízení bez bytu, pokud slouží k bydlení. Do počtu domů tak patří kromě rodinných a bytových domů i různá zařízení určená k bydlení – např. domovy mládeže, internáty, dětské domovy, ústavy sociální péče, domovy důchodců, penziony pro důchodce, kláštery a konventy, azylová zařízení pro cizince, provozní budovy s bytem (např. škola s bytem) apod.

Podle **druhu domu** se rozlišují:

- rodinný dům – má maximálně tři samostatné byty, nejvíce dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Mezi rodinné domy patří rovněž rekreační chalupy s číslem popisným nevychleněné z bytového fondu, využívané k rekreaci. Rodinný dům může být samostatný, dvojdomek (společná část obvodové zdi s rodinným domem na sousedící parcele) nebo řadový (alespoň tři rodinné domy k sobě přiléhají částí obvodové zdi)
- bytový dům – má více bytů přístupných ze společné chodby nebo schodiště a nejde o rodinný dům, počet podlaží není určující. Mezi bytové domy patří také vily, které nesplňují podmínky rodinného domu.
- ostatní budovy – zahrnují všechny další druhy budov kromě rodinných a bytových domů.

Obydlený dům je dům, ve kterém je alespoň jeden obydlý byt nebo je v něm umístěno zařízení pro hromadné ubytování osob alespoň s jednou obvykle bydlící osobou. V obydlém domě musí mít obvyklý pobyt alespoň jedna osoba.

Neobydlený dům je dům určený k bydlení, ve kterém nebyla sečtena žádná osoba s obvyklým pobytem. Do počtu neobydlých domů jsou zahrnuty všechny domy s byty a všechny domy s ubytovacím zařízením bez bytu, pokud jsou určeny k bydlení. Neobydlené objekty bez bytů, příp. se zařízením sloužícím pouze ke krátkodobému ubytování (hotely, turistické ubytovny, nemocnice, apod.) nejsou do počtu neobydlých domů zahrnuty.

Vlastníkem domu je fyzická nebo právnická osoba. Rozhodující je forma vlastnictví, nikoliv počet vlastníků. Vlastník – fyzická osoba zahrnuje i případy více spoluvlastníků domu, pokud to jsou fyzické osoby. Vlastník – bytové družstvo zahrnuje všechny typy bytových družstev, i bývalá SBD, LBD aj. Spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek) zahrnuje pouze případy, kdy je celý dům ve spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek) a vlastníci jednotek jsou uvedeni v katastru nemovitostí jako vlastníci jednotek a spoluvlastníci budovy. Kombinace vlastníků představuje spoluvlastnictví fyzických osob (vlastníků jednotek) a právnické osoby, většinou družstva (část bytů nepřevedených do osobního vlastnictví).

Byty

Obydlený byt je byt, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt.

Neobydlený byt je byt, ve kterém nebyla žádná osoba s obvyklým pobytem.

Právní důvod užívání bytu charakterizuje status užívání z hlediska uživatele bytu.

Typ bytu nahrazuje dřívější členění bytů na čtyři kategorie a rozlišuje byty standardní a byty se sníženou kvalitou. Byty standardní jsou byty s ústředním topením a úplným nebo částečným příslušenstvím, případně

byty bez ústředního topení s úplným příslušenstvím. Byty se sníženou kvalitou jsou byty bez ústředního topení s částečným příslušenstvím, případně s úplným příslušenstvím, ale ne vlastním.

Obytná místnost je část bytu (zejména obývací pokoj, ložnice, jídelna, kuchyň), která je určena k bydlení a má podlahovou plochu minimálně 8 m².

Obytná plocha bytu je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu 8 m² a větší. Kuchyňský kout, resp. kuchyň menší než 8 m² není považován za obytnou místnost.

Celková plocha bytu je součtem plochy všech obytných místností, kuchyně, kuchyňského koutu i ostatních prostor bytu (příslušenství, předsíň, apod.). Je to plocha měřená uvnitř obvodových stěn bytu, nezahrnuje tedy sklep, balkon, lodžii (ani zasklenou).

Vybavení obydleného bytu (bytové domácnosti) osobním počítačem se zjišťovalo bez zřetele k tomu, který člen bytové domácnosti je vlastníkem.

Všechny výpočty průměrných hodnot charakteristik bytového fondu – např. průměrná obytná plocha bytu, průměrný počet obytných místností na 1 byt apod. – byly počítány pouze ze souborů bytů se zjištěnými hodnotami.

SROVNATELNOST VÝSLEDKŮ SČÍTÁNÍ 2011 A 2001

Definitivní výsledky SLDB 2011 jsou zpracovány a publikovány za obvykle bydlící obyvatelstvo, resp. tříděny **podle místa obvyklého pobytu osob**. Oproti tomu při sčítání v roce 2001 probíhalo veškeré zpracování a publikování výsledků podle místa trvalého pobytu osob, případně podle místa dlouhodobého pobytu.

Základní metodickou odlišností, která se promítá do všech věcných okruhů zpracovaných dat, je tedy **místo obvyklého pobytu osoby**, které je určující jak pro zpracování územních charakteristik osob, jejich územní třídění, tak pro zpracování domácností, určení obydlenosti bytu a domu i výpočet dojížděkových proudů.

Všechny údaje za osoby, kde dochází k porovnávání adres – **bydliště jeden rok před sčítáním, bydliště matky v době narození a dojíždka do místa pracoviště nebo školy**, jsou vztaženy k místu obvyklého pobytu.

V údajích o **náboženské víře** v SLDB 2011 je jako samostatná kategorie uvedena deklaráce „věřící – nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti“. V údajích sčítání v roce 2001 byly takto formulované odpovědi zahrnuty mezi „ostatní a nepřesně určené“. Kategorie „bez náboženské víry“ v údajích SLDB 2011 odpovídá kategorii „bez vyznání“ v údajích SLDB 2001, namísto pojmu „nezjištěno“ v údajích z roku 2001 je v SLDB 2011 používán termín „neuveďeno“.

Nejvyšší ukončené vzdělání je obdobně jako v SLDB 2001 členěno do kategorií odpovídajících klasifikaci ISCED-97 (Mezinárodní klasifikace vzdělání).

V údajích o **ekonomické aktivitě** jsou kategorie „osoby v domácnosti“ a „děti předškolního věku, ostatní závislé osoby“, zjišťované při sčítání v roce 2001 odděleně, sloučeny do jediné skupiny.

Údaje o **postavení v zaměstnání** jsou tříděny v souladu s Klasifikací postavení v zaměstnání CZ-ICSE. Kategorie „zaměstnanci v pracovním a služebním poměru“ a „ostatní zaměstnanci (na základě dohod aj.)“ zjišťované při sčítání v roce 2001 odděleně, jsou v SLDB 2011 sloučeny do jediné skupiny.

Údaje o **oboru vzdělání, zaměstnání a odvětví ekonomické činnosti** na rozdíl od SLDB 2001 respektují ve svém členění standardní platné statistické klasifikace – Mezinárodní klasifikace vzdělání (ISCED-97), Klasifikaci zaměstnání (CZ-ISCO), Klasifikaci ekonomických činností (CZ-NACE).

Osoby, které místo výkonu zaměstnání často mění a osoby bez stálého pracoviště při sčítání v roce 2001 uváděly údaj o **místě pracoviště** podle skutečnosti k rozhodnému okamžiku sčítání. V SLDB 2011 je pro tyto osoby zavedena zvláštní kategorie „zaměstnání bez stálého pracoviště“ a v údajích o dojíždce nejsou zahrnuty.

Základním kritériem pro odvození **domácnosti** bylo místo obvyklého pobytu společně žijících a společně hospodařících osob, resp. jediné osoby.

Způsob sběru formulářů a pořízení dat umožnily získání informací o vzájemných vztazích pouze v rámci hospodařící domácnosti. Proto v roce 2011 **nebylo možné zpracovat údaje o domácnostech cenzových**.

Srovnatelnost dat 2011 a 2001 je v případě rodinných domácností omezena na hospodařící domácnosti tvořené 1 rodinou, kde jsou informace o jednotlivé domácnosti zpracovány ve stejném detailu jako v roce 2001.

V omezeném rozsahu jsou k dispozici údaje o osobě v čele a její atributy; odvozeny jsou pouze u domácnosti jednotlivce a u omácností tvořených 1 rodinou.

Nově jsou součástí výstupů za hospodařící domácnosti – z pohledu způsobu bydlení domácnosti – údaje o rodinných domácnostech žijících v zařízeních. Tento údaj nemá srovnání s minulými sčítáními. Osoby žijící v rodinách v zařízení byly v předchozích cenzech sčítány jako jednotlivci v zařízení.

V rámci úplných rodin jsou poprvé (ve vazbě na zjišťování registrovaného partnerství osob) zpracovány údaje i o rodinách osob stejného pohlaví, a to jak registrované partnerství, tak faktické partnerství (neformální soužití).

Obydlenost domů a bytů je odvozena od počtu obvykle bydlících osob na rozdíl od roku 2001, kdy byl určující počet trvale bydlících osob. Na rozdíl od roku 2001 se nezjišťovala ani u domů ani u bytů kategorie „obydlen přechodně“.

Struktura podle **vlastníka domu** není srovnatelná. **Bytové družstvo** zahrnuje případy, kdy je bytové družstvo jediným vlastníkem domu (dle zápisu v katastru nemovitostí). Mezi bytová družstva patří všechny typy bytových družstev – bývalá SBD, LBD, nově vzniklá bytová družstva vyčleněná z původních družstev, nově založená bytová družstva atp. V roce 2001 **stavební bytová družstva** zahrnovala výlučně družstva ustanovená zákonem č. 27/1959 Sb. nebo družstva od původního SBD oddělená. Samostatně byla zjišťována **družstva založená za účelem privatizace domu**. Tyto právnické subjekty měly časově omezenou platnost (průběh privatizace) a po ukončení privatizace se transformovaly nebo zanikly (vlastníky domu se stali vlastníci jednotek). V této položce byly uváděny i jiné právnické osoby – nejen družstva – pokud byly založeny za účelem privatizace domu.

Dřívější lidová bytová družstva (LBD) byla v roce 2001 zahrnuta (pokud nedošlo k převodu bytů do vlastnictví), do položky „obec, stát“.

Jiný obsah má položka **kombinace vlastníků**. Sčítání 2011 definovalo kombinaci vlastníků výlučně jako kombinaci vlastnických forem. V roce 2001 zahrnovala položka kombinace vlastníků spoluvlastnictví vlastníků bytů (jednotek), a to v případech všech bytů převedených do vlastnictví i pouze jejich části.

V roce 2011 se **spoluvlastnictví vlastníků jednotek** zjišťovalo samostatně, a to v případě, kdy bylo spoluvlastnictví stoprocentní.

V tématu **ústřední topení a druh paliva** nejsou samostatné údaje o domech s dálkovým topením a blokovou kotelnou, ani používaný druh paliva u kotelny mimo dům; všechny tyto kategorie jsou shrnuty v jediné položce „kotelna mimo dům“.

Právní důvod užívání bytu není ve všech položkách srovnatelný. Byt družstevní zahrnuje všechny případy družstevních bytů (viz též vlastník domu). Při sčítání v roce 2001 byly samostatně zjišťovány právní důvody užívání „byt člena stavebního bytového družstva“ a „byt člena družstva nájemců založeného v průběhu privatizace“. Byty lidových bytových družstev (LBD) v roce 2011 sečtené rovněž jako byty družstevní byly v roce 2001 (i v předchozích sčítáních) sčítány jako byty nájemní.

Odlišné je vymezení **obytné místnosti**. Podle mezinárodních doporučení je ve sčítání 2011 do počtu obytných místností bytu zahrnuta i kuchyň, pokud splňuje velikostní parametry obytné místnosti, tj. pokud má plochu 8 m² a větší. V roce 2001 byla kuchyň považována za obytnou místnost pouze v případech, kdy byla jedinou místností bytu (tzv. obytná kuchyň).

Rozdílná je proti sčítání 2001 definice **obytné plochy bytu**, která je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu minimálně 8 m². Ve sčítání 2001 se započítávala do obytné plochy bytu z kuchyně pouze plocha přesahující 12 m².

Rozdělení bytů na **byty standardní** a **byty se sníženou kvalitou** nahrazuje bývalé čtyři kategorie bytu. Publikovány jsou detailnější údaje o standardních bytech podle způsobu vytápění a příslušenství, aby bylo možné porovnat údaje v detailu bývalých kategorií I. a II. Byty se sníženou kvalitou jsou srovnatelné pouze s agregací bývalých kategorií bytu III. a IV.

V **hospodařících domácnostech – úplných rodinách** – jsou zahrnuty i páry stejného pohlaví, a to jak registrovaná, tak faktická partnerství. V roce 2001 registrovaná partnerství neexistovala a faktická partnerství, pokud byla na formuláři deklarována, byla zahrnuta do nerodinných domácností.

METHODOLOGICAL NOTES

Population

The data on total population published in the results of the 2011 Population and Housing Census (hereinafter 2011 Census) refer to all persons whose place of usual residence on Census Day 2011 was in the Czech Republic.

Place of usual residence refers to the place where a person usually resides daily, notwithstanding any temporary absences for the purpose of recreation, visiting, work-related travel, or time spent in a health facility, and where the person is a member of a household.

A person should have lived in the Czech Republic for at least twelve months or intent to stay for at least one year in the Czech Republic to be counted among the country's usual resident population.

A person's place of usual residence was determined based on what the person declared in the census form as his or her current place of residence (regardless of the person's place of permanent residence or the place of permitted temporary residence). The person's place of residence one year prior to the census, his or her permanent place of residence or permitted temporary residence, and the place of enumeration were also taken into account.

Institutional residents are persons whose usual place of residence is any of the many types of residential or treatment facilities used as individual or collective housing by a large number of people (e.g. boarding houses, retirement or aged-care facilities, children's homes, social welfare institutions, public dormitories, student dormitories, youth homes, residential halls, physical and mental health treatment centres, infant homes, convalescent centres).

People resident in other housing units are persons whose place of usual residence is in an emergency shelter, mobile home, recreational house or cottage (i.e. objects that are not part of the housing stock) or accommodation in a residential building but not in conventional dwelling.

Homeless persons are those persons who were identified on Census Day by the enumerator as persons with no home (they are not occupants in conventional dwellings, in other housing units or in collective living quarters). There were no direct questions in the census form to survey for 'homelessness'. In conformity with international recommendations, the place of usual residence of a homeless person is his/her place of enumeration. In the census results, homeless persons are geographically included in the place of enumeration only and in the data on persons. Household data were not surveyed for homeless persons.

Ethnicity, including dual ethnicity, was recorded as freely declared by the respondent's wishes and on a voluntary basis, so a respondent could also refuse to report his or her ethnicity. A similar approach – voluntary reporting of the item as freely indicated by the respondent – was applied to religious belief.

Marital status indicates the respondent's *de jure*, i.e. legal, marital status. Cohabiting partners, a *de facto* status, were distinguished only under data on households. The difference between the sum of individual categories of marital status and the total number of persons is made up of persons whose marital status was not identified and of persons living in a registered partnership.

A registered partnership is a *de jure*, i.e. legal, status and represents a registered partnership between two same-sex persons formed in conformity with Act No. 115/2006 Coll. on Registered Partnerships or in conformity with relevant legislation in effect in other countries.

Mother's place of residence at the time of the person's birth refers to the *de facto* place of residence of the mother when the respondent was born, i.e. the respondent's first place of residence immediately after birth.

Educational attainment was surveyed only for persons aged 15 years or older based on the respondent's highest completed level of education. Educational levels distinguished post-secondary education (ISCED 4A) (which includes post-secondary and continuing education and graduates of two or more secondary schools terminating in a final exam or a school-leaving exam) and post-secondary professional education (ISCED 5B) (graduates of post-secondary professional schools terminating in the award of a diploma). The census included three categories of tertiary education (ISCED 5A, 6): bachelor (only graduates of a bachelor's degree programme), master (graduates of a master's study programme or under the former system university graduates generally) and doctor (graduates of a doctoral study programme or under the former system a higher doctorate).

Economically active are all persons who represent the labour force – both employed (working) and unemployed.

Employers are economically active persons who employ (or employed) one or more persons. Own-account workers are persons who have a licence to do business and hold a self/employment job and employ no other persons – employees – in their business. Employees are persons who hold a paid position of employment.

Questions on **commuting to work or school** (the location of place of work or school, the frequency of journey, the mode of transport, and the time taken on journey to work or school) were filled in only by employees and by students and apprentices.

Persons **commuting to work or school** are persons who reported that they are employees or students or apprentices, and whose place of work or school is located in a different building than the one in which their usual place of residence is located.

Households

Data on households were processed according to records in the Dwelling Form. People living in one dwelling reported on their relationships to other members of the same housekeeping household. Households consist of persons who share the same place of usual residence.

Dwelling household consist of persons living together in one dwelling.

Housekeeping household consist of persons who pay jointly for expenses of the household, such as food, living costs, etc. Common housekeeping also applies to children who are members of the household even if they themselves do not contribute to covering household expenses.

One-family household may also include other persons if they join common housekeeping of the household.

In the census results, one-family households are also classified according to the number of dependent children in the household. **A dependent child** is each person in a one-family household who is the son or daughter of the reference person, is economically inactive, and is 0–25 years of age.

A reference person was ascertained in one-family housekeeping households. In one-couple families with partners of different sex the reference person is always the male; in the case of the same-sex partners, the reference person is always the older partner. In a lone-parent family the parent is the reference person.

Housekeeping households were counted for those persons living in a **dwelling, in other housing units** (emergency housing, recreational housing and cottages) and for **families in institutions**. Persons living in an institution and homeless persons did not fill in the Dwelling Form and therefore are not counted in the number of housekeeping households.

Buildings

The **number of buildings** includes all houses used for a residential purpose (whether occupied or vacant), buildings with dwellings (or a dwelling), and collective living quarters without individual dwellings but used for a residential purpose. In addition to family houses and apartment buildings the total number of buildings also includes various other facilities used for a residential purpose – e.g. youth homes, residential halls, children's homes, social welfare institutes, retirement and aged-care homes, monasteries and convents, asylum facilities, technical facilities with a dwelling unit (e.g. a school with a dwelling) and so on.

Categories of **type** of building include:

Family house – a home with a maximum of three separate dwelling units, no more than two above-ground floors, one underground floor, and an attic. Family houses also include recreational homes that have a house number and are part of the national housing stock even if used for recreational purposes. Family houses are classed as detached homes, semi-detached (two family houses built on adjacent lots and structurally connected by a shared wall) and row houses (at least three family homes joined within one circumferential wall)

Apartment building – a building that has multiple dwelling units accessed along a common hallway or stairwell and is not a family house, and regardless of the number of floors. Apartment buildings also include villas that do not qualify as family houses.

Other buildings – these are all other types of buildings that are not family houses or apartment buildings.

An occupied building is an object in which at least one dwelling is occupied or which contains collective accommodation for persons with a least one usual resident. An occupied building should be the usual place of residence for at least one person in order for it to qualify as occupied.

An unoccupied (vacant) building is an object that is intended for residential purposes but was not the place of usual residence for any person at the time of the census. The number of unoccupied buildings includes all buildings that contain dwellings, and any buildings that do not contain dwellings but provide collective accommodation if they are designed for habitation. Unoccupied buildings without dwellings or objects providing just short-term accommodation (hotels, tourist housing, hospitals, etc.) are not counted among unoccupied buildings.

The type of owner of the building can be either a natural or legal person. The form of ownership is relevant, not the number of owners. Ownership by natural persons applies also to cases of multiple co-owners of an object if they are natural persons. Cooperative ownership includes all types of housing cooperatives. Dwelling owner association only includes cases where the object as a whole is co-owned by the owners of the flats (dwelling units) and the owners of these units are listed in the land registry as the owners of the units and the co-owners of the object. Mixed ownership means a combination of co-ownership by natural persons (the owners of dwelling units) and a legal person, which is in most cases a cooperative (some of the dwellings are not privately owned).

Dwellings

An occupied dwelling is a unit in which at least one person has his or her usual place of residence.

A vacant dwelling is a unit that is not the usual place of residence of any person.

Tenure status refers to the status of the occupant of the dwelling. Quality of dwelling distinguishes between standard quality dwellings and dwellings of lower quality. Standard dwellings are units that have central heating

and complete or some technical facilities or dwellings without central heating but with complete technical facilities. Dwellings with lower quality are units without central heating and with technical facilities or with complete but shared technical facilities.

A room is defined as a space in a dwelling (usually a living room, bedroom, dining room, or kitchen) designed for habitation with a floor space of at least 8 square metres.

Useful floor space is the sum of floor space of all the unit's rooms and the kitchen if the latter has a floor space of at least 8 square metres. A kitchenette or kitchen smaller than 8 square metres does not count as a room.

Total floor space is the total floor space of all rooms, the kitchen, kitchenette, or other spaces in the dwelling (amenities, front hall, etc.). Floor space is measured along the inside of the unit's circumferential wall and does not include cellars, balconies, or enclosed balconies (even if enclosed by glass).

The availability of personal computer to the dwelling household was ascertained regardless of which member of the dwelling household owned it.

All the calculations of average values of the characteristics of the housing stock – e.g. the average useful floor space of dwellings, average number of rooms per unit, etc. – were computed for dwellings for which said values were ascertained.

COMPATIBILITY OF THE RESULTS OF THE 2011 CENSUS AND THE 2001 CENSUS

The final results of the 2011 Census are processed and published for the **usual resident population** and classed according to the **place of usual residence of a person**. By contrast, in 2001 the results were processed and published according to a person's place of permanent residence or place of long-term residence.

A basic methodological difference that is reflected in all the subject areas of the data is thus the use of the **place of usual residence of a person** as the defining factor for processing the geographical characteristics and classification of persons, and for processing households, determining the occupancy of dwellings and buildings, and calculating the commuter flows.

All data on persons that involve a comparison of addresses – **place of residence one year before the census, mother's place of residence at the time of the person's birth and commuting to the workplace or school** – are compared to the person's place of usual residence.

The data on **religious belief** in the 2011 Census include the statement 'Believers not identified with a church or religious society' as a separate category. In the data from the 2001 Census this type of statement was grouped in the category of 'other and not exactly stated'. In addition to the large number of churches, religious groups, and religious movements on which the 2011 Census publishes separate data, other changes are just terminological and the data are comparable; the category 'no religious belief' in the data from the 2011 Census corresponds to the category 'no denomination' in the data from the 2001 Census, and in the 2011 Census the term 'not stated' replaces the term 'not known' in the 2001 data.

Educational attainment is classed, as it was in the 2001 Census, into categories based on the ISCED-97 classification (International Standard Classification of Education).

In data on **economic activity** the categories 'homemakers' and 'children of pre-school age, other dependent persons', distinguished in the 2001 Census, are merged to form one category in the 2011 Census.

Data on status in **employment** are classed in conformity with the Classification of Status in Employment (CZ-ICSE). The categories 'employees in employment contract or civil servants' and 'other employees' distinguished in the 2001 census are merged into one category in the 2011 Census.

Data on **field of education, occupation and industry (branch of economic activity)** in the 2011 Census differ from the 2001 Census in that they conform to standard statistical classifications: International Standard Classification of Education (ISCED-97), Classification of Occupations (CZ-ISCO), Classification of Economic Activities (CZ-NACE).

Persons who frequently change their place of work and persons without a permanent workplace indicated their **place of work** in the 2001 Census based on the actual place of work at the time of the census. In the 2011 Census a special category was introduced for these persons, i.e. 'employment without a permanent place of work', and they are not included in the data on commuting.

The basic criterion for determining a **household** was the place of usual residence of the person or the persons living together and joins common housekeeping of a household.

Because of the method used to collect the census forms and obtain data, information could only be obtained on relations among members of the household. As a result, in 2011 **it was not possible to process data on former category - census households**.

The 2011 and 2001 data on family households are only comparable in the case of one-family housekeeping households, where the information on individual such households is processed in the same detail as in 2001.

A limited amount of data on the reference person and his/her characteristics is available; such data are derived only for one-person and one-family households.

The results for housekeeping households – from the perspective of the housing arrangements of household – newly include data on family households living in institutions. There is no comparable counterpart to these data in previous censuses. Persons living in families in institutions were in previous censuses counted as individuals in an institution.

For the first time (in relation to the inclusion of registered partnership in the census) one-couple families also include data on families of the same sex, both registered partnerships and same-sex cohabiting couples (consensual union).

The occupancy of buildings and dwellings is determined by the number of persons with the place of usual residence at the address, unlike in 2001 when it was based on the number of persons with the place of permanent residence. Unlike in 2001 the category 'temporarily occupied' was not included for buildings or dwellings.

The structure of the owner of the building is not comparable between censuses. **Cooperative ownership** includes cases where the housing cooperative is the sole owner of the building (according to records in the land registry). Cooperative ownership includes every type of housing cooperative. In 2001 **building cooperatives** included only cooperatives established in conformity with Act No. 27/1959 Coll. or cooperatives that had separated from a building cooperative to which it previously belonged. **Cooperatives founded for the purpose of privatisation of a building** were classed separately. This item also included other legal persons – not just cooperatives – that were established for the purpose of the privatisation of a residential object.

The item **mixed ownership** has a different meaning. In the 2011 Census mixed ownership was defined solely as a combination of ownership forms. In 2001 it included the dwelling owner associations, regardless of whether all the flats had been privatised or only some of them.

In the 2011 Census **dwelling owner association** formed a separate category (if the co-ownership was one hundred per cent).

On the topic of **central heating and type of fuel** there are no separate data on objects with remote heating or a community heating centre, nor the type of fuel used in the case of a boiler outside the object; all these categories area included under one item, i.e. 'installation outside the building'.

Tenure status is not comparable across all items. Cooperative dwelling includes all cases of a cooperative dwelling (see also 'type of owner'). In 2001 'the dwelling of a member of a building cooperative' and 'the dwelling of a member of a tenants' cooperative founded during the course of privatisation' were two separate categories of tenure status.

A room is defined differently. In conformity with international recommendations, the 2011 Census counts the kitchen as a room as long as it meets the size criteria for a room, i.e. it has a floor space of 8 or more square metres. In 2001 the kitchen was counted as a room only if it was the only room in the dwelling.

Unlike the 2001 Census the 2011 Census reports on not just the number but also the total **floor space of the rooms**, both separately for each room whose floor space is 8 or more square metres, and separately for rooms whose floor space is 4–7.9 square metres.

The floor space of a dwelling is defined differently in the 2011 Census from 2001 as the sum of the floor space of all rooms, and the kitchen if the floor space of the latter is at least 8 square metres. In the 2001 survey the kitchen was counted in the floor space of a dwelling only if it had an area of more than 12 square metres.

The categories of **standard quality and lower quality dwellings** replace the previous classification that had four categories of dwelling units. More detailed data on standard quality dwellings by type of heating and technical facilities are published to enable closer comparability to category 1 and category 2 units under the former classification. Dwellings with lower quality are only comparable to aggregations of category 3 and category 4 units under the former classification (2001).

Housekeeping households – one-couple families – include also same-sex couples, both registered partnerships and same-sex cohabiting couples. In 2001 registered partnerships did not exist and same-sex cohabiting couples, if declared in the census forms, were included under non-family households.

1. Mezikrajské srovnání

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Území, sídelní struktura								
Rozloha (km ²)	78 866	496	11 015	10 056	7 561	3 315	5 334	3 163
Počet obcí	6 251	1	1 145	623	501	132	354	215
z toho se statutem města	596	1	82	53	56	37	58	39
Podíl městského obyvatelstva (%)	69,9	100,0	52,7	64,1	67,9	82,9	79,6	78,1
Podíl počtu obyvatel v obcích (%):								
do 199 obyvatel	1,8	x	2,3	4,3	3,7	0,8	0,9	1,2
s 200 - 999 obyvateli	15,3	x	25,0	19,1	17,8	11,9	12,3	15,0
s 1 000 - 4 999 obyvateli	21,4	x	30,2	26,7	28,4	21,8	17,4	20,3
Počet částí obcí	15 060	112	2 797	1 981	1 539	518	1 150	766
Počet základních sídelních jednotek	22 430	916	3 578	2 549	1 861	812	1 825	1 093
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	132	2 557	117	62	75	89	152	137
Obyvatelstvo								
Počet obyvatel	10 436 560	1 268 796	1 289 211	628 336	570 401	295 595	808 961	432 439
z toho ženy (%)	51,0	51,6	50,6	50,9	50,5	50,8	50,9	51,1
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení (%):								
v bytech	97,2	95,7	96,9	97,8	96,6	96,2	97,0	97,3
v zařízeních	1,9	3,4	1,7	1,3	2,0	2,4	2,0	1,5
jinde (rekreační chaty, mobilní nebo nouzová bydli apod.)	0,8	0,8	1,3	0,9	1,3	1,4	0,9	1,1
bezdomovci	0,11	0,10	0,07	0,08	0,06	0,09	0,12	0,06
Obyvatelstvo podle věku (%):								
0 – 14 let	14,3	12,1	15,5	14,5	13,9	14,3	15,0	14,9
15 – 64 let	69,6	71,6	69,4	69,3	69,5	70,2	69,9	69,7
65 a více let	15,8	15,8	14,8	15,9	16,3	15,1	14,6	15,0
nezjištěno	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,4
Průměrný věk	41,0	41,2	40,3	41,2	41,4	41,0	40,5	40,7
Obyvatelstvo podle rodinného stavu (z osob se zjištěným stavem, %):								
svobodní	40,0	42,6	39,4	39,2	39,0	41,3	41,1	40,4
ženatí, vdané	42,4	39,4	43,5	43,5	43,1	38,5	39,2	40,8
rozvedení	10,3	11,5	9,9	9,9	10,3	13,2	12,2	11,7
ovdovělí	7,3	6,5	7,1	7,4	7,5	7,0	7,4	7,1
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	4,0	12,8	4,3	2,2	4,5	5,6	3,3	3,4
Obyvatelstvo podle národnosti (%):								
česká	64,3	64,8	69,9	72,4	70,1	64,4	68,4	69,5
moravská	5,0	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
slezská	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
slovenská	1,4	1,8	1,4	1,1	1,4	2,4	1,5	1,4
neuveдено	25,3	27,0	26,2	24,7	26,0	27,7	27,0	26,1
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	47,1	50,8	39,7	44,1	44,9	38,8	42,7	43,4
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):								
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	6,8	7,9	5,7	7,2	5,8	5,7	4,8	5,7
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	14,0	11,0	8,7	13,6	9,3	7,1	5,3	7,2
bez náboženské víry	34,5	37,0	40,1	30,9	38,0	39,7	44,2	42,5
neuveдено	44,7	44,1	45,6	48,3	46,8	47,4	45,7	44,6
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):								
základní vč. neukončeného	17,6	10,2	16,9	18,2	18,1	22,4	21,7	18,6
střední vč. vyučení (bez maturity)	33,0	20,3	33,6	34,9	34,7	34,3	34,9	35,9
úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	31,2	35,3	32,5	31,6	30,9	27,7	28,2	29,8
vysokoškolské	12,5	23,6	11,5	10,8	10,4	7,0	7,6	9,6

1. Regional comparison

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Area and settlement structure</i>							
4 759	4 519	6 796	7 195	5 267	3 963	5 427	Total area (square kilometers)
448	451	704	673	399	305	300	Number of municipalities
48	37	34	49	30	30	42	of which with town status
67,5	62,4	57,6	62,8	57,2	60,3	75,6	Share of urban population (%)
							Share of population in municipalities by number of inhabitants (%):
2,9	2,8	8,1	1,3	1,1	0,5	0,2	less than 200
20,9	23,7	25,6	16,8	17,8	17,5	6,4	200 - 999
19,4	21,7	18,6	26,6	30,3	29,5	19,6	1000 - 4999
1 074	991	1 402	902	767	438	623	Number of municipality parts
1 529	1 300	1 764	1 583	1 158	950	1 512	Number of basic settlement units
115	113	74	162	119	146	222	Population density
<i>Population</i>							
547 916	511 627	505 565	1 163 508	628 427	579 944	1 205 834	Total population
50,9	50,7	50,5	51,2	51,4	51,3	51,4	of which females (%)
							Population by housing arrangements (%):
97,5	97,5	98,1	97,7	97,7	98,1	97,7	in dwellings
1,7	1,9	1,3	1,5	1,5	1,3	1,6	in collective living quarters
0,7	0,5	0,5	0,7	0,6	0,5	0,5	Others (cottage, mobile home, shelter, etc.)
0,09	0,10	0,07	0,10	0,16	0,13	0,21	Homeless
							Population by age (%):
14,4	14,7	14,6	14,0	14,4	14,2	14,4	0-14
68,4	68,9	68,8	69,5	69,2	69,0	69,6	15-64
16,8	16,1	16,4	16,2	16,2	16,6	15,7	65 or more
0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	Not identified
41,6	41,0	41,1	41,1	41,2	41,5	41,0	Average age
							Population by legal marital status (with identified marital status, %):
38,6	39,2	39,1	40,0	39,6	39,0	39,6	Never married
43,5	44,1	45,5	43,3	43,0	44,5	42,0	Married
10,4	9,3	7,8	9,4	9,8	8,6	10,6	Divorced
7,5	7,4	7,5	7,4	7,5	7,8	7,7	Widowed
2,5	2,4	1,5	3,1	1,4	1,3	1,7	Share of foreign citizens (%)
							Population by ethnicity (%):
71,0	70,8	65,4	48,0	58,1	54,9	63,5	Czech
0,1	0,9	7,0	21,9	12,1	16,4	3,8	Moravian
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	Silesian
1,0	0,9	0,6	1,2	1,2	1,0	2,2	Slovak
25,7	25,6	24,6	23,7	24,6	22,8	23,7	Not declared
							Population born in municipality of usual residence (%)
45,6	47,1	51,0	51,2	48,2	53,0	51,5	
							Population by religious belief (%):
6,1	6,0	6,5	8,0	7,4	7,8	7,6	Believers not identified with a church or religious society
10,4	13,7	22,8	20,7	16,6	29,3	18,5	Believers identified with a church or religious society
37,8	34,9	25,7	28,9	32,2	22,5	30,2	No religious belief
45,8	45,4	45,0	42,4	43,9	40,4	43,8	Not declared
							Population aged 15+ by educational attainment (%):
17,6	17,9	18,5	17,6	18,4	19,0	19,6	Primary and lower secondary, incl. not completed elementary school (ISCED 1, 2)
35,5	36,6	37,5	32,3	35,4	35,8	35,1	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
31,7	31,1	31,1	30,9	30,7	30,4	29,4	Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
10,1	9,9	9,5	14,7	11,4	11,2	11,2	Tertiary (ISCED 5A, 6)

1. Mezikrajské srovnání

1. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo- český	Jiho- český	Plzeňský	Karlo- varský	Ústecký	Liberecký
Ekonomická aktivita								
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	5 080 573	644 643	639 851	307 130	278 674	139 871	377 298	208 512
zaměstnaní	4 580 714	600 730	587 539	280 844	255 278	123 100	325 987	185 944
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající pracující důchodci	91,2	87,3	91,0	91,8	91,6	90,9	91,5	90,6
ženy na mateřské dovolené	5,0	7,7	5,1	4,6	4,8	5,5	5,0	5,5
nezaměstnaní	2,1	2,0	2,3	2,1	2,1	2,1	2,1	2,3
499 859	43 913	52 312	26 286	23 396	16 771	51 311	22 568	
v tom (%):								
hledající první zaměstnání	16,4	17,1	15,2	16,2	15,9	17,2	19,1	15,2
ostatní nezaměstnaní	83,6	82,9	84,8	83,8	84,1	82,8	80,9	84,8
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	4 784 923	500 971	582 765	294 587	259 975	131 319	372 383	198 712
z toho (%):								
nepracující důchodci	48,2	46,1	45,7	48,5	50,0	47,8	48,6	47,7
osoby v domácnosti, děti předškolního	17,9	20,3	20,5	17,0	17,6	19,3	18,4	18,1
žáci, studenti a učni	30,2	29,4	29,9	30,9	28,8	29,1	29,6	30,5
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	77,9	73,2	76,5	78,0	79,4	77,0	79,2	76,5
zaměstnavatelé	3,6	4,3	3,7	3,4	3,2	3,6	3,4	3,5
osoby pracující na vlastní účet	12,9	17,1	14,1	13,0	11,9	12,1	10,6	13,4
členové produkčních družstev	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,7	0,4	2,8	5,0	3,9	2,1	1,8	1,8
průmysl	25,4	9,4	23,2	26,7	29,2	24,8	27,0	31,7
stavebnictví	6,8	5,8	6,7	7,8	6,6	6,1	7,0	6,5
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	10,2	11,3	11,2	10,0	9,5	9,6	9,0	9,2
doprava a skladování	5,6	5,4	7,1	5,3	5,9	5,2	6,6	4,8
ubytování, stravování a pohostinství	3,1	4,3	3,0	3,3	2,8	5,9	2,6	3,0
vzdělávání	6,0	6,2	5,2	5,9	5,6	5,2	6,0	5,9
zdravotní a sociální péče	6,5	6,4	5,7	5,9	6,4	7,3	6,7	5,8
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání (%):								
zákonodárci a řídicí pracovníci	6,0	8,2	6,4	5,5	5,4	5,0	5,4	5,6
specialisté	16,1	25,9	15,1	13,7	13,9	12,1	13,4	13,5
techničtí a odborní pracovníci	18,4	22,0	19,1	17,1	17,6	15,0	18,1	16,7
úředníci	5,5	6,9	6,3	5,0	5,3	4,9	5,1	4,7
pracovníci ve službách a prodej kvalifikovaní pracovníci v	13,5	13,3	13,5	13,7	13,2	17,2	14,2	13,3
zemědělství, lesnictví a rybářství	1,4	0,3	1,4	2,5	1,8	1,3	1,1	1,1
řemeslníci a opraváři	14,5	7,0	13,8	16,0	15,8	14,6	14,6	16,3
obsluha strojů a zařízení, montéři	12,5	4,7	12,1	13,8	14,9	13,9	14,2	14,9
pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3,5	2,3	3,2	3,8	3,7	5,0	4,0	3,9
zaměstnanci v ozbrojených silách	0,4	0,2	0,3	0,6	0,3	0,2	0,3	0,3
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	60,7	65,0	62,5	60,2	60,7	61,1	60,1	60,9
muži	68,6	72,4	70,6	68,2	68,4	67,9	67,8	68,9
ženy	53,4	58,5	55,0	52,7	53,5	54,8	53,0	53,5
Míra zaměstnanosti (%) ²⁾	54,7	60,6	57,4	55,0	55,6	53,7	51,9	54,3
muži	62,1	67,4	65,1	62,7	63,1	59,7	59,2	62,0
ženy	47,8	54,6	50,2	47,9	48,6	48,3	45,3	47,1

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouč- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Economic activity</i>							
260 819	246 779	243 720	572 019	303 992	281 576	575 689	<i>Economically active population</i>
238 986	224 590	220 743	511 844	268 013	252 815	504 301	<i>Employed</i>
							<i>of which (%)</i>
91,3	92,3	93,0	91,4	92,7	92,7	92,5	<i>Employees, employers, own-account workers, contributing family workers</i>
5,1	4,2	3,7	4,6	3,8	3,9	4,1	<i>Working pensioners</i>
2,0	2,1	2,0	2,2	2,1	2,0	1,9	<i>Women on maternity leave</i>
21 833	22 189	22 977	60 175	35 979	28 761	71 388	<i>Unemployed</i>
							<i>in %:</i>
15,4	14,3	15,8	16,5	15,7	15,5	16,8	<i>Seeking first work</i>
84,6	85,7	84,2	83,5	84,3	84,5	83,2	<i>Unemployed, others</i>
260 408	243 033	245 515	541 007	300 693	279 417	574 138	<i>Not economically active population</i>
							<i>of which (%)</i>
49,6	48,7	48,9	48,7	48,9	49,5	49,3	<i>Not working pensioners</i>
16,8	16,7	16,0	17,5	16,6	16,0	16,8	<i>Homemakers, children of pre-school age, other dependent persons</i>
30,1	31,0	31,7	30,2	30,8	31,0	30,7	<i>Pupils, students and apprentices</i>
							<i>Employed by status in employment (%):</i>
77,4	79,4	80,1	78,3	79,9	78,5	81,0	<i>Employees</i>
3,5	3,4	3,2	3,7	3,3	3,9	3,3	<i>Employers</i>
12,9	11,7	11,6	12,9	11,6	12,6	10,0	<i>Own-account workers</i>
0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	<i>Members of producers' co-operatives</i>
0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	<i>Contributing family workers</i>
							<i>Employed by industry (branch of economic activity) (%):</i>
3,5	3,8	6,3	2,8	3,4	2,5	1,7	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
28,8	30,4	32,9	24,0	27,5	32,8	30,1	<i>Industry</i>
6,4	6,9	7,2	7,9	7,3	8,0	6,3	<i>Construction</i>
9,7	9,7	9,1	10,5	10,0	10,4	10,0	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles</i>
5,0	5,5	5,0	5,3	5,8	4,5	5,4	<i>Transportation and storage</i>
3,0	2,4	2,5	3,0	2,7	3,1	2,9	<i>Accommodation and food service activities</i>
6,1	6,1	6,0	6,7	6,5	6,2	6,4	<i>Education</i>
7,0	6,2	6,4	6,8	7,2	6,2	7,1	<i>Human health and social work activities</i>
							<i>Employed by occupation (%):</i>
5,6	5,7	5,2	6,1	5,4	5,7	5,3	<i>Managers</i>
14,5	13,9	13,4	17,5	14,9	13,9	14,8	<i>Professionals</i>
17,2	18,2	16,7	18,6	17,4	17,5	18,3	<i>Technicians and associate professionals</i>
5,1	5,3	4,5	5,5	5,0	4,5	5,1	<i>Clerical support workers</i>
13,1	12,5	12,4	13,3	13,4	12,8	13,9	<i>Service and sales workers</i>
1,6	1,8	2,8	1,4	1,6	1,2	1,1	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
15,7	16,2	18,2	14,8	16,8	17,8	15,7	<i>Craft and related trades workers</i>
14,1	14,3	16,0	11,2	13,1	15,2	14,3	<i>Plant and machine operator, and assemblers</i>
3,7	3,6	3,8	3,5	3,8	4,0	3,8	<i>Elementary occupations</i>
0,3	0,6	0,4	0,3	1,1	0,3	0,2	<i>Armed forced occupations</i>
59,0	59,5	58,7	60,2	59,1	58,8	59,0	<i>Economic activity rate (%) ¹⁾</i>
67,0	67,7	66,9	68,4	67,3	67,3	66,6	<i>Males</i>
51,6	51,9	50,8	52,6	51,6	51,0	52,0	<i>Females</i>
54,1	54,2	53,1	53,9	52,1	52,8	51,7	<i>Employment rate (%) ¹⁾</i>
61,7	61,9	61,2	61,4	59,9	60,7	58,8	<i>Males</i>
47,0	46,9	45,4	46,9	45,0	45,6	45,1	<i>Females</i>

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ share of employed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

1. Mezikrajské srovnání

2. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo- český	Jiho- český	Plzeňský	Karlo- varský	Ústecký	Liberecký
Vyjíždka do zaměstnání								
Vyjíždějící z obce celkem	1 137 176	24 291	213 698	74 737	68 935	29 517	81 167	41 305
v tom (%):								
do jiných obcí okresu	52,5	-	36,8	65,1	44,1	63,4	59,5	56,0
do jiných okresů kraje	22,4	-	12,1	18,1	40,2	18,6	18,3	19,3
do jiných krajů	21,9	80,8	49,9	11,8	11,2	11,3	18,7	22,1
mimo ČR	3,3	19,2	1,2	4,9	4,6	6,7	3,5	2,6
Vyjíždějící z obce denně (%)	84,6	72,5	86,1	83,5	85,8	81,3	80,3	83,7
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	39,5	6,3	57,7	42,1	42,8	41,7	42,2	37,9
Vyjíždějící z obce podle věku (%):								
15 - 24 let	7,5	5,0	6,6	7,3	8,0	8,9	8,1	8,2
25 - 29 let	13,5	15,4	12,9	13,3	13,1	12,1	13,0	13,4
30 - 39 let	32,8	35,8	35,5	31,5	32,4	30,9	33,2	33,7
40 - 49 let	24,7	20,4	23,6	24,8	24,3	25,4	24,6	23,8
50 - 59 let	18,1	16,8	17,2	19,7	18,8	18,7	17,5	17,2
60 let a více	3,4	6,7	4,2	3,4	3,4	3,9	3,5	3,7
Vyjíždějící z obce podle odvětví (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	2,6	1,2	2,0	4,3	3,5	1,8	1,6	1,4
průmysl	33,1	22,2	23,9	32,3	35,9	31,1	33,5	41,2
stavebnictví	5,3	5,1	4,4	6,5	5,3	5,1	5,5	4,1
velkoobchod a maloobchod	10,1	17,4	12,1	9,5	9,1	9,6	8,8	8,7
doprava a skladování	7,0	9,5	8,5	6,5	7,1	6,6	8,7	5,9
vzdělávání	5,7	4,5	5,1	6,1	5,2	4,8	5,5	5,7
zdravotní a sociální péče	7,3	6,3	6,8	6,7	7,2	8,8	7,1	6,3
Vyjíždka do škol								
Vyjíždějící z obce celkem	429 734	5 683	70 186	32 177	23 760	10 838	27 671	16 821
z toho vyjíždějící denně (%)	70,9	42,0	81,8	65,7	74,4	66,7	73,3	66,1
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ²⁾	44,9	5,5	61,4	53,2	47,2	48,8	43,1	45,3
Domácnosti								
Hospodařící domácnosti celkem	4 375 122	579 509	523 045	262 692	242 397	128 904	352 346	183 299
v tom podle typu domácnosti:								
rodinné	2 737 561	305 296	340 036	168 172	151 206	75 527	210 447	113 338
tvořené 1 rodinou	2 667 867	300 262	329 829	163 840	147 651	73 917	206 511	110 698
v tom:								
úplné rodiny	2 097 031	223 695	262 615	130 204	118 056	55 093	157 312	86 063
z toho (%):								
se závislými dětmi s ekonomicky aktivní osobou	41,0	38,2	42,7	41,2	39,5	38,3	39,7	41,0
bydlící v bytech	69,4	72,4	71,8	69,3	68,7	67,7	67,8	69,4
neúplné rodiny	570 836	76 567	67 214	33 636	29 595	18 824	49 199	24 635
z toho (%):								
se závislými dětmi s ekonomicky aktivní osobou	52,4	51,7	52,1	53,5	52,5	56,2	58,4	54,6
bydlící v bytech	62,8	64,7	63,9	63,7	63,8	62,4	62,2	63,7
tvořené 2 a více rodinami	99,1	99,4	98,6	99,2	98,7	98,7	99,2	98,9
nerodinné	69 694	5 034	10 207	4 332	3 555	1 610	3 936	2 640
domácnosti vícečlenné nerodinné	1 637 561	274 213	183 009	94 520	91 191	53 377	141 899	69 961
domácnosti jednotlivců	215 414	48 411	24 091	10 325	11 857	8 032	19 284	9 045
z toho nepracující důchodci (%)	1 422 147	225 802	158 918	84 195	79 334	45 345	122 615	60 916
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby (%):	43,4	31,6	42,7	45,9	43,8	39,9	42,4	44,7
do 39 let	26,7	36,0	26,4	24,2	26,8	25,9	26,4	25,4
40 - 64 let	36,1	33,3	36,7	36,8	35,5	40,1	39,2	37,5
65 let a více	36,0	29,4	35,8	37,8	36,6	32,5	32,6	35,9

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

²⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardu- bický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouc- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Commuting to work</i>							
58 422	61 003	65 407	136 252	75 007	78 288	129 147	<i>Commuting outside municipality, total</i>
64,6	61,7	66,8	41,3	68,3	69,8	52,4	<i>in %:</i>
15,7	15,7	12,4	45,7	14,7	14,0	37,2	<i>within the district</i>
17,8	20,6	18,8	9,1	14,5	13,4	7,1	<i>within the region</i>
1,9	2,0	2,0	4,0	2,4	2,8	3,3	<i>within the Czech Republic</i>
84,9	84,1	84,0	84,6	84,9	85,8	87,6	<i>abroad</i>
							<i>Daily commuting outside municipality (%)</i>
41,7	44,6	44,5	40,6	43,5	46,6	41,6	<i>Share of employed commuting outside municipality (%) ¹⁾</i>
							<i>Commuters outside municipality by age (%):</i>
7,5	8,0	8,4	7,6	7,2	7,4	7,7	<i>15 - 24</i>
13,5	14,1	14,2	14,2	13,6	14,0	13,4	<i>25 - 29</i>
32,6	32,9	31,2	32,8	32,8	30,8	31,1	<i>30 - 39</i>
24,6	24,0	25,4	24,6	24,9	25,8	26,7	<i>40 - 49</i>
18,3	18,0	18,2	17,8	18,5	19,0	18,3	<i>50 - 59</i>
3,5	2,9	2,6	3,1	2,9	2,9	2,8	<i>60 and over</i>
							<i>Commuters outside municipality by industry (branch of economic activity) (%):</i>
3,1	3,5	5,3	2,7	3,0	2,0	1,4	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
34,9	35,2	39,3	32,5	33,2	39,9	38,7	<i>Industry</i>
4,4	5,1	5,6	6,0	5,6	6,2	5,0	<i>Construction</i>
9,7	9,5	8,4	10,5	9,8	10,0	8,9	<i>Wholesale and retail trade</i>
6,1	6,7	6,0	6,5	7,0	5,3	6,0	<i>Transportation and storage</i>
6,5	6,3	5,6	6,0	6,5	6,0	6,1	<i>Education</i>
8,1	7,4	7,3	7,7	8,2	7,2	7,4	<i>Human health and social work activities</i>
<i>Commuting to schools</i>							
25 109	26 400	30 933	48 999	31 811	32 708	46 638	<i>Commuters outside municipality, total</i>
65,6	65,4	64,1	77,2	68,5	65,3	70,9	<i>of which commuting daily (%)</i>
51,8	54,4	56,0	43,2	50,5	52,4	41,1	<i>Share of commuters to school outside municipality (%) ²⁾</i>
<i>Households</i>							
228 256	207 396	198 504	473 520	257 964	229 682	507 608	<i>Housekeeping households, total</i>
147 040	137 000	135 533	306 165	168 959	155 880	322 962	<i>by type of household:</i>
143 577	133 552	131 108	295 668	164 554	150 952	315 748	<i>Family households</i>
							<i>One-family households</i>
115 071	108 326	107 900	233 525	130 946	121 412	246 813	<i>One-couple families</i>
							<i>of which (%):</i>
40,7	41,9	42,5	41,6	41,7	43,1	41,2	<i>with dependent children</i>
							<i>with economically active reference person</i>
68,0	68,9	68,8	69,5	68,7	69,4	67,5	<i>living in dwellings</i>
99,5	99,6	99,7	99,6	99,6	99,7	99,6	<i>Lone-parent families</i>
28 506	25 226	23 208	62 143	33 608	29 540	68 935	<i>of which (%):</i>
52,6	51,9	48,5	48,6	52,0	46,4	54,2	<i>with dependent children</i>
							<i>with economically active reference person</i>
62,7	63,0	60,6	60,8	63,0	60,1	62,8	<i>living in dwellings</i>
99,2	99,3	99,4	99,4	99,2	99,5	99,3	<i>Two or more families households</i>
3 463	3 448	4 425	10 497	4 405	4 928	7 214	<i>Non-family households</i>
81 216	70 396	62 971	167 355	89 005	73 802	184 646	<i>Multi-person households</i>
9 008	7 607	6 283	22 238	10 204	7 472	21 557	<i>One-person households</i>
72 208	62 789	56 688	145 117	78 801	66 330	163 089	<i>of which not working pensioners (%):</i>
48,1	48,8	51,3	44,2	48,6	51,0	46,9	<i>One-person households by age (%):</i>
							<i>less than 40</i>
23,1	23,5	21,7	27,4	23,5	21,5	24,1	<i>40 - 64</i>
35,8	35,1	34,7	34,8	35,9	35,9	38,0	<i>65 and over</i>
40,1	40,3	42,5	36,9	39,6	41,7	36,8	

¹⁾ employed with identified place of work

²⁾ students with identified place of school

1. Mezikrajské srovnání

3. pokračování

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo- český	Jiho- český	Plzeňský	Karlo- varský	Ústecký	Liberecký
Domy								
Domy celkem	2 158 119	99 949	353 037	163 889	131 052	44 979	135 999	92 345
v tom:								
obydlené domy	1 800 075	92 927	286 780	123 048	105 835	39 845	115 679	73 380
neobydlené domy	358 044	7 022	66 257	40 841	25 217	5 134	20 320	18 965
Podíl neobydlených domů (%)	16,6	7,0	18,8	24,9	19,2	11,4	14,9	20,5
Průměrné stáří obydlených domů (roky)	49,8	53,3	48,6	48,6	51,1	58,6	60,6	58,2
z toho:								
rodinné domy	49,3	48,8	48,7	48,8	51,2	58,1	61,7	58,0
bytové domy	52,4	61,3	45,4	47,1	50,0	59,7	55,3	58,9
Obydlené domy s byty celkem	1 798 318	92 776	286 551	122 949	105 737	39 789	115 528	73 301
z toho rodinné domy (%)	86,5	61,8	91,7	88,1	86,0	73,1	79,0	83,4
Obydlené domy s byty podle vlastnictví (%):								
fyzická osoba	83,4	66,7	87,7	84,4	83,0	72,3	78,5	82,6
obec, stát	2,7	5,5	1,8	2,9	3,0	4,6	3,9	3,5
bytové družstvo	1,8	5,8	0,9	1,5	0,9	1,4	3,1	1,6
spoluvlastnictví vlastníků bytů	7,7	11,7	5,9	7,1	8,2	14,8	8,3	6,3
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí (%):								
kámen, cihly, tvárnice	87,0	80,2	89,1	91,4	87,3	82,1	82,6	82,1
stěnové panely	4,6	11,2	2,9	3,7	4,7	9,9	8,3	6,1
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
přípoj na kanalizační síť	62,7	91,2	59,4	67,8	60,4	72,5	66,1	48,2
vodovod	99,5	99,9	99,3	99,5	99,3	99,6	99,7	99,5
plyn	64,4	85,1	51,5	43,1	57,8	62,2	62,3	49,0
ústřední topení	82,7	78,0	82,2	82,6	82,6	83,5	81,6	76,5
Bydlící osoby v domech celkem	10 304 041	1 251 257	1 266 199	621 984	559 646	288 784	797 680	425 593
z toho v domech s byty (%)	99,3	99,2	99,3	99,5	99,4	99,2	99,3	99,5
z toho v rodinných domech (%)	49,3	16,8	65,1	54,5	51,0	32,7	36,2	47,7
Byty								
Byty celkem	4 756 572	587 832	582 294	308 712	268 963	135 091	377 133	205 187
v tom:								
obydlené byty	4 104 635	542 168	482 860	247 608	226 298	119 403	330 981	171 328
neobydlené byty	651 937	45 664	99 434	61 104	42 665	15 688	46 152	33 859
Podíl neobydlených bytů (%)	13,7	7,8	17,1	19,8	15,9	11,6	12,2	16,5
Důvody neobydlenosti bytů (%):								
slouží k rekreaci	26,0	1,4	33,0	40,0	28,6	10,5	17,1	41,9
přestavba	5,1	5,8	5,0	4,2	4,8	5,1	5,6	4,8
nezpůsobilé k bydlení	4,7	1,7	4,9	3,8	4,0	5,2	5,5	3,5
Obydlené byty podle druhu domu (%):								
v rodinných domech	43,7	13,4	60,5	50,0	46,6	28,1	32,1	42,7
v bytových domech	55,0	85,7	38,1	48,7	51,9	70,3	66,7	55,5
Obydlené byty podle vlastníka domu (%):								
fyzická osoba	46,2	24,8	60,1	50,5	48,8	32,9	36,3	46,4
obec, stát	9,1	12,1	5,9	9,8	9,0	10,3	9,3	8,9
bytové družstvo	11,0	17,0	6,6	9,8	4,3	6,7	16,5	9,6
spoluvlastnictví vlastníků bytů	22,1	28,7	19,6	21,7	27,5	40,5	24,5	18,5
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):								
ve vlastním domě	35,8	11,1	49,8	40,8	37,9	22,4	26,0	34,2
v osobním vlastnictví	20,1	28,6	16,7	19,3	25,7	35,0	21,4	18,2
nájemní	22,4	34,0	14,7	20,4	20,4	24,6	24,9	24,3
družstevní	9,4	12,8	5,5	7,9	3,7	4,3	15,0	10,2

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených domů s byty se zjištěným technickým vybavením

1. Regional comparison

Continued

Regions (NUTS 3)							
Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský	
Buildings							
137 051	128 618	136 766	259 567	137 345	141 852	195 670	<i>Buildings, total</i>
109 736	104 850	108 062	225 006	118 882	120 444	175 601	<i>Occupied buildings</i>
27 315	23 768	28 704	34 561	18 463	21 408	20 069	<i>Vacant buildings</i>
19,9	18,5	21,0	13,3	13,4	15,1	10,3	<i>Share of vacant buildings (%)</i>
52,0	47,9	45,9	46,9	50,2	44,7	46,2	<i>Average age of occupied buildings (years)</i>
							<i>of which:</i>
51,4	48,0	46,0	46,6	49,9	44,9	45,3	<i>Family houses</i>
56,2	46,3	44,0	49,6	52,1	41,7	51,1	<i>Apartment buildings</i>
109 628	104 751	107 989	224 816	118 756	120 327	175 420	<i>Occupied buildings with dwellings, total</i>
87,6	89,7	91,1	89,8	88,5	92,3	84,1	<i>of which family houses (%)</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by type of owner (%):</i>
85,2	85,3	86,4	84,7	85,3	86,5	81,3	<i>Natural person</i>
2,6	2,6	1,9	2,2	2,3	1,3	3,1	<i>Local or central authority</i>
1,3	1,4	1,2	1,4	1,2	1,2	2,9	<i>In co-operative ownership</i>
6,9	7,5	7,3	8,5	7,7	8,5	6,1	<i>Dwelling owners association</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by materials of the building (%):</i>
88,9	91,1	93,0	86,9	82,8	85,4	86,4	<i>Stone, bricks, blocks</i>
3,3	2,6	2,7	3,1	3,5	3,0	6,5	<i>Wall panels</i>
							<i>Occupied buildings with dwellings by technical facilities (%):</i>
56,7	54,2	62,5	72,9	63,4	65,9	45,8	<i>Public sewage disposal</i>
99,5	99,6	99,6	99,4	99,4	99,2	99,7	<i>Piped water</i>
51,3	64,6	59,3	84,7	73,1	72,4	75,5	<i>Gas</i>
76,5	80,3	83,7	83,4	84,0	86,1	89,9	<i>Central heating</i>
540 944	505 816	501 026	1 153 208	621 577	575 528	1 194 799	<i>Persons living in buildings, total</i>
99,4	99,4	99,4	99,4	99,3	99,2	99,2	<i>of which in buildings with dwellings (%)</i>
57,0	60,5	64,7	56,9	55,7	64,1	43,7	<i>of which in family houses (%)</i>
Dwellings							
259 995	233 798	230 025	503 489	279 323	252 396	532 334	<i>Dwellings, total</i>
215 277	196 288	188 191	443 358	243 624	217 093	480 158	<i>Occupied dwellings</i>
44 718	37 510	41 834	60 131	35 699	35 303	52 176	<i>Vacant dwellings</i>
17,2	16,0	18,2	11,9	12,8	14,0	9,8	<i>Share of vacant dwellings (%)</i>
							<i>Reasons of vacancy (%):</i>
34,2	33,9	40,8	18,4	16,2	19,7	12,7	<i>Reserved for seasonal or secondary use</i>
4,7	4,9	4,3	6,0	6,5	4,6	5,6	<i>Reconstruction of dwelling</i>
4,8	5,4	4,9	5,6	6,5	5,9	5,1	<i>Unfit for habitation</i>
							<i>Occupied dwellings by type of building (%):</i>
52,1	55,5	59,8	50,5	50,3	58,0	38,0	<i>in family houses</i>
46,4	43,0	38,7	48,2	48,6	40,8	61,1	<i>in apartment buildings</i>
							<i>Occupied dwellings by type of owner of the building (%):</i>
54,9	55,0	58,4	51,0	51,8	56,1	38,6	<i>Natural person</i>
7,4	8,0	6,9	11,2	6,9	5,1	11,1	<i>Local or central authority</i>
7,4	9,0	6,9	9,7	8,8	8,2	17,8	<i>In co-operative ownership</i>
20,7	20,7	19,5	19,5	21,9	22,3	14,9	<i>Dwelling owners association</i>
							<i>Occupied dwellings by tenure status (%):</i>
42,1	45,1	49,7	42,7	41,1	48,3	30,0	<i>in own house</i>
19,2	17,9	17,5	16,8	20,4	18,8	13,3	<i>in private ownership</i>
18,9	17,9	14,3	21,7	18,3	14,8	29,0	<i>rented dwelling</i>
7,4	7,1	7,0	7,5	8,6	6,9	16,1	<i>in co-operative ownership</i>

¹⁾ occupied buildings with identified technical facilities

1. Mezikrajské srovnání

dokončení

	Česká republika Czech Republic	v tom kraje						
		Hl.město Praha	Středo-český	Jiho-český	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
Byty								
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
plyn zaveden do bytu	68,7	71,4	55,4	44,2	68,7	73,7	70,8	54,1
vodovod v bytě	99,6	99,9	99,4	99,6	99,5	99,8	99,7	99,6
teplá voda	98,2	99,4	97,3	98,3	98,0	98,2	98,5	98,1
přípoj na kanalizační síť	79,7	95,6	71,7	81,0	77,5	88,8	85,1	70,6
žumpa, jímka	18,6	4,3	25,8	17,4	19,9	10,0	13,7	25,3
vlastní splachovací záchod	98,4	99,5	97,8	98,8	98,1	99,1	98,6	97,4
vlastní koupelna, sprchový kout	98,7	99,3	98,4	98,9	98,4	98,8	98,7	97,9
Obydlené byty podle způsobu vytápění (%) ²⁾ :								
ústřední topení	80,4	72,2	80,9	83,0	79,5	81,9	82,7	75,6
z toho:								
kotelna mimo dům	34,2	47,1	22,1	32,9	30,5	48,3	49,0	31,9
kotelna v domě	45,2	22,2	58,0	49,5	48,3	32,5	32,5	42,9
z toho na plyn	28,6	19,8	30,4	20,6	25,3	18,3	19,6	22,5
etážové topení	7,1	9,7	5,5	4,5	7,9	7,3	6,3	9,7
z toho na plyn	5,8	8,7	3,6	2,7	6,2	5,8	5,1	7,5
kamna	8,7	12,4	9,6	9,1	8,8	6,3	7,0	10,1
z toho na plyn	3,5	9,0	2,0	1,0	3,5	2,3	2,4	2,0
Obydlené byty podle typu (%) ²⁾ :								
byty standardní celkem	91,6	88,1	91,0	92,9	91,9	89,2	90,1	90,4
v tom:								
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	87,3	86,3	85,5	86,6	86,7	84,8	85,7	83,5
s ústředním topením a částečným příslušenstvím bez ústředního topení	1,0	0,8	1,0	0,6	1,0	0,9	1,0	1,4
a s úplným příslušenstvím	3,3	1,1	4,5	5,7	4,2	3,4	3,5	5,4
byty se sníženou kvalitou	5,6	6,7	6,2	4,8	5,4	7,2	6,9	6,4
Počet osob na 1 obydlý byt	2,47	2,24	2,59	2,48	2,44	2,38	2,37	2,46
v rodinných domech	2,80	2,85	2,79	2,72	2,68	2,79	2,69	2,76
v bytových domech	2,21	2,14	2,27	2,25	2,22	2,22	2,22	2,23
Počet osob na 1 obytnou místnost 8 m ² a více	0,76	0,79	0,75	0,73	0,74	0,77	0,76	0,77
v rodinných domech	0,70	0,71	0,69	0,69	0,68	0,71	0,70	0,72
v bytových domech	0,80	0,80	0,83	0,78	0,78	0,80	0,79	0,80
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	32,5	31,6	34,3	33,7	33,5	32,6	32,9	32,7
v rodinných domech	36,1	38,4	38,0	37,6	37,4	38,0	37,8	36,5
v bytových domech	29,6	30,6	28,5	29,6	29,9	30,5	30,4	29,9
Obytná plocha v m ² na 1 byt	65,3	57,8	72,1	67,6	66,0	62,4	63,1	65,3
v rodinných domech	80,9	87,8	84,9	81,4	80,2	84,6	81,9	80,5
v bytových domech	52,6	53,0	51,7	53,2	53,1	53,5	53,6	53,6
Počet obytných místností 8 m ² a více na 1 byt	3,70	3,24	3,95	3,81	3,72	3,51	3,55	3,67
v rodinných domech	4,41	4,58	4,49	4,38	4,32	4,49	4,33	4,34
v bytových domech	3,12	3,03	3,07	3,22	3,18	3,12	3,16	3,16
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05
Vybavenost bytových domácností osobním počítačem (v%):								
s internetem	53,0	57,4	54,4	51,3	50,4	46,3	48,5	50,8
bez internetu	3,6	3,6	3,5	3,7	3,7	4,0	3,4	3,7

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých bytů se zjištěným technickým vybavením

²⁾ podíly jsou počítány z celkového počtu obydlých bytů

1. Regional comparison

End of table

Regions (NUTS 3)							
Králové- hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomouč- ký	Zlínský	Moravsko- slezský	
<i>Dwellings</i>							
							<i>Occupied dwellings by technical facilities (%) ¹⁾:</i>
56,2	67,5	61,2	83,1	75,5	73,6	83,0	<i>Piped gas available in dwelling</i>
99,6	99,7	99,7	99,6	99,6	99,4	99,8	<i>Piped water available in dwelling</i>
97,8	97,7	97,7	98,1	98,0	97,7	98,8	<i>Hot water</i>
72,0	70,1	74,1	84,4	78,0	78,0	74,2	<i>Public sewage disposal</i>
24,0	27,0	24,2	14,8	20,5	19,8	24,0	<i>Septic tank</i>
97,7	97,8	98,2	98,0	98,2	97,9	98,8	<i>Private flush toilet</i>
98,3	98,6	98,8	98,7	98,7	98,7	99,0	<i>Private bathroom, shower</i>
							<i>Occupied dwellings by type of heating (%) ²⁾:</i>
74,5	78,4	80,9	79,5	81,7	86,6	88,9	<i>Central heating</i>
							<i>of which:</i>
27,5	24,8	19,6	26,8	28,2	26,4	47,4	<i>Installation outside the building</i>
46,4	53,1	60,7	52,1	52,9	59,7	41,0	<i>Installation in the building</i>
24,6	33,6	33,4	43,6	35,9	42,0	27,8	<i>of which gaseous fuels</i>
8,9	9,7	7,7	8,2	7,8	4,3	4,3	<i>Heater inside dwelling</i>
6,4	7,9	6,1	7,3	6,6	3,7	3,6	<i>of which gaseous fuels</i>
12,5	8,8	8,4	8,9	7,7	6,7	4,2	<i>Stove</i>
2,5	2,6	2,2	5,6	3,2	2,4	1,6	<i>of which gaseous fuels</i>
							<i>Occupied dwellings by quality (%) ²⁾:</i>
92,3	93,1	93,9	92,4	93,4	93,5	93,4	<i>Standard quality dwellings, total</i>
85,3	87,5	88,8	89,3	89,6	90,2	90,1	<i>with central heating and complete facilities</i>
1,1	1,1	0,9	1,2	1,1	1,0	0,9	<i>with central heating and incomplete facilities</i>
5,9	4,5	4,1	1,9	2,8	2,4	2,4	<i>no central heating and complete facilities</i>
5,0	4,9	4,2	5,1	4,6	5,1	5,0	<i>Lower quality dwellings</i>
2,48	2,54	2,64	2,56	2,52	2,62	2,45	<i>Number of persons per 1 occupied dwelling</i>
2,73	2,79	2,86	2,91	2,80	2,91	2,84	<i>in family houses</i>
2,21	2,23	2,31	2,22	2,23	2,23	2,22	<i>in apartment buildings</i>
0,76	0,76	0,74	0,75	0,74	0,75	0,76	<i>Number of persons per 1 room</i>
0,72	0,72	0,71	0,71	0,71	0,72	0,71	<i>in family houses</i>
0,80	0,80	0,80	0,79	0,77	0,79	0,79	<i>in apartment buildings</i>
32,8	32,3	32,5	32,0	32,2	31,4	31,4	<i>Floor space in square metres per 1 person</i>
35,6	34,9	35,2	34,8	35,0	33,6	35,1	<i>in family houses</i>
29,6	28,9	28,3	29,1	29,4	28,3	29,0	<i>in apartment buildings</i>
66,1	66,5	68,9	66,7	65,7	66,9	62,3	<i>Floor space in square metres per 1 dwelling</i>
77,8	77,8	79,6	80,8	78,4	78,1	79,4	<i>in family houses</i>
53,0	52,2	52,5	52,1	52,7	51,2	51,4	<i>in apartment buildings</i>
3,72	3,78	3,93	3,84	3,78	3,91	3,62	<i>Number of rooms (8 square metres and over)</i>
4,27	4,30	4,40	4,51	4,34	4,46	4,43	<i>in family houses</i>
3,12	3,13	3,20	3,14	3,20	3,14	3,11	<i>in apartment buildings</i>
1,05	1,05	1,05	1,06	1,05	1,05	1,05	<i>Number of housekeeping households per 1 dwelling</i>
							<i>Availability of personal computer to the dwelling household (%):</i>
53,1	52,9	52,2	55,1	51,2	54,2	53,1	<i>with Internet connection</i>
3,5	3,8	3,8	3,5	4,1	3,6	3,5	<i>no Internet connection</i>

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities

²⁾ shares are calculated from the total number of occupied dwellings

2. Srovnání okresů Plzeňského kraje

	Plzeňský kraj Plzeňský Region	v tom okresy		
		Domažlice	Klatovy	Plzeň-město
Území, sídelní struktura				
Rozloha (km ²)	7 561	1 123	1 946	261
Počet obcí	501	85	94	15
z toho se statutem města	56	8	15	2
Podíl městského obyvatelstva (%)	67,9	56,8	67,4	93,2
Podíl počtu obyvatel v obcích (%):				
do 199 obyvatel	3,7	7,5	4,8	0,1
s 200 - 999 obyvateli	17,8	23,7	25,4	2,1
s 1 000 - 4 999 obyvateli	28,4	41,8	24,7	7,2
Počet částí obcí	1 539	245	479	46
Počet základních sídelních jednotek	1 861	273	542	142
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	75	53	44	719
Obyvatelstvo				
Počet obyvatel	570 401	59 926	85 726	188 045
z toho ženy (%)	50,5	50,4	50,7	51,2
Obyvatelstvo podle způsobu bydlení (%):				
v bytech	96,6	97,6	97,5	96,1
v zařízeních	2,0	1,3	1,4	2,4
jinde (rekreační chaty, mobilní nebo nouzová bydli apod.)	1,3	1,1	1,0	1,4
bezdomovci	0,06	0,04	0,03	0,10
Obyvatelstvo podle věku (%):				
0 – 14 let	13,9	15,0	14,2	12,7
15 – 64 let	69,5	69,6	68,4	69,5
65 a více let	16,3	15,1	17,1	17,4
nezjištěno	0,3	0,3	0,3	0,3
Průměrný věk	41,4	40,8	41,9	41,9
Obyvatelstvo podle rodinného stavu (z osob se zjištěným stavem, %):				
svobodní	39,0	39,2	38,0	39,2
ženatí, vdané	43,1	43,8	44,6	41,5
rozvedení	10,3	9,5	9,2	11,9
ovdovělí	7,5	7,5	8,1	7,3
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	4,5	3,4	2,5	6,8
Obyvatelstvo podle národnosti (%):				
česká	70,1	69,2	72,8	70,3
moravská	0,1	0,1	0,1	0,1
slezská	0,0	0,0	0,0	0,0
slovenská	1,4	1,2	1,0	1,7
neuvedeno	26,0	27,4	24,6	24,6
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště	44,9	42,8	45,8	50,2
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):				
věřící - nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti	5,8	6,0	6,7	6,6
věřící - hlásící se k církvi, náboženské společnosti	9,3	13,1	14,2	8,9
bez náboženské víry	38,0	32,6	29,4	12,3
neuvedeno	46,8	48,2	49,7	16,5
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):				
základní vč. neukončeného	18,1	20,4	18,9	20,2
střední vč. vyučení (bez maturity)	34,7	38,4	36,8	38,5
úplné střední s maturitou a vyšší				
odborné vč. nástavbového	30,9	29,3	30,4	27,6
vysokoškolské	10,4	6,9	9,0	7,5

2. Comparison of districts of the Plzeňský Region

<i>Districts</i>				
Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov	
<i>Area and settlement structure</i>				
990	1 287	575	1 379	Total area (square kilometers)
90	98	68	51	Number of municipalities
7	10	6	8	of which with town status
47,7	40,5	52,6	67,5	Share of urban population (%)
				Share of population in municipalities by number of inhabitants (%):
5,8	4,9	6,8	3,0	less than 200
31,7	26,9	20,1	23,4	200 - 999
39,9	58,9	43,6	23,6	1000 - 4999
203	237	102	227	Number of municipality parts
237	263	140	264	Number of basic settlement units
63	58	83	38	Population density
<i>Population</i>				
62 389	74 940	47 458	51 917	Total population
49,4	50,4	50,3	49,8	of which females (%)
				Population by housing arrangements (%):
95,1	97,6	95,8	97,2	in dwellings
3,4	1,0	2,9	1,5	in collective living quarters
1,5	1,3	1,2	1,3	Others (cottage, mobile home, shelter, etc.)
0,01	0,04	0,11	0,03	Homeless
				Population by age (%):
14,2	15,3	13,7	14,7	0-14
69,2	69,5	68,9	72,0	15-64
16,4	15,0	17,1	13,0	65 or more
0,2	0,3	0,3	0,4	Not identified
41,6	40,5	42,0	39,8	Average age
				Population by legal marital status (with identified marital status, %):
38,5	38,9	37,9	41,5	Never married
44,3	45,2	43,8	40,9	Married
9,5	8,8	10,3	10,9	Divorced
7,8	7,1	8,0	6,7	Widowed
4,0	2,0	3,5	5,6	Share of foreign citizens (%)
				Population by ethnicity (%):
70,0	70,8	70,4	65,0	Czech
0,1	0,1	0,1	0,1	Moravian
0,0	0,0	0,0	0,0	Silesian
0,8	1,0	1,5	2,4	Slovak
27,6	26,6	26,2	29,2	Not declared
42,1	41,1	42,5	37,6	Population born in municipality of usual residence
				Population by religious belief (%):
5,1	4,4	4,5	5,2	Believers not identified with a church or religious society
8,1	6,1	6,7	6,8	Believers identified with a church or religious society
121,7	43,6	43,6	38,3	No religious belief
133,1	45,9	45,2	49,8	Not declared
				Population aged 15+ by educational attainment (%):
14,0	20,7	18,1	23,6	Primary and lower secondary, incl. not completed elementary school (ISCED 1, 2)
28,7	38,7	37,5	36,4	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
35,1	28,2	30,8	26,4	Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
15,6	8,4	8,5	5,8	Tertiary (ISCED 5A, 6)

2. Srovnání okresů Plzeňského kraje

1. pokračování

	Plzeňský kraj Plzeňský Region	v tom okresy		
		Domažlice	Klatovy	Plzeň-město
Ekonomická aktivita				
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	278 674	29 004	40 164	93 516
zaměstnaní	255 278	26 414	36 408	86 278
z toho (%):				
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,6	92,7	92,3	92,5
pracující důchodci	4,8	4,0	4,5	4,1
ženy na mateřské dovolené	2,1	2,1	1,9	2,2
nezaměstnaní	23 396	2 590	3 756	7 238
v tom (%):				
hledající první zaměstnání	15,9	15,9	15,4	15,4
ostatní nezaměstnaní	84,1	84,1	84,6	84,6
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	259 975	28 081	41 555	82 462
z toho (%):				
nepracující důchodci	50,0	48,7	51,7	50,5
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	17,6	17,5	15,9	18,3
žáci, studenti a učni	28,8	30,1	29,1	27,5
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání (%):				
zaměstnanci	79,4	80,7	78,3	78,7
zaměstnavatelé	3,2	3,0	3,5	3,5
osoby pracující na vlastní účet	11,9	11,0	12,5	12,6
členové produkčních družstev	0,1	0,1	0,2	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,4	0,5	0,4
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):				
zemědělství, lesnictví, rybářství	3,9	6,8	6,9	5,0
průmysl	29,2	32,0	28,1	24,6
stavebnictví	6,6	6,1	7,0	6,3
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	9,5	9,6	9,2	10,7
doprava a skladování	5,9	6,1	5,2	6,2
ubytování, stravování a pohostinství	2,8	5,6	5,5	6,6
vzdělávání	5,6	5,0	6,1	7,7
zdravotní a sociální péče	6,4	5,0	6,1	7,7
Zaměstnaní podle hlavních tříd zaměstnání (%):				
zákonodárci a řídicí pracovníci	5,4	4,5	5,1	20,2
specialisté	13,9	10,6	12,0	61,3
techničtí a odborní pracovníci	17,6	15,0	15,1	66,5
úředníci	5,3	5,0	4,7	19,0
pracovníci ve službách a prodeji	13,2	13,6	14,2	42,5
kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1,8	2,8	3,4	1,5
řemeslníci a opraváři	15,8	18,5	17,0	40,2
obsluha strojů a zařízení, montéři	14,9	18,4	15,6	30,2
pomocní a nequalifikovaní pracovníci	3,7	4,2	4,2	8,7
zaměstnanci v ozbrojených silách	0,3	0,1	0,7	0,6
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	60,7	60,3	57,8	56,0
muži	68,4	68,6	65,8	62,3
ženy	53,5	52,4	50,2	50,1
Míra zaměstnanosti (%) ²⁾	55,6	54,9	52,4	56,7
muži	63,1	62,9	60,1	63,8
ženy	48,6	47,3	45,1	50,2

¹⁾ podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

2. Comparison of districts of the Plzeňský Region

Continued

Districts				
Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov	
<i>Economic activity</i>				
29 372	37 540	23 586	25 492	<i>Economically active population</i>
27 203	34 547	21 774	22 654	<i>Employed</i>
				<i>of which (%)</i>
90,5	92,1	91,7	91,6	<i>Employees, employers, own-account workers,</i>
5,6	4,2	5,0	5,1	<i>contributing family workers</i>
2,1	2,3	2,2	2,1	<i>Working pensioners</i>
				<i>Women on maternity leave</i>
2 169	2 993	1 812	2 838	<i>Unemployed</i>
				<i>in %:</i>
17,0	15,3	18,3	16,3	<i>Seeking first work</i>
83,0	84,7	81,7	83,7	<i>Unemployed, others</i>
29 451	34 439	21 602	22 385	<i>Not economically active population</i>
				<i>of which (%)</i>
52,0	46,9	52,3	46,9	<i>Not working pensioners</i>
16,7	18,6	16,3	18,7	<i>Homemakers, children of pre-school age, other</i>
27,8	30,8	28,2	30,4	<i>dependent persons</i>
				<i>Pupils, students and apprentices</i>
				<i>Employed by status in employment (%):</i>
80,0	79,7	80,1	80,3	<i>Employees</i>
2,7	3,1	3,0	2,7	<i>Employers</i>
11,8	11,8	11,3	10,0	<i>Own-account workers</i>
0,2	0,1	0,0	0,0	<i>Members of producers' co-operatives</i>
0,4	0,3	0,4	0,4	<i>Contributing family workers</i>
				<i>Employed by industry (branch of economic activity)</i>
				<i>(%):</i>
0,8	4,7	3,6	4,9	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
31,6	31,2	34,9	34,0	<i>Industry</i>
8,3	7,6	5,8	4,8	<i>Construction</i>
8,6	9,4	8,8	7,7	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles</i>
5,7	6,5	5,4	7,0	<i>Transportation and storage</i>
4,6	5,1	4,6	4,7	<i>Accommodation and food service activities</i>
7,5	5,4	5,9	4,4	<i>Education</i>
7,5	5,4	5,9	4,4	<i>Human health and social work activities</i>
				<i>Employed by occupation (%):</i>
1,5	5,4	4,9	4,3	<i>Managers</i>
3,7	11,5	11,5	8,8	<i>Professionals</i>
5,2	16,9	18,0	14,0	<i>Technicians and associate professionals</i>
1,5	5,2	5,2	5,2	<i>Clerical support workers</i>
4,0	12,2	12,1	13,6	<i>Service and sales workers</i>
0,7	1,9	1,7	2,1	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
6,1	18,7	14,4	14,9	<i>Craft and related trades workers</i>
5,3	15,9	19,6	21,6	<i>Plant and machine operator, and assemblers</i>
1,2	4,3	3,9	5,1	<i>Elementary occupations</i>
0,1	0,2	0,7	0,2	<i>Armed forced occupations</i>
84,0	62,0	60,9	63,3	<i>Economic activity rate (%) ¹⁾</i>
96,4	69,9	68,8	70,6	<i>Males</i>
72,4	54,4	53,6	56,4	<i>Females</i>
54,5	57,1	56,3	56,3	<i>Employment rate (%) ²⁾</i>
61,9	64,7	64,2	63,2	<i>Males</i>
47,3	49,7	48,8	49,7	<i>Females</i>

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ share of employed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

2. Srovnání okresů Plzeňského kraje

2. pokračování

	Plzeňský kraj Plzeňský Region	v tom okresy		
		Domažlice	Klatovy	Plzeň-město
Vyjíždka do zaměstnání				
Vyjíždějící z obce celkem	68 935	9 954	10 100	10 208
v tom (%):				
do jiných obcí okresu	44,1	63,6	63,1	37,0
do jiných okresů kraje	40,2	22,5	16,2	36,5
do jiných krajů	11,2	4,2	13,1	21,0
mimo ČR	4,6	9,7	7,6	5,6
Vyjíždějící z obce denně (%)	85,8	85,4	81,5	82,2
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ¹⁾	42,8	56,9	43,3	18,7
Vyjíždějící z obce podle věku (%):				
15 - 24 let	8,0	8,3	7,7	6,4
25 - 29 let	13,1	11,9	13,5	14,9
30 - 39 let	32,4	32,7	31,5	34,0
40 - 49 let	24,3	24,8	25,5	22,6
50 - 59 let	18,8	19,3	18,9	17,9
60 let a více	3,4	2,9	2,9	4,2
Vyjíždějící z obce podle odvětví (%):				
zemědělství, lesnictví, rybářství	3,5	5,5	5,5	1,3
průmysl	35,9	37,3	33,6	31,7
stavebnictví	5,3	5,0	5,9	5,6
velkoobchod a maloobchod	9,1	9,3	8,5	10,8
doprava a skladování	7,1	7,1	6,6	6,8
vzdělávání	5,2	5,3	5,2	6,0
zdravotní a sociální péče	7,2	6,0	6,6	8,3
Vyjíždka do škol				
Vyjíždějící z obce celkem	23 760	3 524	4 419	2 824
z toho vyjíždějící denně (%)	74,4	72,2	60,0	64,5
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ²⁾	47,2	61,2	54,7	17,9
Domácnosti				
Hospodařící domácnosti celkem	242 397	24 940	35 874	25 252
v tom podle typu domácnosti:				
rodinné	151 206	16 232	23 002	48 594
tvořené 1 rodinou	147 651	15 884	22 378	47 772
v tom:				
úplné rodiny	118 056	12 890	17 862	37 325
z toho (%):				
se závislými dětmi	39,5	41,2	40,0	39,9
s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	68,7	69,4	66,3	68,6
bydlící v bytech	99,1	99,3	99,3	99,0
neúplné rodiny	29 595	2 994	4 516	10 447
z toho (%):				
se závislými dětmi	52,5	48,0	49,5	48,9
s ekonomicky aktivní osobou v čele domácnosti	63,8	62,8	60,7	66,4
bydlící v bytech	98,7	98,4	98,8	98,5
tvořené 2 a více rodinami	3 555	348	624	822
nerodinné	91 191	8 708	12 872	36 847
domácnosti vícečlenné nerodinné	11 857	1 016	1 425	5 459
domácnosti jednotlivců	79 334	7 692	11 447	31 388
z toho nepracujících důchodci (%)	43,8	46,4	50,1	39,7
Domácnosti jednotlivců podle věku osoby (%):				
do 39 let	26,8	25,5	21,4	30,5
40 - 64 let	35,5	35,8	36,6	33,8
65 let a více	36,6	37,4	41,0	34,6

¹⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

²⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

2. Comparison of districts of the Plzeňský Region

Continued

Districts				
Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov	
<i>Commuting to work</i>				
10 802	14 286	7 961	5 624	<i>Commuting outside municipality, total</i>
				<i>in %:</i>
30,6	24,5	47,5	59,0	<i>within the district</i>
61,8	68,1	32,5	19,5	<i>within the region</i>
6,1	5,8	18,5	15,0	<i>within the Czech Republic</i>
1,5	1,6	1,6	6,5	<i>abroad</i>
88,6	89,1	87,5	84,3	<i>Daily commuting outside municipality (%)</i>
				<i>Share of employed commuting outside municipality (%) ¹⁾</i>
61,7	64,5	58,6	44,6	<i>Commuters outside municipality by age (%):</i>
8,1	8,0	8,8	10,2	<i>15 - 24</i>
12,4	12,3	13,1	14,0	<i>25 - 29</i>
32,6	32,8	31,3	31,1	<i>30 - 39</i>
23,7	24,9	24,2	24,0	<i>40 - 49</i>
20,0	18,3	19,0	17,7	<i>50 - 59</i>
3,2	3,6	3,6	3,1	<i>60 and over</i>
				<i>Commuters outside municipality by industry (branch of economic activity) (%):</i>
3,5	2,6	2,3	3,9	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
36,8	34,9	39,6	40,5	<i>Industry</i>
6,4	5,4	3,6	4,1	<i>Construction</i>
8,5	9,7	8,7	7,0	<i>Wholesale and retail trade</i>
7,2	7,3	6,1	9,3	<i>Transportation and storage</i>
4,6	5,6	4,9	3,8	<i>Education</i>
7,7	7,8	7,0	5,8	<i>Human health and social work activities</i>
<i>Commuting to schools</i>				
3 609	4 732	2 456	2 196	<i>Commuters outside municipality, total</i>
85,8	86,0	84,6	64,7	<i>of which commuting daily (%)</i>
				<i>Share of commuters to school outside municipality (%) ²⁾</i>
65,2	65,7	62,1	54,0	
<i>Households</i>				
85 441	29 987	19 579	21 324	<i>Housekeeping households, total</i>
				<i>by type of household:</i>
16 571	20 614	12 686	13 507	<i>Family households</i>
16 125	20 035	12 341	13 116	<i>One-family households</i>
				<i>One-couple families</i>
13 267	16 582	9 923	10 207	<i>of which (%):</i>
37,3	42,3	38,8	39,6	<i>with dependent children</i>
68,0	71,5	68,6	69,2	<i>with economically active reference person</i>
99,2	99,0	98,9	99,1	<i>living in dwellings</i>
2 858	3 453	2 418	2 909	<i>Lone-parent families</i>
				<i>of which (%):</i>
45,7	48,5	49,8	45,6	<i>with dependent children</i>
62,4	61,6	65,7	62,6	<i>with economically active reference person</i>
99,1	98,6	98,6	98,9	<i>living in dwellings</i>
446	579	345	391	<i>Two or more families households</i>
8 681	9 373	6 893	7 817	<i>Non-family households</i>
923	1 042	789	1 203	<i>Multi-person households</i>
7 758	8 331	6 104	6 614	<i>One-person households</i>
47,2	46,7	47,0	39,1	<i>of which not working pensioners (%):</i>
				<i>One-person households by age (%):</i>
24,6	24,0	24,0	28,9	<i>less than 40</i>
35,7	36,1	35,4	39,8	<i>40 - 64</i>
38,9	38,7	39,6	30,0	<i>65 and over</i>

¹⁾ employed with identified place of work

²⁾ students with identified place of school

2. Srovnání okresů Plzeňského kraje

3. pokračování

	Plzeňský kraj Plzeňský Region	v tom okresy		
		Domažlice	Klatovy	Plzeň-město
Domy				
Domy celkem	131 052	16 319	25 723	19 649
v tom:				
obydlené domy	105 835	13 074	18 329	15 003
neobydlené domy	25 217	3 245	7 394	4 646
Podíl neobydlených domů (%)	19,2	19,8	28,7	10,5
Průměrné stáří obydlých domů (roky)	51,1	49,9	51,9	50,4
z toho:				
rodinné domy	51,2	50,3	52,7	48,1
bytové domy	50,0	45,6	44,9	57,0
Obydlené domy s byty celkem	105 737	13 061	18 315	14 972
z toho rodinné domy (%)	86,0	87,5	87,9	92,6
Obydlené domy s byty podle vlastnictví (%):				
fyzická osoba	83,0	83,6	84,2	87,2
obec, stát	3,0	3,7	3,8	2,3
bytové družstvo	0,9	1,4	0,6	0,5
spoluvlastnictví vlastníků bytů	8,2	7,2	6,9	5,9
Obydlené domy s byty podle materiálu nosných zdí (%):				
kámen, cihly, tvárnice	87,3	91,1	90,2	83,5
stěnové panely	4,7	3,8	3,9	8,0
Obydlené domy s byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :				
přípoj na kanalizační síť	60,4	61,9	47,3	84,3
vodovod	99,3	99,1	99,2	99,8
plyn	57,8	44,8	41,1	86,3
ústřední topení	82,6	82,0	79,9	81,4
Bydlící osoby v domech celkem	559 646	59 130	84 651	183 717
z toho v domech s byty (%)	99,4	99,4	99,5	99,5
z toho v rodinných domech (%)	51,0	60,9	58,7	27,7
Byty				
Byty celkem	268 963	28 384	44 582	87 745
v tom:				
obydlené byty	226 298	23 342	33 859	79 707
neobydlené byty	42 665	5 042	10 723	8 038
Podíl neobydlených bytů (%)	15,9	17,8	24,1	9,2
Důvody neobydlenosti bytů (%):				
slouží k rekreaci	28,6	22,5	46,6	4,9
přestavba	4,8	5,6	3,1	6,1
nezpůsobilé k bydlení	4,0	6,0	3,3	2,4
Obydlené byty podle druhu domu (%):				
v rodinných domech	46,6	57,1	55,7	23,3
v bytových domech	51,9	41,1	42,7	75,4
Obydlené byty podle vlastníka domu (%):				
fyzická osoba	48,8	56,4	56,0	30,6
obec, stát	9,0	13,5	13,9	5,1
bytové družstvo	4,3	5,3	2,6	3,5
spoluvlastnictví vlastníků bytů	27,5	17,0	19,6	46,2
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):				
ve vlastním domě	37,9	46,3	44,2	19,3
v osobním vlastnictví	25,7	15,1	17,3	45,0
nájemní	20,4	21,8	22,4	21,1
družstevní	3,7	4,4	2,7	3,2

¹⁾ podíl z úhrnu obydlých domů s byty se zjištěným technickým vybavením

2. Comparison of districts of the Plzeňský Region

Continued

<i>Districts</i>				
Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov	
<i>Buildings</i>				
23 396	20 614	14 194	11 157	<i>Buildings, total</i>
21 323	17 529	10 968	9 609	<i>Occupied buildings</i>
2 073	3 085	3 226	1 548	<i>Vacant buildings</i>
19,8	14,9	22,7	13,8	<i>Share of vacant buildings (%)</i>
52,3	49,7	52,2	51,8	<i>Average age of occupied buildings (years)</i>
				<i>of which:</i>
52,8	49,7	52,7	53,4	<i>Family houses</i>
44,6	47,5	45,7	41,7	<i>Apartment buildings</i>
21 311	17 518	10 956	9 604	<i>Occupied buildings with dwellings, total</i>
71,3	91,4	92,1	84,6	<i>of which family houses (%)</i>
				<i>Occupied buildings with dwellings by type of owner</i>
73,7	87,2	87,6	80,6	<i>Natural person</i>
3,0	2,3	2,5	3,1	<i>Local or central authority</i>
0,9	0,9	1,3	1,0	<i>In co-operative ownership</i>
13,9	6,4	5,3	9,9	<i>Dwelling owners association</i>
				<i>Occupied buildings with dwellings by materials of the building (%):</i>
89,2	88,3	84,0	83,6	<i>Stone, bricks, blocks</i>
1,8	3,2	3,0	9,4	<i>Wall panels</i>
				<i>Occupied buildings with dwellings by technical facilities (%) ¹⁾:</i>
48,9	57,2	55,1	61,1	<i>Public sewage disposal</i>
98,5	99,2	99,6	99,5	<i>Piped water</i>
55,4	59,1	56,8	47,1	<i>Gas</i>
82,1	85,6	82,2	87,1	<i>Central heating</i>
60 715	73 748	46 501	51 184	<i>Persons living in buildings, total</i>
99,0	99,6	99,1	99,7	<i>of which in buildings with dwellings (%)</i>
70,9	67,3	66,1	50,1	<i>of which in family houses (%)</i>
<i>Dwellings</i>				
29 720	33 111	22 822	22 599	<i>Dwellings, total</i>
23 375	28 064	18 281	19 670	<i>Occupied dwellings</i>
6 345	5 047	4 541	2 929	<i>Vacant dwellings</i>
21,3	15,2	19,9	13,0	<i>Share of vacant dwellings (%)</i>
				<i>Reasons of vacancy (%):</i>
35,3	33,8	26,0	19,3	<i>Reserved for seasonal or secondary use</i>
3,9	6,7	4,2	5,4	<i>Reconstruction of dwelling</i>
4,1	6,3	3,4	4,6	<i>Unfit for habitation</i>
				<i>Occupied dwellings by type of building (%):</i>
68,2	64,6	63,3	45,9	<i>in family houses</i>
30,0	34,1	35,3	51,9	<i>in apartment buildings</i>
				<i>Occupied dwellings by type of owner of the building</i>
66,0	63,3	61,7	48,1	<i>Natural person</i>
9,0	8,5	10,6	10,0	<i>Local or central authority</i>
2,2	5,5	8,5	6,3	<i>In co-operative ownership</i>
13,0	16,4	11,7	25,7	<i>Dwelling owners association</i>
				<i>Occupied dwellings by tenure status (%):</i>
55,7	53,3	51,4	37,0	<i>in own house</i>
11,2	14,3	9,5	22,6	<i>in private ownership</i>
15,2	16,5	19,8	24,5	<i>rented dwelling</i>
4,9	3,5	6,3	2,7	<i>in co-operative ownership</i>

¹⁾ occupied buildings with identified technical facilities

2. Srovnání okresů Plzeňského kraje

dokončení

	Plzeňský kraj Plzeňský Region	v tom okresy		
		Domažlice	Klatovy	Plzeň-město
Byty				
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :				
plyn zaveden do bytu	68,7	53,4	52,6	87,6
vodovod v bytě	99,5	99,4	99,4	99,8
teplá voda	98,0	97,7	97,5	99,1
přípoj na kanalizační síť	77,5	74,1	64,4	94,9
žumpa, jímka	19,9	21,7	32,3	4,5
vlastní splachovací záchod	98,1	98,0	98,0	99,2
vlastní koupelna, sprchový kout	98,4	98,3	98,2	99,0
Obydlené byty podle způsobu vytápění (%) ²⁾ :				
ústřední topení	79,5	77,2	78,4	79,3
z toho:				
kotelna mimo dům	30,5	18,5	23,6	53,3
kotelna v domě	48,3	58,3	54,4	24,7
z toho na plyn	25,3	21,2	18,7	20,1
etážové topení	7,9	7,2	8,2	9,1
z toho na plyn	6,2	4,4	5,3	8,4
kamna	8,8	11,6	9,6	7,6
z toho na plyn	3,5	1,7	1,3	5,9
Obydlené byty podle typu (%) ²⁾ :				
byty standardní celkem	91,9	92,7	92,1	91,9
v tom:				
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	86,7	85,1	84,2	89,5
s ústředním topením a částečným příslušenstvím	1,0	0,9	0,8	0,9
bez ústředního topení a s úplným příslušenstvím	4,2	6,7	7,1	1,1
byty se sníženou kvalitou	5,4	4,6	5,4	5,8
Počet osob na 1 obydlý byt	2,44	2,51	2,47	2,27
v rodinných domech	2,68	2,68	2,61	2,71
v bytových domech	2,22	2,30	2,29	2,13
Počet osob na 1 obytnou místnost 8 m ² a více	0,74	0,73	0,73	0,73
v rodinných domech	0,68	0,67	0,68	0,68
v bytových domech	0,78	0,81	0,79	0,74
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	33,5	33,6	34,3	34,5
v rodinných domech	37,4	37,3	38,0	37,2
v bytových domech	29,9	28,4	29,4	28,2
Obytná plocha v m ² na 1 byt	66,0	68,0	67,8	70,1
v rodinných domech	80,2	79,9	78,2	78,5
v bytových domech	53,1	51,7	54,1	51,8
Počet obytných místností 8 m ² a více na 1 byt	3,72	3,88	3,80	3,47
v rodinných domech	4,32	4,40	4,24	4,36
v bytových domech	3,18	3,19	3,23	3,18
Počet hospodařících domácností na 1 byt	1,05	1,05	1,04	1,05
Vybavenost bytových domácností osobním počítačem (v%):				
s internetem	50,4	47,4	46,6	53,2
bez internetu	3,7	4,2	3,9	3,7

¹⁾ podíl z úhrnu obydlý bytů se zjištěným technickým vybavením

²⁾ podíly jsou počítány z celkového počtu obydlý bytů

2. Comparison of districts of the Plzeňský Region

End of table

Districts				
Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov	
<i>Dwellings</i>				
				<i>Occupied dwellings by technical facilities (%) ¹⁾:</i>
61,8	62,6	63,7	59,9	<i>Piped gas available in dwelling</i>
98,8	99,3	99,6	99,6	<i>Piped water available in dwelling</i>
96,8	97,4	97,4	98,0	<i>Hot water</i>
61,4	66,3	68,5	77,7	<i>Public sewage disposal</i>
35,9	28,7	26,3	20,4	<i>Septic tank</i>
96,2	97,2	96,9	98,7	<i>Private flush toilet</i>
97,4	97,9	98,0	98,8	<i>Private bathroom, shower</i>
				<i>Occupied dwellings by type of heating (%) ²⁾:</i>
76,8	82,9	78,0	84,6	<i>Central heating</i>
				<i>of which:</i>
10,0	12,7	17,6	25,8	<i>Installation outside the building</i>
66,5	69,8	60,1	58,0	<i>Installation in the building</i>
32,8	39,0	32,0	27,4	<i>of which gaseous fuels</i>
9,0	5,8	7,6	5,5	<i>Heater inside dwelling</i>
7,1	4,2	5,1	3,7	<i>of which gaseous fuels</i>
10,5	8,1	11,0	6,3	<i>Stove</i>
3,1	2,3	3,9	1,1	<i>of which gaseous fuels</i>
				<i>Occupied dwellings by quality (%) ²⁾:</i>
91,5	92,6	92,6	90,2	<i>Standard quality dwellings, total</i>
				<i>with central heating and complete facilities</i>
85,2	86,7	85,6	84,3	<i>with central heating and complete facilities</i>
1,3	1,3	1,4	0,7	<i>with central heating and incomplete facilities</i>
5,4	4,6	5,6	5,2	<i>no central heating and complete facilities</i>
5,0	5,5	5,3	7,1	<i>Lower quality dwellings</i>
2,54	2,61	2,49	2,57	<i>Number of persons per 1 occupied dwelling</i>
2,66	2,72	2,63	2,81	<i>in family houses</i>
2,32	2,41	2,24	2,37	<i>in apartment buildings</i>
0,74	0,74	0,72	0,78	<i>Number of persons per 1 room</i>
0,69	0,69	0,67	0,71	<i>in family houses</i>
0,83	0,84	0,79	0,84	<i>in apartment buildings</i>
32,7	33,6	34,6	32,4	<i>Floor space in square metres per 1 person</i>
37,6	36,8	38,1	36,8	<i>in family houses</i>
31,2	27,4	28,4	28,5	<i>in apartment buildings</i>
60,5	71,3	69,2	66,8	<i>Floor space in square metres per 1 dwelling</i>
82,4	81,3	79,4	82,6	<i>in family houses</i>
53,6	52,9	50,9	53,0	<i>in apartment buildings</i>
3,87	3,94	3,88	3,76	<i>Number of rooms (8 square metres and over)</i>
4,23	4,35	4,32	4,43	<i>in family houses</i>
3,11	3,19	3,12	3,18	<i>in apartment buildings</i>
1,05	1,05	1,05	1,06	<i>Number of housekeeping households per 1 dwelling</i>
				<i>Availability of personal computer to the dwelling household (%):</i>
49,9	52,4	50,3	47,2	<i>with Internet connection</i>
3,4	3,3	3,9	3,7	<i>no Internet connection</i>

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities

²⁾ shares are calculated from the total number of occupied dwellings

3. Srovnání největších / vybraných měst (sídel správních obvodů ORP) Plzeňského kraje

	Plzeň	Klatovy	Rokycany	Tachov	Sušice	Domažlice	Stříbro	Přeštice
Rozloha (km ²)	138	81	31	41	46	25	48	25
Počet částí obcí	25	30	4	9	16	6	7	4
Počet základních sídelních jednotek	130	57	23	24	28	19	18	14
Hustota obyvatelstva (osoby/km ²)	12,4	2,7	4,6	3,1	2,4	4,5	1,7	2,9
Počet obyvatel	170 322	22 133	13 989	12 548	11 037	10 997	7 926	7 275
z toho ženy (%)	51,3	52,1	51,1	51,0	52,1	52,3	50,6	49,3
Obyvatelstvo podle věku (%):								
0 – 14 let	12,4	13,6	13,2	13,6	14,1	13,6	13,5	13,5
15 – 64 let	69,6	68,5	70,0	72,2	66,9	69,8	72,4	70,6
65 a více let	17,6	17,6	16,3	13,8	18,7	16,3	13,9	15,3
Průměrný věk	42,1	42,4	41,6	40,7	42,6	41,7	40,2	41,0
Podíl cizinců na počtu obyvatel (%)	7,2	2,5	5,4	7,0	1,6	5,1	5,3	9,5
Podíl obyvatel narozených v obci obvyklého bydliště (%)	51,3	47,4	44,7	40,4	48,4	42,6	40,3	41,7
Obyvatelstvo podle vztahu k náboženské víře (%):								
věřící	15,7	19,0	13,0	13,1	23,1	20,3	11,4	11,9
bez náboženské víry	40,2	33,8	45,0	39,2	30,3	36,1	39,8	35,6
neuveдено	44,1	47,2	42,0	47,7	46,6	43,6	48,8	52,5
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (%):								
základní vč. neukončeného	13,9	15,4	16,1	19,6	18,1	16,6	21,4	14,8
střední vč. vyučení (bez maturity)	28,2	31,7	31,5	34,8	35,3	31,8	32,7	33,9
úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	35,2	35,1	34,3	31,3	32,8	36,1	30,2	30,4
vysokoškolské	15,8	13,3	12,2	7,1	9,8	10,5	8,5	9,1
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	84 632	10 692	7 206	6 278	5 167	5 425	4 109	3 365
zaměstnaní	77 968	9 845	6 678	5 691	4 636	4 943	3 673	3 148
z toho (%):								
zaměstnanci	78,7	79,7	79,9	79,7	78,0	78,0	82,1	79,8
zaměstnavatelé	3,4	4,2	3,4	3,3	4,6	4,1	3,5	3,0
osoby pracující na vlastní účet	12,5	10,7	10,9	10,4	12,3	12,3	8,1	11,2
nezaměstnaní	6 664	847	528	587	531	482	436	217
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	74 222	10 446	5 943	5 325	5 460	5 005	3 252	3 094
z toho nepracující důchodci (%)	22,2	24,6	21,3	20,6	25,7	22,7	19,4	20,5
Zaměstnaní podle vybraných odvětví (%):								
průmysl	24,3	26,5	33,0	31,2	25,5	22,6	35,1	28,8
stavebnictví	6,0	6,0	5,1	3,7	6,9	5,3	6,1	7,6
velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	10,7	9,6	9,5	8,7	12,3	12,0	8,4	8,6
vzdělávání	6,7	6,9	5,6	5,4	6,7	6,3	6,0	4,9
zdravotní a sociální péče	7,9	8,4	6,6	4,8	7,6	7,8	4,3	7,8
Míra ekonomické aktivity (%) ¹⁾	61,4	59,0	63,8	63,4	56,9	60,8	65,3	61,5
muži	68,7	66,6	71,0	69,7	64,9	68,8	72,8	69,7
ženy	54,9	52,3	57,2	57,8	49,9	53,7	58,5	54,2
Vyjíždějící z obce do zaměstnání celkem	6 107	1 417	1 712	848	792	1 179	782	1 073
z toho vyjíždějící denně (%)	76,7	73,7	86,6	75,7	68,9	79,4	84,8	86,7
Podíl vyjíždějících zaměstnaných osob z obce bydliště (%) ²⁾	12,6	22,5	41,8	26,1	26,5	33,7	38,2	56,3
Dojíždějící do obce do zaměstnání celkem	23 121	3 376	2 237	1 100	824	2 589	676	841
Saldo dojížděky do zaměstnání	17 014	1 959	525	252	32	1 410	-106	-232
Vyjíždějící z obce do škol celkem	1 422	637	405	414	397	394	242	324
z toho vyjíždějící denně (%)	41,5	37,2	76,3	38,6	34,8	41,1	62,4	86,4
Podíl vyjíždějících do škol z obce bydliště z úhrnu studujících (%) ³⁾	10,3	31,4	36,0	38,0	36,1	36,3	37,3	53,3
Dojíždějící do obce do škol celkem	14 365	1 383	825	277	454	1 044	344	195

¹⁾ míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou

²⁾ ze zaměstnaných se zjištěným místem pracoviště

³⁾ ze studujících se zjištěným místem školy

3. Comparison of the largest / selected towns of the Plzeňský Region

Nýřany	Dobřany	Horažďovice	Planá	Kdyně	Nýrsko	Horšovský Týn	
23	35	43	62	29	32	71	Total area (square kilometers)
3	3	8	10	10	7	21	Number of municipality parts
13	4	20	15	11	8	23	Number of basic settlement units
3,1	1,9	1,3	0,9	1,8	1,6	0,7	Population density
6 965	6 769	5 474	5 458	5 197	4 990	4 924	Total population
51,1	49,7	51,7	50,9	52,2	50,3	51,2	of which females (%)
							Population by age (%):
15,1	14,9	14,9	14,3	15,4	14,7	14,9	0-14
70,1	70,6	67,1	71,3	66,0	71,7	71,2	15-64
14,5	14,2	17,8	14,0	18,3	13,3	13,6	65 or more
39,9	40,5	42,2	40,2	41,6	39,7	40,7	Average age
3,6	2,1	1,1	3,0	4,5	4,2	3,1	Share of foreign citizens (%)
							Population born in municipality of usual residence (%)
44,7	36,5	46,6	38,5	43,8	42,9	41,5	
							Population by religious belief (%):
9,1	11,8	24,6	11,6	21,1	14,7	13,8	Believers
44,3	41,5	27,1	38,5	28,7	33,2	35,3	No religious belief
46,6	46,6	48,4	49,9	50,2	52,0	50,9	Not declared
							Population aged 15+ by educational attainment (%):
24,9	19,0	18,5	22,2	21,5	20,3	21,1	Primary and lower secondary, incl. not
38,8	36,2	37,0	36,4	36,6	38,4	39,9	Secondary, incl. vocational (ISCED 3C)
							Upper secondary and post-secondary (ISCED 3A, 4, 5B)
25,9	31,3	31,5	29,3	30,2	27,6	26,6	Tertiary (ISCED 5A, 6)
5,8	8,2	9,1	6,8	7,3	5,4	6,4	
3 442	3 282	2 532	2 721	2 353	2 319	2 441	Economically active population
3 099	3 015	2 285	2 434	2 084	2 099	2 256	Employed
							of which (%)
83,5	81,5	78,3	79,3	78,9	79,9	81,5	Employees
2,6	2,4	4,4	3,1	3,9	2,6	3,2	Employers
8,1	9,7	11,7	9,8	11,7	11,5	9,9	Own-account workers
343	267	247	287	269	220	185	Unemployed
3 188	3 211	2 733	2 422	2 628	2 375	2 229	Not economically active population
21,7	25,1	25,6	21,6	25,6	24,0	21,8	of which not working pensioners (%)
							Employed by industry (branch of economic activity) (%):
41,0	26,5	31,7	31,9	36,8	37,7	29,7	Industry
7,4	7,4	8,3	5,3	4,1	6,5	7,9	Construction
							Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles
7,6	8,8	9,5	7,5	10,2	7,8	10,0	Education
4,0	3,6	5,8	5,7	5,9	3,6	7,2	Human health and social work activities
4,2	16,5	6,8	7,7	5,7	5,8	4,7	
61,7	59,8	56,9	62,4	56,3	58,5	62,0	Economic activity rate (%) ¹⁾
70,0	64,9	65,5	68,7	65,7	63,7	68,3	Males
54,1	54,9	49,1	56,6	48,1	53,6	56,2	Females
984	1 056	524	649	625	479	509	Commuting to work outside municipality, total
90,0	87,3	78,4	82,7	84,8	73,9	83,1	of which commuting daily (%)
							Share of employed commuting outside municipality (%) ²⁾
53,3	60,4	36,7	48,4	47,3	39,8	37,3	
904	679	504	361	525	375	810	Commuting to municipality to work, total
-80	-377	-20	-288	-100	-104	301	Balance of commuting to work
							Commuting to schools outside municipality, total
293	247	278	205	289	232	165	
87,7	89,5	56,1	64,9	68,2	53,9	64,8	of which commuting daily (%)
							Share of commuters to school outside municipality (%) ³⁾
48,0	49,5	51,2	52,3	57,0	50,9	35,3	
28	23	257	151	97	38	460	Commuting to municipality to school, total

¹⁾ share of employed and unemployed on number of persons aged 15+ with identified economic activity

²⁾ employed with identified place of work

³⁾ students with identified place of school

3. Srovnání největších / vybraných měst (sídel správních obvodů ORP)

Plzeňského kraje

dokončení

	Plzeň	Klatovy	Rokycany	Tachov	Sušice	Domažlice	Stříbro	Přeštice
Hospodařící domácnosti celkem	78 301	9 570	6 141	5 397	4 735	4 813	3 381	3 153
v tom podle typu domácnosti (%):								
tvořené 1 rodinou	54,9	61,9	58,9	59,4	61,9	60,0	61,8	58,3
úplné rodiny	77,4	77,9	77,1	76,4	77,5	77,7	78,0	80,5
bez závislých dětí	63,5	61,4	62,5	60,7	59,6	61,1	61,5	59,2
se závislými dětmi	36,5	38,6	37,5	39,3	40,4	38,9	38,5	40,8
neúplné rodiny	22,6	22,1	22,9	23,6	22,5	22,3	22,0	19,5
bez závislých dětí	45,4	46,3	45,9	43,0	44,4	45,5	42,4	42,6
se závislými dětmi	54,6	53,7	54,1	57,0	55,6	54,5	57,6	57,4
tvořené 2 a více rodinami	0,9	1,4	1,3	1,1	1,2	0,7	1,5	1,1
vícečlenné nerodinné domácnosti	6,7	4,1	4,6	5,7	3,6	5,0	4,8	4,9
domácnosti jednotlivců	37,5	32,6	35,3	33,8	33,3	34,3	31,9	35,7
Průměrný počet členů hospodařící domácnosti	2,1	2,3	2,2	2,3	2,3	2,2	2,3	2,2
Domy celkem	17 865	3 365	2 259	1 737	1 975	1 729	1 331	1 407
z toho obydlené	16 536	2 961	2 009	1 621	1 667	1 523	1 242	1 244
Podíl neobydlených domů (%)	7,4	12,0	11,1	6,5	15,6	11,6	6,5	11,6
Obydlené domy s byty celkem	16 506	2 955	2 003	1 620	1 666	1 517	1 242	1 243
z toho rodinné domy (%)	64,3	76,2	78,8	79,3	80,2	71,8	77,1	84,8
Průměrná stáří obydlených domů (roky)	51,8	48,0	50,2	47,0	48,8	49,3	46,5	46,0
Obydlené domy podle vlastníka (%):								
fyzická osoba	68,5	76,7	77,8	78,5	79,7	73,3	76,8	83,4
obec, stát	3,6	2,9	2,9	2,2	8,7	6,2	3,3	2,5
bytové družstvo	1,1	1,9	5,7	3,0	0,5	1,6	1,1	1,5
spoluvlastnictví vlastníků bytů	16,6	12,5	8,2	11,0	6,1	12,4	14,7	7,2
Byty celkem	79 964	10 239	6 417	5 578	5 191	5 176	3 460	3 176
z toho obydlené	73 158	9 100	5 755	5 072	4 519	4 582	3 138	2 793
Podíl neobydlených bytů (%)	8,5	11,1	10,3	9,1	12,9	11,5	9,3	12,1
Obydlené byty podle druhu (%)								
v rodinných domech	18,1	32,1	32,9	28,8	34,2	31,4	35,9	46,8
v bytových domech	80,6	66,9	66,1	70,3	64,8	65,7	60,7	52,0
Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%):								
ve vlastním domě	15,1	25,6	26,7	24,0	27,9	24,0	28,8	38,4
v osobním vlastnictví	48,3	35,8	21,0	31,1	15,7	31,3	33,2	18,9
nájemní	22,3	23,5	24,0	26,8	43,6	29,8	25,2	15,9
družstevní	3,2	4,6	17,3	7,1	4,0	4,0	2,0	14,6
Obydlené byty podle technické vybavenosti (%) ¹⁾ :								
plyn zaveden do bytu	89,3	87,8	89,9	83,9	56,8	77,7	75,7	87,0
vodovod v bytě	99,8	99,8	99,9	99,9	99,8	99,8	99,7	99,7
přípoj na kanalizační síť	97,6	94,4	93,6	94,0	89,5	97,6	86,5	93,9
Obydlené byty podle typu (%):								
byty standardní celkem	91,4	93,5	93,2	92,0	94,3	93,0	91,9	93,7
byty se sníženou kvalitou	4,9	4,3	4,5	6,8	4,2	4,1	4,9	4,3
Obydlené byty podle počtu obytných místností 8 m ² a více (%):								
1	5,5	4,4	4,0	6,8	5,3	5,1	4,4	3,5
2	15,4	12,1	14,9	11,4	13,4	13,7	13,5	9,1
3	28,4	26,7	29,1	26,8	27,3	32,5	25,4	30,2
4	27,7	32,6	27,1	27,6	29,8	26,9	28,0	31,7
5 a více	13,5	16,9	17,1	17,5	17,3	13,9	19,9	18,5
Obytná plocha v m ² na 1 osobu	32,4	32,8	32,3	31,1	31,9	32,1	31,9	33,4
v rodinných domech	37,8	37,5	38,1	37,2	37,3	38,5	36,4	38,8
v bytových domech	31,2	30,4	29,3	28,5	28,9	29,2	29,4	28,3
Obytná plocha v m ² na 1 byt	59,0	62,7	61,3	60,7	62,2	60,0	64,1	64,9
v rodinných domech	82,3	79,8	80,6	83,6	79,9	79,2	83,4	79,8
v bytových domech	53,6	54,1	51,3	51,0	52,5	51,6	54,0	50,7

¹⁾ podíl z úhrnu obydlených bytů se zjištěným technickým vybavením

3. Comparison of the largest / selected towns of the Plzeňský Region

End of table

Nýřany	Dobřany	Horáždovice	Planá	Kdyně	Nýrsko	Horšovský Týn	
2 881	2 664	2 321	2 313	2 232	2 076	2 054	Housekeeping households, total
							by type of household:
64,4	61,7	62,9	61,7	61,4	62,7	64,8	One-family households
82,4	79,1	80,8	77,7	81,2	78,5	78,9	One-couple families
58,5	58,3	59,8	62,1	54,3	59,8	60,9	without dependent children
41,5	41,7	40,2	37,9	45,7	40,2	39,1	with dependent children
17,6	20,9	19,2	22,3	18,8	21,5	21,1	Lone-parent families
46,5	42,2	45,2	44,0	49,8	46,1	48,4	without dependent children
53,5	57,8	54,8	56,0	50,2	53,9	51,6	with dependent children
1,6	0,8	1,5	1,6	0,8	1,4	1,8	Two or more families households
3,7	4,8	3,2	5,4	3,8	4,5	3,5	Multi-person households
30,3	32,7	32,4	31,3	34,1	31,4	30,0	One-person households
							Average number of housekeeping households members
2,4	2,3	2,3	2,4	2,3	2,3	2,4	
1 266	1 073	1 266	1 017	1 132	1 033	1 163	Buildings, total
1 143	975	999	898	926	862	1 017	of which occupied buildings
9,6	9,1	21,0	11,6	18,2	16,5	12,4	Share of vacant buildings (%)
1 143	973	999	898	926	861	1 016	Occupied buildings with dwellings, total
84,5	81,4	82,0	80,3	84,6	83,6	79,8	of which family houses (%)
53,9	48,8	50,3	52,2	49,9	50,1	50,6	Average age of occupied buildings (years)
							Occupied buildings by type of owner (%):
81,8	78,4	79,8	79,8	82,9	81,2	75,9	Natural person
3,9	4,6	10,0	2,2	5,2	6,3	4,9	Local or central authority
1,9	0,6	0,6	0,9	1,9	1,0	1,2	In co-operative ownership
9,7	11,7	5,8	12,0	5,5	7,7	9,5	Dwelling owners association
2 979	2 774	2 659	2 455	2 484	2 247	2 233	Dwellings, total
2 720	2 535	2 219	2 193	2 114	1 962	1 923	of which occupied dwellings
8,7	8,6	16,5	10,7	14,9	12,7	13,9	Share of vacant dwellings (%)
							Occupied dwellings by type of building (%):
40,1	37,3	41,5	38,4	43,6	43,1	48,4	in family houses
58,8	60,7	56,8	60,5	55,5	53,9	47,2	in apartment buildings
							Occupied dwellings by tenure status (%):
33,6	31,0	33,8	31,1	35,2	34,8	39,7	in own house
25,7	31,4	15,3	32,8	15,1	17,6	18,7	in private ownership
23,8	20,9	37,0	21,6	32,1	32,2	26,3	rented dwelling
7,6	6,3	3,8	2,8	6,3	3,9	3,6	in co-operative ownership
							Occupied dwellings by technical facilities (%) ¹⁾ :
85,3	79,8	48,1	66,7	60,1	69,6	47,8	Piped gas available in dwelling
99,1	99,7	99,7	99,8	99,7	99,8	99,3	Piped water available in dwelling
83,6	91,6	76,6	85,8	85,7	87,5	83,5	Public sewage disposal
							Occupied dwellings by quality (%):
91,7	94,1	93,6	91,6	93,7	92,3	92,0	Standard quality dwellings, total
6,0	4,5	4,3	6,1	4,5	5,9	4,3	Lower quality dwellings
							Occupied dwellings by number of rooms (8 square metres and over) (%):
4,6	8,3	4,1	5,3	6,3	3,7	4,6	1
14,1	13,6	11,9	12,9	12,4	11,7	9,5	2
27,7	25,8	33,0	24,3	23,3	24,6	27,6	3
27,4	28,4	25,8	27,9	29,8	29,6	30,3	4
20,0	16,5	19,1	20,1	21,4	22,1	20,4	5 or more
29,9	31,7	32,3	32,1	32,6	32,4	32,4	Floor space in square metres per 1 person
35,7	37,0	37,7	37,2	37,4	37,1	35,4	in family houses
25,9	28,4	28,4	28,9	28,8	28,7	29,5	in apartment buildings
61,1	62,5	62,8	64,2	63,7	65,2	65,6	Floor space in square metres per 1 dwelling
78,3	79,7	78,4	82,1	79,7	80,0	78,5	in family houses
49,6	52,2	51,5	52,8	51,0	53,9	53,2	in apartment buildings

¹⁾ occupied dwellings with identified technical facilities